SAYINGS OF GURU NANAK

DR. HARNAM SINGH SHAN

S.G.P.C. Amritsar

SAYINGS OF GURU NANAK

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਚਨਾਵਲੀ

by

Dr. HARNAM SINGH SHAN
Panjab University, Chandigarh

with

Foreword *by* Prof. Suniti Kumar Chatterji
Preface *by* H. E. Sardar Hukam Singh
Prelude *by* H. H. Bhayee Sahib of Bagrian

SHIROMANI GURDWARA PARBANDHAK COMMITTEE
AMRITSAR
1969

All rights reserved

First Edition (Panjabi—English Version) : **5000**

1969

Price : Ordy. Rs. 5.50

De-lux. Rs. 6.50

Prepared by:

Dr. Harnam Singh Shan, M.A. (*Eng. & Pbi.*), Ph.D. (*London*)
F.R.A.S. (*London*), F.S.A. (*Paris*)
Honours in Persian & in Panjabi (*Lahore*)
F-7, Panjab University, Chandigarh-14.

Pub lished by :

Mahinder Singh, Giani, Secretary
Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Amritsar
in commemoration of the auspicious and historic 500th Birth-anniversary
of
Sri Guru Nanak Dev Ji
(1469—1969)

Printed by :

Sardar B. S. Saffary
Greater Panjab Press, 163-A, Industrial Area
Chandigarh.

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ ਵੇ ਲਾਲੋ !

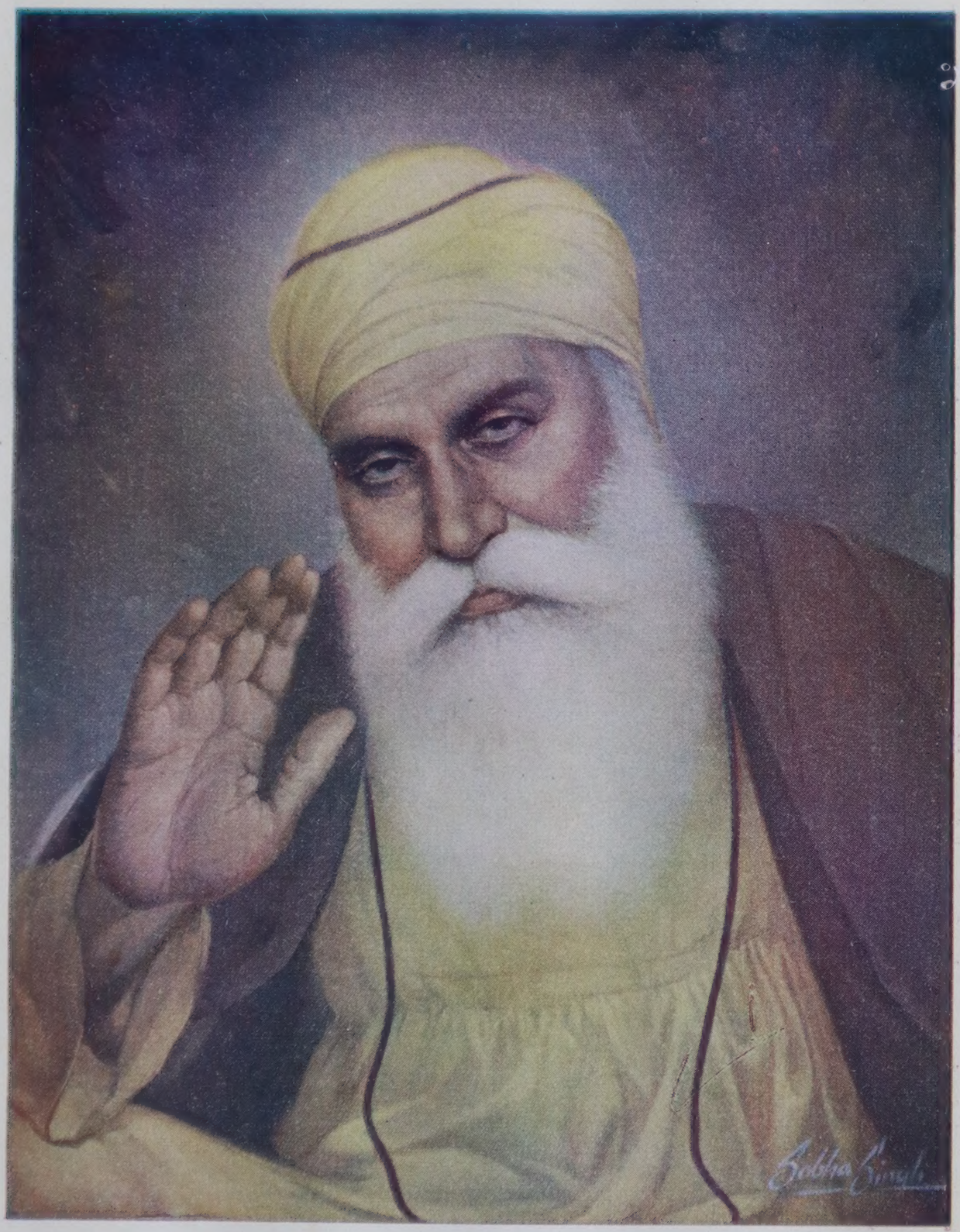

SRI GURU NANAK DEV JI

As the Word of the Lord comes to me
So I make it known O Lalo !

In gratitude to those

who ever

loved, helped and encouraged me

in my pursuits

at home and abroad.

—Harnam Singh Shan, Dr.

CONTENTS

1.	Frontispiece by Sardar Sobha Singh	...	*i*
2.	Foreword by Prof. Dr. Suniti Kumar Chatterji	...	*ix*
3.	Preface by H.E. Sardar Hukam Singh	...	*xiii*
4.	Prelude by H.H. Bhayee Ardaman Singh of Bagrian	...	*xvii*
5.	Commendation by Shri Bhim Sen Sachar	...	*xxiii*
6.	Appreciation by Dr. Balbir Singh	...	*xxiv*
7.	Subject-Index (of the headings given in English)	...	*xxv*
8.	Introduction	...	1
9.	Sayings (Panjabi—English)	...	5
10.	Guru Nanak's Universal Prayer	...	265
11.	Guru Nanak's Immortal Message	...	266
12.	Line-Index (of first lines given in Gurmukhi)	...	267
13.	Glossary	...	292
14.	Bibliography	...	299

SAYINGS OF GURU NANAK

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ
ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ
ਵੇ ਲਾਲੋ !

As the Word of the Lord comes to me
So I make it known
O Lalo !

FOREWORD

by

Dr. Suniti Kumar Chatterji

National Professor of India

President, National Academy of Letters

Doctor Harnam Singh Shan, well-known all over the Panjab and the rest of India as well as countries abroad—England and America where Indological studies are pursued, is a scholar of eminence in Panjabi, his mother-tongue, and in Urdu, Hindi and Persian besides of course in English in which he took his M. A degree from the University of the Panjab, Lahore. He is a keen student of literature, having to his credit among other things some definitive critical editions of early Panjabi classics, and he is widely travelled in four continents.

As a scholar of Sikhism, which religion with its thought and its great books (like the *Adi Granth* itself) is his heritage both by birth and study and deep spiritual attachment, he has now given us a glimpse of quite an unknown facet of his scholarly and spiritual personality, *viz.* his knowledge of the thought of the great founder of Sikhism, Shri Guru Nanak Deva. Scholars and writers from both among the Sikhs and non-Sikhs are now making a fresh study and appraisement of the great gifts of Guru Nanak to humanity in the various departments of life; and we are having during the present Fifth Centenary of the Birth of Guru Nanak, celebrations in connection with which started on the *Janam-tithi* (or Birth-day, by the traditional lunar computation) of Shri Guru Nanak on the Full Moon Day of Kartik last (corresponding to 23rd November, 1969), quite a number of books, monographs, papers and talks—excellent, good, indifferent and sometimes even

bad– on different espects of Guru Nanak's personality, his times, his teachings, his achievements and his mystic perception.

Prof. Shan has himself come out with this present work of his. It is a homage paid to the great soul of Guru Nanak with the help of flowers culled from the vast flower-garden of his deathless thoughts and his matchless poetry, and his words of worldly wisdom as well as religious and spiritual insight, words also of admonition and solace, which are most appropriately made into a series of osies and garlands and offered to the shrine of his memory. It is as we say in Bengal, *ganga-jale ganga-puja* "Worship of Mother Ganga with water from Mother Ganga herself". Prof. Shan shows a wide acquaintance with the *Nanak Vani*—the Word or Message of the Great Master. The arrangement is his own. Some of the quotations are short and pithy and are like *sutras* or aphorisms, giving a lot within a short compass—*multum in parvo* and one can very well meditate upon these deeply meaningful sayings. Others are only slightly bigger, and they also have a profoundly spiritual content or a widely applicable material significance.

I shall not attempt to give examples. One cannot but be struck by the astonishingly high philosophical and poetical quality of most of the lines composed by the great Guru—he wrote over one thousand hymns and distichs, *shabads* and *shlokas* and other verses, and hardly any line is banal or common-place, without any great lesson or point in it. (Similarly also in the case of a world-poet like Rabindranath Tagore at the present day).

We feel grateful to Prof. Shan for giving us this fine Anthology from Sri Guru Nanak Deva when the entire civilised world is rejoicing with gratitude and humility, with hope and thankfulness for his advent for the benefit of Humanity. This work will help to disseminate the message of Guru Nanak, and that will also be a great blessing for Humanity.

I only hope this fine work will not be missed in our hurry, and it will be a work to keep, and to dip into from time to time, to brace up our spirit and to derive inspiration in our humdrum daily life.

Suniti Kumar Chatterji
Emeritus Professor of Comparative Philology, University of Calcutta; Chairman, West Bengal Legislative Council (1952-65); National Research Professor in Humanities; President, Sahitya Akademi, New Delhi; President, International Phonetic Association, London.

National Library Campus
Balvedere, Calcutta—27
December 16, 1969.

PREFACE

by

H. E. Sardar Hukam Singh

Governor, Rajasthan ; Ex-Speaker, Parliament of India

Guru Nanak's thoughts and philosophy in religion have remained confined to only readers of Panjabi in which language the original words had been recorded. Many thinkers and students of religion have wondered why this religion, most modern in many respects, has not spread far and wide. Miss Pearl S. Buck, the famous writer and Nobel-Prize winner has observed : "I have studied the scriptures of other great religions, but I do not find elsewhere the same power of appeal to the heart and mind as I find here in these volumes (*Guru Granth Sahib*)". She has further said, "There is something strangely modern about these scriptures.. ...They speak to persons of any religion or of none. They speak for the human heart and the searching mind".

Duncan Greenlees has spoken in the same vein. This renowned writer said : "Among the world's scriptures few, if any, attain so high a literary level or so constant a height of inspiration".

The distinguished historian of international repute, Arnold Toynbee, had the future of religion in this scientific age in his mind when he noted : "Mankind's religious future may be obscure ; yet one thing can be foreseen ; the living higher religions are going to influence each other, more than ever before, in these days of increasing communications between all parts of the world and all branches of human race. In this coming religious debate, the Sikh religion and its scriptures, the *Adi Granth*, will have something of special value to say to the rest of the world".

When such be the case we, Sikhs, have a special responsibility to let people know what the founder, Guru Nanak, had contri-

buted to the religious thought and philosophy. If we have failed to do our duty in this respect so far, here and now there is an opportuuity to make up, at least partially, for that default.

We are celebrating 500 Birth-anniversary of Guru Nanak this year. The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee in Amritsar, the Panjab Government in Chandigarh, the Panjabi University in Patiala, the Panjab University in Chandigarh, Guru Nanak Foundation in Delhi, and several other institutions and individuals are doing their best to utilise this occasion for producing literature on the life and teachings of Guru Sahib. Several books are there already and many more would be produced now. Each of them would be useful in its own way and would be welcome.

But Sardar Harnam Singh Shan has made a *distinct* effort and produced the "Sayings of Guru Nanak". In his own words, his attempt has been "to render them (the chosen utterances of Guru Nanak) into English in order to provide the readers of this international language with a handy volume for knowing the Man, his Message and Mission through his own words, preserved so far in their original and most authentic form".

Doctor Shan was very well suited for this purpose. His academic qualifications, his knowledge of Gurbani, his experiences and contacts with other eminent scholars in India and abroad provided him the equipment needed for bringing out an authoritative translation of the words of Guru Nanak. The language is simple and the style direct.

The "sayings" have been arranged subjectwise, quoted under various heads, references given of the original *Rag* and page of *Guru Granth Sahib*. I can say Doctor Shan has succeeded in this new venture and has produced a work that may be considered *first* of its kind.

This work would be an easy source of knowledge for all people, a ready reference for students and research-scholars, and of great

assistance to future writers, especially when there remains much more to be done for letting people know how true this message of Guru Nanak, delivered five hundred years ago, holds even today.

Raj Bhawan
Jaipur
September 20, 1969.

Hukam Singh
Governor, Rajasthan
Senior Vice-President, Guru Nanak Foundation, New Delhi.

BLESSING

by

His Holiness Bhayee Ardaman Singh
The Bhayee Sahib of Bagrian

Guru Nanak, the founder of Sikhism, was born in 1469. Sikhism is the way of life chalked out by him for us to live this span of life granted to us by the Creator. He did not only lay down the postulates, but took ten generations to teach us in practice how to live it. Mere 'eat, drink and be merry' and produce progeny is not enough. This is being done even by animals, birds and every living being. Human beings are endowed with power to think and take decisions. This makes them responsible for what they do. They have, therefore, to bear the consequences for their actions. We have to discharge our duty both towards the Creator and His Creation where He has been pleased to send us. Guru Nanak wishes us to live this human span of life effectively, actively, purposefully, usefully, successfully, peacefully and in accordance with and in tune with the will of the Master, who ordains us to live this life and live it in such a way that we may earn His pleasure and blessing. Sikhism is based purely on rational understanding, intellectual argument, realization of Truth, enlightenment through Knowledge (Gyan) and interpretation of the Word (*Shabad*) in actual life. Deeds and not the creed are essential. Its base is summed up in the *Sukhmani* as :

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਿ, ਨਿਰਮਲ ਕਰਮੁ.

Meditate on the Lord's Name and do what is clean.

It has provided, thus, the much-needed anchor in the doctrine of the Name (ਨਾਮ) which means a trenchant, pure, and unadultrated monotheism.

There was a clash going on in India when Guru Nanak came to this world, between the Aryan, Semitic and other schools of thought. Guru Nanak brought all of them together on one and the same platform, and at the same time steered clear of these conflicting camps and provided us an independent and straight approach to the goal. This, in short, is living this human span of life in such a way as to earn the pleasure and blessing of the Lord.

Sikhism does not aim at Salvation or Deliverance which means a static merger with and reabsorption of the individual soul into the universal soul, and finished with it. This is left entirely to the Grace of God, the *Akalpurkh*. Our duty is confined to right thinking and right actions, with pulsating love of the Omni-present. The Fifth Nanak in *Rag Devgandhari* says :

ਰਾਜੁ ਨਾ ਚਾਹਉ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਚਾਹਉ
ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਕਮਲਾਰੇ.

I seek no dominions for me, nor deliverance either
For, I crave for nothing
But the love of thy Lotus Feet.

The Satguru has aimed at creating a society of Men of God who have perfect faith and anchor in God and are enthusiastically out to do good to and serve mankind (ਪਰਉਪਕਾਰ ਉਮਾਹਾ) and lift mankind to a higher plane. The spirit of man had, by his time, degenerated and decayed to nonenty under the centuries of subjugation and exploitation by the priestly class (in the name of the church) and the state (the ruler coming to be considered a representative of the Divinity), and by the monied class and higher castes—all camouflaging their exactions in the name of God to perpetuate their hold. Guru Nanak undertook first to build the character of man and mould his mind to correct attitude, and thus awaken and free his spirit. By bringing man into the discipline and fear of the Fearless One, he

emancipated him from all fears.....the fear of the priest, the fear of the high class, the fear of the state and the fear of the ruler; the mental fear created by the superstitions, institutionalised formalism and ritualism of religion; and above all the fear of death itself. The Guru declared in Rag Wadhans :

ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ
ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੇ.

Death is the privilege of brave men
Provided they die in an approved cause.

and

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ, ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀ
ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ.

They who meditate on the Fearless Lord
All their fears vanish. (Asa, 11).

n Sikhism, *Keerton*, singing the praises of such a Fearless Lord, is the only way of worship. In *Keerton* Gurbani, *shabad* or Guru's Word is sung in ragas. The whole of the Sikh Scripture is in poetry set to music. The *Bani* is the Divine Word revealed to us by the Guru as conceived by him through inspiration. Guru Nanak has himself said in Rag Tilang :

I relate as the Divine Word (the Bani of my Master) comes to me.

It is sweetly put in old chronicles that whenever Guru Nanak felt inspired, he used to say—

ਮਰਦਾਨਿਆਂ ! ਰਬਾਬ ਛੇੜ, ਬਾਣੀ ਆਈ ਹੈ.

Strike the note of the *Rabab*, O Mardana !
Bani (the Word) has come.

Repudiating mythology and symbols of mythology, as also symbolic ritualism, the Guru to convey thought, presented Word—*Shabad* as symbol. Words are symbols of their meaningfulness. They

convey a condition of knowledge and information. Thus words become the paramount carriers of Knowledge (*Shabad* and *Gyan*). Realization comes through Knowledge of the *Shabad*. Thus *Shabad* is the *Guru*. It is the purest of symbols. It cannot be bogged down by the mundane associations and misinterpretable mythological symbolism. *Shabad* is, therefore, the purest vehicle of the noblest experiences. In Sikhism we have then *Shabad* in the form of *Keerton*; words set to music and rhythm, utilising the experience-communicating quality of singing, objectified emotional character of *Rag*, the infinite concept of *Tal*; and the purposeful, meaningful, rationalizable and commonly understandable character of *Bani* in the form of *Shabad*. Verse and music when brought together create a beauty and sweetness, and generate a power that bypasses the critical and calculative checking of the brain and intellect, and approaches the mind direct and lifts it to ecastacies and raptures, and fills it with profound devotion and love, and brings it into direct contact with the Universal Lord. The peculiar speciality in Sikhism lies in the continuity of the Guru in ten human forms and finally the Guru's omnipresence and dynamic existence amongst the Sikhs as the guiding and driving force and spirit in the *Gurbani*, the *Shabad* :

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ.

Bani is the *Guru*, and *Guru* is the *Bani*.

We are celebrating the 500th Birth-anniversary of the Great Guru this year. It is, therefore, in the fitness of things that Dr. Harnam Singh Shan should have picked up his immortal and heart-lifting *Bani* (Word), and translating it into English presented it to the world at large in this commendable form. English language is one of the most valuable heritages that the British have left to us. It is the language which is known more internationally than any other.

Guru Nanak was also the only Spiritual Enlightener who travelled so much throughout the civilized world to spread his Word and

teachings : from Tibet in the north and Ceylon in the south, and from Burma and Malaya in the east to Arab, Egypt and Turkey in the west. His *Bani* and teachings have, so far, remained confined amongst his followers, the Sikhs. The light meant for the Universe has remained conserved mostly in the Panjab and its surroundings. The efforts, such as this translation of selections from his *Bani*, that are being made now to let the world benefit from the Satguru's teachings, are very welcome, as correct translations are very essential to come to right interpretations and conclusions. The world was never more in need of the guidance and teachings of Guru Nanak than at this moment. It is ablaze with materialism leading to godlessness and atheism. It is the light and guidance of Guru Nanak Dev which can provide emancipation, tranquility and harmony to the anchorless minds. Doctor Shan, therefore, deserves to be congratulated for giving the right lead. I have known Doctor Shan for the last twenty years. When he joined the Panjab University soon after Partition, the University used to be at Simla alongwith the Panjab Government. He used to work with the late Principal Teja Singh who for some summers stayed with me at Bagrian House, Simla. I have followed his ventures and achievements in the field of knowledge, education, learning and research, both in India and abroad, with interest, pleasure and admiration. His study-cum-research tours in United Kingdome, France and other European countries, and visits and work in U. S. A. and other advanced countries of the West and the East, have greatly added to his qualifications and worth. This work of his, I am sure therefore, will also carry his added knowledge and research with it which will benefit and enlighten the reader. It deserves to be kept in every Sikh home and spread all around in India and abroad.

The stress in Sikhism is entirely on actions. Knowledge is required just to satisfy the inquisitiveness of the mind (Gauri, 340).

ਮਨ ਸਮਝਾਵਨ ਕਾਰਨੇ, ਕਛੂਅਕ ਪੜੀਐ ਗਿਆਨ

Otherwise, it is plainly laid down that—

ਅਮਲ ਜਿ ਕੀਤਿਆ ਦੁਨੀ ਵਿਚਿ, ਸੋ ਦਰਗਹ ਓਗਾਹਾ

Only the deeds man does here in the World Area
avail to him hereafter (Slok, 1383).

Let us, therefore, keep this slogan always in mind so that –

ਏਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ, ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ.

If you earn merit here,
You will live in bliss hereafter (Gauri, 205).

If we can spread the Word, Guru Nanak brought to us, we will have served humanity and earned the Satguru's blessings. I wish Doctor Shan every success in his pursuits and pray for Satguru being always with him (ਅੰਗ-ਸੰਗ), and hope the Master will provide him such many more opportunities to serve the Panth and the world at large.

It was a pleasure and privilege to write these few words as an introductory note to Dr. Shan's present work and hope some service will have been done.

Ardaman Singh, Bhayee
The Bhayee Sahib of Bagrian

The Fort
Bagrian (Sangrur Distt.)
December 24, 1969.

COMMENDATION

by

Shri Bhim Sen Sachar

Formerly Chief Minister, Panjab; Governor, Andhra Pradesh
High Commissioner in Ceylon

47, Sector 4
Chandigarh
21st October, 1969.

My dear Shan,

I am writing this to thank you for having afforded me an apportunity to view at a glance the essence of Guru Nanak's teachings. The life-giving and soul-stirring Sayings of Guru Dev run through tne pages of your book of dedication with the majesty peculiar to such publications.

The selections will be a never-failing guide for those who are eager to find 'the right way' to blessedness, both here and hereafter.

I am sure the English-knowing public will be happy to receive tnese gems of thought so reverentially set by one who has dived deep into this vast ocean of Knowledge, Devotion, Love and Surrender.

I have no doubt a respectful study of the book will generate in us Humility, Tolerance and Broad-mindedness, thus resulting in better appreciation of a man's duty to man. What can generate greater broad-mindedness than the pourings of the great Guru's heart, namely, "I place my head at the feet of all human beings and I am all sacrifice to all the names ascribed to You."

I congratulate you on your commendable effort and wish it all the success it deserves

Yours sincerely,
Bhimsen Sachar
Chairman, Guru Nanak Foundation
Panjab State Branch, Chandigarh.

APPRECIATION

by

Dr. Balbir Singh, PH. D. (*London*)

Dr. Harnam Singh Shan has produced this volume, entitled "Sayings of Guru Nanak". I think this is what was needed the *most*.

Guru Nanak was the most travelled man of his times. His sayings have, therefore, a peculiar value. They were inspired as a spontaneous reaction as he came across varied situations in life. As you read through his *sayings* you feel how he rends the veil of superstitions by the keen edge of the words. The smoke screen of ritualism begins to resolve, and you actually see truth beginning to shed its spiritual glory. Although these utterances were made 500 years ago, they still hold their validity in the context of our modern age. Nay, some of the *sayings* will be felt as if they were predictions made with reference to the context of our current problems.

Dr. Harnam Singh has provided the English translation of the originals, which greatly enhances the utility of the book. His translation is simple and apt which aids the comprehension of the purity of the original.

The arrangement of the sayings is very scientific and will raise the status of the book as a useful reference work.

I congratulate Dr. Harnam Siagh Shan for his endeavours in conceiving the plan of the book and executing it creditably.

20, Pritam Road
Dehra Dun
September 14, 1969.

Balbir Singh, Dr.

SUBJECT-INDEX

of

Headings given in English

What ?	*Where ?*
Ablution, ritual	5
Accountability	
Accursed life	
Acquittal	
Adjudication	6
Amusement	
Ancestor-worship	
Anger	
Animal nature	7
Another's pain	
Astrological calculations	
Attachment	
Auspicious days	8
Austerities	
Avarice	
Bad characters	9
Bad company	
Balance of mind	
Basic question answered	
Beauty	10
Beautiful woman	
Begging	
Begging saint	
Beguiler	
Belief	
Best system/School of thought	11
Birth and death	
Black and white	11
Blame	
Blasphemer	
Blessed bride	
Blessed time	12
Blessing of attunement	
Blessing of union	
Blood-suckers	
Body and soul	
Bowing the head	13
Brahman	
Brotherhood of man	
Buchers of the world	14
Calumny	14
Capital and commodity	
Caste-distinctions	
Caste and birth	15
Caste and garb	
Caste and name	
Caste and power	
Charity	
Clean conduct	
Clean heart	16
Coming and going/trans-migration	
Common heritage	
Compassion	

What ?	*Where ?*
Conduct	17
Consciousness	
Consecration	
Contemplation of Name	
Contemplation of Word	18
Contemplation through Grace	
Contented, truly	
Contention and strife	
Contentment	
Covetousness	
Creation	19
Creator	
Creator in creation	
Credit for deeds	20
Creed : Hindu-Muslim	
Culture	
Curse of ignorance	
Dance	21
Dance and music	
Day and night	
Dead, the	
Deal	
Death	22
Deeds and rewards	
Deeds not wishes	
Deeds without Name	
Delusion	
Desires	23
Destiny	
Detached ones, the	
Detachment	
Devotion and destiny	24
Discontented, the	
Disguised one, the	
Dispeller of sins	24
Dispeller of sorrows	
Divine initiative	25
Divine justice	
Divine music	
Doubt	
Dress	
Duality	
Earning and sharing	26
Earth	
Ecstasy	
Educated, the	
Ego	
Egocentric	27
Emancipation	
Envy and enmity	
Equality	
Equanimity	28
Essence	
Estrangement	
Evil	
Excellence	29
Exertion	
Faith	29
Faithful, the	
False, the	
False leader	30
False values	
Falsehood	
Fatherhood of God	
Fear and love	31

What ?	*Where ?*
Fear to Fearless, from	31
Fearlessness	
Five deceivers	32
Five elements	
Flesh	
Food	
Fool	33
Forbearance	
Foreign influence	
On religion and culture	
On God's image	
On worship	34
On language	
On code	
On scriptures	
On clothes	35
On food	
Foreign invader	
Foreign invasion	36
Foresight	37
Forethought	
Forgetting God	
Forgetting God's Name	38
Forgetting God's Word	
Forgiveness	
Four fires	
Fraternity	
Friend	39
Friendship	
Futility	
Game of life	39
Game of love	
Garbs and guises	40
Gardening	
Garland	40
Gathering wealth	41
Global strife	
Glory	
Glory of the Guru	
God	42
God, assignments of	43
God, attainment of	
God, contemplation of	44
God, engrafting in mind	
God, identification with	
God, love for	
God, meeting with	45
God, names of	
God, realization of	46
God, recognition of	
God, revelation of	
God, union with	
God, unity of	47
God, the all-in-all	
God, the creator-destroyer-recreator	
God, the fashioner	48
God, the giver/bestower/beneficent	
God, the indescribable	
God, the only actor	49
God, the only doer	
God, the only giver	
God, the only refuge	
God through Guru	50
God, through truth	
God and life	
God and man	

What ?	*Where ?*
Guru Nanak explains to Ali Yar	97, 98
Guru Nanak replies to Rukan Din	99
Guru Nanak and God	100
Guru Nanak and God's Name	
Guru Nanak enjoying God's company	
Guru Nanak praising God	101
Guru Nanak preparing for union	
Guru Nanak proclaims about God's praise	
Guru Nanak's aspiration	102
Guru Nanak's audience with God	
Guru Nanak's call to humanity	
Guru Nanak's Cautions	103
Guru Nanak's conviction	
Guru Nanak's counsel	104
Guru Nanak's creed : its first principle	
Guru Nanak's creed : a summary statement	
Guru Nanak's declaration	105
Guru Nanak's demands	106
Guru Nanak's desire	
Guru Nanak's essential advice	
Guru Nanak's favourite blessing	107
Guru Nanak's favourite folk	
Guru Nanak's favourite theme	
Guru Nanak's humility	108
Guru Nanak's hunger	
Guru Nanak's king	
Guru Nanak's longing for a glimpse	109

What ?	*Where ?*
Guru Nanak's Love :	109
For all	
For God	
For animal life	110
For man	
For mother-land	111
For nature	112
Guru Nanak's mainstay	
Guru Nanak's Master/Preceptor	
Guru Nanak's mission : its key-note	113
Guru Nanak's moral code	
Guru Nanak's pilgrimage	114
Guru Nanak's plea	115
Guru Nanak's practical advice	
Guru Nanak's prayer	
Guru Nanak's refuge	116
Guru Nanak's relations	
Curu Nanak's sole base	117
Guru Nanak's supplication	
Guru Nanak's surrender to God and people	118
Guru Nanak's teaching, universality of	
Guru Nanak's Times	
The kali-age : its chief characteristics	119
Music of the Age	120
O what a world !	
Foreign invader	
Foreign invasion	121
Foreign influence	122
On religion and culture	
On God's image	
On worship	123

What ?	*Where ?*
On language	123
On code	
On scriptures	
On clothes	124
On food	
General situation	
Religion, culture & righteousness	
Rulers and Officials	125
Rulers and the ruled	
Leaders of religion and society	
Men and women	126
Professedly religious men	
Lahore city	
Life and people	127
Injustice and corruption	
King and justice	128
Men of charity	
Family life	
Religion and culture	
Sin prevails all around	
The way out	129
Guru Nanak's travels	130
Guru Nanak's union with God	
Guru Nanak's universal prayer	131
Guru Nanak's way to emancipation	
Guru Nanak's yearning	
Guru Nanak's yoga	132
Happy wife	133
Happiness	
Heart	
Heart-washing	
Heaven	133
Hell	
Hell and Heaven	
Hereafter	
High and low	134
Highest thought	135
Hindus	
Hindus & Muslims	136
Holy company/society	137
Holy congregation	
Honest shopkeeping	
Honest work	
Hope and desire	138
Hopes	
House of equanimity	
Household	
Householder	139
Householder & recluse	
Human body	
Human life	140
Humility	
Hunger	141
Hypocrisy	
Ideal discipline	141
Ideal farming	142
Ideal gardening	
Ideal life	143
Ideal writing	
Idolatory	
Ignorant	144
Ignorance	
Illusion	
Immortality	

What ?	Where ?
Impurity	145
Incarnations, deities and demons	146
Indecision	
Indulgence	
Inequality	
Inevitability of death	147
Ingratitude	
Intellect	
Intercession	
Intoxicants	
Invisible became visible	148
Iron and furnace	
Jain ascetic	148
Joy and sorrow	149
Kali-age	149
Kings and kingdoms	150
Knowledge	
Knowledge & contemplation	
Kshatriya	151
Lamp of Life	
Law of Karma	
Law of Nature	152
Lawful and unlawful	
Learned/educated	153
Liberation from bondage	
Lie	
Life	
Life, accursed	154
Life, contemplative	
Life, dedicated	
Life, finished	154
Life, wasted	
Light	155
Liking	
Literacy and illiteracy	156
Living beings, classification of	
Living without God	
Living without Name	
Lord of all	157
Lord's essence	
Lord's love	
Love	
Love for God	158
Loving devotion	159
Lust and wrath	160
Lust of flesh	
Making of the mind	160
Mammon	
Mammon-ridden	161
Man	
Man, making of	
By Master's influence	162
By his own deeds	
By his own speech	
Man and cattle	
Man and Master	163
Man of God	
Man of wisdom	
Man without Name	164
Man's craving	
Man's degradation	
Man's duty	

What ?	Where ?
Man's fate	164
Man's helplessness	165
Man's incapacity	
Man's ingratitude	
Man's involvement	166
Man's origin and end	
Man's rearing	
Man's refuge	167
Man's religion	
Man's responsibility	
Man's stay here	
Man's transience	168
Man's utility	
Married life	
Materialist	169
Maturity, gradual	
Meat/flesh	
Meat-hater/vegitarian	170
Meditation	
Meditation, individual and corporate	
Mendicant	171
Merger in truth	
Meritless	
Mind	
Mind, affliction of	172
Mind, chains of	
Mind, illumination of	
Mind, waywardness of	
Mind and body	173
Mind's comfort	
Miracles	
Miraculous tale	174
Misappropriation	
Moderation	
Mortal sins	174
Mortality/death	
Music, best strain	175
Music of the Age	
Muslims	176
Mystery	177
Nature	177
Nature and its Creator	
Nature, God in	
Nature to God	178
Nectar	
Neither of the two	
O Brahman !	179
O Bride !	
O Brother !	180
O Creator !	
O Damsel !	
O God !	
O Lady !	181
O Man !	
O Mates !	
O Mind !	
O Mortal !	
O Mullah ?	182
O Pandit !	
O Shaikh !	
O Yogi !	183
O my Master !	
O My mind !	
Occupation	184

What ?	*Where ?*
Ocean of existence, how to cross the	184
Offering to God's messenger	185
Oil of love	
Old age	
One in all	
Only plea, the	186
Only profit, the	
Only refuge, the	
Only way, the	
Opportunity frittered	
Our doings	187
Pain	187
Pain and pleasure	
Pangs of separation	188
Paradise	
Past deeds	
Patience	
Peace	189
Peace and equanimity	
Peace and vision	
Perfect identity	190
Perfect kings	
Perfect master	
Perfection	
Pilgrimage	191
Pilgrimage, place of	
Pilgrimage, place of— bathing at	
Pleasure	192
Poison and antidote	
Possessions	193
Postponement	
Power and protest	193
Power and wealth. love for	
Practical life	
Prayer	194
Priceless pearl	
Pride	
Primordial gift	195
Problem and solution	
Profit and loss	196
Protection	
Protest	
Punishment	197
Purification	
Purity	
Purity and impurity	198
Quarrelling	198
Quintessence of the Word	
Rainy season	199
Rare devotee	
Reading and writing	
Realization of God	200
Real life	
Real man	
Real meating	
Reality	201
Reality of life	
Realm of Dharma	
Realm of Knowledge	
Realm of Endeavour	202
Realm of Grace	
Realm of Truth	

What ?	Where ?
Rebirth	202
Record of deeds	203
Redemption	
Relationship	
Religion	204
Religious books	
Religious observances	
Repentence	205
Reproach	
Retribution	
Reward	
Rice-balls	206
Riches, wealth	
Right way of life	
Righteous deeds	
Rites and beliefs	207
Ritual and ceremonies	
Rulers	
Runaway	
Sacred thread	208
Sacrificial service	
Salvation	209
Salvation: through grace	
Salvation: through living truth	210
Salvation: through Name	
Salvation: through Satguru	
Salvation: through Word	
Salvation: while alive	211
Satguru: the true master/ preceptor	
Satguru: God through	
Satguru: in mercy	212
Satguru: last resort	
Satguru: meeting ihe	
Satguru's service	213
Satguru's teaching	
Satguru's word	
Satguru, source of love	214
Satguru, way through	
Satiety	
Scribe	215
Second, the	
Seeker	
Seaker's path	216
Selection, final	
Self, ego	
Self, recognition of	217
Self-effacement	
Self-esteem	
Self-help	
Self-indulgence	218
Self-praise	
Self-realization	
Self-respect	219
Self-sacrifice	
Self-surrender	
Self-victory	
Self-willed/centred, ego-centric	220
Separation and union	
Service	221
Service and reward	
Service of the people	
Shade and sunshine	
Shadows	

What ?	*Where ?*
Sham	222
Shout	
Silence	
Sin	
Sin and sinner	223
Sin and sorrow	
Sinner	
Sky	
Slander	
Sleep	
Soliciting God	224
Song of praise	
Sorrow and separation	
Soul and Supreme Soul	225
Sources of life	
Span of life	
Speech	226
Spiritual authority	
Spontaneous concentration	
State of bliss	227
Strange	
Streams of fire	
Suffering humanity	
Summons	
Sun and Moon	228
Superb Task	
Supernatural powers	
Supreme deed	
Sustenance	
Sweetness	229
Symbols	
Talisman	229
Talk	
Talking knowledge	
Task	230
Taste	
Teacher	
Test of Merit	
Thief	231
Throne	
Times	
Tolerence	232
Trade	
Transience	233
Trans-migration	
True and False	
True Ascetic	234
True Brahman	
True Master/Preceptor	
True Qazi (Judge)	235
True Recluse	
True Yogi	
True Religion	236
Truest deed	
Truly alive	237
Truly blind	
Truly contented	
Truly honoured	
Truth	
Truth, essence of	238
Truth, Realization of	239
Truth and falsehood	
Truth and purity	
Truthful living	
Truthfulness	240
Two ways	
Types of men	

What ?	*Where ?*
Understanding	240
Ungrateful	241
Union and separation	
Unity in diversity	
Universal distress	242
Universal leveller : death	
Universal Lord	
Universal love	
Universal prayer	
Universe	243
Unpredictability of death	
Unstruck music	
Untonchablity	
Untruth	244
Usurpation	
Utterance of Name	
Valiants' death	244
Vanity	245
Vice	
Virtue	
Virtuous and vicious	246
Virtuous deeds	
Vision of truth	
Wailing	246
Wailing for the dead	247
Wander-lust	
Wandering in the wilderness	
Warrant of death	248
Wash	
Wastage	248
Water	249
Way of devotion	
Way of life	
Way of religion	
Way through Guru	250
Way to Glory	
Way to the Lord	
Way and works	251
Wayward	
Wealth, place of	
Weighing the Unweighable	252
What A world !	
When in trouble	
While living in world	253
While yet alive	
White without, black within	
Wisdom	
Wisdom of the Guru	254
Wisdom of the wise	
Wise	255
Within and without	
Without the Curu	
Without the Name	256
Woes and weals	
Woman	
Woman, Infatuation with	
Woman, status of	257
Wonderstruck	
Word, Shabad	258
World	259

What ?	Where ?
World-Occen : way to cross it	260
World-System	
World and God	261
World without God	
World's transiency	
Worldly allurements	
Worship	262
Worshipper of Mammon	
Writ	263
Wrirer and Writing	
Wrong means	
Yeaning	
Yoga and Yogi	264

INTRODUCTION

This book is a collection of some pithy, popular and representative quotations gleaned from the sacred writings of Sri Guru Nanak Dev (1469-1539 A. D.), the founder of the Sikh religion.

These have been chosen from his hymns composed in various musical modes and verse-patterns, and arranged under them in the 1430—page volume of *Guru Granth Sahib*, the Holy Book of the Sikhs[1]. They touch almost every aspect of life and express the unusually bold and independent views of the Divine Master.

2.

I have tried, of cousre in my humble way and understanding of the subject, to render them into English in order to provide the readers of this international language with a handy volume for knowing the man, his mind, message and mission through his own words, preserved so far in their original and most authentic form. In order to enable them to hear his own voice too and also to enjoy direct communion with him on the historic occasion of his Birth-Quincentenary, I have ventured to give also their text in that very form in which it was at first recorded.[2] The original as well as the translated versions have been furnished with relevant references to the Holy Book giving, at their ends, the name of the section and the number of the page concerned. This is not only to authenticate their existence but also to help further reading and to inspire the readers to read all his hymns embodying his teachings, wit and wisdom.

I have endeavoured to render these verses into as simple a language and as direct a style as I can possibly do, so that these be easily understood and cherished by the learned and the laymen alike, in their native

1. Except 27 from the writings of his earliest followers or biographers.
2. These are written in people's language of North India, understood throughout the northern part of the Sub-continent.

or adopted tongue. But no translation in any language of such inspired utterances can, as we know, be as correct, satisfying and inspiring as the original. And I am no less conscious of my limitations while attempting this, probably the first work of its kind.

In order to make these quotations practically more useful for all purposes and occasions, and also to enable their readers to cherish them accordingly, I have distributed them into various themes, grouped them under appropriate headings and arranged them in an alphabetical order. A subject-index of the renderings and a line-index of the originals have also been provided to facilitate their usage, as and when desired.

3.

It may not be out of place to mention here something about the nature importance and influence of these sayings. These are, in fact, simple and spontaneous utterances of that Prophet of the People, that Apostle of Peace and Harmony who always preferred to be known as 'man' and who looked on all men alike—all created by one and the same God. Hence, these pourings centre mostly around his favourite themes: such as, the Unity and Fatherhood of God, the Beauty and Divinity of Nature, the Equality and Fraternity of Man, and the Right and Purposeful Conduct of Life

They place the individual conduct before the ritual and lay great emphasis on its moral as well as practical aspects ; especially on the virtues of love aud truth, purity and honesty, unity and fraternity, loyalty and chastity, humility and generosity, integrity and solidarity, benevolence and temperance, sweetness and tolerance, effort and faith, justice and fairplay, courage and sacrifice, peace and reconciliation, self-respect and self-confidence, good company and fellow-feeling, dignity of labour and selfless service of mankind. They comprise prayers, admonitions and counsels; they contain words of faith and cheer, caution and wisdom, courage and consolation for all humanity.

Though uttered about five hundred years ago, they have lost neither their power nor universality. They are still as fresh and forceful as when they first poured out of his divine lips, duly tuned to the rebeck of Bhai Mardana, his Muslim companion. This is so because they are truths, universal truths, truthful pronouncements of a unique embodiment

of truth and righteousness. The Master has himself asserted:

ਸਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੫.
Truth never grows old. Ramkali, 955.

As they belong to the same category, they have become neither old nor out-of-tune. They are as true and effective as the doctrines they teach and the wisdom they convey. They are, therefore, instructive and inspiring in their content, direct and forthright in their expression, spiritual and practical in their approach, moral and catholic in their outlook, timeless in their appeal and universal in their application.

4.

That is why they have been a constant source of light, comfort and consolation to millions of all castes and creeds for the last five centuries. Couched in the language and imagery of the common man, and conveyed through proper action and personal experience of a superman, every thought contained in them has been felt by those who ever read, sang or heard them. They have all the force for moulding thet hought and culture of today and also for leading men from unreality to reality, darkness to light, evil to rightousness and mortality to immortality.

It is so because they are the holy utterances of a True Teacher whose Word "is ever-pure and ever-illuminating"[1] and "like a flashing sunbeam, lights up, through the darkness of the illusions of the world, the path of humanity which men and women try to follow according to their inherited capacity."[2] Hence they have all along been touching the hearts and captivating the imagination of generations, and are still playing on the lips of the people of all castes and callings who revere and cherish their creater as the *Guru* of the Hindus and the *Pir* of the Muslims:

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਕੀਰ
ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਗੁਰੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ ਪੀਰ.[3]

1. Guru Granth Sahib, Amritsar, 1604, Dhanasri—p. 687.
2. Sir Jogendra Singh in his Foreword to **Guru Nanak** by Raja Sir Daljit Singh, Lahore—1943, pp. ix—x.
3. An anonymous popular verse.

Baba Nanak Shah Faqir
Hindu Ka *Guru*, Mussalman Ka *Pir*.

Their availability now in English and in their present form will, I am sure, have similar influence on many more living in other, particularly the Western, parts of the world. People whether of the East or of the West who are becoming more and more weary of the materialism of the modern times will, especially, find in them comfort and the way of happy healthful living, here and hereafter.

F-7, Panjab University Enclave
Chandigarh-14
October 1, 1969.

Harnam Singh Shan (Dr.)

SAYINGS OF GURU NANAK

ABLUTION, RITUAL ਇਸ਼ਨਾਨ, ਰਸਮੀ

ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾਂ ਥੀਐ, ਜਾਂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

The true ablution consists in the constant adoration of God. Asa, 358.

ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣਨਾਤਿਆ, ਚੋਰ ਸਿ ਚੋਰਾ ਚੋਰ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

The saints are good even without ablution. The thief remains a thief (even if he bathes at places of pilgrimage). Suhi, 789.

ਕਾਇਆ ਕੂੜਿ ਵਿਗਾੜਿ ਕਾਹੇ ਨਾਈ ਮੈ ?
ਨਾਤਾ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ, ਸਚੁ ਕਮਾਈਐ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

No bath can purify a body defiled by falsehood. Ablution is accepted only if one lives truthfully. Wadhans, 566.

ACCOUNTABILITY ਜਵਾਬ-ਦੇਹੀ

ਸਭਨਾ ਕਾ, ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਤਰੈ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

Everyone is answerable to God. No one is saved but for his good deeds. Ramkali, 952.

ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ, ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

Hereafter, man's words and deeds are scrutinised and he is brought to account for them. Asa, 464.

ACCURSED LIFE ਫਿਟਕਾਰ-ਯੋਗ ਜੀਵਨ

ਫਿਟ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਤੁ ਖਾਇ ਵਧਾਇਆ ਪੇਟੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

Accursed is the life which is lived only to fatten one's belly. Suhi, 790.

ACQUITTAL ਸੁਰਖ਼ਰੂਈ

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ, ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ
ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ, ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੮.

They who have meditated on the Name, have transcended the

misery of life. Their faces radiate glory and many are freed along with them. Jap. 8.

ADJUDICATION ਨਿਬੇੜਾ

ਜੇਤੇ ਜੀਅ, ਲਿਖੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ
ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ, ਹੋਵਗਿ ਸਾਰ. ਬਸੰਤ ੧੧੬੯.

All are yoked to God's will, and will be judged according to their deeds. Basant, 1169.

ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ, ਹੋਇ ਵੀਚਾਰ
ਸਚਾ ਆਪਿ, ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ. ਜਪੁ, ੭.

True is God, true is His court. All are judged there by their deeds. Jap, 7.

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ, ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ. ਜਪੁ. ੮.

Our good and evil is scrutinised and judged in the presence of God, the Supreme Judge. Jap, 8.

ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ ਹੋਇ ਤਪਾਵਸੁ..... ਸਾਰੰਗ, ੧੨੩੮.

God dispenses justice according to our deeds. Sarang, 1238.

AMUSEMENT ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ

ਨਚਣੁ ਕੁਦਣੁ, ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

Sport and play are the mind's amusement. Asa, 465.

ANCESTOR-WORSHIP ਪਿਤਰ-ਪੂਜਾ

ਜੇ ਮੋਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ. ਘਰ ਮੁਹਿ ਪਿਤਰੀ ਦੇਇ
ਅਗੇ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣੀਐ, ਪਿਤਰੀ ਚੋਰ ਕਰੇਇ;
ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ, ਮੁਸਫੀ ਏਹ ਕਰੇਇ
ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ, ਜੇ ਖਟੈ ਘਾਲੈ ਦੇਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

If a thief robbing a house, offers the loot in worship to propitiate his ancestors, it will be recognised in the world beyond and thus will impeach the departed souls as thieves. Justice bids the chopping off of the middleman's hands too; for we get hereafter only what we give here out of our honest earnings. Asa, 472.

ANGER ਕ੍ਰੋਧ

.....ਅਗਨਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

The fire of anger is fatal. Siri, 15.

ਭੇਉਕੈ ਕੋਪੁ ਖੁਆਰੁ ਹੋਇ, ਫਕੜੁ ਪਿਟੇ ਅੰਧ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

The angry one barks, abuses and suffers humiliation in consequence. Malar, 1288.

.....ਮੁਠੀ ਕ੍ਰੋਧਿ ਚੰਡਾਲਿ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

An angry disposition is ruinous. Siri, 91.

ANIMAL NATURE ਪਸ਼ੂ-ਬਿਰਤੀ

ਗਦਹੁ ਚੰਦਨਿ ਖਉਲੀਐ, ਭੀ ਸਾਹੂ ਸਿਉ ਪਾਣੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

Anoint a donkey with sandal-paste, it would still be rolling in dust. Suhi, 790.

ਕੁਤੇ ਚੰਦਨੁ ਲਾਈਐ, ਭੀ ਸੋ ਕੁਤੀ ਧਾਤੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

A dog remains a dog, even if anointed with sandal-paste. Majh, 143.

ANOTHER'S PAIN ਪੀੜ-ਪਰਾਈ

..... ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ. ਬਿਲਾਵਲ, ੭੯੫.

One's pain is one's own. Bilawal, 795.

ASTROLOGICAL CALCULATIONS ਜੋਤਸ਼

ਗਣਿ ਗਣਿ ਜੋਤਕੁ, ਕਾਂਡੀ ਕੀਨੀ
ਪੜੈ ਸੁਣਾਵੈ, ਤਤੁ ਨ ਚੀਨੀ;
ਸਭਸੈ ਊਪਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੁ
ਹੋਰੁ ਕਥਨੀ ਬਦਉ ਨ, ਸਗਲੀ ਛਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

The astrologer, calculating this and that, prepares our horoscope and reads it out to us without perceiving himself the Reality of the Real. The contemplation of Guru's Word surpasses everything. Hence I do not talk about anything else, as all else is but dust. Ramkali, 904.

ਗਣਤ ਗਣੀਐ, ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਜੀਐ
ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਵੈ, ਸੁਖੁ ਥੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

Astrological calculations about one's future create suspense and sorrow in one's heart; but by seeking the Guru's refuge, one always remains in peace and comfort. Ramkali, 904.

ATTACHMENT ਮੋਹ

ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਪਰੀਤਿ ਸੁਆਦ

ਸਭਾ ਕਾਲਖ ਦਾਗਾ ਦਾਗ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

All snares of attachment are black and they blacken our whole body. Dhanasari, 662.

ਨਾਨਕ ਉਠੀ ਚਲਿਆ, ਸਭ ਕੂੜੇ ਤੁਟੇ ਨੇਹ. ਸਿਰੀ,੧੬.

When one passes out of life, all one's false ties are snapped. Siri, 16.

ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਵੈ, ਲਖ ਜੀਵਣੁ, ਕਿਆ ਖੁਸੀਆ ਕਿਆ ਚਾਉ ?
ਵਿਛੁੜਿਆ ਵਿਸੁ ਹੋਇ ਵਿਛੋੜਾ, ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਜਾਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੩.

Thousands may endear you,thousands lives you may live and enjoy in abundance the pleasures of life, separation from which seems poisonous while alive; yet when, at last, the parting comes, all these vanish in an instant. Sarang, 1243.

AUSPICIOUS DAYS ਸਾਹਾ, ਲਗਨ

ਸਾਹਾ ਗਣਹਿ ਨਾ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ,
ਸਾਹੇ ਉਪਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

While counting and fixing auspicious days, we forget that God is above and beyond such considerations. Ramkali, 904.

AUSTERITIES ਤਪ-ਹਠ

ਹਠੁ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰਿ, ਕਾਇਆ ਛੀਜੈ
ਵਰਤੁ ਤਪਨੁ ਕਰਿ, ਮਨੁ ਨਹੀ ਭੀਜੈ
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ, ਅਵਰੁ ਨ ਪੂਜੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੫.

Practising self-torture to subdue desires, only wears off the body. The mind too is not subdued through fasting and penances. Nothing, indeed, equals God's Name (in its efficacy for obtaining the desired state). Ramkali, 905.

AVARICE ਲੋਭ

ਲਬੁ ਕੁਤਾ, ਕੂੜੁ ਚੂਹੜਾ, ਠਗਿ ਖਾਧਾ ਮੁਰਦਾਰੁ. ਸਿਰੀ ੧੫.

Avarice is dog, falsehood the scavenger and cheating is the eating of carrion. Siri, 15.

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕ ਲੋਭੁ ਹੈ, ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕ ਕੂੜੁ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Avarice is the mind's impurity and falsehood is that of the tongue. Asa, 472.

BAD CHARACTERS ਚੋਰ-ਯਾਰ

ਚੋਰ, ਜਾਰ, ਜੂਆਰ, ਪੀੜੇ ਘਾਣੀਐ
ਨਿੰਦਕ, ਲਾਇਤਬਾਰ, ਮਿਲੇ ਹੜਵਾਣੀਐ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

Thieves, adulterers and gamblers are pressed in the oil-press; slanderers and back-biters are fettered (and duly punished). Malar, 1288.

BAD COMPANY ਕੁਸੰਗ, ਕੁਸੰਗਤ

ਚੋਰਾ, ਜਾਰਾ ਰੰਡੀਆ, ਕੁਟਣੀਆ ਦੀ ਬਾਣੁ
ਵੇਦੀਨਾ ਕੀ ਚੋਸਤੀ, ਵੇਦੀਨਾ ਕਾ ਖਾਣੁ
ਸਿਫਤੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ, ਸਦਾ ਵਸੈ ਸੈਤਾਨੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

Thieves, adulterers. prostitutes and pimps keep company together, just like the irreligious who eat and drink out of the same bowl. They do not know the worth of God's praises and Satan ever abides in them. Suhi, 790.

ਦੁਸਟੀ ਸਭਾ ਵਿਗੁਚੀਐ ਬਿਖੁ ਵਾਤੀ, ਜੀਵਣ ਬਾਦਿ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

He who associates himself with the evil-doers, is ruined. Being fed on poison, his life goes to waste. Prabhati, 1343.

BALANCE OF MIND ਮਨ ਦਾ ਸਮਤੋਲ

ਮਨੁ ਤਾਰਾਜੀ, ਚਿਤੁ ਤੁਲਾ, ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਸਰਾਫੁ ਕਮਾਵਾ
ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਸੋ ਸਹੁ ਤੋਲੀ, ਇਨਿ ਬਿਧੁ ਚਿਤੁ ਰਹਾਵਾ. ਸੂਹੀ, ੭੩੧.

My mind is the scales, consciousness the weights and Your service the reckoner. I weigh You with them, my Lord, within my heart; and thus keep my mind from its wanderings. Suhi, 731.

BASIC QUESTION ANSWERED

ਸਵਾਲ : ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ?
ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ?
ਜਵਾਬ : ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ,
ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲ. ਜਪੁ, ੧.

Q. : How to be true and qualified for achieving attunement to the True One ? How can the veil of falsehood be rent. ?

A. : By submitting to the Divine Order and by walking in God's Will which is ingrained in our being. Jap, 1.

BEAUTY ਰੂਪ

ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ, ਜਾਂ ਦੇਖਾ ਤਾਂ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

Beauty does not still one's craving; the more one sees it, the more one desires it. Malar, 1287.

ਰੂਪੇ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ, ਭੂਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

Lust befriends beauty as spontaneously as hunger befriends the taste. Malar, 1288

BEAUTIFUL WOMAN ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ

ਨਾਰੀ ਅੰਦਰਿ ਸੋਹਣੀ, ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੪.

That woman alone is beautiful who adorns her forehead with the Jewel of love. Siri, 54.

BEGGING ਮੰਗਣਾ

ਜੇ ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ
ਫਿਰਿ ਓਲਾਮਾ ਮਿਲੈ ਤਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

He who goes about begging for what he himself has at his own home, gathers shame and reproach. Ramkali, 903.

BEGGING SAINT ਮੰਗਤਾ ਗੁਰ-ਪੀਰ

ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ, ਮੰਗਣ ਜਾਇ
ਤਾ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

Never kneel, at all, to a person who proclaims himself *guru* or *pir* but goes around begging. Sarang, 1245.

BEGUILER ਰਾਹ-ਭੁਲਾਊ

ਮੁਠਾ ਆਪਿ, ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ. ਮਾਝ, ੯੪੦.

He who himself is beguiled, beguiles his comrades too. Majh, 140.

BELIEF ਨਿਸਚਾ

ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੧.

Belief comes to the mind from the mind itself. Tukhari, 1111.

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ. ਜਪੁ, ੩.

The state of the one who truly believes in God, cannot be described. Jap, 3.

BEST SYSTEM, SCHOOL OF THOUGHT ਸਰੇਸ਼ਟ ਮਤ/ਦਰਸ਼ਨ

ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੈ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ
ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ. ਆਸਾ, ੩੫੭.

That system alone is worth pursuing which sings the praises of God. In it does rest your true glory. Asa, 357.

BIRTH AND DEATH ਜੰਮਣ-ਮਰਣ

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ, ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Birth and death are in God's will and through His will men come and go. Asa, 472.

BLACK AND WHITE ਕਾਲਾ ਤੇ ਚਿੱਟਾ

ਰਾਤੀ ਹੋਵਨਿ ਕਾਲੀਆ, ਸੁਪੇਦਾ ਸੇ ਵੰਨ.
ਦਿਹੁ ਬਗਾ ਤਪੈ ਘਣਾ, ਕਾਲਿਆ ਕਾਲੇ ਵੰਨ. ਸੂਹੀ ੭੮੯.

Even if the nights be dark, the white remains white; even if the day is bright, the black remains black. Suhi, 789.

BLAME ਦੋਸ਼

ਦਦੇ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ, ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ
ਜੋ ਮੈ ਕੀਆ ਸੋ ਮੈ ਪਾਇਆ, ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਅਵਰ ਜਨਾ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

Do not blame others, the fault is your own. You only reaped what you sowed. Why then blame others ? Asa, 433.

BLASPHEMER ਰੱਬ-ਨਿੰਦਕ

ਕੁਫ਼ਰਗੋਅ ਕੁਫ਼ਰਾਣੈ, ਪਇਆ ਦਝਸੀ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

He who is a blasphemer, burns in the fire of hell. Majh, 142.

BLESSED BRIDE ਸੁਹਾਗਣ

ਨਾਨਕੁ ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਗਣੀ, ਜਿਨ ਸਹੁ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ, ਸਿਰੀ, ੧੯.

Blessed is the wife who loves her husband intensely. Siri, 19.

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ, "ਤੁਸੀ ਰਾਵਿਆ ਕਿਨੀ ਗੁਣੀ" ?
"ਸਹਿਜ, ਸੰਤੋਖਿ ਸੀਗਾਰੀਆ, ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੀ". ਸਿਰੀ, ੧੭.

Go and ask the blessed brides with what merits they have been able to win and enjoy the love of their grooms. "By bedecking ourselves with the virtues of praise, contentment and sweet speech," they will reply. Siri, 17.

BLESSED TIME ਸੁਭਾਗਾ ਸਮਾਂ

ਬੇ ਦਸ ਮਾਹ, ਰੁਤੀ, ਥਿਤੀ, ਵਾਰ ਭਲੇ
ਘੜੀ, ਮੂਰਤ, ਪਲ ਸਾਚੇ, ਆਏ ਸਹਿਜ ਮਿਲੇ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

Blessed are the twelve months, the seasons, the lunar and the solar days, the hours, the minutes and the seconds when the Lord meets us spontaneously. Tukhari, 1109.

BLESSING OF ATTUNEMENT ਲਿਵ ਦੀ ਬਰਕਤ

ਧਨੁ ਗਿਰਹੀ, ਸੰਨਿਆਸੀ, ਜੋਗੀ; ਜਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

Blessed is such a householder, a recluse, a yogi, who attunes himself to the love of God. Maru, 1013.

BLESSING OF UNION ਵਸਲ ਦੀ ਬਰਕਤ

ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਕੰਤੀ, ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕ ਸਮਾਵਏ ਤੁਖਾਰੀ ੧੧੦੮.

Blessed is the bride who merges herself in the being of her spouse. Tukhari, 1108.

BLOOD-SUCKERS ਲਹੂ-ਚੂਸ

ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੈ, ਜਾਮਾ ਹੋਇ ਪਲੀਤ.
ਜੋ ਰਤੁ ਪੀਵਹਿ ਮਾਣਸਾ, ਤਿਨ ਕਿਉ ਨਿਰਮਲੁ ਚੀਤੁ ? ਮਾਝ, ੧੪੦.

If the garment is considered polluted and impure with a spot of blood, how can the suckers of human blood pass as pure and spotless ? Majh, 140.

BODY AND SOUL ਸਰੀਰ ਤੇ ਆਤਮਾ

ਜੀਉ ਪਾਇ, ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ..... ਮਾਝ, ੧੩੮.

God himself made the body and put soul into it. Majh, 138.

ਪਿੰਡ ਪਵੇ ਜੀਉ ਚਲਸੀ..... ਆਸਾ, ੪੧੮.

The soul escapes as soon as the body falls. Asa, 418.

ਦੇਹੀ ਮਾਟੀ, ਬੋਲੈ ਪਉਣੁ; ਬੁਝ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ! ਮੂਆ ਹੈ ਕਉਣੁ ?
ਮੂਈ ਸੁਰਤਿ, ਬਾਦੁ, ਅਹੰਕਾਰੁ; ਉਹ ਨ ਮੂਆ ਜੋ ਦੇਖਣਹਾਰੁ ਗਉੜੀ. ੧੫੨.

The body is dust in which speaks nothing but air. (When dust returns to dust and air to air), then what dies ? it is the individuated consciousness, one's strife and pride of the self, that dies. The ever-conscious soul never dies. Gauri. 152.

ਹਉ ਨ ਮੂਆ, ਮੇਰੀ ਮੁਈ ਬਲਾਇ
ਓਹ ਨ ਮੂਆ, ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

It is not me but the demon within me, who has died; for he who has identified himself with God, never dies. Gauri, 152.

BOWING THE HEAD ਸਿਰ-ਝੁਕਾਈ

ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ, ਜਾ ਰਿਦੈ ਕਸੁਧੇ ਜਾਹਿ ? ਆਸਾ, ੪੭੦.

Bowing of the head is no good if at heart one is insincere. Asa, 470.

BRAHMAN ਬ੍ਰਾਹਮਣ

ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

He alone is a *Brahman*‡ who reflects on God. Dhanasri, 662.

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਜੋ ਬਿੰਦੈ ਬ੍ਰਹਮੁ
ਜਪੁ, ਤਪੁ, ਸੰਜਮੁ ਕਮਾਵੈ ਕਰਮੁ
ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਰਖੈ ਧਰਮੁ... ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

He alone is a true *Brahman* who grasps *Brahm* (God); practises meditation, discipline and self-control ; and adopts contentment and right conduct as his religious observances. Slok, 1411.

BROTHERHOOD OF MAN ਭਰਾਤਰੀਅਤਾ

ਸਭ ਮਹਿ ਜੀਉ, ਜੀਉ ਹੈ ਸੋਈ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

Within every one is the soul, and the soul is God Himself who pervades all and everywhere. Malar, 1273.

ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ. ਜਪੁ, ੬.

Let universal brotherhood be the highest aspiration of your religious order. Jap, 6.

ਏਕ ਮਹਿ ਸਰਬ, ਸਰਬ ਮਹਿ ਏਕਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੭.

All are contained in the one Lord, and the one Lord pervades all. Ramkali, 907.

‡**Brahman** : The first of the four castes of the Hindu social order, of the Hindu priestly class.

BUTCHERS OF THE WORLD ਜਗਤ-ਕਸਾਈ

ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ,
ਛੁਰੀ ਵਗਾਇਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

They who devour men, offer prayer ; they who wield the dagger wear the sacred thread* round their necks. Asa, 471.

ਮਥੈ ਟਿਕਾ, ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ
ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜਗਤ-ਕਸਾਈ ਆਸਾ, ੪੭੧.

With sacred marks‡ on their foreheads and their loin-cloths tucked in behind, they are the butchers of the world, carrying daggers in their hands. Asa, 471.

ਜਗਤੁ ਪਸੂ, ਅਹੰ ਕਾਲੁ ਕਸਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.

The world is like an animal and the arrogant death is like the butcher. Ramkali, 932.

CALUMNY ਊਜ, ਬਦਖ਼ੋਈ

ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ, ਲਾਇ ਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Calumny of others, amounts to the impurity of ears. Asa, 472.

CAPITAL AND COMMODITY ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਸੌਦਾ

...ਸਚੁ ਵਖਰੁ, ਸਚੁ ਰਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

True commodity is bought with the true capital. Siri, 18.

CASTE-DISTINCTIONS ਜ਼ਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਤਮੀਜ਼

ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਿਆ ਹਥਿ ? ਸਚੁ ਪਰਖੀਐ
ਮਹੁਰਾ ਹੋਵੈ ਹਥਿ, ਮਰੀਐ ਚਖੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

What power has caste ? It is the righteousness that is tested. Whosoever tastes poison will die, no matter what his caste is. Majh, 142.

ਜਾਣਹੁ ਜੋਤਿ, ਨ ਪੂਛਹੁ ਜਾਤੀ
ਆਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਹੇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

---

*Tagg : The sacrificial or sacred thread worn by the Brahmanical order among the Hindus.

‡Tikka : The frontal mark, a small round mark on the forehead intended for secterial distinction. It is also made at certain ceremonies or when one is setting out on a pilgrimage or the like.

Know people by the light illumining them and do not ask their caste; for in the hereafter no one is differentiated by his caste. Asa, 349.

CASTE AND BIRTH ਜ਼ਾਤ ਤੇ ਜਨਮ

ਜਾਤਿ ਜਨਮੁ ਨਹ ਪੂਛੀਐ, ਸਚ ਘਰ ਲੇਹੁ ਬਤਾਇ
ਸਾ ਜਾਤਿ ਸਾ ਪਤਿ ਹੈ, ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

God does not mind our caste or birth. So let us learn the way of truthful living; for one's deeds proclaim one's caste and respect. Prabhati, 1330.

CASTE AND GARB ਜ਼ਾਤ ਤੇ ਭੇਖ

ਭੇਖ ਵਰਨ, ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਖੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.

All castes and garbs look like dust. Asa, 352.

CASTE AND NAME ਜ਼ਾਤ ਤੇ ਨਾਂ

ਫਕੜ ਜਾਤੀ, ਫਕੜੁ ਨਾਉ
ਸਭਨਾ ਜੀਆ, ਇਕਾ ਛਾਉ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

The pride of ca te and the glory of status are futile; for each of us shelters under one and the same God. Siri, 83.

CASTE AND POWER ਜ਼ਾਤ ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਅਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਜੋਰੁ ਹੈ, ਅਗੈ ਜੀਉ ਨਵੇ. ਆਸਾ, ੪੬੯,

Hereafter caste and power do not count; for every soul appears there in its true colours. Asa, 469.

CHARITY ਦਾਨ

.....ਅਕਲੀ ਕੀਚੈ ਦਾਨੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

Charity should be dispensed with wisdom. Sarang, 1245.

ਦੇ ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੂਣਾ, ਸੋਭ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

The 'generous' give but a little in charity; but demand a thousand-fold return, with wordly honour to boot. Asa, 466.

CLEAN CONDUCT ਸੁੱਚਾ ਆਚਾਰ

ਸੂਚੈ ਭਾਡੈ, ਸਾਚੁ ਸਮਾਵੈ. ਵਿਰਲੈ ਸੂਚਾਚਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

Truth is contained only in a truly-cleaned vessel. A few

indeed are blessed with such a vessel of clean conduct. Sorath, 597.

CLEAN HEART ਸਾਫ਼ ਦਿਲ

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ, ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ
ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੈ ਦੁਨੀ ਕੇ, ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ. ਮਾਝ, ੧੪੦.

Utter the Name of God with a clean heart and a wholesome mouth. The rest are mere wordly embellishments based on our false deeds. Majh, 140.

COMING & GOING/TRANSMIGRATION ਆਵਾਗਵਨ/ਜਨਮ-ਮਰਨ

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ, ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

Man comes and goes in God's will. Gauri, 151.

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪.

Men transmigrate as God ordains. Jap, 4.

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੧.

All that we see is bound to come and go. Maru, 1021.

ਆਵਤੁ ਕਿਨੈ ਨ ਰਾਖਿਆ, ਜਾਵਤੁ ਕਿਉ ਰਾਖਿਆ ਜਾਇ ?
ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਪਰੁ ਜਾਣੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

None could withhold our coming, none could hold us back from going. He alone, who has created all and in whom all are bound to submerge, knows the mystery behind it. Prabhati, 1329.

COMMON HERITAGE ਸਾਂਝਾ ਵਿਰਸਾ

ਸਾਹੁਰੜੀ ਵਥੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਝੀ, ਪੇਵਕੜੈ ਧਨ ਵਖੈ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

God's bounties are common to all; it is we who have created these divisions and distinctions. Basant, 1171,

COMPASSION ਦਇਆ

.....ਕੁਦਇਆ ਕਸਾਇਣਿ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

Lack of compassion is identical with butchery. Siri, 91.

ਦਰਸਨਿ ਦੇਖਿਐ, ਦਇਆ ਨ ਹੋਇ
ਲਏ ਦਿਤੇ ਵਿਣੁ, ਰਹੈ ਨ ਕੋਇ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

Compassion is not awakened (in the present age) simply by beholding a supplicant's face; for none moves for another without the understanding of give-and-take. Asa, 350.

CONDUCT ਆਚਾਰ

ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

Truth is higher than everything, but higher still is truthful living. Siri, 62.

ਸਾਚੀ ਰਹਤ, ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਸੋਈ. ਬਿਲਾਵਲ, ੮੩੧.

Man's conduct can be true only if he cherishes the True One within his heart, Bilawal, 831.

CONSCIOUSNESS ਸੁਰਤ

ਏਕਾ ਸੁਰਤਿ ਜੇਤੇ ਹੈ ਜੀਅ,
ਸੁਰਤਿ-ਵਿਹੂਣਾ ਕੋਇ ਨ ਕੀਅ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

All living beings are endowed with the same consciousness. There is no one without it. Siri, 24.

ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ, ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

As is the nature of one's consciousness so is the way of one's living. Siri, 24.

CONSECRATION ਭੇਖ-ਸੰਸਕਾਰ, ਦਸਤਾਰ-ਬੰਦੀ

ਦੇਨਿ ਦੁਆਈ ਸੇ ਮਰਹਿ, ਜਿਨ ਕਉ ਦੇਨਿ ਸਿ ਜਾਹਿ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.

They who bless and consecrate are mortal, as also the blessed and the consecrated ones. (How can the mortals bless and consecrate their fellow-travellers ?) Malar, 1286.

CONTEMPLATION OF NAME ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ

ਕਿਛ ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ
ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਨ ਸਮਸਰੇ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

Alms, charity and religious observances cannot equal the contemplation of God's Name. Wadhans, 566.

ਅਵਰੁ ਨ ਅਉਖਧੁ, ਤੰਤ ਨ ਮੰਤਾ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣੁ, ਕਿਲਵਿਖ ਹੰਤਾ. ਆਸਾ, ੪੧੬.

No other medicine, charm and incantation can be effective. Contemplation of God alone destroys all sins and afflictions. Asa, 416.

ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੁਲ ਨ ਪੂਜਈ, ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕ ਵਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

Through test and trial, I have found that nothing (no aus-

terities and penance) equals the contemplation of God's Name. Siri, 62.

CONTEMPLATION OF WORD ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜਾਪ

ਏਹਾ ਮਤਿ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

The highest wisdom is the contemplation of the Word of God. Prabhati, 1343.

ਛੂਟੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

Contemplating the Word of God, brings release from bondage. Siri, 62.

CONTEPMLATION THROUGH GRACE ਸਿਮਰਨ, ਕਿਰਪਾ-ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਰਾਹੀਂ

ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

If God shows mercy, man contemplates Him. Dhanasari, 661.

CONTENTION AND STRIFE ਬਾਦ-ਬਿਰੋਧ

ਬਿਨੁ ਬਾਦ ਬਿਰੋਧਹਿ ਕੋਈ ਨਾਹੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੫.

No one is free from contention and strife. Maru, 1025.

CONTENTMENT ਸਤੋਖ

ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ, ਤੇਤਾ ਹਉ ਖਾਉ
ਬਿਆ ਦਰੁ ਨਾਹੀ, ਕੈ ਦਰਿ ਜਾਉ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

I eat whatever You give me, there is no door other than Yours to go to. Siri, 25.

TRULY CONTENTED ਅਸਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ

ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖਈ, ਜਿਨੀ ਸਾਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ
ਓਨੀ ਮੰਦੇ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ, ਕਰ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ
ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ, ਅਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

The contented who dwell upon none but the Truest of the True, serve Him truly. They do not tread the path of evil. They do good and practise righteousness. They loosen worldly bonds and eat and drink in moderation. Asa, 467.

COVETOUSNESS ਹਿਰਸ, ਲੋਭ

ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ, ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ, ਪਰਧਨ, ਰੂਪ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Coveting another's woman, wealth and beauty, amounts to

the impurity of eyes. Asa, 472.

CREATION ਸਰਿਸ਼ਟੀ-ਰਚਨਾ

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ. ਜਪੁ, ੧.

The universe comes into being by God's will. Jap, 1.

ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਇਆ, ਪਵਨੈ ਤੇ ਜਲ ਹੋਇ
ਜਲ ਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਸਾਜਿਆ, ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੯.

From the True Lord came air and from air came water; from water He created the three worlds and infused in every heart His own light. Siri, 19.

ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭੁ ਲੋਈ
ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

The will of the One alone pervades all the worlds, as all creation is born of Him. Gauri, 223,

CREATOR ਕਰਤਾ

ਪਪੈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ, ਵੇਖਣ ਕਉ ਪਰਪੰਚੁ ਕੀਆ
ਦੇਖੈ, ਬੂਝੈ, ਸਭਿ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ, ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

God has created the universe for His own delight. He the Sovereign, sees, comprehends and knows every thing; and permeates both within and without. Asa, 433.

ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੈ, ਆਪੇ ਜਾਣੇ ਸੋਈ. ਜਪੁ, ੪.

None but the Creator who created the universe, knows when He created it. Jap, 4,

ਆਪੈ ਕਰੇ, ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

The Creator Himself is the Doer and the Cause. Asa, 418.

ਜਿਨਿ ਸਿਰਿ ਸਾਜੀ, ਤਿਨਿ ਫੁਨਿ ਗੋਈ. ਆਸਾ, ੩੫੫.

God who has created the universe, destroys it too (when He so wills). Asa, 355.

ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਹੈ, ਨ ਭੁਲੈ ਕਿਸੈ ਦਾ ਭੁਲਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

The Creator Himself is infallible and can never be led astray. Majh, 145,

CREATOR IN CREATION ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਸਿਰਜਨਹਾਰ

ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ. ੪੬੩.

The Creator, abiding in the universe, keeps all creation in His eyes and delights to see it. Asa, 463.

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੇ, ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕਾ ਮੇਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

In the creation which is the union of matter and spirit, I see the Creator pervading everywhere. Siri, 21.

CREDIT FOR DEEDS ਅਮਲਾਂ ਤੇ ਨਿਬੇੜਾ

ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਆਪਣੈ, ਕਰਮੀ ਵਹੈ ਕਲਾਮ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੧.

God drives everybody according to His will and His pen records our credit according to our deeds. Sarang, 1241.

CREED: HINDU-MUSLIM ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮ ਮਤ

ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ, ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਮਿਹਰਬਾਨ, ੯੩.

There is neither a Hindu, nor a Muslim (but only Man). Janam-sakhi Miharban, 93.

ਏਥੈ ਜਾਣੈ ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਞਾਣੈ
ਹੋਰੁ ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

They who know God here, recognise Him hereafter too; the rest, Hindu or Muslim, is all a vain boast. Ramkali, 952.

CULTURE ਸਭਿਆਚਾਰ

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ, ਆਚਾਰੁ ਨ ਕਿਨਹੀ ਪਾਇਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੫.

None can have culture save through the Word. Malar, 1285.

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਬਹੀਐ, ਭਲਾ ਕਹੀਐ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

Wherever we sit, we should speak well. Wadhans, 566.

ਗੁਰ ਕਉ ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਣਈ, ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ? ਸਿਰੀ, ੧੯.

Of what use are the culture and wisdom of one who does not acknowledge the true Master ? Siri, 19.

CURSE OF IGNORANCE ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਲਾਅਨਤ

ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ, ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ ਰੇ
ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ, ਜਲ ਰਸ ਸੰਗਤ, ਸੰਗ ਦੋਖ ਨਹੀ ਰੇ
ਦਾਦਰ ! ਤੂ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਨਸਿ ਰੇ
ਭਖਸਿ ਸਿਬਲੁ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨ ਲਖਸਿ ਰੇ
ਬਸੁ ਜਲ ਨਿਤ ਨ ਵਸਤ ਅਲੀਅਲ, ਮੇਰ 'ਚਚਾ ਗੁਨ ਰੇ. ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

The lotus as also the film of dirt sprout out of the clear waters of the pond. The lotus lives with both and yet keeps itself aloof from them. But, o frog, you do not understand this and while living in the same pond, you eat only the dirt, realising never the value of the pure nectar contained therein. You live there all the time but do not know the way of love like the black bee which hearing the glory of the lotus comes from afar and remains imbued with it. Maru, 990.

DANCE ਨਾਚ

ਪੂਰੇ ਤਾਲ, ਜਾਣੈ ਸਾਲਾਹ
ਹੋਰੁ ਨਚਣਾ, ਖੁਸੀਆ ਮਨ ਮਾਹ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

The rhythm is perfect if it is tuned to the praise of God. All other dancing gives only sensuous pleasure to the mind. Asa, 350.

DANCE AND MUSIC ਨਿਰਤ ਤੇ ਸੰਗੀਤ

ਵਾਜਾ ਮਤਿ, ਪਖਾਵਜੁ ਭਾਉ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ, ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ
ਏਹਾ ਭਗਤਿ, ਏਹੋ ਤਪ ਤਾਉ, ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਨਾਚਹੁ, ਰਖਿ ਰਖਿ ਪਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

By using intellect as your organ and love as the tambourine, you will ever remain in bliss and enjoy the peace of mind. This is the real devotion, the true penance, if you dance this way in tune with love, beating time with your feet. Asa, 350.

DAY AND NIGHT ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ

ਦਿਨ ਮਹਿ ਰੈਣਿ, ਰੈਣਿ ਮਹਿ ਦਿਨੀਅਰੁ
ਉਸਨ ਸੀਤ ਬਿਧਿ ਸੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

In the day is the night and in the night is the day. Heat and cold are likewise contained in each other. Ramkali, 879.

DEAD, THE ਮੋਇਆ ਮਨੁੱਖ

ਮੁਇਆ ਗੰਢੁ ਨੇਕੀ ਸਤੁ ਹੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

The dead sustain their bond with the living through their virtuous deeds. Majh, 143.

DEAL ਸੌਦਾ

ਬੰਧਨੁ ਸਉਦਾ, ਅਣਵੀਚਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੬.

Deals made without fore-thought are nothing but entanglements. Asa, 416.

DEATH ਮੌਤ

ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ. ਜਪੁ, ੨.

They who hearken to the Name of God, are beyond the reach of death. Jap, 2.

DEEDS AND REWARDS ਕਰਮ ਤੇ ਫਲ

ਆਪੇ ਬੀਜ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪.

We only reap what we sow. Jap, 4.

ਕਰਮ ਕਰਤੂਤਿ ਬੇਲ ਬਿਸਥਾਰੀ, ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਫਲੁ ਹੂਆ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

The vine of good deeds thrived and bore the fruit of God's Name. Asa, 351.

ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ
ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

We gather the fruit of the deeds we plant. Asa, 468.

DEEDS NOT WISHES ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਅਮਲ

ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ, ਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਭਾਗਠੁ ਹੋਇ
ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ, ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਗਉੜੀ ੧੫੭.

If one were to get of one's own choice, all would become rich. But our fortune is decided on our deeds, not wishes; even though all crave everything. Gauri, 157.

DEEDS WITHOUT NAME ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣਾ ਆਚਾਰ

ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

Accursed are the lives and deeds of men who do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

ਨਾਮ ਬਿਨਾ, ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ? ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

Without dwelling on God's Name, of what avail are our deeds ? Prabhati, 1330.

DELUSION ਭਰਮ, ਛਲ

ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

This world is led astray by delusion. Sorath, 635.

DESIRES ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ

ਜੈਸੀ ਆਸਾ ਤੈਸੀ ਮਨਸਾ, ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

As is the hope so is the desire which is fulfilled by the All-inclusive God. Suhi, 763.

ਜਿਉ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲਿ ਪਾਈਐ, ਤਿਉ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾਸਨਿਦਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

As fire is extinguished by throwing water over it, so are our desires quenched (by cherishing the Name of God). Siri, 22.

DESTINY ਭਾਗ

.....ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ. ਜਪੁ, ੬.

Men get only what they are destined for. Jap, 6.

DETACHED ONES, THE ਬੈਰਾਗੀ

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ, ਇਬ ਤਬ ਸਾਚੋ ਸਾਚਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੫.

They alone are truly detached (*Bairagi*)* who are attached to the Name of God and see the Truest of the True now, then and ever. Ramkali, 945.

ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ, ਜੋ ਧੂਪੈ ਆਪੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

He alone is truly detached (*Avadhut*)‡ who burns the self. Ramkali, 952.

DETACHMENT ਨਿਰਲੇਪਤਾ

ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲ ਅਲਿਪਤੁ ਹੈ, ਐਸੀ ਬਣਤ ਬਣਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੧.

Live detached amidst attachments, like the lotus in the water. Malar, 1281.

ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ, ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ
ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪੈ, ਹੈ ਇਹੁ ਜਿਸ ਕਾ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੨.

Man should remain detached realising that everything is God's, and dedicating his body and mind to Him to Whom they actually belong. Bilawal, 832.

*Bairagi : A class of Hindu faqirs who, separated from passion or worldly attachments, roam the country and practise certain austerities.

‡Avadhut : A kind of Hindu religious mendicant who has separated himself from worldly feelings and obligations; hermit, Jogi of the Gorakh School.

DEVOTION AND DESTINY ਭਾਗ ਤੇ ਭਗਤੀ

ਬਿਨ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ
ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਨਹੀ ਭਗਤਿ ਹਰੀ;
ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨ ਪਾਈਐ
ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਹਰਿਨਾਮੁ ਹਰੀ. ਬਸੰਤੁ ੧੧੭੨.

Without devotion, one cannot find the true Guru; without good fortune, one cannot cherish devotion to God. Without good luck, one cannot enjoy the company of saints. It is only through His grace that one is blessed withe God's Name. Basant, 1172.

DISCONTENTED, THE ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ

ਨਾਸਾਬੂਰੁ ਹੋਵੈ ਫਿਰਿ ਮੰਗੈ, ਨਾਰਦੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ
ਲਬੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ, ਅਉਗਣ ਪੈਰਿ ਲੁਹਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

He who is not content with what he is given and craves more and more, gathers only humiliation and frustration. For, greed is like a dark prison and vices are like fetters around one's feet. Basant, 1191.

DISGUISED ONE, THE ਭੇਖੀ, ਪਾਖੰਡੀ

ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ ਜਿ ਕਾਇਆ ਪਖਾਲੇ
ਕਾਇਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਜਾਲੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

He alone is the truly disguised one (*Pakhandi*)* who cleans his body of its filth and sanctifies it with its own fire, realising thus the Lord within. Ramkali, 952.

DISPELLER OF SINS ਪਾਪ-ਬਿਨਾਸਨਹਾਰ

ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਪਾਪਾ ਕੇਰੇ, ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਖੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੩੮.

Myriads of sins are dispelled in a moment (by the Almighty). Asa, 438.

DISPELLER OF SORROWS ਦੁਖ-ਬਿਸਾਰਣਹਾਰ

ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ, ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੩੮.

God is the dispeller of sorrow. It is only His Will that prevails. Asa, 438.

---

*Pakhandi : A Hindu sect whose followers deliberately observe dubious code of conduct in order to evade the notice of others.

DIVINE INITIATIVE ਰੱਬੀ ਪਹਿਲ

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ, ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

God, the True Sovereign, Himself unites the believer with Himself. Siri, 18.

DIVINE JUSTICE ਰੱਬੀ ਨਿਆਂ

ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ, ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ, ਸਚੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗੁ ਮਸੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

He, the Master, is just and true. His judgement is also true and so is His command. Tilang, 723.

DIVINE MUSIC ਰੱਬੀ, ਸੰਗੀਤ

ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜੈ ਕਿੰਗੁਰੀ, ਅਨਦਿਨੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

The divine music of God's flute resounds through His Word, continuously and spontaneously, in every heart. Siri, 62.

DOUBT ਭਰਮ

ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ, ਭਏ ਦਿਵਾਨੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

Deluded by doubt, men become mad. Ramkali, 935.

ਭੋਲਾਵੜੈ ਭੁਲੀ, ਭੁਲਿ ਭੁਲਿ ਪਛੋਤਾਣੀ. ਤੁਖਾਤੀ, ੧੧੧੧.

Led astray by doubt, mortals repent in the long run. Tukhari, 1111.

DRESS ਪਹਿਰਾਵਾ

ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਪੈਨਣੁ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ
ਜਿਤੁ ਪੈਧੇ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ, ਮਨ ਮਹਿ ਚਲੇ ਵਿਕਾਰ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

Wearing clothes which cause pain to the body and breed evil in the mind, is baneful, brother ! Siri,16.

DUALITY ਦੁਬਿਧਾ

ਦੁਬਿਧਾ ਚੂਕੈ, ਤਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ
ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਕਰੁ ਜਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

One realises the Word only when one is rid of Duality and knows the One Lord within and without. Prabhati, 1343.

ਵਿਚਿ ਦੁਬਿਧਾ, ਮਾਥੈ ਪਵੈ ਛਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

He who is engrossed in Duality, throws dust on his own head. Prabhati, 1343.

ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ, ਕੁਵਾਟੜੀ, ਮੂਸਹੁਗੇ ਭਾਈ !

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ, ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

Rid yourself of Duality as it leads astray; or else you will be robbed thereby, brother ! Seek, instead, the refuge of the true Guru and praise ever the Name of God. Asa, 419.

EARNING AND SHARING ਖਟਣਾ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ

ਘਾਲ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ
ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

They alone have found the right way who earn through toil and share their earnings with others. Sarang, 1245.

ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ, ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

One gets hereafter only what one gives here out of honest earnings. Asa, 472.

EARTH ਧਰਤੀ

.....ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ. ਜਪੁ, ੭.

.....God has set the earth as the Seat of Duty. Jap, 7.

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ, ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ. ਜਪ, ੩.

There are earths many more besides this; beneath and beyond them are others still. Jap, 3.

ECSTASY ਖ਼ੁਮਾਰੀ

ਨਾਮ ਖ਼ੁਮਾਰੀ ਨਾਨਕਾ, ਚੜ੍ਹੀ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤ. ਅਗਿਆਤ

May the ecstasy of God's Name keep me intoxicated day and night ! Anonymous

EDUCATED, THE ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ

ਪੜਿਆ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ, ਜਿਸੁ ਲਬੁ, ਲੋਭੁ, ਅਹੰਕਾਰਾ. ਮਾਝ, ੧੪੦.

He who is educated and indulges in greed, pride and craving, is called a fool. Majh, 140.

EGO ਹਉ, ਹਉਮੈ

ਬੰਧਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਉ ਕੀਆ. ਆਸਾ. ੪੧੬.

All deeds and ceremonies performed in ego, are nothing but entanglements. Asa, 416.

ਹਉ ਵਿਚਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

Man degrades himself from the human order because of

his ego. Asa, 466.

ਹਉਮੈ ਜਾਈ, ਤਾ ਕੰਤ ਸਮਾਈ. ਸੂਹੀ, ੭੫੦.

Man merges in God by shedding his ego. Suhi, 750.

EGOCENTRIC ਮਨਮੁਖ, ਮਨਮਤੀਆ

ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ, ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

The egocentric preaches piety, but does not himself practise it. Bilawal, 831.

ਮਨਮੁਖ ਪਥਰੁ ਸੈਲੁ ਹੈ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਫੀਕਾ
ਜਲ ਮਹਿ ਕੇਤਾ ਰਾਖੀਐ, ਅਭਅੰਤਰਿ ਸੂਕਾ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

Accursed is the life of the egocentric which is hard and insipid like a stone, which remains dry at the core even if kept under water for any length of time. Asa, 419.

EMANCIPATION ਛੁਟਕਾਰਾ

ਤਉ ਛੂਟੈ ਜਾ ਖਸਮੁ ਛਡਾਏ,
ਗੁਰਮਤਿ ਮੇਲੇ, ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੯.

Man is emancipated only when God so wills and enables him to attune himself to the instruction of the Guru and cherish firmly his devotion to him. Bilawal, 839.

ENVY AND ENMITY ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਗਵਾਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ ੯੪੨.

The man of God (*Gurmukh*)* rids himself of envy and enmity. Ramkali, 942.

EQUALITY ਬਰਾਬਰੀ, ਸਮਾਨਤਾ

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ?
ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰਮਖਿ ਸਚੁ ਲਹੀਐ. ਆਸਾ, ੩੫੩.

Whom can we call bad, whom good, when we see the same God within all and the Master has revealed this truth to us ? Asa, 353.

ਸਭ ਕੋ ਊਚਾ ਆਖੀਐ, ਨੀਚੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ.
ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ, ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

*Gurmukh : turned to God (cf. Manmukh i. e. turned to self), man of God, man of religion; saint, enlightened; Seer, inpired with the Guru—given light.

Call everyone high, none seems to be low; for God, the only potter, has fashioned all alike, and His light alone pervades all creation. Siri 62.

EQUANIMITY ਸਹਿਜ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ, ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੫.

When a man loses his ego, he reaches the state of equanimity. Ramkali, 945.

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਘਰ ਹੀ ਪਰਗਾਸਿਆ, ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

It is only through the grace of the Master that one's inner self is illumined, and one merges spontaneously in the state of equanimity. Malar, 1273.

ਸਰਵਰ ਹੰਸਾ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੫.

The swan-like saints never leave the lake-like Master and merge in equanimity through love and devotion. Dhanasri, 685.

ESSENCE ਤਤ, ਸਾਰ

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ, ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

The Word is the essence of all meditation and austerity. Dhanasri, 661.

ESTRANGEMENT ਬਿਗਾਨਗੀ

ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ, ਸਭੁ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ. ਸੂਹੀ, ੭੬੭.

If the mind becomes a stranger to God, it experiences estrangement from the whole world. Suhi, 767.

ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ, ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੯.

Nanak utters the truth : "The long estrangement of the soul and the Supreme Soul ends in their meeting through the contemplation of the true Word. Asa, 439.

EVIL ਬਦੀ, ਬੁਰਾਈ

ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਕੀਚਈ..... ਆਸਾ, ੪੭੪.

Never commit evil..... Asa, 474.

ਜਿਤੁ ਕੀਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਣਾ, ਸਾ ਘਾਲ ਬੁਰੀ ਕਿਉ ਘਾਲੀਐ ? ਆਸਾ, ੪੭੪.

Why shonld we exert ourselves to do evil when we ourselves have to bear the consequences ? Asa, 474.

ਬੰਨੁ ਬਦੀਆ ਕਰਿ ਧਾਵਣੀ, ਤਾ ਕੋ ਆਖੈ ਧੰਨੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.
Stand alert against all evil, all will bless and praise you. Sorath, 596.

ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ, ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.
Do not fall into a quarrel by calling anyone bad. Wadhans, 566.

EXCELLENCE ਉਤੱਮਤਾ

ਊਤਮੁ ਆਖਿ, ਨ ਊਚਾ ਹੋਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.
By merely calling one self *excellent*, one does not become excellent. Prabhati, 1330.

EXERTION ਜਤਨ. ਮਹਨਤ

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ, ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ. ਜਪੁ, ੨.
In the whole wide world that I see around me, nothing can be got without effort and exertion. Jap, 2.

FAITH ਦੀਨ, ਨਿਸਚਾ

ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.
Because of mammon, faith is lost. Slok, 1410.

FAITHFUL, THE ਸਾਦਿਕ

ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਸਾਦਿਕਾ, ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾ. ਸਿਰੀ, ੮੩.
Faith and contentment are virtues of the faithful; patience is the sustenance of the angelic beings. Siri, 83.

FALSE, THE ਕੂੜੇ, ਕੁੜਿਆਰ

ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆਰ, ਮੁਹ ਕਾਲੈ ਦੋਜਕਿ ਚਾਲਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੩.
The false find no refuge in God's court. They are marched to hell with blackened faces. Asa, 463.

ਜੇ ਸਉ ਕੂੜੀਆ, ਕੂੜੁ ਕਬਾੜੁ;
ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਆਖਉ ਸੰਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
Even if a false man tells a hundred lies and passes off the useless as useful; even if the whole world is led to believe in his word and deed (he still remains false and does not become acceptable). Dhanasri, 662.

ਝੂਠੇ ਕਉ, ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਨਾਉ, ਕਬਹੁ ਨ ਸੂਚਾ, ਕਾਲਾ ਕਾਉ
ਪਿੰਜਰਿ ਪੰਖੀ ਬੰਧਿਆ ਕੋਇ, ਫੇਰੀਂ ਭਰਮੈ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੯.

The false have neither honour nor name nor fame. They are like a black crow which always remains impure and unclean; or, they are like a bird who struts about behind the bars of a cage but cannot get himself released. Bilawal, 839.

FALSE LEADER ਝੂਠਾ ਆਗੂ

ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮੁਰਦਾਰੁ ਖਾਇ, ਅਵਰੀ ਨੋ ਸਮਝਾਵਣਿ ਜਾਇ
ਮੁਠਾ ਆਪਿ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ, ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ. ਮਾਝ. ੧੪੦.

The leader who indulges in falsehood and usurps what is not his, and yet goes to preach to others, is himself deluded and only misleads others. Majh, 140.

FALSE VALUES ਝੂਠੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ

ਐਸੈ ਝੂਠਿ, ਮੁਠੇ ਸੰਸਾਰਾ
ਨਿੰਦਕੁ ਨਿੰਦੈ, ਮੁਝੈ ਪਿਆਰਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

The world is so enmeshed in falsehood and so cheated by its false values that whosoever is slandered by it, is dear to me. Prabhati, 1330.

FALSEHOOD ਕੂੜ

ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ, ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

Falsehood exhausts itself; truth alone prevails ultimately. Ramkali, 953.

ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ, ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

Without You, O God, everything is false. Asa, 468.

ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ, ਕੂੜੋ ਪਲੈ ਪਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

From false talk, one gathers only falsehood. Mahj, 141.

ਕੂੜੁ ਮਿਠਾ, ਕੂੜੁ ਮਾਖਿਉ, ਕੂੜੁ ਡੋਬੈ ਪੂਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬ੰ.

Falsehood is sweet like sugar and honey; and has, thereby, involved and drowned boatloads of men. Asa, 468.

ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ, ਸਚੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

What the truth ordains, comes to pass. Malar, 1283.

FATHERHOOD OF GOD ਏਕ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਕ

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ. ਜਪੁ, ੨.

There is but one Benefactor of all creatures. Jap, 2.

ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ, ਸੰਮਾਲੇ ਸਭਨਾਹ

ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ, ਚਿਤਾ ਭਿ ਕਰਣੀ ਤਾਹ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

He who creates all, sustains them too. The Creator who has made this world also cares for it. Asa 467.

ਕਰਤਾ ! ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਈ ਆਸਾ, ੩੬੦.

Creator ! You belong to all; for all alike. Asa, 360.

ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਜੀਅ ਸਭਿ ਤੇਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੮.

O the Inner-knower of all hearts, all living beings belong to you. Maru, 1038

ਤੇਰੇ ਜੀਅ, ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ
ਕਿਤ ਕਉ ਸਾਹਿਬ ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

How can you be angry with Your own children, O Lord ! for as You belong to them, they belong to You ? Siri, 25.

ਜੇਤੇ ਜੀਅ, ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ..... ਆਸਾ, ੩੫੪.

All living beings belong to You. Asa, 354.

FEAR AND LOVE ਭੈ ਤੇ ਭਾਉ

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਉ, ਤਿਨਾ, ਮਨਿ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

They alone love God who cultivate His fear in their hearts. Asa, 465.

ਭੈ ਭਉ ਰਾਖਿਆ, ਭਾਇ ਸਵਾਰਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

The fear of God keeps the love of Him firm. Gauri, 151.

ਭੈ ਕੀਆ ਦੇਹਿ ਸਲਾਈਆ ਨੈਣੀ, ਭਾਵ ਕਾ ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੋ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Apply the antimony of God's fear to your eyes and adorn yourself with the love of the Lord. Tilang, 722.

FEAR TO FEARLESS, FROM ਭੈ ਤੋਂ ਨਿਰਭੈ

ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਰਭਉ ਪਾਇਆ
ਤਾ ਸਹਜੈ ਕੈ ਘਰਿ ਆਇਆ, ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

By living in fear of God, man attains the fearless God and enters the house of heavenly bliss. Sorath, 599.

FEARLESSNESS ਨਿਰਭੈਤਾ

ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ, ਸੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

He who remains in fear of God, becomes fearless. Gauri, 223.

ਡਰੀਐ ਜੇ ਡਰੁ ਹੋਵੈ ਹੋਰੁ, ਗਉੜੀ, ੧੫੧.
ਡਰਿ-ਡਰਿ ਡਰਣਾ, ਮਨ ਕਾ ਸੋਰੁ.

To be possessed of any fear other than God's, is vain; for all other fears are but phantoms of the mind. Gauri, 151.

FIVE DECEIVERS ਪੰਜ ਠੱਗ

ਰਾਜੁ, ਮਾਲੁ, ਰੂਪੁ, ਜਾਤਿ, ਜੋਬਨੁ, ਪੰਜੇ ਠਗ
ਏਨੀ ਠਗੀ ਜਗੁ ਠਗਿਆ, ਕਿਨੈ ਨ ਰਖੀ ਲਜ
ਏਨਾ ਠਗਨਿ ਠਗ ਸੇ, ਜਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

Dominions, possessions, form, caste, youth and beauty — all are deceivers which have deceived the whole world and the honour of no one is safe from them. But they too are overcome by those who take shelter in the true Master. Malar, 1288.

FIVE ELEMENTS ਪੰਜ ਤੱਤ

ਪੰਚ ਤਤੁ ਸੁੰਨਹੁ ਪਰਗਾਸਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੮.

The five elements emerged out of His absolute self. Maru, 1038.

ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤੇ ਜਨਮਾ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

This mind is born of five elements. Asa, 415.

FLESH ਮਾਸ

ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ, ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ
ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

We, conceived of flesh and born of flesh, are the vessels of flesh. Malar, 1290.

ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ, ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

From one flesh grows another flesh. All our relationships are with the things of flesh. Malar, 1289.

FOOD ਭੋਜਨ

ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ ਹੈ, ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

All food is pure; for God Himself has blessed us with it as sustenance. Asa, 472.

ਅੰਨੁ ਦੇਵਤਾ, ਪਾਣੀ ਦੇਵਤਾ, ਬੈਸੰਤਰੁ ਦੇਵਤਾ, ਲੂਣੁ
ਪੰਜਵਾ ਪਾਇਆ ਘਿਰਤੁ, ਤਾ ਹੋਆ ਪਾਕੁ ਪਵਿਤੁ. ਆਸਾ ੪੭੩.

Corn is heavenly, so are water, fire and salt. With the addition of the fifth, clarified butter, food becomes purer and holier still. Asa, 473.

ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ, ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

Eating food which causes pain to the body and breeds evil in the mind is baneful, brother. Siri, 16.

FOOL ਮੂਰਖ

ਨਾਨਕ ਮੂਰਖ ਏਹਿ ਗੁਣ, ਬੋਲੇ ਸਦਾ ਵਿਣਾਸੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

Such is the nature of the fool that he always talks meaninglessly. Majh, 143.

ਮੂਰਖ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮਾਰ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

The fool is mended by smiting him on the face. Majh, 143.

.....ਮੂਰਖ ਭੁਖ ਨ ਜਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

.....The craving of the fool is never satiated. Malar, 1287.

FORBEARANCE ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ

ਖਿਮਾ-ਵਿਹੂਣੇ ਖਪਿ ਗਏ, ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਅਸੰਖ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

Millions have perished for want of compassion and forbearance. Ramkali, 937.

FOREIGN INFLUENCE ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ
ON RELIGION AND CULTURE ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ

ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ, ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ
ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ, ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

The *Kshatriyas* have forsaken their religion and adopted the language of the foreigers. They have lost their distinctiveness by pursuing the ways of the foreign rulers; and no one now cherishes any regard for religion and righteousness. Dhanasri, 663.

ON GOD'S IMAGE ਰੱਬ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਉਤੇ

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਅਲਹੁ ਕਹੀਐ, ਸੇਖਾਂ ਆਈ ਵਾਰੀ
ਦੇਵਲ ਦੇਵਤਿਆ ਕਰੁ ਲਾਗਾ, ਐਸੀ ਕੀਰਤਿ ਚਾਲੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧

Now that the *Sheikhs* have an upper hand, the Primal Lord has come to be called *Allah*. Hindu gods and temples are being taxed — such

is the practice now in vogue. Basant, 1191.

ਕੂਜਾ, ਬਾਂਗ, ਨਿਵਾਜ, ਮੁਸਲਾ, ਨੀਲ ਰੂਪ ਬਨਵਾਰੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧,

The ablution-pot, the call to prayer, the prayer and the prayer-mat have taken to the Muslim way; and even the image of God has been robed in blue to appease the foreign rulers. Basant, 1191.

ON WORSHIP ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਉਤੇ

ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ, ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ, ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ ਭਾਈ !

ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ, ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ ਆਸਾ, ੪੭੧.

You perform Hindu worship in private but outside you read Muslim scriptures and observe the code of the Turks. Leave aside hypocrisy, brothers and take to God's Name; for it is only by cherishing this that you will be able to swim through safely. Asa, 471.

ON LANGUAGE ਬੋਲੀ ਉਤੇ

ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੀਆ, ਸਭਨਾ ਜੀਆ, ਬੋਲੀ ਅਵਰ ਤੁਮਾਰੀ ਬਸੰਤੁ ੧੧੯੧.

People have changed their tongue and prefer to be greeted in the Muslim way. Basant, 1191.

ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ, ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

The *Kshatriyas* have forsaken their religion and taken to the tongue of the foreign usurpers Dhanasari, 663.

ON CODE ਨੇਮਾਵਲੀ ਉਤੇ

ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ, ਕਾਜੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਆ ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

In this turbulent age, the Muslim Code decides all matters and the *Qazi* occupies the place of Krishna. Ramkali, 903.

ON SCRIPTURES ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਉਤੇ

ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣ, ਪੋਥੀ, ਪੰਡਿਤ ਰਹੇ ਪੁਰਾਣੁ,

ਨਾਨਕੁ ਨਾਉ ਭਇਆ ਰਹਮਾਣੁ, ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਤੂ ਏਕੋ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ ੯੦੩

In the present age, *Quran* and other Semitic Scriptures have become the Approved Books. The *Brahmins* and the *Vedas* and the *Puranas* are not being given their due respect. The name of the Lord has also been changed into *Allah*, the Lord of Mercy. But whatever be His name, know Him

as one-in-one for He alone is the Creator of all creation and would remain as such till eternity. Ramkali, 903.

ON CLOTHES ਪਹਿਰਾਵੇ ਉਤੇ

ਨੀਲ ਵਸਤ੍ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

They wear blue clothes in order to be acceptable to the ruling class. Asa, 472.

ON FOOD ਖ਼ੁਰਾਕ ਉਤੇ

ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ
ਚਉਕੇ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨਾ ਜਾਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

They eat the he-goats slaughtered in the Muslim way by uttering foreign words; yet they would not allow anyone to enter their cooking-enclosures, lest these should be defiled. Asa, 472.

FOREIGN INVADER ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਆਵਰ

ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ, ਜਾਂ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ
ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ, ਮੁਢਿ ਮੁਢਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

On hearing the invasion of Babar, millions of Muslim divines prayed for his halt. But they failed to halt him; and Babar rushed to burn houses, resting-places and age-old temples. He cut the princes into pieces and threw them to the winds. Inspite of all that, not a single Mughal became blind and no one wrought any miracle which could save the people from that disaster, Asa, 418.

ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ
ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Babar, the Mughal, has rushed from Kabul with sin as his marriage-party and demands, in forced marriage, the possession of our mother-land. Tilang, 722.

ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

When the bodies of our countrymen shall be rent like shreds of cloths, India will realise the truth of what I say. Tilang, 723.

ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਡਰਾਇਆ
ਆਪੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ, ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

You have saved Khurasan and terrified India. Creator, you do not take the blame (of punishing evil-doers) on Yourself and so have sent Babar as the Regent of Death. Asa, 360.

FOREIGN INVASION ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾ

ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ, ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ
ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ, ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

Indian rulers had lost their heads, pursuing sensuous pleasures. But now when Babar has invaded and desolation has followed his foot-steps, even their princes can not get bread to eat in peace. Asa, 417.

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ ਹੋਏ ਜਿਨੀ ਰਖੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ
ਦੂਤਾ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ, ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

Their riches and beauty which were once their greatest assets and afforded them many pleasures, have become their greatest enemies. Barbarous soldiers have been ordered to deal with them ruthlessly. They have dishonoured them and carried them off. Asa, 417.

ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ, ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Modesty and righteousness have disappeared; and false-hood marches in the van. Tilang, 722.

ਰਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂ ਚੇਤਿਓ, ਹੁਣਿ ਕਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਖੁਦਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

They who never thought of their own *Rama* in time of comfort, are now not accepted even if they utter *Allah* (for appeasing the Mughal tyrants) in order to seek safety and maintain honour). Asa. 417.

ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ
ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ ੭੨੨.

People are singing the wedding-songs of murder and slaughter. The wedded-ones are being anointed with blood instead of saffron, Tilang, 722.

ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਲਾਣੈ, ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨਾ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

The people have been tortured so ruthlessly that they have cried out to the heavens. Has it not awakened any pity in you, O Lord ? Asa, 360.

FORESIGHT ਦੂਰ-ਦਰਿਸ਼ਟੀ

... ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

Look ahead with farsightedness. Asa, 474.

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ-ਦੀਰਘ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ, ਗੁਰਸਬਦੀ ਮਨੁ ਧੀਰਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

The far-sighted gains peace and his mind develops patience through the Guru's Word. Tukhari, 1107.

FORETHOUGHT ਅਗੇਤਰੀ ਸੋਚ

ਅਗੈ ਦੇ ਜੇ ਚੇਤੀਐ, ਤਾਂ ਕਾਇਤੁ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ? ਆਸਾ ੪੧੭.

If one thinks before-hand and takes heed of the future, one may not be punished thus. Asa, 417.

FORGETTING GOD ਰੱਬ ਵਿਸਾਰਿਆਂ

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ, ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ?
ਤਿਸੁ ਵਿਣ ਸਭੁ ਅਪਵਿਤੁ ਹੈ, ਜੇਤਾ ਪਹਿਨਣੁ ਖਾਣੁ. ਸਿਰੀ. ੧੬.

Why should we forget Him who has given us life and soul ?
All that we eat and wear is impure without cherishing Him. Siri, 16.

ਖਾਣਾ, ਪੀਣ , ਹਸਣਾ ਬਾਦਿ,
ਜਬ ਲਗੁ ਰਿਦੈ ਨ ਆਵਹਿ ਯਾਦਿ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

Until we cherish God in our hearts, all our eating, drinking and merry-making is in vain. Asa, 351.

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੪.

When God is forgotten, life stands scorched and burnt to ashes. Siri, 14.

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ, ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾਉ ! ਸਿਰੀ. ੧੪.

Beware, O man, lest (in the midst of worldly comforts and revelling) you forget the Beneficent God and remember not His gracious Name ! Siri, 14.

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਮਨ ਮਾਹਿ. ਸਿਰੀ ੨੧.

Forgetting God even for an instant, is a great affliction of the mind. Siri, 21.

ਜਿਸੁ ਬਿਸਰਿਐ, ਜਮੁ ਜੋਹਿਣ ਲਾਗੈ,
ਸਭਿ ਸੁਖ ਜਾਹਿ, ਦੁਖਾ ਫੁਨਿ ਆਗੈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੯.

When a man forgets God, the Regent of Death keeps him in eye. All his comforts vanish and miseries begin to confront him. Maru, 1039.

ਕੀ ਵਿਸਰਹਿ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤਾ ਲਾਗੈ
ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਤੂੰ ਵਿਸਰੁ ਨਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

How can we forget Him without Whom we suffer profound pain? Pray do not forsake me, Lord, for without You I am afflicted by pain and sorrow. Asa, 354.

FORGETTING GOD'S NAME ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆਂ

ਨਾਨਕ ਇਹ ਤਨ ਜਾਲਿ
ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.

Burnt be the body which has forsaken the Name of God. Suhi, 789-

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ, ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿ
ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੇ ਪਚਿ ਮੁਏ, ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਿ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

They who have forgotten God's Name and have lost themselves in the mundane course of life, fall victim to Duality and are caught in the fire of desires. Siri, 19.

FORGETTING GOD'S WORD ਬਾਣੀ ਵਿਸਾਰਿਆਂ

ਜੈ ਤਨਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ
ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਲਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

He weo forgets the Word, wails like a constantly sick man. Dhanasri, 661.

FORGIVENESS ਖਿਮਾ

ਖਿਮਾ ਗਹੀ, ਬ੍ਰਤੁ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖੰ.
ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ, ਨਾ ਜਮ ਦੋਖੰ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

Forgiveness for one who imbibes its spirit, is as virtuous as the fasting, good conduct and contentment, One who can forgive is neither afflicted by any ailment nor tortured by the Regent of Death, Gauri, 223.

FOUR FIRES ਚਾਰ ਅੱਗਾਂ

ਚਾਰੇ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ਮਰੁ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਲੁ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

Extinguish the four fires of cruelty, greed, anger and lust in the water of God's Name, obtained from the Guru. Siri, 21.

FRATERNITY, ਭਾਈਚਾਰਾ, ਭਰਾਤਰੀਭਾਵ

ਐ ਜੀ ਨਾ ਹਮ ਉਤਮ, ਨੀਚ ਨਾ ਮਧਿਮ

ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ. ਗੂਜਰੀ, ੫੦੪.

We who have taken shelter in God, are God's own people.
We are neither high nor low, nor in-between. Gujri, 504.

FRIEND ਮਿੱਤਰ

ਸਜਣ ਸੇਈ ਨਾਲਿ ਮੈ, ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲੰਨਿ
ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ, ਤਿਥੈ ਖੜੇ ਦਿਸੰਨਿ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

They alone are true friends who accompany us to the other world and stand (as our pledge) wherever an account of our deeds is asked for. Suhi, 729.

ਹਰਿ ਸਾ ਮੀਤੁ ਨਾਹੀ ਮ ਕੋਈ
ਜਿਨਿ ਤਨੁ, ਮਨੁ ਦੀਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਮੋਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੭.

There is no friend like God who has blessed us with our body and mind, and has also bestowed us with consciousness. Maru, 1027.

FRIENDSHIP ਮਿੱਤਰਤਾ

ਨਾਲਿ ਕਿਰਾੜਾ ਦੋਸਤੀ, ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

Friendship with the fickle-minded, is a false love with the false people. Slok, 1412.

FUTILITY ਵਿਅਰਥ

ਜਪੁ, ਤਪੁ, ਸੰਜਮੁ ਸਾਧੀਐ, ਤੀਰਥਿ ਕੀਚੇ ਵਾਸੁ
ਪੁੰਨ, ਦਾਨ, ਚੰਗਿਆਈਆ, ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਕਿਆ ਤਾਸੁ ?
ਜੇਹਾ ਰਾਧੇ, ਤੇਹਾ ਲੁਣੈ, ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਜਨਮੁ ਵਿਣਾਸੁ. ਸਿਰੀ, ੫੬.

Man may meditate and do penance, discipline his body and dwell at places of pilgrimage; he may also give much charity and do good deeds. But without the grace of the True One, these are surely of no avail. As he sows, so does he reap. Without cultivating virtues, life is all in vain. Siri, 56.

GAME OF LIFE ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੇਡ

ਐਸੀ ਕਲਾ ਨ ਖੇਡੀਐ, ਜਿਤੁ ਦਰਗਹ ਗਇਆ ਹਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

We should not play the game of life in such a way that we may lose our credit in the court of God. Asa, 469.

GAME OF LOVE ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਖੇਡ

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ, ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ.

ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ, ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ, ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

If you are fond of playing the game of love, enter my path with head in hand (i. e. with complete surrender and fervour). Once you set your foot upon it, lay down your head without any fear or hesitation. Slok, 1412.

GARBS AND GUISES ਭੇਖ

ਖਲੜੀ, ਖਪਰੀ, ਲਕੜੀ, ਚਮੜੀ
ਸਿਖਾ, ਸੂਤ, ਧੋਤੀ, ਕੀਨੀ;
ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਹਉ ਸਾਂਗੀ ਤੇਰਾ
ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਨਕੁ ਜਾਤਿ ਕੈਸੀ ? ਆਸਾ, ੩੫੮.

Some wear skins, some take to the begging-bowl, some carry the wooden staff and some bear the deer-skin. There are still others who raise hair-tufts, wear sacred-threads and tuck-up loin-cloths. They have adopted such ways and garbs in order to seek You, O You the Master of this Show! I too am one of Your actors and my garb too does not determine my caste and deeds. Asa, 358.

GARDENING ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ

ਕਰਿ ਹਰਿਹਟ ਮਾਲ ਟਿੰਡ ਪਰੋਵਹੁ,ਤਿਸੁ ਭੀਤਰਿ ਮਨੁ ਜੋਵਹੁ
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿੰਚਹੁ, ਭਰਹੁ ਕਿਆਰੇ, ਤਉ ਮਾਲੀ ਕੇ ਹੋਵਹੁ ;
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਦੁਇ ਕਰਹੁ ਬਸੋਲੇ, ਗੋਡਹੁ ਧਰਤੀ ਭਾਈ
ਜਿਉ ਗੋਡਹੁ ਤਿਉ ਤੁਮ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ, ਕਿਰਤ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੭੧.

Let service with your hands be your persian-wheel, its chain and the buckets; and let your mind be the bullock, yoked to run it. Irrigate thereby the beds of your body with the nectar of God's Name, so that the Gardener of the Universe may own you accordingly. Dig deep and turn the soil well and weed out the growth of lust and wrath. This kind of gardening will bring you happiness; for, your labour will surely bear fruit. Basant, 1171.

GARLAND ਹਾਰ, ਫੁਲ ਮਾਲਾ

ਕਾਇਆ ਕੂਮਲ, ਫੁਲ ਗੁਣ, ਨਾਨਕ ਗੁਪਸਿ ਮਾਲ
ਏਨੀ ਫੁਲੀ ਰਉ ਕਰੇ, ਅਵਰ ਕਿ ਚੁਣੀਅਹਿ ਡਾਲ ? ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

If one wears a garland of the leaves of one's body and the flowers of one's virtues, it is accepted by the Lord. Why then one

searches other branches for flowers of some other kind. ? Suhi, 791.

GATHERING WEALTH ਧਨ ਜੋੜਨਾ

ਸੁਇਨਾ, ਰੁਪ ਸੰਚੀਐ, ਧਨੁ ਕਾਚਾ ਬਿਖੁ ਛਾਰੁ
ਸਾਹੁ ਸਦਾਏ ਸੰਚਿ ਧਨੁ, ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

Man amasses gold and silver; but such wealth is like poison and dust. While gathering wealth, he is happy to be called a banker. But he is mistaken, as caught up in Duality, he stands humiliated. Ramkali, 937.

GLOBAL STRIFE ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਵਾਦ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਖਹਿਬੜ

ਠਹਕਿ ਮੁਈ, ਅਵਗੁਣਿ ਪਛੁਤਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

The world is destroyed through strife and regrets the errors it has committed. Ramkali, 933.

GLORY ਵੱਡਿਆਈ, ਆਦਰ

ਨਾਨਕ ਤਾਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ,
ਜਿਸੁ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵੈ ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

He alone is blessed with glory, who cherishes the Word in his heart. Ramkali, 952.

ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੇ, ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

He who, with the Guru's* grace, deliberates on learning, attains glory. Prabhati, 1329.

GLORY OF GURU ਗੁਰੂ ਦਾ ਪਰਤਾਪ

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ
ਪੁਤ੍ ਕਲਤ੍ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

Such is the distinctive glory of the True Guru‡ that through his grace and guidance, man can obtain salvation even in the midst of his household. Dhanasri, 661.

*The Master; spiritual teacher or guide, enlightener.

‡The true Master, enlightener, teacher or preceptor.

GOD ਰੱਬ

ੴ, ਸਤਿਨਾਮੁ, ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰੁ, ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ
ਅਜੂਨੀ, ਸੈਭੰ, ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ. ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.

There is but one God. His name is Eternal Truth. He is the Creator of the universe and maker of everything. He is devoid of fear and enmity. He is immortal, unborn and self-existent; and is made known to men by the grace of the Guru, the enlightner. Invocation, 1.

ਆਦਿ ਸਚੁ, ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ, ਹੈਭੀ ਸਚੁ
ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ. ਜਪੁ, ੧.

God was true in the beginning. He was true throughout the ages. He is true even now and true for ever he shall be. Jap, 1.

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ. ਜਪੁ, ੫.

God alone knows how great he is. Jap, 5.

ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ,
ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

The will of one God alone pervades all the worlds, as all creation is born of Him. Gauri, 223.

...ਤਿਸਹਿ ਸਰੀਕੁ ਨ ਕੋਈ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

No one equals Him. Sorath, 597.

ਜੀਆ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ, ਅਵਰੁ ਨਾ ਕੋਈ ਰਖੈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

God alone kills the beings in His will and restores life to them if He so wills. None else can sustain and protect them. Majh, 150.

ਆਪੇ ਰਸੀਆ, ਆਪਿ ਰਸੁ, ਆਪੇ ਰਾਵਣਹਾਰੁ
ਆਪੇ ਹੋਵੇ ਚੋਲੜਾ, ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ.
ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

God Himself is the relisher, Himself the relish, Himself the enjoyer as well. He Himself is the bride and is Himself the spouse in bed with her. He, my Master, who is immersed in love, pervades everywhere. Siri, 23.

ਸਤਿ, ਸੁਹਾਣੁ, ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ. ਜਪੁ, ੪.

God himself is the primal Truth, Beauty and Bliss Eternal. Jap, 4.

ਵਡੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ, ਕਿਛੁ ਕਹਿਣਾ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ

ਸੋ ਕਰਤਾ, ਕਾਦਰ, ਕਰੀਮੁ, ਦੇ ਜੀਆ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

The glories of the great God cannot be described. He is the Creator, the Almighty and the Beneficent One who provides sustenance to all living beings. Asa, 475.

ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇ, ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God pervades everywhere and drives all under His will. Maru, 1042.

ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ, ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

There is none except Him, the one Lord, to go to for refuge and sustenance Asa, 475.

ਸਭੁ ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ, ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ. ਬਸੰਤ, ੧੧੮੮.

God's writ runs over all and all merge in His will. Basant, 1188.

ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ, ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

We are delivered if God Himself delivers us; for, He alone can forgive. Siri, 62.

ਸਤਿ ਕਰਤਾਰ ਜਨਮਸਾਖੀ.

God, the Creator, is true and eternal. Janamsakhi.

GOD ASSIGNMENTS OF ਰੱਬ ਦੇ ਸੌਂਪੇ ਹੋਏ ਕੰਮ

ਵਡਹੁ ਵਡਾ, ਵਡ ਮੇਦਨੀ, ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

God is the greatest of the great and great is His world in which He Himself assigns everyone his respective task. Asa, 472.

ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ, ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

We have to do only that work which has been assigned to us by God from the very beginning. Asa, 475.

GOD, ATTAINMENT OF ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ, ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ. ਜਪੁ, ੭.

God is attained by God's grace. All other boasted ways and means are vain and false. Jap, 7.

ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ

ਆਸ ਅੰਦੇਸੇ ਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲੁ, ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

He on whom is God's grace, attains Him by freeing himself from hope and fear, and by burning down his ego by means of the Word. Asa, 468.

ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God, the Guru, is attained by loving adoration. Maru, 1042.

ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

God is attained by loving the True Guru. Sorath, 597.

ਵਡਿਆਈ ਵਡਾ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

Man attains the Great through the praise of the Great One. Asa, 467.

GOD, CONTEMPLATION OF ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ

ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

When God casts a glance of mercy, then can man contemplate Him. Dhanasri, 661.

ਸਚਿ ਸਿਮਰਿਐ, ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

By contemplating the True Lord, man's mind becomes illumined. Dhanasri. 661.

GOD, ENGRAFTING IN MIND ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣਾ

ਸਾਚਾ ਮੁਰਾਰੇ ਤਾਮਿ ਜਾਪਹਿ, ਜਾਮਿ ਮਨਿ ਵਸਾਵਹੇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੭.

He alone can dwell on the True One who engrafts God in his mind. Wadhans, 567.

GOD, INDENTIFICATION WITH ਰੱਬ ਨਾਲ ਅਭੇਦਤਾ

ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਬੂੰਦ, ਬੂੰਦ ਮਹਿ ਸਾਗਰ, ਕਵਣੁ ਬੁਝੈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੮.

As a drop of water is contained in the ocean, so too the ocean is contained in the drop. He who knows the Path of Life, knows this well. Ramkali, 878.

ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ, ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

He who comes to know God, becomes like Him. Ramkali, 931.

GOD, LOVE FOR ਰੱਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੇ, ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

Those who love God, love everybody. Wadhans, 557.

ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ, ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ?
ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ, ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ?
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ, ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

What should we offer to gain God's recognition ? What should we utter to attain His love ? In the ambrosial hours of the morning, meditate on His true Name and ponder on His greatness. Jap, 2.

ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ, ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

Cursed be the way that makes us forget our Beloved. Wadhans, 590.

ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ, ਜਿਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

Blessed is the love which maintains our honour with our Lord. Wadhans, 590.

ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰੁ ? ਸਿਰੀ, ੬੦.

O man ! You will not be released without cherishing love for God. Siri, 60.

ਰੇ ਮਨ ! ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ, ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ
ਜਿਉ ਅਧਿਕਉ ਤਉ ਸੁਖੁ ਘਣੋ, ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ
ਬਿਨੁ ਜਲਿ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਈ, ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

O man ! let your love for God be like that of the fish for the water. The more the water, the more she revels and feels peace of mind and body. But without the water, she does not live even for a moment. God alone knows the extent of her suffering, caused by her separation from the water. Siri, 60.

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ-ਰਸੀ, ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.

All sins are eliminated with the supreme nectar of God's love. Suhi, 786.

ਮਨ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ, ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ..... ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

Only they who love God, conquer love of self. Tukhari, 1109.

ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ ! ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉਹੁਲਾ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

Enjoy God's love, dear one, while youth is fresh and buoyant ! Siri, 23.

....ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੰ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

.....God is the only love. Asa, 360.

GOD, MEETING WITH ਰੱਬ ਨਾਲ ਮੇਲ

ਆਸਾ ਭੀਤਰਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ
ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਮਿਲੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

One meets God when one lives without hope in the midst of hopes. Ramkali, 877.

GOD, NAMES OF ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ

ਕਿੰਤੇ ਨਾਮਾ, ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਿਆ

ਤੁਮ ਸਰਿ ਨਾਹੀ ਅਵਰੁ ਹਰੇ ! ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

Your names are countless, O Lord, I do not know their end. (But of one thing I am sure that) there is not another like You. Ramkali, 877.

GOD, REALISATION OF ਰੱਬ ਦੀ ਸੋਝੀ

ਚਤੁਰਾਈ ਨਹ ਚੀਨਿਆ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੧.

God cannot be understood or realised through cleverness. Gauri, 221.

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਨਦਰਿ ਪਛਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

God is realisecl through God's own grace. Prabhati, 1343.

GOD, RECOGNITION OF ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ, ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਮਨੁ ਧੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

It is only by recognising God in our innerselves that He blesses us with His grace and cleans our minds of our sins. Siri, 18.

GOD, REVELATION OF, ਰੱਬ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼

ਆਚਾਰੀ ਨਹੀ ਜੀਤਿਆ ਜਾਇ
ਪਾਠ ਪੜੈ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ;
ਅਸਟ ਦਸੀ ਚਹੁ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਆ
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੫੫.

God cannot be won over through rites or deeds. Learning can also not help in comprehending Him. The four *Vedas* and the eighteen ***Puranas*** have also failed to reveal His mystery. The True Guru alone has revealed Him to me. Asa, 55.

ਨ ਤਿਸੁ ਰੂਪ, ਵਰਨੁ, ਨਹੀ ਰੇਖਿਆ; ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

God has neither any form nor colour, neither any sign nor features. He is revealed only through the true Word. Sorath, 597.

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਇ
ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ, ਤਿਸੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

God, the One, dwells within all, but is revealed only to him who receives His grace. Ramkali, 931.

GGD, UNION WITH ਰੱਬ ਨਾਲ ਵਸਲ

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ, ਨਾ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੬.

One united with God by means of the Word, is never separated again. Siri, 56.

ਮਨੁ ਸੰਪਟੁ ਜਿਤੁ ਸਤਸਰਿ ਨਾਵਣੁ, ਭਾਵਨ ਪਾਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰੇ
ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਣ ਸੇਵਕ ਜੋ ਸੇਵੇ, ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿਬੁ ਰਵਤੁ ਰਹੈ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

Let your mind be washed in the pool of truth and become the abode of God. Make then the leaf-offerings of your devotion to please Him. Serve Him thereafter by dedicating even your life. You will thus be able to enjoy your union with Him. Suhi, 728.

ਵਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲਾ
ਮਨੁ ਦੇ ਪਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਸੁਹੇਲਾ. ਗਉੜੀ, ੨੨੬.

Union with God cannot be attained through ego and argument. The blissful Name is received by tendering one's mind to the Lord. Gauri, 226.

GOD, UNITY OF ਰੱਬ ਦੀ ਇੱਕਵਤਾ

ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸਨੁ, ਮਹੇਸ ਇਕ ਮੂਰਤਿ, ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਾਰੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੮.

God, the One, Himself creates and performs all. The so-called Brahma (Creator), Vishnu (Sustainer) and Shiva (Destroyer) are also contained in Him. 2. Ramkali, 908.

GOD, THE ALL-IN ALL ਰੱਬ ਸਭੇ ਕੁਝ, ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ

ਆਪੇ ਕਰਣੀ, ਕਰਣਹਾਰੁ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

God Himself is the Doer and the Deed. Basant, 1190.

ਆਪੇ ਕਰਤਾ, ਕਰਣ ਜੋਗ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

God Himself is the Creator and the Cause. Basant, 1190.

ਆਪੇ ਸਾਜੇ, ਆਪੇ ਰੰਗੇ, ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

God Himself creates and Himself adorns us with His love, by casting Himself His gracious glance. Tilang, 722.

GOD, THE CREATOR-DESTROYER-RECREATOR
ਭੰਨਣ-ਘੜਨ ਸਮਰਥ ਰੱਬ

ਜੋ ਉਸਾਰੇ ਸੋ ਢਾਹਸੀ
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੪.

He who builds, demolishes as well (in His will); for, there is no other apart from Him. Ramkali, 934.

ਭਨਿ ਭਨਿ ਘੜੀਐ, ਘੜਿ ਘੜਿ ਭਜੈ
ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੈ, ਉਸਰੇ ਢਾਹੈ.
ਸਰ ਭਰਿ ਸੋਖੈ, ਭੀ ਭਰਿ ਪੋਖੈ, ਸਮਰਥ ਵੈਪਰਵਾਹੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

Having destroyed, He recreates; and having recreated, He destroys as He wills. Having demolished, He rebuilds and having rebuilt, He demolishes. Having filled the sea, He causes it to dry up and then fills it again. He alone who is beyond all care and dependence, has the power to do so. Ramkali, 935.

GOD, THE FASHIONER ਘੜਨ-ਘਾੜਨ ਸਮਰਥ ਰੱਬ

ਆਪੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਅਨੁ, ਆਪੇ ਪੂਰਣੁ ਦੇਇ
ਇਕਨੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਈਐ, ਇਕਿ ਚੁਲ੍ਹੈ ਰਹਨਿ ਚੜੇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

God Himself shapes (men as) vessels and brings them to perfection. Into some is poured the milk (of loving kindness); others are ever set upon the stove (of passions). Asa, 475.

ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ, ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

God, the only potter, has fashioned all pots; and His Light alone pervades all creation. Siri, 62.

GOD, THE GIVER/BESTOWER/BENEFICENT ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ ਰੱਬ

ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੇਤੜੇ, ਦਾਤਾ ਏਕੋ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

Supplicants are countless, God alone is the Giver. Siri, 18.

ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

The True Lord is beneficent to all. Dhanasri, 662.

ਆਪੇ ਜਾਣੈ, ਆਪੇ ਦੇਇ. ਜਪੁ, ੫.

God Himself knows our needs and bestows accordingly. Jap, 5.

ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ, ਤਿਸੁ ਦਾਤੈ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ? ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

He whose gifts cannot be evaluated, how can one evaluate their giver ? Gauri, 157.

ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਣਾ.... ਸਿਰੀ, ੭੩.

God gives His gifts unasked for..... Siri, 73.

ਦੇਦਾ ਦੇ, ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ. ਜਪੁ, ੨.

(God's bounties flow so plentifully that) He, the Giver, continues giving, but the recipients grow weary of receiving. Jap, 2.

GOD, THE INDESCRIBABLE ਅਨੰਤ ਤੇ ਅਕੱਥ ਰੱਬ

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕਾ, ਰੂਪ ਅਨੰਤਾ

ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਹੀ, ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕੇਤੇ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

Your Names, forms and merits are countless and indescribable, O, Lord. 3 Asa, 358.

GOD, THE ONLY ACTOR ਰੱਬ: ਆਪੇ ਕਰਤਾ-ਕਿਰਤ-ਕਾਰਜ

ਆਪੇ ਪਟੀ, ਕਲਮ ਆਪਿ, ਉਪਰਿ ਲੇਖੁ ਭਿ ਤੂੰ
ਏਕੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ, ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਕੂ ? ਮਲਾਰ, ੧੨੯੧.

God Himself is the boardlet, Himself the pen, and the writing upon it. Speak then of the One, O Nanak, why of a second ?

Malar, 1291.

ਆਪੇ ਮਾਛੀ, ਮਛੁਲੀ, ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ
ਆਪੇ ਜਾਲ-ਮਣਕੜਾ, ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

God Himself is the fish and the fisherman; Himself the water and the net. He Himself is the float of the net and Himself the bait within it.

Siri, 23.

GOD, THE ONLY DOER ਰੱਬ : ਆਪੇ ਕਾਰਨ-ਕਰਤਾ-ਕਾਰਜ

ਆਪੇ ਕਰੇ, ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ.... ਆਸਾ, ੪੧੮.

God Himself is the Doer as well as the Cause. Asa, 418.

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਹੂਆ
ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਦੂਆ. ਗਉੜੀ, ੧੫੪.

Whatever God willed, has come to pass; for, there is no other Doer except Him.

Gauri, 154.

GOD, THE ONLY GIVER ਰੱਬ : ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਦਾਤਾ

ਹਾਹੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਦਾਤਾ, ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਜਿਨਿ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ, ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਹੁ, ਅਨਦਿਨ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਆ.

ਆਸਾ, ੪੩੪.

There is no otherGiver but God who creates and sustains all. So, meditate ever on His Name, merge in it and gather thereby the fruiti of ts bliss.

Asa, 434.

GOD, THE ONLY REFUGE ਰੱਬ : ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਓਟ

ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ, ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹਿ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

There is none except Him, the one Lord, to go to (for refuge and sustenance). 4 Asa, 475.

GOD, THROUGH GURU ਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ, ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

None has attained God without (the grace and guidance of) the True Master. Asa, 466.

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਪਾਇਓ, ਸਭ ਥਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

None has attained God without (the grace and guidance of) the True Master though all have grown weary of trying to do so through other means. Siri, 72.

GOD, THROUGH TRUTH ਸੱਚ ਰਾਹੀਂ ਸਾਚਾ

....ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਉ. ਸਿਰੀ, ੫੮.

The True one is met through Truth. Siri, 58.

ਜਬ ਸਾਚ ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਸਾਚਾ, ਤਾਮਿ ਸਾਚਾ ਪਾਈਐ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

When one imbibes Truth in the heart, one becomes true; and through Truth, obtains the True one. Wadhans, 566.

GOD AND LIFE ਰੱਬ ਤੇ ਜਿੰਦ

ਜੀਆ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ, ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਖੈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

God alone kills the beings in His will and restores life to them if He so wills. None else can sustain and protect them. Majh, 150.

GOD AND MAN ਰੱਬ ਤੇ ਮਨੁੱਖ

ਤੂ ਪੂਰਾ, ਹਮ ਊਰੇ ਹੋਛੇ; ਤੂ ਗਉਰਾ, ਹਮ ਹਉਰੇ.. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

You are perfect, while we are imperfect; You are profound, while we are shallow. Sorath, 597.

ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

The bond between Man and God is established only through His praise. Majh, 143.

ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ, ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

Whoever comes to know God, becomes like Him. Ramkali, 931.

ਦਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋਵੈ,
ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਕਰੈ ਕਿਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

He who loves to see God, does not care for salvation or paradise. Asa, 360.

5.

GOD AND WORLD ਰੱਬ ਤੇ ਜਗ

ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ, ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੪.

The world without the True One, is but a dream. Malar, 1274.

ਨਿਹਚਲੁ, ਚਤੁਰ, ਸੁਜਾਣੁ, ਬਿਧਾਤਾ
ਚੰਚਲ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

God who is eternal, wise and omnicient, is also the master of destiny. The world, on the other hand, is fickle and inconstant. Tukhari, 1109.

6.

GOD IN MAN ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ

ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

God's light pervades every creature and every creature is contained in His light. Asa, 469.

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲੁਕਾਇਆ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

God is hidden in every heart, every heart is illumined by Him. Sorath, 597.

ਸੋ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ
ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

He alone lives in whom the Lord resides. None else is really alive. Majh, 142.

ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ, ਪਛਾਣਹੁ ਅੰਦਰਿ
ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ, ਦੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨੰਦਰਿ. ਮਾਰੂ ੧੦੨੬.

Speak the truth and realise the Lord within; for, He is not far from you. You have only to see Him intuitively. Maru, 1026

ਮਹਲ ਮਹਿ ਬੈਠੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ. ਮਲਾਰ. ੧੨੫੬.

In our mansion resides the infinite, unconfinable God. Malar, 1256.

GOD IN NATURE ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ

ਆਪੀ ਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਉ, ਆਪੀ ਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ
ਦੂਜੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ, ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

God of Himself created Himself, and He Himself assumed the Name. Second besides Himself, He created Nature, wherein He lives and beholds it with delight. Asa, 463.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕੇ ਵਸਿਆ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

God created Nature and pervades it. Siri, 84.

ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

I am a sacrifice unto You, O You who dwell in Nature. Asa, 469.

ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ, ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ. ਆਸਾ, ੪੬੪,

Your Nature works everywhere; You are the Master of Nature, its Creator-Lord. Asa, 464.

7.

GOD IS ABSOLUTE ਰੱਬ ਸਰਬ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੰਮ੍ਰਥ ਸੋ ਥੀਐ
ਹੀਲੜਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

God is absolute, all-powerful, and whatever He wills comes to pass. This world is but a pretext, a make-believe. Wadhans, 579.

ਭਾਣੈ ਤਖਤਿ ਵਡਾਈਆ, ਭਾਣੈ ਭੀਖ ਉਦਾਸਿ ਜੀਉ
ਭਾਣੈ ਥਲ ਸਿਰਿ ਸਰੁ ਵਹੈ, ਕਮਲੁ ਫੁਲੈ ਆਕਾਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ. ੭੬੨.

If it pleases God, He exalts one to the throne; and if it pleases Him, one renounces the world and goes abegging. If it pleases Him, the sea flows over the desert and the lotus blooms in the sky. Suhi, 762.

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ, ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ. ਗੂਜਰੀ, ੫੦੪.

Whatever pleases God, He does; and none can gainsay it. Gujri, 504.

GOD IS ETERNAL ਰੱਬ ਸਦੀਵੀ ਹੈ

ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

The whole world is subject to coming and going. The Lord of Mercy alone is permanent. Siri, 64.

ਅਸਮਾਨ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

The sky and the earth will pass away; the One alone will remain for ever. Siri, 64.

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਸਾਚਾ ਹੈ, ਭੀ ਹੋਸੀ
ਕਉਣੁ ਨ ਮੂਆ, ਕਉਣੁ ਨ ਮਰਸੀ ? ਮਾਰੂ, ੧੦੨੨.

The True One existed in every age after age, and for ever He shall be. As regards man, who has not died or shall not end in death ? Maru, 1022.

ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ, ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ, ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ;
ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ, ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਬੁਗੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

The sun and the day, the moon and the night and the innumerable stars shall pass away. God alone is eternal and shall stay for ever — Nanak tells the truth. Siri, 64.

GOD IS FORMLESS ਰੱਬ ਅਰੂਪ ਹੈ

ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ, ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ. ਸੂਹੀ, ੭੫੦.

God has neither any form nor material sign. Suhi, 750.

ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ, ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕਉ
ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

You have thousands of eyes, O Lord, and yet You have not even one..... Dhanasri, 663.

GOD IS LOVE ਰੱਬ ਪਿਆਰ-ਸਰੂਪ ਹੈ

....ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੰ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

God is the only love. Asa, 360.

ਆਪੇ ਰਸੀਆ, ਆਪ ਰਸ, ਆਪੇ ਰਾਵਣਹਾਰ
ਆਪੇ ਹੋਵੇ ਚੋਲੜਾ, ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ
ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

God Himself is the relisher, Himself the relish, Himself the enjoyer, as well. He Himself is the bride and is Himself the spouse in bed with her. He, my Master, who is immersed in love, pervades everywhere. Siri, 23.

GOD IS TRUTH ਰੱਬ ਸੱਚ-ਸਰੂਪ ਹੈ

ਸਤਿ ਕਰਤਾਰ. ਜਨਮਸਾਖੀ.

God, the Creator, is true and eternal. Janamsakhi.

ਆਪੈ ਸਚੁ, ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਸਚੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.
God Himself is True and it is only Truth that He likes. Siri, 25.
ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਸਾਚੁ ਨਾਇ. ਜਪੁ, ੨.
True is the Lord, True is His Name. Jap, 2.
ਆਦਿ ਸਚੁ, ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ, ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ. ਜਪੁ, ੧.
God was true in the beginning. He was true throughout the ages.
He is true even now and shall be true for ever. Jap, 1.

8.

GOD, MAN OF (GURMUKH) ਗੁਰਮੁਖ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਏ. ਸੁ ਰਾਚੈ ਨਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.
He who is *Gurmukh*,$ is imbued with the holy Name. Prabhati, 1330.
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ. ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ.
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੨.
The God-conscious are blessed with the Name, compassion and purity. They are naturally attuned to God. Ramkali, 942.
ਬੋਲਹਿ ਸਾਚੁ, ਮਿਥਿਆ ਨਹੀ ਰਾਈ
ਚਾਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ, ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੭.
The Man of God speaks the truth and is never false. He follows the Guru's word and lives in God's will. Gauri, 227.
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ, ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਜਨੁ, ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.
For the Man of God reflection on the Word is the *Nada* and *Veda*. His ablution and code of conduct are also based on this. Ramkali, 932.

GOD-IMBUED ਪ੍ਰਭ-ਰਾਤੇ

ਪ੍ਰਭ ਰਾਤਉ, ਸੁਖ ਸਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.
Imbued with God, one is ever full of joy. Siri, 62.

$GURMUKH : i.e. turned to God or Guru (cf. Manmnkh i. e., turned to self), inspired with the Guru-given light; Man of God; Man of religion; God conscious; saint, enlightened seer.

Nada : Subtle and sublime music said to be heared by the Yogi's in their trance.

GOD-INTOXICATED ਰੱਬ ਦਾ ਦੀਵਾਨਾ

ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ, ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਧਰੇ ਪਿਆਰ
ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ, ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰ. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

He indeed is God-intoxicated who holds the Master dear and considers himself unworthy and the rest of the world good. Maru, 991.

9.

GOD'S ADMIRERS ਰੱਬ ਦੇ ਪਰਸੰਸਕ

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ, ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ
ਨਦੀਆ ਅਤੇ ਵਾਹ, ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ. ਜਪੁ, ੫.

Admirers praise Him, but do not know the extent of His greatness, as streams and rivulets flow into the sea but do not know its depth and vastness. Jap, 5.

GOD'S APPROVAL/ACCEPTANCE ਰੱਬ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ

ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ, ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

He who obeys the command of God, is approved and admitted to His palace. Asa, 472.

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ, ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

He who abides by the will of God, is accepted and treasured by Him. Asa, 421.

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਸਾਖਤੀ, ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੦.

One is approved only if one submits oneself to the will of the Lord-commandant, in whose court only Truth is accepted. Maru, 1090.

GOD'S ARTI (WORSHIP WITH LAMPS) ਰੱਬ ਦੀ ਆਰਤੀ

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ, ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੈ
ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ
ਧੂਪੁ ਮਲ ਆਨ ਲੋ, ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ
ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ
ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ; ਭਵਖੰਡਨਾ ! ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ
ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

For the *Arti* (Worship) of God, the firmament serves as the salver, the sun and the moon as lamps, and the galaxy of stars as scattered pearls.

The fragrance of the sandal-wood serves as incense, the wind as the chowrie-fan, all vegetation as flower-offerings and the uncaused celestial music as the temple-drums.

What a wonderful form of worship is this (performed with all of Nature participating in it) of Him who is the King of Light and the Destroyer of Fear ! Dhanasri, 636.

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ, ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

What pleases God, is His true worship. Dhanasri, 663.

GOD'S BENEVOLENCE ਰੱਬ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ, ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ
ਵਡਾ ਦਾਤਾ, ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ. ਜਪੁ, ੫.

God's benevolence is great and is beyond description. He is the great Giver who gives all and covets nothing. Jap, 5.

GOD'S BRIDE ਰੱਬ ਦੀ ਨਾਰ

ਹਰਿ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸੁ ਸਰਬ ਸੁਹਾਗਣਿ
ਰਾਂਡ ਨ ਮੈਲੈ ਵੇਸੇ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

God's bride is ever a blessed one. She is never widowed and is never shabbily dressed. Suhi, 763.

ਠਾਕੁਰੁ ਏਕੁ, ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

God is the only spouse, all other beings are His brides. Ramkali, 933.

GOD'S COMMAND/DIVINE ORDER ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ..... ਜਪੁ. ੧.

All life is shaped by God's ordering. Jap, 1.

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਿਰ ਸਭ ਕੋ, ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੧.

All are subject to God's Command, nothing is outside His sway. Jap, 1.

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੈ ਸਿਰਦਾਰੁ, ਦਰਿ ਦੀਬਾਣੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

They alone who obey God's Orders, become nobles in His court. Majh, 142.

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ, ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

He who recogn izesGod's Command, enjoys constant happiness and peace of mind. Gauri, 156.

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ, ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

Subm itto the Divine Order and abide by His will which is ingrained in our being. Jap, 1.

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ. ਜਪੁ, ੨.

God's Command directs the path. Jap, 2.

ਆਖਣੁ, ਵੇਖਣੁ, ਬੋਲਣੁ, ਚਲਣੁ, ਜੀਵਣੁ, ਮਰਣਾ ਧਾਤੁ ;

ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ, ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ, ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

Telling, seeing, speaking, moving, living and dying—all are transitory. The True Lord, having established the Divine Order, has Himself placed them all under it. Majh, 145.

ਹੁਕਮੁ ਸਿਞਾਪੈ ਸਾਹ ਕਾ ਪਿਆਰੇ! ਸਚੁ ਮਿਲੈ, ਵਡਿਆਈ ਹੋਇ. ਸੋਰਠ, ੬੩੬.

He who comprehends the Divine Order of the King, attains Truth and receives honour. Sorath, 636.

ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ, ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੮.

All are engaged in doing what God ordains. Jap, 8.

GOD'S COURT ਰੱਬ ਦਾ ਦਰਬਾਰ, ਦਰਗਾਹ

ਸਚਾ ਆਪਿ, ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ. ਜਪ, ੭.

God is true and true is His court. Jap, 7.

ਕਚ ਪਕਾਈ, ਓਥੈ ਪਾਇ. ਜਪੁ, ੭.

The true and the false are determined in God's court. Jap, 7.

GOD'S DEVOTEES ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤ

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ. ਜਪੁ, ੩.

The devotees of God are ever in bliss. Jap, 3.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ, ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

The hunger of the devotees is the praise of God, and His true Name is their sustenance. Asa, 466.

੪੨੯. ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ. ਜਪੁ, ੫.
We cannot know even the extent of His creation. Jap, 5.

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੈ ਬਿਲਲਾਹਿ
ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ;
ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ
ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ, ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ.

੪੩੦. ਜਪੁ, ੫.
Countless vex their hearts to know His limits but His limits cannot be found. No one has ever discovered them. The more we say about them, the more is left to be said. Jap, 5.

੪੩੧. ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ. ਜਪੁ, ੫.
God alone knows how high, how great, how infinite He is. Jap, 5.

GOD'S LOVE ਰੱਬ ਦਾ ਪਿਆਰ

੪੩੨. ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ-ਰਸੀ, ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.
All sins are eliminated with the supreme nectar of God's love. Suhi, 786.

੪੩੩. ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰੁ ? ਸਿਰੀ, ੬੦.
O man ! you will not be released without cherishing love for God. Siri, 60.

GOD'S MERCY ਰੱਬ ਦਾ ਰਹਿਮ

੪੩੪. ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ, ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ. ਆਸਾ, ੪੬੫,
The gracious God ferries men through life by His mercy. Asa, 465.

GOD'S MYSTERY ਰੱਬ ਦਾ ਰਹੱਸ

੪੩੫. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ, ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.
The divine mystery is revealed not through reading, but through understanding. Majh, 148.

10.

GOD'S NAME ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ, ਹਰੀ-ਨਾਮ

੪੩੬. ੧ਓ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.
There is but one God. His Name is Eternal Truth. Mul-mantar, 1.

੪੩੭. ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਸਾਚੈ ਨਾਇ. ਆਸਾ, ੯.
True is the Lord, True is His Name. Asa, 9.

੪੩੮. ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ, ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਉ ਨਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.
God of Himself created Himself, and He Himself assumed the Name. Asa, 463.

ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ, ਤੇਤਾ ਨਾਉ

੪੩੯. ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ. ਜਪੁ, ੪.
Whatever God has made is an expression of His Name. There is no place in creation where His Name does not pervade. Jap, 4.

੪੪੦. ਨਾਮ ਤਤੁ ਸਭ ਹੀ ਸਿਰਿ ਜਾਪੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩,
The essence of the Name is the most exalted of all that exists. Ramkali, 943.

੪੪੧. ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
The most sublime thing in the Kali-age is the Name of God. Dhanasri, 662.

੪੪੨ ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ, ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.
Dwell only on God's Name, as all other deeds are fruitless. Suhi, 728,

੪੪੩. ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.
Accursed are the lives and deeds of the men who do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

੪੪੪. ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ, ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.
The Name of God is the only remedy for the diseased world. Dhanasri, 687.

੪੪੫. ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ, ਨਾਇ ਲਇਐ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੫.
Your Name, O God, is 'The Formless One'. By dwelling on it, one does not go to hell. Asa, 465.

੪੪੬. ਰਾਮ ਨਾਮ ਊਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.
Man attains to the sublime state of bliss through the Name of God. Prabhati, 1342.

੪੪੭. ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿ, ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.
Burnt be the body which has forsaken the Name of God. Suhi, 789.

੪੪੮. ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.
God's Name is the real place of pilgrimage (i.e. the source of purification). Dhanasri, 687.

੪੧੨. ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ, ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ. ਜਪੁ, ੨.
Good actions may procure a better frame of life, but salvation comes only through His grace. Jap, 2.

੪੧੩. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ, ਆਖਣੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
The ability to cherish God's Name is attained through His grace. Dhanasri, 662.

੪੧੪. ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ, ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.
None is redeemed without the grace of God. Dhanasri, 661.

੪੧੫. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ. ਜਪੁ, ੫.
Men receive God's gifts only through His grace and bounty. Jap, 5.

GOD'S GRACIOUS GLANCE ਰੱਬ ਦੀ ਨਜ਼ਰ

੪੧੬. ਤਿਨਾ ਸਵਾਰੈ ਨਾਨਕਾ, ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੈ. ਆਸਾ, ੪੭੫.
God bedecks only those on whom He castes His gracious glance. Asa, 475.

੪੧੭. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ. ਜਪੁ, ੮.
Man attains to ever-lasting joy only through God's gracious glance. Jap, 8.

GOD'GREATNESS ਰੱਬ ਦੀ ਵੱਡਿਆਈ

੪੧੮. ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਵਡੀ ਨਾਈ, ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ. ਜਪੁ, ੫.
Great is the Lord, great is His Name and its manifestation. All that is accomplished, proceeds from Him. Jap, 5.

੪੧੯. ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ, ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ. ਜਪੁ, ੬.
God becomes as great as He wishes to be. Jap, 6.

੪੨੦. ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ, ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ. ਜਪੁ, ੫.
God is great. None but He alone knows how great He is. Jap, 5.

੪੨੧. ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ, ਡੀਠਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.
Only he who has seen God, can know how great He is. Asa, 349.

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ,

੪੨੨. ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ. ਜਪੁ, ੫.
In order to know God's height, one must be as high as He is. Jap, 5.

GOD'S RECOGNITION ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਸਿੱਧਾਂ ਪੁਛਿਆ:

ਵਰਨੁ, ਭੇਖ, ਅਸਰੂਪੁ ਨ ਜਾਪੀ
ਕਿਉ ਕਰਿ ਜਾਪਸਿ ਸਾਚਾ ?

ਬਾਬੇ ਦਸਿਆ:

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ
ਇਬ ਤਬ ਸਾਚੋ ਸਾਚਾ.

੪੨੩. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੫.

Asked the Sidhs:

If (as you say) God has no particular colour, garb or form, how could He be known or recognized ?

Answered Guru Nanak:

They who are detached (from *Maya*) and are saturated with the Name, know the Truest of the True here and there, now and ever.

Ramkali, 945.

GOD'S IMMANANCE ਰੱਬ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ

੪੨੪. ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ, ਪ੍ਰਭ ਤੂੰ ਹੈ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

He, the Lord, is not far off. He is here, close at hand. Asa, 354.

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ
੪੨੫. ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

The One God pervades everywhere and He alone dwells in every soul.

Asa, 433.

੪੨੬. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ, ਅਲਖੁ ਵਸੈ ਸਭ ਮਾਹਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੩.

Without the grace and guidance of the Guru, we cannot know the essence of the truth ; the unfathomable God lives in one and all.

Maru, 1093.

੪੨੭. ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਦੇਖਹੁ, ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

He who is within, see Him without as well. There is no other besides Him.

Sorath, 599.

GOD'S INFINITY ਰੱਬ ਦੀ ਅਨੰਤਤਾ

੪੨੮. ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ, ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ. ਜਪੁ, ੫.

There is no limit to God's works, no end to His gifts. Jap, 5.

ਸਰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ, ਹੰਸ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੫.
The devotees are contained in God; God is contained in His devotees. Dhanasari, 685.

GOD'S DISPLEASURE ਰੱਬ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ

ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ, ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.
A displeasing glance of God redues even monarchs to straw. Asa, 472.

GOD'S DOINGS ਰੱਬ ਦੇ ਕਰਨੇ/ਕਰਨੀਆਂ

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ, ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ. ਜਪੁ, ੩.
God's doings are beyond any count. Jap, 3.
ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ, ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ. ਜਪੁ, ੫.
There is no limit to God's works, no end to His gifts. Jap, 5.

GOD'S EXTENT ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਤ

ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ..... ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.
No one knows the state and extent of God. Ramkali, 879.
ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ, ਮੈ ਮਛਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.
You, O Lord, are the River, the All-knower, the All seer.
How can I, a mere fish, perceive Your expanse ? Siri, 25.

GOD'S FAVOURITES ਰੱਬ ਦੇ ਮਨ-ਪਸੰਦ

ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਉਹੋ ਚੰਗਾ, ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.
He alone is dear to God who utters His Name. Malar, .286.
ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਿਰਦਾਰੁ, ਦਰਿ ਦੀਬਾਣੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੨.
They alone who obey God's orders, become nobles in His court. Majh, 142.
ਸੇਵਕੁ, ਦਾਸੁ, ਭਗਤੁ ਜਨ ਸੋਈ, ਠਾਕੁਰੁ ਕਾ ਦਾਸੁ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ, ਆਸਾ, ੩੫੫.
He alone is the true servant, the true devotee, the real God-conscious, who is devoted and dedicated to the service of the Master. Asa, 355.
ਖਸਮ ਕੀ ਨਦਰਿ, ਦਿਲਹਿ ਪਸਿੰਦੇ,
ਜਿਨੀ ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

They alone who keep God ever in their hearts, enjoy His grace and become His favourites. Siri, 24.

GOD'S FEAR ਰੱਬ ਦਾ ਡਰ

ਸਗਲਿਆ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ
ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰੰਕਾਰੁ, ਸਚੁ ਏਕੁ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

੪੦੪.

The writ of God's fear is set over the heads of all. The One Formless, the True God alone is fearless. Asa, 464.

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਉ, ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਨਿ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

They alone love God who fear Him in their hearts. Asa, 465.

ਭੈ ਬਿਨੁ, ਕੋਇ ਨ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

੪੦੫.

None can cross the Ocean of Existence without imbibing the fear of God. Gauri, 151.

GOD'S GIFTS/BOUNTIES ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ. ਜਪੁ, ੫.

੪੦੬.

Men receive God's gifts only through His grace and bounty. Jap, 5.

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਤੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

੪੦੭.

As great as God Himself is, so great are His gifts and bounties. Asa, 349.

ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ, ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ
ਇਕਿ ਜਾਗੰਦੇ ਨ ਲਹੰਨਿ, ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

੪੦੮.

The bounties are all of the Lord. None can claim them from Him as a matter of right. Some even awake do not get them, while others He wakes out of sleep and blesses. Siri, 83.

GOD'S GLORY ਰੱਬ ਦੀ ਸੋਭਾ

ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ, ਭਾਗਾ ਰਤੀ ਚਾਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

੪੦੯.

They who ever sing His glory, are blessed and radiant with His beauty. Asa, 473.

GOD'S GRACE ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

੪੧੦.

Truth is attained through God's grace. Siri, 62.

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ?
੪੪੯. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.
Without God's Name, our deeds are of no avail. Prabhati, 1330.

ਕਿਛੁ ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ
੪੫੦. ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਨ ਸਮਸਰੇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.
Alms, charity and religious observances cannot equal the contemplation of God's Name. Wadhans, 566.

੪੫੧. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਆਖਣੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
The ability to cherish God's Name is attained through His grace. Dhanasri, 662.

੪੫੨. ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਉਹੋ ਚੰਗਾ, ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.
He alone is dear to God, who utters His Name. Malar, 1286.

ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੋਈ ਜਿਣਿ ਜਾਇ
੪੫੩. ਅਉਰੀ ਕਰਮ ਨ ਲੇਖੈ ਲਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.
He who believes in God's Name, succeeds, as no other deed is of any account in His court. Ramkali, 954.

੪੫੪. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ ੬੬੩.
There can be no salvation without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 662.

੪੫੫. ਜਗੁ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ, ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.
The only profit to be earned in this world is the Name of God which can be earned only by dwelling on the Guru's Word. Siri, 55.

੪੫੬. ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੋ, ਜੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.
God's Name is the purest wealth. Man gets it only if He, the Giver, is so disposed. Siri, 62.

GOD'S NAME, ABODE OF ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸ-ਅਸਥਾਨ

ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ,
੪੫੭. ਆਪੇ ਕਰਤਾ, ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.
Within the body abides the Name of God who Himself is the Creator and is immortal. Maru, 1026.

੪੫੮. ਨਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਹਉ ਵਸਾਂ, ਨਾਉ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

I abide in the Name, and the Name abides in me. Siri, 55.

GOD'S NAME, ATTAINMENT TO ਨਾਮ-ਪਰਾਪਤੀ ਦਾ ਰਾਹ

੪੫੯. ਗੁਰੁ ਪਉੜੀ, ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੁ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

The Guru is the ladder, the boat, the raft for obtaining access to God's Name. Siri, 17.

GOD'S NAME, EFFICACY OF ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦੀ ਤਾਸੀਰ

੪੬੦. ਕਟੇ ਪਾਪ ਅਸੰਖ, ਨਾਵੈ ਇਕ ਕਣੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

An atom of God's Name rids us of countless of our sins. Malar, 1283.

ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ, ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚਿ ਰਹੇ ਸਮਾਏ.
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਬੀਚਾਰੁ, ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ.
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ

੪੬੧. ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੧.

He who is saturated with the divine Name, rids himself of ego and abides ever in Truth. He meditates on the way of true Yoga (Union) and finds the door of salvation. He even acquires the understanding of the three worlds and attains to eternal bliss. Ramkali. 941.

੪੬੨. ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ. ਜਪੁ, ੩.

The hearing of God's Name, rids one of all sorrows and sins. Jap, 3.

੪੬੩. ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਨਾਮਿ ਮਲੁ ਖੋਈ ਗਉੜੀ, ੨੨੮.

The True Name washes away all impurity of the mind. Gauri, 228.

GOD'S NAME, HUNGER FOR ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦੀ ਭੁੱਖ

੪੬੪. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ, ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

The hunger of the devotees is the praise of God and His True Name is their sustenance. Asa, 466.

ਮਾਰੂ ਮੀਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਅਗੀ ਲਹੈ ਨ ਭੁਖ.
ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਸਾਇਰ ਭਰੈ ਕਿ ਸੁਕ.

੫੬੫. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ, ਕੇਤੀ ਪੁਛਾ ਪੁਛ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

The desert is not satiated with rain, the fire with wood and the king with his existing dominions. The thirst of the seas for more water, similarly, remains unquenched. So is the hunger for the True Name which, likewise, is never appeased. Majh, 148.

GOD'S NAME, REPETITION OF ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ

ਆਖਾ ਜੀਵਾ, ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ
ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ, ਸਾਚਾ ਨਾਉ.
ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ
੪੬੬. ਉਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ. ਆਸਾ, ੯.

By repeating God's Name, I live; by forgetting it, I die. Repeating the Name of tne True One is quite hard; but he who hungers for it and partakes of it, all his woes whither away. Asa, 9.

GOD'S NAME: SOURCE OF BLISS
ਹਰੀ-ਨਾਮ: ਸੁਖ-ਸਹਿਜ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੬੭. ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ.... ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

The Name of the True Lord is the source of all bliss. Malar, 1279.

੪੬੮. ਰਾਮਨਾਮ, ਊਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

Man attains to the sublime state of bliss through the Na me of God. Prabhati, 1342.

ਸਭਿ ਸੁਖ ਮੁਕਤਿ ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ
੪੬੯. ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

All comforts of salvation are in the hearing of God's Name, in reciting His Word and enshrining it in the heart. Maru, 1013.

GOD'S NAME: SOURCE OF HONOUR
ਹਰੀ-ਨਾਮ: ਪਤ-ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਸੋਮਾ

ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਤਰਣਾ, ਨਾਇ ਪਤਿ ਪੂਜ
ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਗਹਣਾ, ਮਤਿ ਮਕਸੂਦੁ;
ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਨਾਉ, ਮੰਨੇ ਸਭ ਕੋਇ
੪੭੦. ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਪਤਿ ਕਬਹੁ ਨ ਹੋਇ. ਪਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੭.

Only through Your Name, O God, one can swim across the Ocean of Existence and gather honour and regard in the world. Your Name adorns one with glory and fulfils the purpose of all pleading. Through Your Name alone one can gather repute and respect everywhere. Without Your Name, O Lord, one is never honoured. Prabhati, 1327.

GOD'S NAME: SOURCE OF PURIFICATION
ਹਰੀ-ਨਾਮ: ਸ਼ੁੱਚਮ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੭੧. ਤਨੁ ਸੂਚਾ ਸੋ ਆਖੀਐ, ਜਿਸੁ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੬.
Pure is the body wherein abides the true Name of the Lord. Siri, 19.

੪੭੨. ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗੁ, ਉਹ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ. ਜਪੁ, ੪.
If the mind be defiled by sin, it is cleaned with the love of God's Name. Jap, 4.

੪੭੩. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ, ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.
The body, the mind and the speech become pure by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

GOD'S NAME: SOURCE OF SALVATION
ਹਰੀ-ਨਾਮ: ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੋਮਾ

੫੭੪. ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ, ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੭.
Without the Name of God, there is no salvation; and the redeeming Name is obtained through the Guru. Bhairo, 1127.

੪੭੫. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.
There can be no salvation without dwelling upon the Name of God, Dhanasri, 663.

GOD'S NAME : SOURCE OF VIRTUES AND POWERS
ਹਰੀ-ਨਾਮ : ਸ਼ੁਭ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੭੬. ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ, ਗਿਆਨੁ. ਜਪੁ, ੩.
By hearing to the Name of God, truth, contentment and divine wisdom are bestowed. Jap, 3.

ਸੁਧਿ, ਬੁਧਿ, ਸੁਰਤਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

੪੭੭. Intuition, intellect and consciousness are gained through God's Name. Malar, 1256.

GOD'S NAME IS PANACEA
ਹਰੀ-ਨਾਮ: ਸਰਬ-ਔਖਦੀ, ਅਕਸੀਰ

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ
ਤਿਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

੪੭੮. All the woes and pains of a man who hungers for the True Name, are consumed in that hunger. Asa, 349,

ਸੰਸਾਰ ਰੋਗੀ, ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

੪੭੯. The Name of God is the only remedy for suffering humanity. Dhanasri, 687.

GOD'S NEARNESS ਰੱਬ ਦੀ ਨਿਕਟਤਾ

ਨੇੜਾ ਹੈ, ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਿਅਹੁ, ਨਿਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਲੇ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

੪੮੦. God is near; do not think Him far away. He ever cares for us and remembers us too. Gujri, 489.

ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ, ਪਛਾਣੁਹੁ ਅੰਦਰਿ
ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ, ਦੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨੰਦਰਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

੪੮੧. Speak the truth and realise the Lord within; for, He is not far from You. You have only to see Him intuitively. Maru, 1026.

ਸਹੁ ਨੇੜੈ, ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ ! ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ? ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

੪੮੨. The Spouse is near at hand, O foolish bride, whom are you seeking outside ? Tilang, 722.

GOD'S OMNIPOTENCE ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨਤਾ

ਸੀਹਾ, ਬਾਜਾ, ਚਰਗਾ, ਕੂਹੀਆ, ਏਨਾ ਖਵਾਲੇ ਘਾਹ
ਘਾਹੁ ਖਾਨਿ ਤਿਨਾ ਮਾਸ ਖਵਾਲੇ, ਏਹਿ ਚਲਾਏ ਰਾਹ.
ਨਦੀਆ ਵਿਚਿ ਟਿਬੇ ਦੇਖਾਲੇ, ਥਲੀ ਕਰੇ ਅਸਗਾਹ
ਕੀੜਾ ਥਾਪਿ ਦੇਇ ਪਾਤਿਸਾਹੀ, ਲਸਕਰ ਕਰੈ ਸੁਆਹ.
ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੀਵਹਿ ਲੈ ਸਾਹਾ, ਜੀਵਾਲੇ ਤਾ ਕਿ ਅਸਾਹ ?
ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਜਿਉ ਸਚੇ ਭਾਵੈ, ਤਿਉ ਤਿਉ ਦੇਇ ਗਿਰਾਹ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

੪੮੩.

If God wills, He may cause the tigers, hawks, kestrels and falcons to eat grass. He may likewise cause the grass-eating animals to eat meat. He can thus create life's pattern as He pleases.

He may similarly exhibit mounds in the streams and turn deserts into oceans. He may even exalt a worm to kingship and reduce armies to ashes.

All creatures live by breathing, but he may sustain them even without it if He so desires. Hence, the True One sustains life as it pleases Him. Majh, 144.

GOD'S OMNIPRESENCE ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ

ਸਗਲ ਰੂਪ, ਵਰਨ, ਮਨ ਮਾਹੀ
੪੮੪. ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਸਾਲਾਹੀ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

He alone should be praised who dervades all forms, colours and hearts. Gauri, 223.

ਸਿਦਕੁ ਕਰ ਸਿਜਦਾ, ਮਨੁ ਕਰਿ ਮਖਮੂਦੁ
੪੮੫. ਜਿਹਿ ਧਿਰਿ ਦੇਖਾ, ਤਿਹ ਧਿਰਿ ਮਉਜੂਦੁ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

By making faith your bowings and knowledge of mind the aim of your life, you will find God present wherever you look. Siri, 84.

੪੮੬. ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇ, ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God pervades everywhere and drives all in His will. Maru, 1042.

GOD'S OMNISCIENCE ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬੱਗਤਾ

੪੮੭. ਵਿਣੁ ਬੋਲੇ, ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਸੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

God knows all, without being told. Dhanasri, 661.

੪੮੮. ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ, ਜਾਣੁ ਸੁਜਾਣੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

The wise God knows everything. Dhanasri, 662.

GOD'S ONENESS ਰੱਬ ਦੀ ਇੱਕਵਤਾ, ਇਕਈਸ਼ਵਰਤਾ

੪੮੯. ਸਰਬੰ ਸਾਚਾ ਏਕ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.

There is but One True Lord in the world; there is no other. Dhanasri, 660.

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ
੪੮੮. ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

The One God pervades everywhere and He alone dwells in every soul. Asa, 433.

ਗੁਣੁ ਏਹੋ, ਹੋਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ
੪੮੯. ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ, ਨਾ ਕੋ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

His most peculiar quality is that there is none other like Him; never there was, nor will ever there be another. Asa, 349.

੪੯੦. ਠਾਕੁਰੁ ਏਕੁ, ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

God is the only spouse, all other beings are His brides. Ramkali, 933.

੪੯੧. ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ. ਜਪੁ, ੨.

The sustainer of all life is the One. Jap, 2.

੪੯੨. ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

The sky and the earth will pass away, the One alone will remain. Siri, 64.

GOD'S PLAY ਰੱਬ ਦੀ ਖੇਡ

੪੯੩. ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ, ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ! ਆਸਾ, ੪੬੩.

True is Your plan and play, O True King ! Asa, 463.

GOD'S PLEASURE ਰੱਬ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ

੪੯੪. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ, ਹੁਕਮੁ ਨਾ ਕਰਣਾ ਜਾਈ. ਜਪੁ, ੫.

God does and would do what pleases Him. None can say what He should do. Jap, 5.

੪੯੫. ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ, ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੪.

That alone is good which pleases God. Jap, 4.

੪੯੬. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ, ਸਾਈ ਗਲ ਚੰਗੀ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੬.

Whatever pleases God, is good and pleasant. Tilang, 726.

੪੯੭. ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ, ਜੇ ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

If it pleases God, He bestows glory; if He wills the other way, He awards punishment. Asa, 417.

੪੯੮. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ, ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ, ਸਿਰੀ, ੯੧.
God turns one who is pleasing to Him, from a crow into a swan. Siri, 91.

੪੯੯. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ, ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.
Whatever pleases God's will, that alone prevails. Siri, 25.

GOD'S PRAISE ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ-ਸਲਾਹ

੫੦੦. ...ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ, ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਹੋਈ... ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.
The most superb task, the truest deed, to be done in this world, is the praise of God. Sorath, 599.

੫੦੧. ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ. ਮਾਝ, ੧੪੩.
Our bond with God's court is established only through the singing of His praises. Majh, 143.

ਜਿਸੁ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ

੫੦੨. ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ. ਜਪੁ, ੫.
He on whom God bestows the gift of His praise, is the king of kings. Jap, 5.

੫੦੩. ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.
Good conduct, according to the Master's teaching, is in itself the praise of God. Prabhati, 1343.

੫੦੪. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ, ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੯.
The hunger of the devotees is the praise of God, and His True Name is their sustenance. Asa, 469.

GOD'S PRICE ਰੱਬ ਦਾ ਮੁੱਲ

...ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ, ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ

੫੦੫. ਆਖਿ ਆਖਿ, ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ. ਜਪੁ, ੫.
Everything of God is priceless, every attribute invaluable and beggars description. Those who try to describe Him grow mute in adoration. Jap, 5.

ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ, ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ
ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ, ਲੇਖਣਿ ਪਉਣੁ ਚਲਾਉ
੫੦੬. ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ, ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

If I were to study thousands of maunds of pages and know their intent; if I were to write with an ocean of ink and with the speed of the wind; I would still be unable, my God, to know Your price and say how great is Your Name. Siri, 15.

GOD'S PROVISION ਰੱਬ ਦੀ ਰਸਦ-ਪੁਚਾਈ

ਪਰੰਦਏ ਨ ਗਿਰਾਹ ਜਰ
ਦਰਖਤ ਆਬ ਆਸ ਕਰ
੫੦੭. ਦਿਹੰਦ ਸੁਈ; ਏਕ ਤੁਈ, ਏਕੁ ਤੁਈ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

The birds have no money, no provision of anything. They rest their hope on the natural water and trees. God alone provides the mall. He alone, 'Yes He the One. Majh, 144.

GOD'S SEAT ਰੱਬ ਦਾ ਆਸਣ

੫੦੮. ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ. ਜਪੁ, ੭.

God has His seats and stores everywhere. Jap, 7.

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ
੫੦੯. ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

The One God pervades everywhere and He alone dwells in every soul. Asa, 433.

੫੧੦. ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

...Seated within the universe, God watches His creation with delight. Asa, 463.

GOD'S SEPARATION ਰੱਬ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ

ਮੈ ਰੋਵੰਦੀ, ਸਭੁ ਜਗੁ ਰੁੰਨਾ, ਰੁੰਨੜੇ ਵਣਹੁ ਪੰਖੇਰੂ
੫੧੧. ਇਕੁ ਨ ਰੁੰਨਾ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕਾ ਬਿਰਹਾ, ਜਿਨਿ ਹਉ ਪਿਰਹ ਵਿਛੋੜੀ. ਵਡ., ੫੫੮.

I weep, the whole world weeps, and even the birds in the woods weep with me. My sense of separateness alone which parted me from my Lord, does not join me in my wail. Wadhans, 558.

ਕਿਉ ਨ ਮਰੀਜੈ, ਜੀਅੜਾ ਨ ਦੀਜੈ
੫੧੨. ਜਾ ਸਹੁ ਭਇਆ ਵਿਡਾਣਾ ? ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

Why do I not die and give up my life when my Spouse has forsaken me ? Wadhans, 558.

GOD'S SERVANT ਰੱਬ ਦਾ ਸੇਵਕ

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਸੀ

੫੧੩. ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣ, ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

He alone serves God whom God causes to abide by His order by obeying which he is approved and admitted to His palace, Asa, 471.

੫੧੪. ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ, ਕਰਮਿ ਚੜਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

God's servants are they who serve Him with the offerings of good deeds. Asa, 465.

੫੧੫. ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਬੰਦੀ, ਵੇਖਣ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ ਆਸਾ, ੪੬੫.

God's servants are they who adopt the way of submission in order to behold Him. Asa, 465.

ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖਈ, ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ
ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ, ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ

੫੧੬. ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ, ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

The contented ones who dwell upon none but the Truest of the True, serve Him truly. They do not tread the path of evil. They do good and practise righteousness. They loosen worldly bonds and eat and drink in moderation. Asa, 467.

੫੧੭. ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ, ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

He who uses his span of life rightly, is the true servant of God. Siri, 84.

੫੧੮. ਸੇਵਾ ਕਰੇ, ਸੁ ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

He who serves God, is His servant. Suhi, 728.

GOD'S SERVICE ਰੱਬ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਅਬੇ ਤਬੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ, ਕਿਉ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ?

੫੧੯. ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੇ ਚੜੈ, ਭਰ ਨਾਲਿ ਬੁਡਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੨੦.

None can reach the Lord's court by serving all and sundry (i. e. by believing in many gods); for, whoever boards a boat of stone, must surely sink with it. Asa, 420.

ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ, ਮੰਨਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਕੰਮੁ ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

੫੨੦. Let devotion to God be your service and faith in His Name be your occupation. Sorath, 596.

GOD'S SPOUSAL ENJOYMENT ਰੱਬ ਦੀ ਸੇਜ-ਮਾਣਨੀ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਵਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ, ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

੫੨੧. God, the spouse, enjoys on His couch the love of only the chaste and righteous brides. Siri, 21.

GOD'S TRANSCENDENCE ਰੱਬ ਦੀ ਉੱਚਤਾ, ਅਪਰੰਪਰਤਾ

...ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨਾ ਆਵੈ ਤੋਟਿ
ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ, ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ. ਜਪੁ, ੨.

੫੨੨. .....There is no end to the ways in which God is and has been described. All powers of expression have so far failed in describing the Transcendent Lord, though countless millions have tried in millions of ways to tell or sing of Him. Jap, 2.

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ, ਊਚੇ ਉਪਰਿ, ਊਚਾ ਨਾਉ
ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ; ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ
ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ..... ਜਪੁ, ੫.

੫੨੩. God is great and His throne is very high. His Name is higher than the highest. One must be as high as He to know how high He is. He Himself alone knows His height and greatness. Jap, 5.

GOD'S UNIQUE BESTOWAL ਰੱਬ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ਼

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ, ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ
ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ, ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ. ਜਪੁ, ੨.

੫੨੪. God is so merciful that He bestows virtue on the repenting non-virtuous and increases blessedness on the striving virtuous. But I cannot think of any one who can do Him any good in turn. Jap, 2.

GOD'S UNIQUE KINGSHIP ਰੱਬ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ, ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ
ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ, ਸਾਹਾ ਪਾਤਿ ਸਾਹਿਬੁ, ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ. ਜਪੁ, ੬.

God ordains as He wishes. No one can order what he should do. For He is the King, the King of Kings; and we are only to live as He wills. Jap, 6.

GOD'S WILL ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ, ਭਾਣਾ

੫੨੬. ਜਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਰਾਖੈ, ਤਿਉ ਰਹੈ. ਸਿਰੀ, ੨੫.
Men should live, as God wills. Siri, 25.

੫੨੭. ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ, ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.
Whatever happens, is all in Your will. Gauri, 151.

੫੨੮. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ, ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.
He who submits to the will of God, is accepted and treasured by Him. Asa, 421.

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ, ਭਾਣੈ ਹੋਇ

੫੨੯. ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੫.
Liberation from bondage is effected by the will of God. Nothing else has any say in it. Jap, 5.

੫੩੦. ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗਈ, ਚਾਲੈ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.
He who walks in the will of God, faces no hindrance. Asa, 421.

੫੩੧. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ, ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ! ਆਸਾ, ੪੧੭.
That alone happens which pleases God, nothing is in the hands of man who is completely helpless. Asa, 417.

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਹੂਆ

੫੩੨. ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਦੂਆ. ਗਉੜੀ, ੧੫੪.
Whatever God willed, has come to pass; for, there is no other Doer except Him. Gauri, 154.

੫੩੩. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਸਾਖਤੀ, ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੬੦.
One is approved only if one submits oneself to the will of the Lord-commandant, in whose court only Truth is accepted. Maru, 1090.

੫੩੪. ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.
God does whatever He wills. Asa, 475.

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ, ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ

੫੩੫. ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

Man comes and goes by God's will which dominates everywhere and everything, heretofore and hereafter. Gauri, 151.

੫੩੬. ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

Pain and pleasure are part of God's will. Gauri, 223.

GOD'S WORD ਰੱਬ ਦੀ ਬਾਣੀ

੫੩੭. ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕੀ, ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

This Word is of the Supreme Being and enables one to abide in peace with one's ownself. Ramkali, 935.

੫੩੮. ਬਾਣੀ ਬਿਰਲਉ ਬੀਚਾਰਸੀ, ਜੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

Rare is the one, that too the righteous, who reflects on God's Word. Ramkali, 935.

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ

੫੩੯. ਤਾ ਕੋ ਪਾਵੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

He who loves God's True Word, reaches the gate of salvation. Dhanasri, 661.

ਜੋ ਤਨਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ

੫੪੦. ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਲਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

He who forgets God's Word, wails like a constantly sick man. Dhanasri, 661.

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ

੫੪੧. ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ. ੭੨੨.

As the Word of the Master comes to me, so I make it known, O Lalo ! Tilang, 722.

GOD'S WORKS ਰੱਬ ਦੇ ਕੰਮ

੫੪੨. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੭.

True He is, True are His works. Jap, 7.

੫੪੩. ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ, ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ. ਜਪੁ, ੫.

There is no limit to God's works, no end to His gifts. Jap, 5.

GOD'S WRIT ਰੱਬ ਦੀ ਲਿਖਤ, ਪਰਵਾਨਾ

ਸਰਬ ਜੀਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਧੁਰਾਹੂ

੫੪੪. ਬਿਨੁ ਲੇਖੈ ਨਹੀ ਕੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.

The Lord's writ is over the heads of all. There is none over whom this writ is not effective. Sorath, 598.

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ
੫੪੫. ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

The writ of a man's fate, written before he is born and scribed under God's own will, cannot be obliterated without His grace. Siri, 59.

ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਹੇ ਸਖੀ !
੫੪੬. ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

The writ, as inscribed by the Creator, cannot be effected (without His grace), O friend ! Ramkali, 937.

ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ
੫੪੭. ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God Himself creates and sustains all creatures, and His writ runs over one and all. Maru, 1042.

੫੪੮. ਕਿਰਤੁ ਪਾਇਆ ਕਰਤੈ ਕਰਿ ਪਾਇਆ, ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

None, except God, can erase the writ of our past deeds, written already by God Himself. Suhi, 763.

੫੪੯. ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ..... ਆਸਾ, ੪੧੮.

Man receives only as much as written in his lot by God Himself. Asa, 418.

੫੫੦. ਸਭੁ ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ, ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ. ਬਸੰਤ, ੧੧੮੮.

God's writ runs over all and all merge in His will. Basant, 1188.

THE GODLY AND THE WORLDLY ਸਾਧੂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ

੫੫੧. ਭਗਤਾ ਤੈ ਸੈਸਾਰੀਆ, ਜੋੜੁ ਕਦੇ ਨ ਆਇਆ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

There can never be an alliance between the godly and the worldly beings. Majh, 145.

GODS AND GODDESSES ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤੇ

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜੀਐ ਭਾਈ ! ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਆ ਦੇਹਿ ?
੫੫੨. ਪਾਹਣੁ ਨੀਰਿ ਪਖਾਲੀਐ ਭਾਈ ! ਜਲ ਮਹਿ ਬੂਡਹਿ ਤੇਹਿ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੭.

What can one expect from the worship of gods and goddesses. What can one ask of them and what can they possibly give ? These stone-gods are washed with water, but they sink in water. How can they that themselves sink in water, ferry others across the Ocean of Existance ? Sorath, 637.

GODS AND SEERS ਦੇਵਤੇ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ

ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸਨੁ, ਰਿਖੀ, ਮੁਨੀ, ਸੰਕਰੁ, ਇੰਦ੍ਰੁ, ਤਪੈ, ਭੇਖਾਰੀ
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ, ਸੋਹੈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ; ਆਕੀ ਮਰਹਿ ਅਫਾਰੀ. ਮਾਰੂ, ੯੯੨.

੫੫੩.

Of Brahma, Vishnu, Shiva and Indra; and all the seers, sages, ascetics and mendicants, whoever obey the command of God are honoured in His court. But they who ever disobey Him, are surely destroyed by Him. Maru, 992.

THE GOLDEN WAY ਸੁਨਹਿਰੀ ਰਾਹ

ਕੁਬੁਧਿ ਮਿਟੈ, ਗੁਰ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰਿ
ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੈ, ਮੋਖ ਦੁਆਰ···
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ, ਸਭੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ
ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.

੫੫੪.

By reflecting on the Guru's Word, evil-intellect goes. By meeting the True Guru, the door to salvation is attained. By submitting to the will of God, man is blessed with all virtues and wisdom, and he is honoured in His court. Ramkali, 944.

GOOD AND BAD ਚੰਗਾ ਤੇ ਮੰਦਾ

੫੫੫. ਹਮ ਨਹੀ ਚੰਗੇ, ਬੁਰਾ ਨਹੀ ਕੋਇ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

We are not good, none is bad. Suhi, 728.

ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖੀਐ··· ਆਸਾ, ੪੭੩.

Call no one bad. Asa, 473.

੫੫੬. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ, ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

Do not pick up a quarrel by calling anyone bad. Wadhans, 566.

੫੫੭. ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੪.

That alone is good which pleases God. Jap, 4.

ਅੰਦਰਹੁ ਝੂਠੇ ਪੈਜ ਬਾਹਰਿ, ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਫੈਲੁ

੫੫੮. ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਜੇ ਨਾਵਹਿ, ਉਤਰੈ ਨਾਹੀ ਮੈਲੁ. ਆਸਾ, ੪੭੩

Those who are false from within and honourable from without and flaunt themselves before the world, will never get their dirt washed even if they bathe at the sixty-eight holies.*

Asa, 473.

੫੫੯. ਜਿਨ ਪਟੁ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ ਗੁਦੜੁ, ਤੇ ਭਲੇ ਸੰਸਾਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

They who have silk within and rags without, are the good ones of the world. Asa, 473.

੫੬੦. ਊਤਮ ਸੇ ਦਰਿ ਊਤਮ ਕਹੀਅਹਿ, ਨੀਚ ਕਰਮ ਬਹਿ ਰੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

Good are they who are adjudged good at God's gate. The evil-doers can only sit outside and cry. Siri, 15.

੫੬੧. ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ..... ਜਪੁ, ੧.

High and low come to be by His will. Jap, 1.

੫੬੨. ਭਾਵੈ ਚੰਗਾ ਭਾਵੈ ਮੰਦਾ, ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧.

One becomes good or bad in accordance with God's will. Basant, 1191.

GOOD COMPANY/SOCIETY ਸੰਗਤ

ਊਤਮੁ ਸੰਗਤਿ, ਊਤਮੁ ਹੋਵੈ

੫੬੩. ਗੁਣ ਕਉ ਧਾਵੈ, ਅਵਗੁਣ ਧੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੧੪.

Man becomes good in good company; pursues virtues and cleans himself of his vices. Asa, 414.

ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ, ਵਸਿਆ ਸਚੁ ਸੋਈ

੫੬੪. ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੮.

The company of those who cherish the True Lord within, turns mortals into holy beings. Gauri, 228.

GOOD CONDUCT ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ

੫੬੫. ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

*Sixty-eight holy places of pilgrimage of the Hindus, situated mostly on the banks of Indian rivers,

Good conduct, according to the (Master's) teaching, is in itself the praise of God. Prabhati, 1343.

ਜਹ ਕਰਣੀ ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤਿ
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਘਟੇ ਘਟਿ. ਸ੍ਰਿਰੀ, ੨੫.

੫੬੬. Where conduct is good, understanding is perfect. Without good conduct, it is less and less. Siri, 25.

GOOD DEEDS ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ

ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ, ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਧਾਵੈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

੫੬੭. Nothing can be obtained without good deeds, though one may run about a great deal. Tilang, 722.

ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ, ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

੫੬੮. Dwell only on God's Name, as all other deeds are fruitless. Suhi, 728.

ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ, ਕਰਮ ਚੜਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

੫੬੯. God's servants are they who serve Him with the offerings of good deeds. Asa, 465.

GOOD TURN ਭਲਾਈ

ਜੋ ਕੋ ਏਕ ਕਰੈ ਚੰਗਿਆਈ, ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਬਹੁਤੁ ਬਢਾਵੈ
ਏਤੇ ਗੁਣ ਏਤੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ, ਦੇਇ ਨਾ ਪਛੋਤਾਵੈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੮.

੫੭੦. If one happens to do a good turn to another, one feels proud and makes too much of it. But God who bestows so much merit and does countless good, does all this graciously and never regrets afterwards. Prabhati, 1328.

GRATITUDE ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ

ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ, ਤਿਸੁ ਕਹੀਐ ਸਾਬਾਸਿ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

੫੭੧, Let us say "All Hail" to Him who gives us all that we eat. Asa, 474.

THE GREAT SOUL ਪਰਧਾਨ ਪੁਰਖ

ਸਚੁ ਵਰਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਤੀਰਥੁ, ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨ ਇਸਨਾਨੁ
ਦਇਆ ਦੇਵਤਾ, ਖਿਮਾ ਜਪਮਾਲੀ, ਤੇ ਮਾਣਸ ਪਰਧਾਨ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

੫੭੨.

He alone is great who cherishes Truth as fasting; contentment as pilgrimage; wisdom and contemplation as ablution; compassion as god and forgiveness as his prayer-beads. Sarang, 1245.

GREATEST GIFT ਸਰੇਸ਼ਟ ਸੁਗਾਤ

ਨਾਉ ਨੀਰੁ ਚੰਗਿਆਈਆ, ਸਤੁ ਪਰਮਲੁ ਤਨਿ ਵਾਸੁ
੫੭੩. ਤਾ ਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ, ਲਖ ਦਾਤੀ ਇਕ ਦਾਤਿ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

By dwelling on the Name, bathing in the water of virtues and imbibing the fragrance of righteousness, the face lights up and reflects glory. This is the gift of a million of gifts. Siri, 16.

GREED ਲਾਲਚ

੫੭੪. ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਹੁ ਅੰਧਿਹੋ ! ਲਾਲਚਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੬.

Abandon greed, O blind-in-greed; as greed is the cause of immense grief. Asa, 419.

ਲਾਲਚਿ ਛੋਡਿ ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ
੫੭੫. ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.

Lay aside your greed and love the Infinite Lord so that you may find the door of salvation. Maru, 1030.

GREEDY ਲਾਲਚੀ

੫੭੬. ਲਬੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ, ਅਉਗਣ ਪੈਰਿ ਲੁਹਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

Greed is like a dark prison and vices are like fetters around one's feet. Basant, 1191.

੫੭੭. ਲਬੈ ਮਾਲੈ ਘੁਲਿ ਮਿਲਿ ਮਿਚਲਿ, ਉਘੈਂ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

The greedy merges with wealth as naturally as one feeling sleepy falls to sleep even on a narrow bed. Malar, 1288.

GUESTS ਮਹਿਮਾਨ

੫੭੮. ਧਨੁ, ਜੋਬਨੁ ਅਰੁ ਫੁਲੜਾ, ਨਾਠੀਅੜੇ ਦਿਨ ਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

Riches, beauty and flowers—all are guests only of a few days. Siri, 23.

GUISE, COLOUR AND CASTE ਭੇਖ ਤੇ ਵਰਨ

੫੭੯. ਭੇਖ ਵਰਨ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਖੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.

All guise, colour and caste look like dust. Asa, 352.

GURU (ENLIGHTNER/DIVINE PRECEPTOR) ਗੁਰੂ

੫੮੦. ...ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ. ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.

God is made known to men by the grace of the Guru, the enlightener. Invocation, 1.

੫੮੧. ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ, ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

Without the Guru, all is darkness; without the Word we do not realise it. Siri, 55.

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ

੫੮੨. ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ, ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

He alone knows the Way who meets the Guru, and blessed with his Word, rcalises the Will of God. Ramkali, 904.

੫੮੩. ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ, ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ. ਰਾਮਕਲੀ ੯੪੩.

God's Word is the Guru and the mind which attuned it is the disciple. Ramkali, 943.

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨਾ ਭਾਉ ਹੋਇ
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੰਤ ਨ ਸੰਗੁ ਦੇਇ;
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਧੁਲੇ ਧੰਧੁ ਰੋਇ
੫੮੪. ਮਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮਲੁ ਸਬਦਿ ਖੋਇ. ਬਸੰਤ, ੧੧੭੦,

Without the Guru, there can be no *bhakti*, no love, and no access to the company of saints. Without the Guru, one blindly engages in futile endeavour. But with the Guru, one's mind is purified; for, its filth is purged by means of the Word. Basant, 1170.

ਗੁਰ ਦੇਵਾ, ਗੁਰੁ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ
੫੮੫. ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ, ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੫.

The Guru is God, ineffable, unsearchable. He who follows the Guru, comprehends the nature of the universe. Bhairo, 1125.

1.

GURU : THE LADDER ਗੁਰ-ਪਉੜੀ

੫੮੬. ਗੁਰੁ ਪਉੜੀ, ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੁ ਤੁਲਹਾ, ਹਰਿਨਾਉ, ਸਿਰੀ, ੧੭.

The Guru is the ladder, the beat, the raft by means of which one attains to God. Siri, 17.

੫੮੭. ...ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਨਿਜ ਥਾਨੁ. ਮਲਾਰੁ, ੧੨੭੯.

The Guru is the ladder by which the self is reached. Malar, 1279. (i. e. realised).

GURU : THE RIVER ਗੁਰ-ਦਰੀਆਉ

ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਸਦਾ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਮਿਲਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੈ
ਸਤਿਗੁਰਿ ਪਾਈਐ ਪੂਰਾ ਨਾਵਣ, ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਕਰੈ.

੫੮੮. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

The Guru is the river of ever-clean water by bathing in which man is rid of the dirt of his evil-intellect. The perfect ablution lies, therefore, in meeting the True Guru who turns man's animal-and-goblin-nature into that of the angelic beings. Prabhati, 1329.

GURU : THE SOURCE OF LOVE ਗੁਰੂ : ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਸੋਮਾ

੫੮੯. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ, ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨਾ ਜਾਇ, ਸਿਰੀ, ੬੦.

Without the Guru, the love of God does not spring (in our hearts) and the dirt of ego is not washed away. Siri, 60.

2.

GURU'S SERVICE ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ

੫੯੦. ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ, ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਕਰਾਏ. ਆਸਾ, ੪੨੧

He alone serves the Guru who is brought to do so by the Lord Himself. Asa, 421.

GURU'S TEACHING ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ
ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ, ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ;

੫੯੧. ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

There is light among all; and that Light is God's Ownself which pervades and enlightens everyone. But it becomes manifest only through the teaching and leading of the Guru. Dhanasri, 663.

GURU'S WORD ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ/ਸ਼ਬਦ

੫੬੨. ਗੁਰ ਵਾਕੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਸਦਾ ਚਾਨਣੁ····· ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

The Guru's Word is ever-pure and ever-illuminating. Dhanasri, 687.

੫੬੩. ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ; ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

The only profit to be earned in this world is the Name of God which can be earned only by dwelling on the Guru's Word. Siri, 55.

੫੬੪. ਰੂੜੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ, ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੬.

Beauteous is the Guru's Word meditating on which man attains to God. Ramkali, 936.

GURU'S WORD OR ACTION ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਥਨੀ ਜਾਂ ਕਰਨੀ

ਗੁਰ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ
੫੬੫. ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਣੀ ਕਾਹੇ ਧਾਵਹੁ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

Act on the Word of the Guru. You need not ape his actions blindly. Ramkali, 933.

GURU NANAK ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

GURU NANAK : ABOUT HIMSELF ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ

੫੬੬. ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਪੁਤਲਾ, ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਨਾਉ. ਜਨਮਸਾਖੀ.

I am a puppet compounded of five elements, and my name is Nanak. Janam-sakhi.

੫੬੭. ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ, ਨਾਨਕੁ ਬਉਰਾਨਾ. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

I am a God-intoxicated man and I have lost my reason in pursuit of Him, my Sovereign Lord. Maru, 991.

2.

GURU NANAK : THE BARD OF THE LORD ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੇ ਢਾਢੀ

੫੬੮. ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ, ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

I was a bard out of work; God has blessed me with His service. Majh, 150.

੫੬੬. ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਿ, ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

By praising the True One and adoring Truth, I have attained the perfect Lord. Majh, 150.

ਹਉ ਢਾਢੀ ਕਾ ਨੀਚਜਾਤਿ, ਹੋਰਿ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਸਦਾਇਦੇ
੬੦੦. ਤਿਨ ਮੰਗਾ ਜਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

I am the Lord's bard of low caste; others claim to be of higher castes. But I seek the company of those who meditate on You, O Lord ! Asa, 468.

GURU NANAK : THE BEGGAR OF LORD'S VISION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬੀ-ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਭੀਖਕ

ਭਉ ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ, ਖਲੜੀ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ, ਮੈਂ ਦੇਵਾਨਾ ਭਇਆ ਅਤੀਤੁ
ਕਰ ਕਾਸਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ, ਮੈਂ ਦਰਿ ਮਾਗਉ ਨੀਤਾ ਨੀਤ
ਤਉ ਦਰਸਨ ਕੀ ਕਰਉ ਸਮਾਇ, ਮੈਂ ਦਰਿ ਮਾਗਤੁ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ.

੬੦੧. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੧.

Your fear, O God, is my hemp and my mind is the pouch which holds it; I have thus become intoxicated with Your love. With my hands as the begging bowl, I crave nothing but Your vision which I beg day after day at Your door. Bless me Lord with Your gracious sight, I call as a beggar at Your gate. Tilang, 721.

GURU NANAK : THE BELIEVER IN LORD'S IMMANENCE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ੀ

੬੦੨. ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਨਾ, ਅੰਤਰਿ ਮਾਨਾ, ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਛਾਨਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

I know that You are not afar; I believe that You are within and I know Your mansion too. Tukhari, 1108.

ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਥਾਈ, ਜਿਥੈ ਹਉ ਜਾਈ
੬੦੩. ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਜੀਉ. ਆਸਾ, ੪੩੮.

You exist everywhere; wherever I go, I find You, O our True Creator ! Asa, 438.

GURU NANAK : THE SLAVE OF THE LORD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੇ ਸੇਵਕ

ਅਪੁਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਹਉ ਚੇਰੀ
ਚਰਨ ਗਹੇ ਜਗ-ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ, ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨਿਬੇਰੀ. ਸਾਰੰਗ, ੧੧੯੭.

੬੦੪. I am the slave of my Master (God) and have grasped His feet.
He is the life-of-all-life and has rid me of my ego. Sarang, 1197.

ਮੁਲ-ਖਰੀਦੀ ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ, ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਸਭਾਗਾ
ਗੁਰ ਕੀ ਬਚਨੀ ਹਾਟਿ ਬਿਕਾਨਾ, ਜਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਤੁ ਲਾਗਾ.
ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

੬੦੫. I am a bought-slave of the Lord and my name is *Lucky*.
I was sold at the Master's shop at bidding and now I go the way He bids. Maru, 991,

GURU NANAK : THE SPOKESMAN OF THE LORD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੇ ਪਰਵਕਤਾ

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

੬੦੬. As the Word of the Master comes to me, so I make it known, O Lalo ! Tilang, 722.

ਤਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਕਹਣੁ, ਜਾ ਤੁਝੈ ਕਹਾਇਆ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

੬੦੭. I spoke only when You, O God, inspired me to speak. Wadh, 566.

GURU NANAK : THE TRADER OF THE LORD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ

ਮੈਂ ਬਨਜਾਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ
ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਵਾਪਾਰੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

੬੦੮. I am the pedlar of my All-pervading Lord and deal only in the merchandise of His Name. Gauri, 157.

ਨਾਨਕੁ ਤੇਰਾ ਬਾਣੀਆ, ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈਂ ਰਾਸਿ
ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾਂ ਲਹੈ, ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ.
ਵਡਹੰਸ, ੫੫੭.

੬੦੯.

Nanak is the trader of the Lord who is his only capital.
The doubt of his mind departs only when he praises Him
and prays to him. Wadhans, 557.

3.

GURU NANAK : THE MONOTHEIST
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਇਕਈਸ਼ਵਰਵਾਦੀ

ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ, ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ
੬੧੦. ਮੜੇ ਮਸਾਣਿ ਨਾ ਜਾਈ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੪.
I do not dabble in Duality ; I worship none but God;
I neither visit tombs nor crematoriums. Sorath, 634.

ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ? ਨਹੀਂ ਕੋਈ
੬੧੧, ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ, ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.
Whom should I call the Second, when there is none other
than God ? He, the Immaculate one, He alone,
pervades all. Gauri, 223,

GURU NANAK : THE POET
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੇ ਕਵੀ

ਕਰੇ ਕਰਾਏ, ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ
੬੧੨. ਨਾਨਕ ਸਾਇਰ ਇਵ ਕਹਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੪.
'God does everything and causes others to do whatever
He wills. He also knows everything'— so says Nanak,
the poet of the Lord. Asa, 434.

ਸਾਸੁ, ਮਾਸੁ, ਸਭੁ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰਾ, ਤੂ ਮੈਂ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ
੬੧੩. ਨਾਨਕੁ ਸਾਇਰੁ ਏਵ ਕਹਤੁ ਹੈ, ਸਚੇ ਪਰਵਰਦਗਾਰਾ ! ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.
'My breath, flesh and soul all are ,Your's, To me you are
extremely dear'—Nanak, the poet, says thus, 'O You, the
true Provider of all !' Dhanasri, 660.

GURU NANAK : THE PROCLAIMER OF TRUTH
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਸੱਚ ਦੇ ਏਲਾਨਚੀ

ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ,
੬੧੪, ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

Nanak utters the Word of the True One and proclaims the truth at the appointed time. Tilang, 723.

'ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ, ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ, ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ
ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ', ਨਾਨਕਾ ਸਚ ਬੁਗੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

੬੧੫.

'The day and the sun, the night and the moon, and the innumerable stars shall pass away. God alone is eternal and shall stay for ever' ...Nanak tells the truth. Siri, 64

ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ, 'ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ, ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ'. ਆਸਾ, ੪੩੬.

੬੧੬.

Nanak utters the truth : 'The long estrangement of the soul and the Supreme-Soul ends in their union through the contemplation of the True Word'. Asa, 439.

GURU NANAK : THE TRAVELLER
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਅਦੁੱਤੀ ਯਾਤਰੀ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ, ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਭੇਖ-ਨਿਵਾਸੀ;
ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ, ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ.
ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

੬੧੭.

I left my home in search of the righteous and followed this course to evolve a new philosophy of life. Being a pedlar of truth, I am out to trade in truth. It is only through the righteous that I shall ferry my following across the (Ocean of Existence). Ramkali, 939.

GURU NANAK : THE WONDERSTRUCK
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਵਿਸਮਾਦਿਤ

ਵੇਖਿ ਵਿਡਾਣੁ, ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ ! ਆਸਾ, ੪੬੪.

੬੧੮.

O. I am amazed to see wonder upon wonder in the universe. Asa, 464.

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ! ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ! ਸਰਠ, ੫੯੬.

੬੧੯.

Wonderous areYour plays, my Lord ! Sorath, 596.

GURU NANAK : THE WRITER

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ

ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ, ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ
ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ, ਲੇਖਣਿ ਪਉਣੁ ਚਲਾਉ
ੴ੨੦. ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ, ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ! ਸਿਰੀ, ੧੫.

If I were to study thousands of maunds of pages and know their intent; if I were to write with an ocean of ink and with the speed of the wind; I would still be unable, my God, to know Your price and to say how great Your name is. Siri, 15.

4.

GURU NANAK ADDRESSES THE PHYSICIAN

ਗਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਵੈਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ

ਵੈਦੁ ਬੁਲਾਇਆ ਵੈਦਗੀ, ਪਕੜਿ ਢੰਢੋਲੇ ਬਾਂਹ
ੴ੨੧. ਭੋਲਾ ਵੈਦੁ ਨ ਜਾਣਈ, ਕਰਕ ਕਲੇਜੇ ਮਾਹਿ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

The physician has been called in to diagnose my ailment, and he feels my pulse. But the ignorant one does not know that the pain is in my heart. Malar, 1279.

GURU NANAK ADVISES MACHHINDRA

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਮਾਛਿੰਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ

ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ, ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ;
'ਵਸਗਤਿ ਪੰਚ ਕਰੇ ਨਹ ਡੋਲੈ;
ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗ ਕਉ ਪਾਲੇ
ੴ੨੨. ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ.' ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

Listen O Machhindra ! He who disciplines his five desires, does not falter. He who practises *Yoga* in such a way, saves himself and his whole lineage. Ramkali, 877.

GURU NANAK ANSWERS BASIC QUESTION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਸਵਾਲ : ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ?
ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲ ?
ਜਵਾਬ : ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ
ੴ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

QUESTION : How to be true and qualified for achieving attunement to the True One ?
How can the veil of falsehood be rent ?
ANSWER : By submitting to the Divine Order and by walking in God's Will which is ingrained in our being. Jap, 1.

GURU NANAK ANSWERS BHANGAR NATH
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਭੰਗਰ ਨਾਥ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਜੋਗੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :

ਪੁਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰਗਰ ਨਾਥੁ, "ਤੁਹਿ ਦੁਧ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ ?
ਫਿਟਿਆ ਚਾਟਾ ਦੁਧ ਦਾ, ਰਿੜਕਿਆਂ ਮਖਣੁ ਹੱਥ ਨ ਆਈ;
ੴ ਭੇਖ ਉਤਾਰਿ ਉਦਾਸ ਦਾ, ਵਤ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ?"

The Yogi Questioned :

The Yogi Bhangar Nath asked, "Why have you mixed the *Kanji* (a sort of vinegar, i.e. worldly affections) into the milk (of detachment) ?* The whole pot of milk (of spirituality) has thus turned sour and no butter (essence of spiritual living) can now be had by churning it. Why have you put aside the holy robe of an ascetic and started again to live like a man of the world ?"

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਆਖਿਆ :

ਨਾਨਕ ਆਖੈ, 'ਭੰਗਰਨਾਥ ! ਤੇਰੀ ਮਾਂਉਂ ਕੁਚੱਜੀ ਆਹੀ;
ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਨ ਜਾਤਿਓਨਿ, ਭਾਇ ਕੁਚੱਜੇ ਫਲੁ ਸੜਾਈ;
ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜਿ, ਫਿਰਿ ਉਨ ਹੂੰ ਕੇ ਘਰ ਮੰਗਣ ਜਾਈ;
ੴ ਬਿਨ ਦਿਤੇ, ਕਛੁ ਹਥਿ ਨ ਆਈ". ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੦

*That is, why have you polluted the saintly life which you have originally been leading, by adopting now the life of a family man ?

The Guru Answered :

Guru Nank replied, "O Bhangar Nath ! Your mother (i. e. your teacher) is an unskilful woman who does not even know that the churning-vessel must be cleaned well before putting into use. She has thus spoiled the whole thing. ‡

You call yourself an ascetic simply by giving up the family-life ! Beware ! he who gives nothing here, cannot expect to get anything here or hereafter."

Varan Bhai Gurdas, 1/40.

GURU NANAK ANSWERS CHARPAT NATH
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਚਰਪਟ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਚਰਪਟ ਜੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :

੬੨੬. ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ, ਕਿਉ ਕਰ ਪਾਈਐ ਪਾਰੋ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

Churpat asked :

"The Ocean of Existence is said to be impassable. How then can we cross it and safely reach the other shore ? Ramkali, 938

ਗੁਰੂ ਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ, ਮੁਰਗਾਈ ਨੈਸਾਣੇ
੬੨੭. ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ, ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਖਾਣੇ

ਰਾਮਕਲੀ ੯੩੮

GURU NANAK ANSWERED :

"As the lotus thrusts upwards and does not drown in water, as the duck swims and does not become wet while swimming, so can we cross, safely and unaffectedly, the Ocean of Existence by attuning our minds to the Word of the Guru and repeating the holy Name of God . Ramkali, 938.

‡ The Guru suggested thereby that God comes to live only in the clean heart and that essence of spirituality cannot be attained without purifying it of its impurities through the Guru's Word for doing which it is not necessary for any one to run away from the world.

GURU NANAK ANSWERS EMPEROR BABAR
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਬਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਕਹਿ ਨਾਨਕ, "ਸੁਨ ਬਾਬਰ ਮੀਰ !
ਤੁਝ ਤੇ ਮਾਂਗੈ ਸੋ ਅਹਿਮਕ ਫ਼ਕੀਰ. ਜਨਮ ਸਾਖੀ.ਬਾਲਾ, ੪੦੧.

Nanak said, "Listen, O k.ng Babar ! he who asks you for a gift must be a foolish *faqir*". Janam-sakhi, Bala, 401.

GURU NANAK ANSWERS HIS CRITICS
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਨੁਕਤਾਚੀਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਕੋਈ ਆਖੈ 'ਭੂਤਨਾ', ਕੋ ਕਹੇ 'ਬੇਤਾਲਾ'
ਕੋਈ ਆਖੈ 'ਆਦਮੀ, ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ' !
'ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ, ਨਾਨਕੁ ਬਉਰਾਨਾ
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ'. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

Some call me a goblin, some a sprite. Some call me a mere forsaken man. But I mad (God-intoxicated) Nanak, have lost my reason in pursuit of the Sovereign God, and I know none else but God. Maru, 991.

ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ, ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਿਆਰ;
ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ, ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸਸਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

He indeed is mad (God-intoxicated) who holds the Master dear, and considers himself unworthy and the rest of the world good. Maru, 991.

ਮਸਟਿ ਕਰਉ, 'ਮੂਰਖੁ' ਜਗਿ ਕਹੀਆ
ਅਧਿਕ ਬਕਉ, ਤੇਰੀ ਲਿਵ ਰਹੀਆ.
ਭੂਲ ਚੂਕ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰਿ
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ?
ਐਸੇ ਝੂਠਿ ਮੁਠੇ ਸੰਸਾਰਾ
ਨਿੰਦਕੁ ਨਿੰਦੇ, ਮੁਝੈ ਪਿਆਰਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

If I keep silent, people call me stupid. If I talk much, I cannot be attuned to You.
My short-comings are to be judged in Your court, O God; and I believe that without cherishing Your Name, my deeds are of no avail.

People are so engrossed in falsehood that I have come to love those who are slandered and condemned by them. Prabhati, 1330.

GURU NANAK RASWERS SIDHS
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਸਿੱਧਾਂ ਪੁੱਛਿਆ :

ਸਿਧ ਪੁਛਣਿ, 'ਸੁਣਿ ਬਾਲਿਆ !
ਕਉਣੁ ਸ਼ਕਤ ਤੁਹਿ ਏਥੇ ਲਿਆਈ ?'

Sidhs Asked :

The Sidhs asked, "Listen O youngman ! What power has brought you to this place (i. e. the Mount Sumer) ?"

ਗੁਰੂਦੇਵ ਦਸਿਆ :

'ਹਉ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸਰੋ,
ੴ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਸੰਗਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ.' ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੨੮.

The Guru Replied :

"I meditated on God and contemplated Him with love and devotion. Varan Bhai Gurdas, 1/28.

ਸਿੱਧਾਂ ਪੁਛਿਆ :

ਫਿਰ ਪੁਛਣ ਸਿਧ, "ਨਾਨਕਾ !
ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਕਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ?"

The Sidhs Enquired :

The *Sidhs* then enquired, "Nanak ! What is happening in the world below ?"

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ! 'ਸਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੂੜ ਅੰਧਾਰਾ
ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ ਵਰਤਿਆ, ਹਉ ਭਾਲਣ ਚੜਿਆ ਸੰਸਾਰਾ
ਪਾਪ ਗਿਰਾਸੀ ਪਿਰਥਮੀ, ਧੌਲ ਖੜਾ ਧਰ ਹੇਠ ਪੁਕਾਰਾ
ਸਿੱਧ ਛਪ ਬੈਠੇ ਪਰਬਤੀਂ, ਕੌਣ ਜਗਤ ਕਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ?
ਜੋਗੀ ਗਯਾਨ-ਵਿਹੂਣਿਆ, ਨਿਸ ਦਿਨ ਅੰਗ ਲਗਾਇਨ ਛਾਰਾ
ੴ ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਡੁਬਾ ਜਗ ਮਾਰਾ ।" ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੨੯.

The Guru Answered :

The Divine Master replied, "Dear Naths ! the darkness of falsehood has eclipsed the moon of truth. In the dark moonless night of utter falsehood, I have set out to seek it the world over. Sin has enslaved the world and the Bull (*Dharma* righteousness) standing beneath the earth, cries in anguish for help. Who will save the afflicted world when the *Sidhs* have hidden themselves in mountain-retreats ?

The Yogis who go about on the earth below, lack real wisdom. They occupy themselves in plastering their bodies, day and night, with ashes and do nothing else. The whole world is drowning without the grace and guidance of the Guru, the enlight ener and the true leader. Varan Bhai Gurdas, 1/29.

GURU NANAK COMMENTS ON SHEIK FARID

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਤੇ ਟਿੱਪਣੀ

ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ :

ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਰੈ ਫੁਲੜਾ, ਫਲੁ ਭੀ ਪਛਾ ਰਾਤਿ
ੴ. ਜੋ ਜਾਗੰਨਿ ਲਹੰਨਿ ਸੇ, ਸਾਈ ਕੰਨੋ ਦਾਤਿ. ਸਲੋਕ ਫ਼ਰੀਦ, ੧੩੮੪.

Farid had said :

The first part of the night yields flower and the other fruit. They who keep awake in God, are alone blessed with His bounties.

Shalok Farid, 1384.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ, ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ?
ਇਕਿ ਜਾਗੰਦੇ ਨ ਲਹੰਨਿ, ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ.
ਸਿਰੀ, ੮੩, ੧੩੮੪.

The bounties are all of the Lord. None can take them from Him as a matter of right. Some even awake do not get them, while others He wakes out of sleep and blesses. Siri, 83, 1384.

ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ ਨੇ ਪਛਤਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਸੀ :

ਬੇੜਾ ਬੰਧਿ ਨਾ ਸਕਿਓ, ਬੰਧਨ ਕੀ ਵੇਲਾ
ੴ. ਭਰਿ ਸਰਵਰੁ ਜਬ ਉਛਲੈ, ਤਬ ਤਰਣੁ ਦੁਹੇਲਾ. ਸੂਹੀ, ੭੯੪.

Sheikh Farid Observed :

I did not make my boat when there was time for it. Now, when the ocean is rough and the waves are lashing, it is quite difficult to cross it. Suhi, 794.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਬੰਧੁ ਬੇੜੁਲਾ, ਜਿਤੁ ਲੰਘਹਿ ਵਹੇਲਾ
ਨਾ ਸਰਵਰੁ ਨਾ ਉਛਲੇ, ਐਸਾ ਪੰਥੁ ਸੁਹੇਲਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

Guru Nanak Commented :

Let your boat be of God's meditation and pious endeavour. This will enable you to cross unhampered the Ocean of Existence. Your path will thus become so easy that you shall not have to face a rough ocean and to contend with its lashing waves. Suhi, 729.

GURU NANAK CONVERSES WITH SHEIKH BRAHAM
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੇਖ਼ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ

ਸ਼ੇਖ਼ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ :

ਅਕੈ ਤ ਲੋੜੁ ਮੁਕਦਮੀ, ਅਕੈ ਤ ਅਲਹੁ ਲੋੜੁ
ਦੁਹਿ ਬੇੜੀ ਨਾ ਲਤ ਧਰੁ, ਮਤੁ ਵੰਞਹੁ ਵਖਰੁ ਬੋੜਿ.

Sheikh Braham Said :

Either seek worldly prosperity or seek God. Do not put your feet on both boats lest you should lose all your merchandise.

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਦੁਹੀ ਬੇੜੀ ਲਤ ਧਰੁ, ਦੁਹੀ ਵਖਰੁ ਚਾੜਿ
ਕੋਈ ਬੇੜੀ ਡੁਬਸੀ, ਕੋਈ ਲੰਘੇ ਪਾਰਿ।
ਨਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਬੇੜੀਆਂ, ਨਾ ਡੁਬੇ ਨ ਜਾਇ
ਨਾਨਕ ਵਖਰੁ ਸਚੁ ਧਨੁ, ਸਹਿਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ.

ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੪੮.

Guru Nanak Replied :

Put your feet on both boats and load your merchandise in both of

them. One may sink, the other may cross over. When a man amasses the wealth and merchandise of Truth, and abides naturally in God, there is neither any sea nor any boat; neither any sinking nor any suffering accruing from that.

Janam-sakhi, Puratan, 48.

ਸ਼ੇਖ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ :

ਫ਼ਰੀਦਾ ਚੂੜੇਲੀ ਸਿਉ ਰਤਿਆ, ਦੁਨੀਆਂ ਕੂੜਾ ਭੇਤ
ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਅੱਖੀ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਜੜਿ ਹੋਵੇ ਖੇਤ.

The Sheikh said :

The world becomes an untrue mystery on account of our attachment with the dreadful witch (i. e. *Maya*). I have seen with my own eyes, O Nanak, the field of life being ruined.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਫ਼ਰੀਦਾ ਧੁਰਹੁ ਧੁਰਹੁ ਹੋਂਦਾ ਆਇਆ, ਚੂੜੇਲੀ ਸਿਉ ਹੇਤੁ
ੴ. ਨਾਨਕ ਖੇਤੁ ਨ ਉਜੜੈ, ਜੇ ਰਾਖਾ ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ.

ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੪੯.

This dreadful witch (i. e. *Maya*), O Farid, has been fascinating men since the beginning of creation. But if the watchman remains wide-awake, the field would remain safe from its encroachment.

ਸ਼ੇਖ ਜੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :

ਇਕ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇ ਦੁਇ ਹੱਦੀਂ
ਕਿਹੜਾ ਸੇਵੀ, ਕਿਹੜਾ ਰੱਦੀਂ ?

The Sheikh asked :

The Lord is but One; but there are two ways (i.e. Islam and Hinduism). Which of these two is to be accepted and which to be rejected ?

*That is, abide in the True One in the midst of falsehood. Remain a householder and a man of God simultaneously.

*That is, if one boat were in the process of sinking, the other will come to its rescue soon. The love of God will save from worldly entanglements and the love of family will curb renunciation taking extreme forms. Thus imbalance in both extremes will end in there storation of harmony.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਹਿੱਕੋ ਸਾਹਿਬੁ, ਹਿੱਕਾ ਹਦਿ
ਹਿੱਕੋ ਸੇਵਿ, ਤੇ ਦੂਜਾ ਰਦਿ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੬੨-੬੩.

There is only one God and hence there can be only one way.
Accept only that one way and reject all others.

Janam-sakhi, Puratan, 62-63.

GURU NANAK CORRECTS MIAN MITHA
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਲੋਂ ਮੀਆਂ ਮਿੱਠਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰ-ਸੋਧ

ਮੀਆਂ ਮਿੱਠੇ ਆਖਿਆ :

ਅਵਲਿ ਨਾਂਉਂ ਖ਼ੁਦਾਇ ਕਾ, ਦੂਜਾ ਨਬੀ ਰਸੂਲ
ਨਾਨਕ ! ਕਲਮਾ ਜੇ ਪੜਹਿ, ਤਾਂ ਦਰਗਹਿ ਪਵਹਿ ਕਬੂਲੁ.

Mian Mitha Said :

The first name is that of God and the second is that of the Prophet. You will find acceptance, O Nanak, in the court of God only if you will repeat *Kalma* (the Creed, the Muslim confession of faith).

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਅਵਲਿ ਨਾਂਉਂ ਖ਼ੁਦਾਇ ਕਾ, ਦਰਿ ਦਰਵਾਨ ਰਸੂਲੁ;
ਸ਼ੇਖਾ ! ਨੀਅਤਿ ਰਾਸ ਕਰਿ, ਤਾਂ ਦਰਗਹਿ ਪਵਹਿਂ ਕਬੂਲੁ.

੬੩੮. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੭੮-੭੯.

Gurn Nanak Stated :

The first name, indeed, is that of God. Prophets are many and they are serving as the gate-keepers at His gate. You will find acceptance, O Sheikh, in His court only if you will cherish good intentions and do virtuous deeds. Janam-sakhi, Puratan, 78-79.

GURU NANAK DISMISSES PEOPLE'S CRITICISM
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਲੋਕ-ਚਰਚਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾ

ਏਸ ਕਲੀਉਂ ਪੰਜ ਭੀਤੀਉਂ, ਕਿਉਂਕਰ ਰਖਾਂ ਪਤ ?
ਜਾਂ ਬੋਲਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਬੜ ਬੜ ਕਰੇ ਬਹੁਤ' ।

ਚੁਪ ਕਰਾਂ, ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਇਸ ਘਟ ਨਾਹੀ ਮਤ' ।
ਜੇ ਬਹਿ ਰਹਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਬੈਠਾ ਸੱਥਰ ਘੱਤ' ।
ਉਠ ਚਲਾਂ, ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਛਾਰ ਗਿਆ ਸਿਰ ਘੱਤ' ।
ਜੇਕਰ ਨਿਵਾਂ, ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਡਰਦਾ ਕਰੇ ਭਗਤ' ।
ਕਾਈ ਗਲੀ ਨਾ ਮੇਵਨੀ, ਕਿਤ ਵਲ ਕਢਾਂ ਝਤ ?
ੴ ਏਥੇ, ਓਥੇ, ਨਾਨਕਾ, ਕਰਤਾ ਰਖੈ ਪੱਤ. ਜਨਮਸਾਖੀ ਭਾਈ ਬਾਲਾ.

How should I protect my honour from the materialists of the Kali-age ? If I speak, they would say, "he chatters much"; if I keep silent, they would say, "he has nothing to say". If I stay at home, they would say, "he is a drone"; if I go away, they would say, "he has run away and has brought, thereby, discredlt to his family". Even if I show humility, they would say, "he does so on account of fear" !

I can thus, in no way be safe, from the criticism of the people. Where should I go, then, to pass my time without anxiety ? The Creator alone protects our honour here and hereafter.

Janamsakhi, Bala.

GURU NANAK EXPLAINS TO ALI YAR
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਅਲੀ ਯਾਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਐ ਦਰਵੇਸ਼ ! ਅਜ਼ ਕੁਜਾਈ ਵ ਨਾਮ ਚਿਹ ਦਾਰੀ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਮਨ ਅਜ਼ ਖਿਤਾਏ ਪੰਜਾਬਮ ਵ ਨਾਮਮ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਅਸਤ.

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਮਾਇਨੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨ ਫ਼ਹਿਮੀਦਮ.

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਮੇ ਖ਼ੁਦਾ ਅਸਤ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਮਨਸੂਬ ਬਿਦਾਂ, ਯਾ ਨੀ ਬੰਦਾ ਏ ਖ਼ੁਦਾਇਮ.

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਰਹਿਨੁਮਾਏ ਤੋ ਕੀਸਤ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਖ਼ੁਦਾਇ ਮਨ.

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਖ਼ੁਦਾ ਰਾ ਬਚਹਿ ਯਾਫ਼ਤੀ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਬਤਰਕਿ ਖ਼ੁਦੀਏ ਖ਼ੁਦ ਵ ਬਤਰਕਿ ਮਾਸਿਵਾਏ ਅੱਲਾ.

ੴ ਗੋਸ਼ਟ; ਜਨਮਸਾਖੀ, ਬਾਲਾ, ੪੭੬.

Ali Yar :

O Darvesh, where have you come from and what is your name ?

Guru Nanak :

I have come from the Land of Five Rivers and my name is Nanak Nirankari.

Ali Yar :

I have not understood the meaning of the word 'Nirankari'.

Guru Nanak :

'Nirankar' is the name of God. 'Nirankari' means one who belongs to Him. Being one of God's men and associated with Him as such, I am, therefore, being called so.

Ali Yar :

Who is your guide and teacher ?

Guru Nanak :

God, our Creator.

Ali Yar :

How have you attained to God ?

Guru Nanak ;

By stilling my ego and by dwelling on nothing else but God.

Gosht; Janam-sakhi, Bala, 476.

GURU NANAK REPLIES TO RUKAN DIN
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਪੀਰ ਰੁਕਨਦੀਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਪੀਰ ਜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ :

੬੪੧. ਅਸਾ ਜੋ ਲਦਣੁ ਲਦਿਆ, ਅਸਾਡੀ ਭੀ ਕਰਿ ਕਾਇ

Pir Sahib Appealed :

My load is full and I am ready to depart.. Pray bless me too with your grace (that I may have a successful journey to the next world).

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਜਵਾਬ :

ਜੋ ਭਰਿਆ ਸੋ ਲਦਸੀ, ਸਭਨਾਂ ਖਸਮੁ ਰਜਾਇ
ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ, ਚਲੇ ਹੱਕ ਕਮਾਇ. ਜਨਮਸਾਖੀ.

Guru Nanak Replied :

He whose load is full, shall surely depart (carrying along the result of his deeds) ; for, all are bound by the will of God. They who depart after living truthfully, are honoured by the Lord and their faces radiate glory. Janam-sakhi.

5.

GURU NANAK AND GOD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਰੱਬ

ਅਗਮ, ਅਗੋਚਰੁ, ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ
ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ, ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਖਿਆ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੮.

੬੪੨.

God is unfathomable, unperceivable. He has neither any form nor outline. But when I searched and sought, I found Him permeating every heart. Bilawal, 838.

GURU NANAK AND GOD'S NAME
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ

ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਜੋ ਜਪੈ ਹਿਆਇ
ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਕੈਸਾ ਨਾਉ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

੬੪੩.

He alone who utters God's Name with his heart and not with his tongue, enjoys its bliss. None else can realize its pleasure and significance. Malar, 1256

GURU NANAK ENJOYING GOD'S COMPANY
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਰੱਬ ਦੇ ਸੰਗ

ਜਾ ਤੂੰ ਤਾ ਕਿਅ ਹੋਰਿ, ਮੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਈਐ, ਮਾਝ, ੧੪੬.

੬੪੪.

When You are here with me, what more do I need ? I am telling the truth, my Lord ! Majh, 146.

ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਮੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ਜੀਉ
ਤੁਧੁ ਅੰਤਰਿ ਹਉ ਸੁਖਿ ਵਸਾ, ਤੂੰ ਅੰਤਰਿ ਸਾਬਾਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

੬੪੫.

When I have You with me, I have everything. You, O God, are my Master, my capita!. As you abide within me, I enjoy all peace and feel blessed. Suhi, 762.

GURU NANAK PRAISING GOD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ

ਤੂ ਸੁਲਤਾਨੁ ਕਹਾ ਹਉ ਮੀਆ, ਤੇਰੀ ਕਵਨ ਵਡਾਈ :
ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੁ ਕਹਾ ਸੁਆਮੀ, ਮੈ ਮੂਰਖ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ.

੬੪੬. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੭੯੫.

You are the Sovereign, O God ! If I call You a chieftain, how is it a praise for You ? As You inspire me so do I praise You ; for I, the ignorant, can say nothing by myself in Your praise. Bilawal, 795.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ, ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ?
ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ.

੬੪੭. ਜਪੁ, ੪.

It is beyond me to comprehend or describe the vastness and wonder of Your creation. I am unworthy, even, of being a sacrifice to You ! Jap, 4.

GURU NANAK PREPARING FOR GOD'S UNION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਰੱਬੀ ਵਸਲ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਿਆਂ

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ, ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ
ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ, ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ.

੬੪੮. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

The year and the day of my wedding is fixed. Come my mates, pour oil on the threshold and bless me that I may attain union with my Lord. Gauri, 157.

GURU NANAK PROCLAIMS ABOUT GOD'S PRAISE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਰੱਬ ਦੀ ਉਸਤਤ ਸਬੰਧੀ ਦਾਅਵਾ

ਨਾਨਕ ਆਖੈ ਏਹ ਬੀਚਾਰ :
'ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ'.

੬੪੯. ਮਾਝ, ੧੪੩.

I, Nanak, do hereby proclaim after due deliberation : 'Our bond with God's court is established only through the singing of His praises. Majh, 143.

6.

GURU NANAK'S ASPIRATION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਰੀਝ

ਮਛੁਲੀ ਹਵਾ ਜਲਿ ਬਸਾ, ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਾਰਿ
ਏ੫੦. ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਵਸੈ, ਹਉ ਮਿਲਉਗੀ ਬਾਹ ਪਸਾਰਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

I would love to be a fish living in water, if by doing so I could cherish the Sustainer-of-all and meet Him who dwells on this side and that, with my arms stretched forth for a close embrace.
Gaurl, 157.

GURU NANAK'S AUDIENCE WITH GOD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਰੱਬ-ਮਿਲਣੀ

ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ, ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ
ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਕੈ ਵਾਰ, ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ
ਢਾਢੀ ਸਚੈ ਮਹਲਿ, ਖਸਮਿ ਬੁਲਾਇਆ
ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹੁ, ਕਪੜਾ ਪਾਇਆ
ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ, ਭੋਜਨੁ ਆਇਆ
ਏ੫੧. ਗੁਰਮਤੀ ਖਾਧਾ ਰਜਿ, ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

I was a bard out of work. God blessed me with His service and commanded me to sing His praises night and day. He summoned me to His Eternal Abode, bestowed on me the Robe of the Praise of His True Name and fed me with the Nectar-Name of the Eternal Truth. Majh, 150.

GURU NANAK'S CALL TO HUMANITY
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ

ਆਵਹੁ ਭੈਣੇ ! ਗਲਿ ਮਿਲਹੁ, ਅੰਕਿ ਸਹੇਲੜੀਆਹ !
ਏ੫੨. ਮਿਲਿ ਕੈ ਕਰਹੁ ਕਹਾਣੀਆ, ਸੰਮ੍ਰਥ ਕੰਤ ਕੀਆਹ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

Come, dear sisters ! come my bosom-friends ! Come and clasp me in your embrace; and let us sing together the glories of our Omnipotent Lord. Siri, 17.

GURU NANAK'S CAUTIONS
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ

ਫ਼੧੩. ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲਿ, ਪਾਂਡੇ ! ਸਚ ਕਹੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.
Lie not and speak the truth, O Pandit ! Ramkali, 904.

ਫ਼੫੪. ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ. ਮਲਾਰ, ੧੦੫੪.
Dwell on the Name of the True One alone, O man ! Malar, 1054.

ਫ਼੫੫. ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰ ? ਸਿਰੀ, ਫ਼੦.
You will not be delivered, O man, without cherishing love for God. Siri, 60.

ਫ਼੫ਫ਼. ਰੰਗ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ ! ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉਹੁਲਾ. ਸਿਰੀ, ੨੩.
Enjoy God's love, dear one, while youth is fresh and buoyant. Siri, 23.

ਫ਼੫੭. ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ, ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੪.
Beware, O man, lest (in the midst of worldly comforts and merry-making) you forget the Beneficent God and remember not His gracious Name ! Siri, 14.

ਹਾਟੀ ਬਾਟੀ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ
ਫ਼੫੮. ਪਰਘਰਿ ਚਿਤੁ ਨ ਡੁਲਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯
Remain ever alert in or outside your home and falter never on seeing others' wealth or beauty. Ramkali, 939.

ਫ਼੫ਫ਼. ਰੋਸੁ ਨਾ ਕੀਜੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ, ਰਹਣੁ ਨਹੀਂ ਸੰਸਾਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.
Do not be cross with the Lord and drink His nectar, as you are not to stay in the world permanently. Ramkali, 931.

GURU NANAK'S CONVICTION ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸਚਾ

ਫ਼ਫ਼੦. ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਗੁਰੁ ਪੂਛਿ ਦੇਖਿਆ, ਅਵਰ ਨਾਹੀਂ ਥਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੪.
I consulted my Master and He convinced me that there is no other place but God's. Siri, 14.

GURU NANAK'S COUNSEL ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਬੋਲਹੁ : ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰ
ਫੁਨਿ ਬਹੁੜਿ ਨਾ ਆਵਣਵਾਰ.

੬੬੧. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

Utter, O men, the True Name of the Creator so that you are not cast in the world of flux again. Prabhati, 1329.

GURU NANAK'S CREED : ITS FIRST PRINCIPLE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ-ਸਿਧਾਂਤ

ੴ, ਸਤਿਨਾਮੁ, ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ, ਅਜੂਨੀ, ਸੈਭੰ, ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ.

੬੬੨. ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.

There is but one God. His Name is Eternal Truth. He is the Creator of the universe and maker of everything. He is devoid of fear and enmity. He is immortal, unborn and self-existent, and is made known to men by the grace of the Guru, the Enlightener. Invocation, 1.

GURU NANAK'S CREED : A SUMMARY STATEMENT
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼

ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ, ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨਾ ਪੂਜਉ, ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਾਚਿ ਨ ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਵਾ, ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾਮਿ ਬੁਝਾਈ
ਘਰ ਭੀਤਰਿ ਘਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ, ਸਹਜਿ ਰਤੇ ਮਨ ਭਾਈ.

੬੬੩. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੪.

I do not dabble in duality; I worship none but God. I neither visit tombs nor crematoriums.

Lured by desire, I am neither tempted to knock at another door; for, God's Name has stilled all my cravings and the Master has shown me the Lord's mansion within my own mind, which now rests imbued with equanimity. Sorath, 634.

GURU NANAK'S DECLARATION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਏਲਾਨ

੬੬੩. 'ਹਰਿਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ': ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

Through test and trial, I have found that nothing — no austerity and penance — equals the contemplation of God's Name. Siri, 62.

੬੬੫. ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ : 'ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ, ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ'. ਆਸਾ, ੪੩੯.

Nanak utters the truth : "The long estrangement of the soul and the Supreme-Soul ends in their union through the contemplation of the True Word. Asa, 439.

ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ, ਮਾਸਪੁਰੀ ਵਿਚਿ ਆਖੁ ਮਸੋਲਾ :
'ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਿ ਰਵਾਈ, ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਵਖਿ ਇਕੇਲਾ
ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ, ਸਚੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗੁ ਮਸੋਲਾ
ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ
ਆਵਨਿ ਅਠਤਰੈ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ, ਹੋਰੁ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ'
੬੬੬. ਸਚੁ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ, ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨-੩.

Nanak sings the glories of God in this city[1], littered with the dead, and proclaims : "He who creates all and keeps them in His will, is watching all that, sitting apart and alone. He, the Lord, is true; His command is true and so is His judgement based on truth. When the bodies of our countrymen shall be rent like shreds, India will realize the truth of what I say. The Mughal[2] coming in seventy-eight[3], shall depart in ninety-seven[4]; and then another 'son of man'[5] shall come forward".

Nanak utters this Word of the True One and proclaims the truth at the appointed time. Tilang, 722-3.

1. Emanabad in West Panjab (Pakistan).
2. Babar, the founder of the Mughal Empire in India.
3. Babar's invasion of India in 1578 Vikrami.
4. Babar's son (Humayun's) exit from India in 1597 Vikrami.
5. Said to be Sher Shah Suri who snatched power from the Mughals and established his own rule in India.

GURU NANAK'S DEMANDS
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ

ਕਰਤਾ ! ਤੂ ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਨੁ
ਇਕ ਦਖਿਣਾ ਹਉ ਤੈ ਪਹਿ ਮਾਗਉ:
੬੬੭. 'ਦੇਹਿ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ'. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

O Creator, You alone are my host. The only boon I beg of You is : 'pray, bless me with Your Name.' Prabhati, 1329.

ਜਤੁ ਸਤੁ ਚਾਵਲ, ਦੈਆ ਕਣਕ, ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਾਤੀ ਧਾਨੁ
ਦੂਧ ਕਰਮੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਘੀਉ ਕਰਿ, ਐਸਾ ਮਾਂਗਉ ਦਾਨ;
ਖਿਮਾ ਧੀਰਜ ਕਰਿ ਗਊ ਲਵੇਰੀ, ਸਹਜੇ ਬਛਰਾ ਖੀਰੁ ਪੀਐ
ਸਿਫਤਿ ਸਰਮ ਕਾ ਕਪੜਾ ਮਾਂਗਉ, ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਰਵਤੁ ਰਹੈ.
੬੬੮. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

I beg from You, my Lord, the alms of chastity and modesty as rice; compassion as wheat; attainment of Your grace as the receiving of charity in the leafy bowl; good deeds as milk and contentment as butter.

Pray let the calf of my mind suck the milk of equanimity of the milch-cow of patience, forgiveness and forbearance. Please bless me with the clothes of Your praise and humility so that I could ever dwell upon the praise of Your merits. Prabhati, 1329.

GURU NANAK'S DESIRE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਇੱਛਾ

ਮਰਣੈ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ, ਜੀਵਣ ਕੀ ਨਹੀਂ ਆਸ;
੬੬੯. ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹੀ, ਲੇਖੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

I have neither any fear of death nor any craving for life. I only seek You, O Lord, who cherishes all and in whose will we breathe and survive. Siri, 20.

GURU NANAK'S ESSENTIAL ADVICE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਪਰਮੁਖ ਸਿੱਖਿਆ

ਜਹਾਂ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਹ ਜਾਉ, ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ
੬੭੦. ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

Go, there where you may obtain the Lord's Name. Do good deeds and earn merit by the grace of the Guru. Imbued with the Name, sing ever the praise of God. Asa, 415.

ਚਾਕਰੀਆ, ਚੰਗਿਆਈਆ, ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੁ ?

੬੭੧. ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ, ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

Merit lies only in serving God. All other service, cunningness and feigned goodness are of no avail. Hold, therefore, to His Name; that alone will free you from your shackles. Suhi, 729.

ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ, ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਿਆਈਐ

੬੭੨. ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ, ਤਿਵੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੫੨.

Never forget God's Name; dwell upon it day and night. Be content with the life He gives you. Suhi, 752.

੬੭੩. ਦੁਰਮਤਿ ਤਿਆਗਿ, ਲਾਹਾ ਕਿਛੁ ਲੇਵਹੁ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

Discard the evil-mind and earn merit. Asa, 356.

GURU NANAK'S FAVOURITE BLESSING
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਮਨ-ਭਾਉਂਦੀ ਅਸੀਸ

੬੭੪. ਤੈਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਚਿਤ ਆਵੇ ! ਜਨਮ ਸਾਖੀ,

May you ever remember the Creator ! Janam-sakhi,

GURU NANAK'S FAVOURITE FOLK
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਮਨ-ਪਸੰਦ ਲੋਕ

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ
ਜਿਨ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

I am ever a sacrifice to those who concentrate on the Word of God. Ramkali, 879.

GURU NANAK'S FAVOURITE THEME
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਮਨ-ਭਾਉਂਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

੬੭੬. ਤੂਈ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਰਤਾਰ, ਨਾਨਕ ਬੰਦਾ ਤੇਰਾ.

ਲਤੀਫ਼, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ੨੪੭.

You, O Lord, are the Incorporeal Creator, Nanak is a slave of Yours. Latif, History of Panjab, 247.

GURU NANAK'S HUMILITY
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ

੬੭੭. ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੪.
So thinks and says Nanak, the lowliest of the lowly. Jap, 4.

ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ, ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ
੬੭੮. ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ, ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ ? ਸਿਰੀ, ੧੫.
Nanak seeks the company of the lowliest of the lowly, the lowest of the low-born; for, emulation of the high-born is in vain. Siri, 15.

ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ, ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ
ਮੂਰਖ, ਮੁਗਧਾ, ਜਨਮ ਭਇਆ;
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਣਾ
੬੭੯. ਜਿਨੁ ਤੂੰ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ. ਆਸਾ, ੧੨ ਤੇ ੩੫੭.
I am neither chaste nor true; nor even a scholar. Foolish and ignorant, I am born in this world. I, therefore, seek the refuge of those who have never forgotten You. Asa, 12 and 357.

GURU NANAK'S HUNGER
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਭੁੱਖ

ਕਿਆ ਮਾਗਉ, ਕਿਆ ਕਹਿ ਸੁਣੀ ?
੬੮੦. ਮੈ ਦਰਸਨ ਭੂਖ ਪਿਆਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.
What should I ask and what should I be heard uttering except that I hunger and thirst for Your sight, O Lord ! Suhi, 762.

GURU NANAK'S KING
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸੰਸਾਰ, ਹਭਾਹੂੰ ਬਾਹਰਾ
੬੮੧. ਨਾਨਕ ਕਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਦਿਸੈ ਜਾਹਰਾ. ਆਸਾ ੩੬੭.

God is beyond the ken of the religious books of the whole world.
He, the King of Nanak, is seen manifest all over. Asa, 397.

GURU NANAK'S LONGING FOR A GLIMPSE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਦੀਦਾਰ ਲਈ ਤੜਪ

ੴ੮੨ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਵਿਟਹੁ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ, ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਬਬਾਣੇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.
I may cut myself into pieces to gain a glimpse of Yours, I am
all sacrifice to Your Name, O Lord ! Wadhans, 558.

ਸੁਪਨੇ ਆਇਆ ਭੀ ਗਇਆ, ਮੈ ਜਲੁ ਭਰਿਆ ਰੋਇ.....
ੴ੮੩. ਆਉ ਸੁਭਾਗੀ ਨੀਦੜੀਏ ! ਮਤੁ ਸਹੁ ਦੇਖਾ ਸੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.
In my dream, the Loved came and went away, on which I wept
copious tears ... ... Come, blessed sleep, that I may see
Him again in a dream, at least ! Wadhans, 558.

7.

GURU NANAK'S LOVE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਪਿਆਰ

FOR ALL ਸਭ ਨਾਲ

ੴ੮੪. ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ, ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੪.
May the Giver of all live for ever so that no one may die of
lack of sustenance ! Majh, 144.

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ. ਸਿੱਖ-ਅਰਦਾਸ.
May all men prosper by Your grace ! Sikh Prayer.

FOR GOD ਰੱਬ ਨਾਲ

ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀਐ, ਤਿਉ ਸਾਕਤੁ ਮਰੈ ਪਿਆਸ
ੴ੮੫. ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਮਰੀਐ ਰੇ ਮਨਾ ! ਜੋ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ਸਾਸੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.
As the fish dies without water and the apostate without
maya,‡ so do I die without God if a single breath is wasted in
forgetfulness. Sorath, 597.

‡MAYA : Material wealth; world-stuff; the corruptible and corrupting world; delusion; phenomena, cosmic illusion.

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ! ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ

੬੮੬. ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਭਾਵਈ, ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੧.

O my Love, I have no one except You. Without You, nothing is pleassing to me; and by lovingly adoring You, I find peace. Siri, 61.

੬੮੭. ਆਖਾ ਜੀਵਾ, ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ. ਆਸਾ, ੯.

By repeating God's Name, I live;, by forgetting it, I die. Asa, 9.

FOR ANIMAL LIFE ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ

ਮਛੁਲੀ ਜਾਲੁ ਨ ਜਾਣਿਆ, ਸਰੁ ਖਾਰਾ ਅਸਗਾਹੁ
ਅਤਿ ਸਿਆਣੀ ਸੋਹਣੀ, ਕਿਉ ਕੀਤੋ ਵੇਸਾਹੁ ?
ਕੀਤੇ ਕਾਰਣਿ ਪਾਕੜੀ, ਕਾਲੁ ਨ ਟਲੈ ਸਿਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

The fish did not notice the net cast in the saltish unfathomable sea. Why did you, O clever and beauteous being, trust your eye ? Now trapped you are because of your own folly, death hovers over you and it cannot be averted. Siri, 55.

ਹਰਣੀ ਹੋਵਾ ਬਨਿ ਬਸਾ, ਕੰਦ ਮੂਲ ਚੁਣਿ ਖਾਉ

੬੮੯. ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਹਉ ਜਾਉ ਜੀਉ.
ਗਉੜੀ, ੧੫੮.

I would love to be a deer, abiding in the forest and living on the roots, if through Guru's grace, I could meet this way my Beloved to whom I am all sacrifice. Gauri, 158.

੬੯੦. ਕੋਕਿਲ ਅੰਬਿ ਸੁਹਾਵੀ ਬੋਲੈ..... ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

The beautiful cuckoo sings on the mango tree. Tukhari, 1108.

FOR MAN ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ

ਤੇਰੇ ਜੀਅ, ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ
ਕਿਤ ਕਉ ਸਾਹਿਬ ! ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

How can You be angry with Your own children, O Lord; for, as You belong to them, they belong to You ? Siri, 25.

੬੯੨. ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਣੇ, ਤੈ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨਾ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

The people have been victimised so ruthlessly (by Babar's forces) that they have cried out to the Heavens. Has it not awakened any pity in You, O Lord ? Asa, 360.

੬੯੩. ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ. ਜਪੁ, ੬.

Let universal brotherhood be the highest aspiration of your religious order. Jap, 6.

ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ

੬੯੪. ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

Religion consists not in mere talk. He who looks on all alike and considers them as equals, is acclaimed as religious. Suhi, 730.

FOR MOTHER-LAND ਮਾਤ-ਭੂਮੀ ਨਾਲ

ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ

੬੯੫. ....ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

You have saved Khuraan and terrified India.....and have sent Babar, the Mughal, as Regent of Death. Asa, 360.

੬੯੬. ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

When the bodies of our countrymen shall be rent like shreds, India will realize the truth of what I say. Tilang, 723.

ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ, ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ

੬੯੭. ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ, ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭,

Indian rulers had lost their heads, pursuing sensuous pleasures. But now when Babar has invaded and desolation has followed his foot-steps, even their princes cannot get bread to eat in peace. Asa, 417.

੬੯੮ .....ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਣੇ, ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

The people (of India) have been tortured so ruthlessly (by Babars's forces) that they have cried out to the Heavens. Has it not awakened any pity in You, O Loid ? Asa, 360.

FOR NATURE ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ

ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

੯੯. I am a sacrifice to You who dwells in Nature. Asa, 469.

ਕੁਦਰਤਿ ਦੇਖਿ ਰਹੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੩.

੧੦੦. Seeing God's Omnipotence, manifest in Nature, my mind is propitiated. Maru, 1043.

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ, ਜਿਨਾਖਤੁ ਕੁਦਰਤੀ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

੧੦੧. The Beneficent God alone is True; and He is revealed and recognised through His Nature. Majh, 141.

ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਸਿਰਜਿ ਸਮਾਇਆ, ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੋਵਾ
ਸਚੜਾ ਦੂਰਿ ਨ ਭਾਲੀਐ, ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੋਵਾ. ਵਡਹੰਸ, ੫੮੧.

੧੦੨. The Lord who creates and destroys the World is known through His Nature. Do not, therefore, seek that True One afar. Recognise Him here. He is manifest in every heart. Wadhans, 581.

ਮੈਂ ਰੋਵੰਦੀ, ਸਭੁ ਜਗੁ ਰੁਨਾ
ਰੁੰਨੜੇ ਵਣਹੁ ਪੰਖੇਰੂ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

੧੦੩. I weep, the whole world weeps and even the birds of the woods weep with me. Wadhans, 558.

8.

GURU NANAK'S MAINSTAY
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਆਧਾਰ

ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ! ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ :
'ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ'. ਆਸਾ, ੪੧੨,

੧੦੪. Listen O Bharthari, Nanak says this after due deliberation : "The immaculate Name alone is my sole base". Asa, 412

GURU NANAK'S MASTER/PRECEPTOR
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰੂ

ਅਪਰੰਪਰ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ, ਪ੍ਰਮੇਸਰੁ, ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਅ ਸੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

੧੦੫.

He who is the Infinite, Transcendent and Supreme God, is the One whom Nanak has known as his preceptor. Sorath, 599.

੭੦੬. ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਏਕੋ ਹੈ, ਏਕੋ ਹੈ, ਭਾਈ, ਏਕੋ ਹੈ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

My Master is One, One alone, One-in-One. Asa, 350.

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ, ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ,
੭੦੭. ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ, ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ. ਆਸਾ, ੪੬੨.

Countless times a day, I am a sacrifice to my Guru who has in an instant, turned mortals into god-like saints. Asa, 462.

ਸਿੱਧਾਂ ਪੁਛਿਆ :

੭੦੮. ਤੇਰਾ ਕਵਣੁ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂ ਚੇਲਾ ?... ...

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

੭੦੯. ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ, ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

Asked the Sidhs :

"Who is your Guru of whom you are the disciple ?"

Answered Guru Nanak :

"God's Word is the Guru and the mind which attunes to it, is the disciple" Ramkali, 943.

GURU NANAK'S MISSION : ITS KEYNOTE

੭੧੦. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ, ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ. ਜਨਮਸਾਖੀ ਮਿਹਰਬਾਨ, ੯੩.

There is neither a Hindu nor a Muslim; but only Man. Janam-sakhi, Meharban, 93.

GURU NANAK'S MORAL CODE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਆਚਾਰ-ਨੇਮਾਵਲੀ

੭੧੧. ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ, ਉਸੁ ਸੂਅਰੁ ਉਸੁ ਗਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

Depriving others of their due is eating pork for a Muslim and beef for a Hindu. Majh, 141.

ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨਿ ਸਾਜਨਾ, ਮਿਲਿ ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ
੭੧੨. ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ ਗੁਣਹ ਕੇਰੀ, ਛੋਡਿ ਅਵਗਣ ਚਲੀਐ. ਸੂਹੀ, ੭੬੬.

If our friends are blessed with virtues, let us share the same with them and abandon thereby our own vices. Suhi, 766.

੭੧੩. ਅਕਲਿ ਏਹ ਨ ਆਖੀਐ, ਅਕਲਿ ਗਵਾਈਐ ਬਾਦਿ. ਸਾਰੰਗ ੧੨੪੫.

He who wastes his wisdom in strife, is not to be called wise. Sarang, 1245.

੭੧੪. ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰਜਨਾ, ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੂੰ ਜੈਕਾਰੁ ਸਲੋਕ. ੧੪੧੦.

Declare that you will never side with the evil-doers. Proclaim that you will never wish the victory of the good ones. Slok, 1410.

ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ !

੭੧੫. ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ. ਆਸਾ. ੪੭੧

Leave aside hypocrisy and take to God's Name since; it is only by cherishing this that you will be able to swim through safely. Asa, 471.

ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ, ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ

੭੧੬. ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਹੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.

Lay aside your greed and love the Infinite Lord so that you may find the door of salvation. Maru, 1030.

੭੧੭. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨਾ ਆਖਿ, ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

Don't pick up a quarrel by calling anyone bad. Wadhans, 566.

੭੧੮. ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਹੁ ਅੰਧਿਹੋ, ਲਾਲਚਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

Abandon greed, O blind-in-greed ! as greed is the cause of immense grief. Asa, 419.

GURU NANAK'S PILGRIMAGE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰਾ

੭੧੯. ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ, ਤੀਰਥੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

God has entered my being, I make a pilgrimage within and am purified. Tukhari, 1109

ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਣ ਅੰਕੇ, ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਬੰਕੇ !

੭੨੦. ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ, ਸਰਿ ਨਾਵਾਂ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

Beauteous Beloved, If I imbibe the spirit of Your merits and if my doing so pleases You, my pilgrimage is made, my ablution is done. Tukhari, 1109.

੭੨੧. ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮਾਰੀ, ਨਾਵੈ ਆਤਮਰਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

A pilgrimage to Benares and ablution in the Ganges is for me the singing of God's praise in which my soul bathes constantly For, true bathing consists in the constant cherishing of one's love for God. Asa, 358.

ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ, ਤਨੁ ਵੇਸ ਕਲੰਦਰੁ, ਘਟ ਹੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ,
ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਮੇਰੇ ਪਾਨਿ ਬਸਤੁ ਹੈ, ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਾ.
੭੨੨. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੭੯੫.

My mind is the temple; my body is dressed as a mandicant and I bathe at the pilgrimage-place of my heart. The Word of the One Lord abides in my mind; I shall, hence, have not to be born again. Bilawal, 795.

GURU NANAK'S PLEA ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਤਰਲਾ

ਤੁਧੁ ਗੁਣ, ਮੈ ਸਭਿ ਅਵਗਣਾ, ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ
੭੨੩. ਸਭਿ ਰਾਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ, ਮੈ ਡੋਹਾਗਣਿ ਕਾਈ ਰਾਤਿ ਜੀਉ ! ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

You O Lord, have all merits and I have all demerits. The only plea of Nanak, therefore, is : "You have blessed Your virtuous brides with Your company for these many nights. Have You no night for me, the foresaken one, too ?" Suhi, 762.

GURU NANAK'S PRACTICAL ADVICE ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਅਮਲੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਪਿ ਸਾਰੁ, ਲਬੁ, ਲੋਭ, ਬੁਰਾ ਅਹੰਕਾਰੁ
੭੨੪. ਲਾੜੀ, ਚਾੜੀ, ਲਾਇਤਬਾਰੁ, ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ, ਮੁਗਧੁ ਗਵਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

Reap the profit of the contemplation of God's Name which indeed is the essence of all excellence. Avarice, covetousness and egotism are evil. Neither slander nor incite or provoke anyone. The self-willed man who goes this way, is blind, foolish and ignorant. Ramkali, 931.

GURU NANAK'S PRAYER ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ

ਕਰਤਾ ਤੂ ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਨੁ
੭੨੫. ਇਕ ਦਖਿਣਾ ਹਉ ਤੈ ਪਹਿ ਮਾਗਉ: "ਦੇਹਿ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ". ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

O Creator, You alone are my host. The only boon I beg of You is ; "Pray, bless me with Your Name" Prabhati, 1329.

੭੨੬. ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ, ਮੈਂ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

Save me, God, as it pleases You; I have none else, but You, to go to. Siri, 20.

ਗੁਰਸਬਦੀ ਸਹੁ ਪਾਇਆ
ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ.

੭੨੭. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

Through the Guru's Word, I have obtained the Lord; the prayer of Nanak has thus been granted. Suhi, 763.

GURU NANAK'S REFUGE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਆਸਰਾ

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ, ਮੈਂ ਮਛਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ ?
ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਤੂ ਹੈ, ਤੁਝ ਤੇ ਨਿਕਸੀ ਫੂਟਿ ਮਰਾ.
ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਉ, ਨ ਜਾਣਾ ਜਾਲੀ
ਜਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ, ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਲੀ.

੭੨੮. ਸਿਰੀ, ੨੫.

You are, O Lord, the River, the All-Knower, the All-Seer. How can I, a mere fish, comprehend Your expanse ? Whereever I look, I see You there; coming out of You, I suffocate and die.

I know neither the net nor the fisherman; but when pain comes, I call upon You and seek Your refuge. Siri, 25.

GURU NANAK'S RELATIONS
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀ

ਖਿਮਾ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਕਹੀਏ, ਸੰਤੋਖ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ
ਸਤ ਹਮਾਰਾ ਚਾਚਾ ਕਹੀਏ, ਜਿਨ ਸੰਗ ਮਨੂਆ ਜਿਤਾ।
ਸੁਣ ਲਾਲੂ ! ਗੁਣ ਐਸਾ !
ਸਗਲੇ ਲੋਕ ਬੰਧਨ ਕੇ ਬਾਂਧੇ, ਸੋ ਗੁਣ ਕਹੀਏ ਕੈਸਾ ?
ਭਾਉ ਭਾਈ ਸੰਗ ਹਮਾਰੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਤ ਸੋ ਸਾਰਾ
ਧੀ ਹਮਾਰੀ ਧੀਰਜ ਬਣੀ, ਐਸੇ ਸੰਗ ਚੁਮ ਚਾਚਾ।
ਸ਼ਾਂਤ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ ਸਹੇਲੀ, ਮਤਿ ਹਮਾਰੀ ਚੇਲੀ
ਇਹ ਕੁਟੰਬ ਹਮਾਰਾ ਕਹੀਏ, ਸਾਸ ਸਾਸ ਸੰਗ ਖੇਲੀ।

ਏਕੰਕਾਰ ਹਮਾਰਾ ਖਾਵੰਦ, ਜਿਨ ਇਹ ਬਣਤ ਬਣਾਈ
ਉਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਅਵਰ ਕੋ ਲਾਗੇ, ਨਾਨਕ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਈ.

੭੨੯. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾਈ ਬਾਲਾ, ੮੪.

Consider forgiveness as my mother, contentment as my father and truth as my uncle with the help of whom I have subdued my mind.

Listen, O Lalu, this admonition and tell me what it is that binds men to this world.

Devotion is my brother who keeps company with me. True love is my son and endurance my daughter whose affectionate company I enjoy myself. Humility is my friend and intellect is my disciple. This is all that my family consists of and I usually dwell with it.

One God is my Master who has created all of us. He who ever forsakes Him and seeks another, suffers pain and misery. Janam-sakhi, Bhai Bala, 84.

GURU NANAK'S SOLE-BASE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਮੂਲ-ਆਧਾਰ

ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ
ਮੈਂ ਏਹਾ ਆਸ, ਏਹੋ ਆਧਾਰੁ.

੭੩੦. ਸਿਰੀ, ੨੪.

Your Name alone enables the World to swim across the ocean of Existence. This alone is my hope, my sole base. Siri, 24.

GURU NANAK'S SUPPLICATION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਅਰਜ਼

ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ
"ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਸੀ
ਮੈ ਦੀਜੇ ਨਾਮ-ਨਿਵਾਸੁ
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਸੀ".

੭੩੧. ਸੂਹੀ, ੭੫੨.

The only supplication of Nanak is : "O God, if such be Your will, bless me that I may ever remain attuned to Your Name and keep on singing Your praise". Suhi, 752.

GURU NANAK'S SURRENDER TO GOD AND PEOPLE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਰੱਬ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਨ

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਅਵਿਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ
ਅਣਜਾਣਤ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ।
ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਹੈ ?
ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਸਲਾਹੇ ਏਕਸੈ ।
ਸਿਰੁ ਨਾਨਕ ਲੋਕਾ ਪਾਵ ਹੈ,
੭੩੧. ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਉ ਜੇਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਵ ਹੈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੮.

It is not possible to know Your state, O Lord; but we must utter Your Name, even without knowing it. What else I, poor Nanak, can say? Everyone praises only You, O You, one-in-one !

I place my head at the feet of all human beings and I am all sacrifice to all the names ascribed to You. Basant, 1168.

GURU NANAK'S TEACHING, UNIVERSALITY OF
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਰਵਲੋਕਿਕਤਾ

ਖਤ੍ਰੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਸੂਦ, ਵੈਸ, ਸਭ ਏਕੈ ਨਾਮਿ ਤਰਾਨਥ
੭੩੨. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਤੁ ਹੈ, ਜੋ ਸੁਨੈ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਰਾਨਥ.
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ-ਮਾਰੂ, ੧੦੦੧.

Whether one belongs to the martial or to the priestly class, to the commercial or to the agricultural caste, all can swim across by cherishing the Name of God. Guru Nanak has instructed all, without making any distinctions, in this divine wisdom ; and whosoever hears it, is ferried across the Ocean of Existence. Guru Arjan Dev, Maru, 1001.

GURU NANAK'S TIMES
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਸਮਾਂ

THE KALI-AGE : ITS CHIEF CHARACTERISTICS
ਕਲਜੁਗ : ਇਸ ਦੇ ਮੁਖ ਲੱਛਣ

੭੩੩. ਕਲਜੁਗਿ ਰਥੁ ਅਗਨਿ ਕਾ, ਕੂੜੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

In the Kali-age flaming passion is the chariot, driven along by falsehood as its charioteer. Asa, 470.

ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ, ਖਰੇ ਸਾਰ ਨਾ ਜਾਣੈ.

੭੩੪. ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ, ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਡਾਣੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੯.

Wonderful is the Age of Kali, wherein a blind man goes by the name of an assayer, the imposter is called genuine and the worth of the genuine is not even recognised ! Gauri, 229.

ਕਲਿ ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ

੭੩੫. ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ, ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ !. ਮਾਝ, ੧੪੫.

This age is like a drawn knife; the kings are butchers and righteousness has taken wing. In this dark night of utter falsehood, the moon of truth is not visible. Majh, 145.

ਕਲਿ ਹੋਈ ਕੁਤੇ-ਮੁਹੀ, ਖਾਜੁ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰੁ

੭੩੬. ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਭਉਕਣਾ, ਚੂਕਾ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੨.

What evil times have come ! Men have faces like the dogs that eat carrion and bark falsehood. They have forsaken righteousness altogether. Sarang, 1242,

੭੩੭. ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ, ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

The distinguishing feature of the Kali-Age is that whoever plays the tyrant, is approved. Ramkali, 902.

ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣੁ

੭੩੮. ਆਪੇ ਆਖਣੁ, ਆਪੇ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

*KAL or KALJUG: is the name of the last and the worst of the four Yugs or ages, accerding to the Hindu thought; the present or iron age of vice, ignorance and spiritual darkness supposed to have begun in 3102 B, C:

The distinctive feature of the Kali-Age is : Each one says that he himself knows everything. Ramkali, 951.

2.

MUSIC OF THE AGE ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ

ਤਾਲ ਮਦੀਰੇ ਘਟ ਕੇ ਘਾਟ
ਦੋਲਕ ਦੁਨੀਆ ਵਾਜਹਿ ਵਾਜ;
ਨਾਰਦੁ ਨਾਚੈ ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਕਹ ਰਾਖਹਿ ਪਾਉ ? ਆਸਾ, ੩੪੯.

੭੪੦.

The impulses of the mind are clamouring like the cymbals and ankle-bells ; and the drum of the world is thumping continuously. The mercurial mind is dancing to their tune, setting thus the general tone of the Age. Under such circumstances, where can men of continence and truth plant their feet ? Asa, 349.

3.

O WHAT A WORLD ! ਦੁਨੀਆਂ ਕੈਸੀ ਹੋਈ !

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ !
ਸਾਲਕੁ ਮਿਤੁ ਨ ਰਹਿਓ ਕੋਈ;
ਭਾਈ ਬੰਧੀ ਹੇਤੁ ਚੁਕਾਇਆ
ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

੭੪੧.

O, what a world is this ! No true friend, no guide is left in it. Even the brothers and other relatives have lost all element of affection. O, it is for this world that people lose even their faith ! Slok, 1410.

4.

FOREIGN INVADER ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਆਵਰ

ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ, ਜਾ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ
ਥਾਨੰ ਮੁਕਾਮ ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ, ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ
ਕੋਈ ਮੁਗਲੁ ਨ ਹੋਆ ਅੰਧਾ, ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

੭੪੨

On hearing the invasion of Babar, millions of Muslim divines prayed for his halt. But they failed to halt him ; and Babar rushed to burn houses, resting-places and age-old temples. He cut the princes into pieces and threw them to the winds. Inspite of all that, not a single Mughal became blind and no one wrought any miracle which could save the people from that disaster ! Asa, 418.

ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ

੭੪੨. ਜੋਰੀ ਮੰਗੇ ਦਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Babar, the Mughal, has rushed from Kabul with sin as his marriage-party and demands, in forced marriage, the possession of our mother-land. Tilang, 722.

੭੪੩. ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

When the bodies of our countrymen shall be rent like shreds of cloths, India will realise the truth of what I say. Tilang, 723.

ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ

੭੪੪. ਆਪੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ, ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

You have saved Khurasan and terrified India. Creator, You do not take the blame (of punishing evil-doers) on Yourself and so have sent Babar as the Regent of Death. Asa, 360.

5.

FOREIGN INVASION ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾ

ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ, ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ

੭੪੫. ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ, ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

Indian rulers had lost their heads, pursuing sensuous pleasures. But now when Babar has invaded and desolation has followed his foot-steps, even their princes cannot get bread to eat in peace. Asa, 417.

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ ਹੋਏ, ਜਿਨੀ ਰਖੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ

੭੪੬. ਦੂਤਾ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ, ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਇ, ਆਸਾ, ੪੧੭.

Their riches and beauty which were once their greatest assets and afforded them many pleasures, have becomc their greatest enemies. Barbarous soldiers have been ordered to deal with them ruthlessly. They have dishonoured them and carried them off. Asa, 417.

੭੪੭. ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੋਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ, ਕੂੜ ਫਿਰੇ ਪਰਧਾਨ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Modesty and righteousness have disappeared ; and falsehood marches in the van. Tilang, 722

੭੪੮. ਰਾਮ ਨ ਕਬਹੂ ਚੇਤਿਓ, ਹੁਣਿ ਕਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਖੁਦਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

They who never thought of their own Rama in time of comfort, are now not accepted even if they utter Allah (for appeasing the Mughal tyrants in order to seek safety and maintain honour). Asa, 417.

ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ

੭੪੯. ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

People are singing the wedding-songs of murder and slaughter. The wedded-ones are being anointed with blood instead of saffron, Tilang, 722.

੭੫੦. ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਲਾਣੈ, ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨਾ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

The people have been tortured so ruthlessly that they have cried out to the Heavens, Has it not awakened any pity in You, O Lord ? Asa, 360.

6.

FOREIGN INFLUENCE ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

ON RELIGION AND CULTURE
ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ :

ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ, ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ

੭੫੧. ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ, ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

The *Kshatriyas* have forsaken their religion and adopted the language of the foreigners. They have lost their distinctiveness by pursuing the ways of the foreign rulers ; and no one now cherishes any regard for religion and righteousness. Dhanasri, 663.

ON GOD'S IMAGE ਰੱਬ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਉਤੇ :

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕਉ ਅਲਹੁ ਕਹੀਐ, ਸੇਖਾਂ ਆਈ ਵਾਰੀ

੭੫੨. ਦੇਵਲ ਦੇਵਤਿਆ ਕਰੁ ਲਾਗਾ, ਐਸੀ ਕੀਰਤਿ ਚਾਲੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

Now that the *Sheikhs* have an upper hand, the Primal Lord has come to be called *Allah*. Hindu gods and temples are being taxed—such is the practice now in vogue. Basant, 1191.

੭੫੩, ਕੂਜਾ, ਬਾਂਗ, ਨਿਵਾਜ, ਮੁਸਲਾ, ਨੀਲ ਰੂਪ ਬਨਵਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

The ablution-pot, the call to prayer, the prayer and the prayer-mat have taken to the Muslim way ; and even the image of God has been robed in blue to appease the foreign rulers. Basant, 1191.

ON WORSHIP ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਉਤੇ :

ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ, ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ, ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ ਭਾਈ

੭੫੪, ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ ! ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

You perform Hindu worship in private but outside you read Muslim scriptures and observe the Code of the Turks. Leave aside hypocrisy, brothers, and take to God's Name ; for, it is only by cherishing this that you will be able to swim through safely. Asa, 471.

ON LANGUAGE ਬੋਲੀ ਉਤੇ :

੭੫੫. ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੀਆਂ, ਸਭਨਾ ਜੀਆ, ਬੋਲੀ ਅਵਰ ਤੁਮਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

People have changed their tongue and prefer to be greeted in the Muslim way. Basant, 1191.

੭੫੬. ਖਤ੍ਰੀਆ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ, ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

The *Kshatriyas* have forsaken their religion and taken to the tongue of the foreign usurpers. Dhanasri, 663.

ON CODE ਨੇਮਾਵਲੀ ਉਤੇ :

੭੫੭. ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ, ਕਾਜੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਆ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

In this turbulent age, the Muslim Code decides all matters and the *Qazi* occupies the place of Krishna. Ramkali, 903.

ON SCRIPTURES ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਉਤੇ :

ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣ, ਪੋਥੀ, ਪੰਡਿਤ ਰਹੇ ਪੁਰਾਣ

੭੫੮. ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਭਇਆ ਰਹਮਾਣੁ, ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਤੂ ਏਕੋ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

In the present age, *Quran* and other Semitic scriptures have become the Approved Books. The *Brahmins* and the *Vedas* and the *Puranas* are not being given their due respect. The name of the Lord has also been changed into *Allah*, the Lord of Mercy. But whatever be His name, know Him as One; for, He alone is the creator of all creation and would remain as such till eternity. Ramkali, 903.

ON CLOTHES ਪਹਿਰਾਵੇ ਉਤੇ :

੭੫੯. ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ. ਆਸਾ ੪੭੨.

They wear blue clothes in order to be acceptable to the ruling class. Asa, 472.

ON FOOD ਖ਼ੁਰਾਕ ਉਤੇ :

ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ
੭੬੦. ਚਉਕੈ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨਾ ਜਾਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

They eat the he-goats slaughtered in the Muslim way by uttering foreign words; yet, they would not allow anyone to enter their cooking-enclosures, lest these should be defiled. Asa, 472.

7.

GENERAL SITUATION ਆਮ ਦਸ਼ਾ

RELIGION, CULTURE AND RIGHTEOUSNESS
ਧਰਮ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਦਾਚਾਰ

ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ, ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ, ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ
੭੬੧. ਥਾਨਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ, ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

Times are gone when people knew the way of true Union and Truth. Now even places of worship stand polluted, leading to the all-round degradation of the mankind. Dhanasri, 662.

ਸਰਮ ਧਰਮ ਦਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ
੭੬੨. ਨਾਨਕ ਕੂੜ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

They are lost to all sense of duty and decency ; and falsehood prevails everywhere. Asa, 471.

RULERS AND OFFICIALS ਰਾਜੇ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ :

ਰਾਜੇ ਸੀਹ, ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ
ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ ;
ਚਾਕਰ ਨਹਦਾ ਪਾਇਨਿ ਘਾਉ
੭੬੩. ਰਤੁ ਪਿਤੁ ਕੁਤਿ ਹੋ ਚਟਿ ਜਾਹੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

The kings are tigers and their officials are like dogs who awaken people sleeping peacefully. Their servants wound them with their nails and lick up all the blood that comes out. Malar, 1288.

RULERS AND THE RULED ਰਾਜੇ ਤੇ ਪਰਜਾ

ਲਬੁ ਪਾਪੁ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ, ਕੂੜੁ ਹੋਆ ਸਿਕਦਾਰੁ
ਕਾਮੁ ਨੇਬੁ ਸਦਿ ਪੁਛੀਐ, ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ
੭੬੪. ਅੰਧੀ ਰਯਤਿ ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣੀ, ਭਾਹਿ ਭਰੇ ਮੁਰਦਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

Sin is the king and avarice is his minister. Falsehood is the mint-master and lust is the deputy. They sit and confer together. The subjects are blind and lack wisdom, and dance to their tune like the dead. Asa, 469.

LEADERS OF RELIGION AND SOCIETY ਧਰਮ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗੂ

ਕਾਦੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮਲੁ ਖਾਇ
ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਨਾਵੈ ਜੀਆ ਘਾਇ.
ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੁ
੭੬੫. ਤੀਨੇ ਓਜਾੜੇ ਕਾ ਬੰਧੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

The *Qazi*[1] utters lies and so eats filth. The *Brahmin*[2] slays life and then goes to perform ablution ! The blind *Yogi*[3] does not know the way to God ! All three, thus, lead the way to desolation. Dhanasri, 622.

1. QAZI : Judge, one adept in Islamic Law.
2. BRAHMIN : Member of the first of the four castes of the Hindu social order.
3. YOGI : One who performs Yoga; a contemplative saint; an ascetic, a hermit; one supposed to have obtained supernatural powers.

MEN AND WOMEN ਮਰਦ ਤੇ ਤੀਵੀਆਂ :

ਰੰਨਾ ਹੋਈਆ ਬੋਧੀਆ, ਪੁਰਸ ਹੋਏ ਸਈਆਦ
ਸੀਲੁ, ਸੰਜਮੁ ਸੁਚ ਭੰਨੀ, ਖਾਣਾ ਖਾਜੁ ਅਖਾਜੁ
੭੬੬. ਸਰਮੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਆਪਣੈ, ਪਤਿ ਉਠਿ ਚਲੀ ਨਾਲਿ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੩.

Women have become submissive, while men have become cruel. They have lost all sense of self-culture, self-control, self-respect and self-help. They have also forsaken piety and eat what they should avoid. Sarang, 1243.

ਮਾਣਸ ਮੂਰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ
੭੬੭. ਕਰਣੀ ਕੁਤਾ, ਦਰਿ ਫੁਰਮਾਨੁ, ਆਸਾ, ੩੫੦.

Men are men only in name and shape. In their deeds, they are just dogs, waiting for commands at the door of others. Asa, 350

PROFESSEDLY RELIGIOUS MEN ਨਾਂਧਰੀਕ ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼

ਮਾਣਸਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ,
੭੬੮. ਛੁਰੀ ਵਗਾਇਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

They who devour men, offer prayer; they who wield the dagger wear the sacred-thread round their necks ! Asa, 471.

ਮਥੈ ਟਿਕਾ, ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ,
੭੬੯. ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜਗਤ-ਕਾਸਾਈ, ਆਸਾ, ੪੭੧.

With the sacred marks on their foreheads and their lion-cloths tucked in behind, they are the butchers of the world, carrying knives in their hands. Asa, 471.

LAHORE CITY ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ :

ਲਾਹੌਰ ਸਹਰੁ
੭੭੦. ਜਹਰੁ ਕਹਰ ਸਵਾ ਪਹਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

God's curse is upon the city of Lahore for a quarter of the day (owing to the bloodshed and destruction wrought by Babar in 1524 A.D.) Slok, 1412.

LIFE AND PEOPLE ਜੀਵਨ ਤੇ ਜਨਤਾ

ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ

੭੭੧. ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ, ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

Shed your desire to remain alive in these turbulent times, as the distinguishing feature of the Kali-age is to approve of those who tyrranise life. Ramkali, 902.

ਜਿਸੁ ਸਿਕਦਾਰੀ ਤਿਸਹਿ ਖੁਆਰੀ
ਚਾਕਰ ਕੇਹੇ ਡਰਣਾ ;
ਜਾ ਸਿਕਦਾਰੈ ਪਵੈ ਜੰਜੀਰੀ,
੭੭੨. ਤਾ ਚਾਕਰ ਹਥਹੁ ਮਰਣਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

The master suffers humiliation, while the servant has nothing to fear. Whenever the master is chained, he dies at the hands of his own servant. Ramkali, 902.

ਜੇ ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੈ ਸੋ ਛੀਜੈ
ਤਪ ਘਰਿ ਤਪੁ ਨ ਹੋਈ ;
ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਲਏ ਬਦਨਾਵੀ
੭੭੩. ਕਲਿ ਕੇ ਲਖਣ ਏਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

Whosoever practises truth in this age, loses ; whosoever labours hard, faces frustration; whosoever utters God's Name, is maligned. These are some of the characteristics of the present age. Ramkali, 902.

INJUSTICE AND CORRUPTION ਅਨਿਆਂ ਤੇ ਵੱਢੀ-ਖ਼ੋਰੀ :

ਕਾਜੀ ਹੋਇ ਕੇ, ਬਹੈ ਨਿਆਇ
ਫੇਰੇ ਤਸਬੀ, ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ;
ਵਢੀ ਲੈ ਕੇ, ਹਕੁ ਗਵਾਇ
੭੭੪. ਜੇ ਕੋ ਪੁਛੇ ਤਾ ਪੜਿ ਸੁਣਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

The *Qazi* sits to administer justice. He tells the beads and utters God's Name; but taking bribe, commits injustice. If someone asks for the basis or reason for his decision, he does not hesitate in reading out chapter and verse. Ramkali, 951.

KING AND JUSTICE ਹਾਕਮ ਤੇ ਹੱਕ-ਨਿਆਂ

ਰਾਜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ, ਹਥਿ ਹੋਇ;
੭੭੫. ਕਹੈ ਖੁਦਾਇ, ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ. ਆਸਾ ੩੫੦

The king administers justice if his palm is greased. He does not move, at all, in the name of God. Asa, 350.

MEN OF CHARITY ਦਾਨੀ ਲੋਕ :

ਸਤੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਸਤੁ ਕਮਾਹਿ
੭੭੬. ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਘਰਿ ਦੇਵਣ ਜਾਹਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

The 'men of charity' give in charity the wealth gathered by them through sin; and their 'Guru' himself goes to their homes to impart instruction. Ramkali, 951.

FAMILY LIFE ਘਰੋਗੀ ਜੀਵਨ :

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖੈ ਖਟਿਐ ਭਾਉ
੭੭੭. ਭਾਵੈ ਆਵਉ, ਭਾਵੈ ਜਾਉ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

The women love the men for their earnings, otherwise it does not matter to them wherefrom they come, whereto they go. Ramkali, 951.

RELIGION & CULTURE ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ :

ਸਾਸਤ-ਬੇਦੁ ਨਾ ਮਾਨੈ ਕੋਇ
੭੭੮. ਆਪੋ ਆਪੈ ਪੂਜਾ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

No body accepts the authority of the *Vedas* and the *Shashtras*. Everyone worships only himself. Ramkali, 951.

8.

SIN PREVAILS ALL AROUND ਪਾਪ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਸੁਮੇਰ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ :

"ਕਲੁ ਆਈ ਕੁਤੇ-ਮੁੰਹੀਂ, ਖਾਜ ਹੁਆ ਮੁਰਦਾਰ ਗੁਸਾਈ
ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦੇ, ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਈ

ਪਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨੁ, ਕੂੜ ਕੁਸੱਤ ਮੁਖਹੁ ਆਲਾਈ
ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇੰਦੇ,, ਨਚਨ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਬਿਧ ਭਾਈ
ਸੇਵਕ ਬੈਠਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ, ਗੁਰ ਉਠ ਘਰੀਂ ਤਿਨਾੜੇ ਜਾਈ
ਕਾਜ਼ੀ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਵਤੀ, ਵਢੀ ਲੈ ਕੇ ਹੱਕ ਗਵਾਈ
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੇ ਦਾਮ ਹਿਤ, ਭਾਵੇਂ ਆਇ ਕਿਥਾਉਂ ਜਾਈ
੭੭੯. ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸ ਜਗ ਮਾਂਹੀ " ਵਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੩੦.

Guru Nanak told the Sidhs of the Mount Sumer : "It is Kali-age over there. People behave like dogs which feed on the flesh of corpses. The rulers commit sinful deeds, the fences are thus eating up the crops they are meant to protect. The subjects being ignorant and slavish, have become blind. They utter evil and tell untold lies.

The disciples play the tune and the preceptors dance to it in so many ways. The servants sit at ease in their homes and the masters visit them at their places.

The judges have become corrupt, take bribes and do injustice. Love between man and woman hangs on just for money; they meet and depart at will. Sin prevails throughout the whole world."

Varan Bhai Gurdas, 1/30.

9.

THE WAY OUT ਬਚਾਓ ਦਾ ਰਾਹ

ਆਖੁ ਗੁਣਾ ਕਲਿ ਆਈਐ !
ਤਿਹੁ ਜੁਗ ਕੇਰਾ ਰਹਿਆ ਤਪਾਵਸੁ
੭੮੦. ਜੇ ਗੁਣ ਦੇਹਿ ਤ ਪਾਈਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

Utter the Lord's praise; for, the Kali-age is come. The justice of the past three ages is no longer administered. One can find the way out of this situation only if he is blessed with the requisite virtues by the Almighty Himself.

Ramkali, 903.

੭੮੧. ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

In the Age of Kali, the most sublime thing is the Name of the Lord.

Dhanasri, 662.

GURU NANAK'S TRAVELS ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ

ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :

ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿਓ ਉਦਾਸੀ ?
ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਇਹੁ ਭੇਖੁ ਨਿਵਾਸੀ ?
ਕਿਸੁ ਵਖਰ ਕੈ ਤੁਮ ਵਣਜਾਰੇ ?
ਕਿਉਕਰਿ ਸਾਥੁ ਲੰਘਾਵਹੁ ਪਾਰੇ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

੭੮੨.

Sidhs Asked :

"Why have you forsaken your home and become a recluse ? Why are you donning the garb of a mendicant ? What is it that you seek to trade in and how will you ferry your following across ?" Ramkali, 939.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ
ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਭੇਖ ਨਿਵਾਸੀ ;
ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

Guru Nanak Answered :

"I left my home in search of the righteous and followed this course to evolve a new philosophy of life. Being a pedlar of truth, I am out to trade in truth. It is through the righteous that I shall ferry my following across (the Ocean of Existence)." Ramkali, 939.

GURU NANAK'S UNION WITH GOD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਰੱਬ-ਮਿਲਣੀ

੭੮੩. ਸਾਜਨ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ, ਗੁਣ ਗਹਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

I met my Friend confidently, and acquiring virtue merged myself in His being. Tukhari, 1109.

੭੮੪. ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗੁਰਿ ਅਪਣੈ, ਘਰਿ ਵਰ ਪਾਇਆ ਨਾਰੀ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

My Guru-God has brought me into union with Himself ; I, a mere girl, have thus obtained the Spouse in my home. Tukhari, 1109.

੭੮੫. ਨਾਨਕ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਵੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ, ਹਰਿ ਵਰੁ ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੋ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੦.

The Beloved delights in me day and night; for, God is my husband and I am ever a bride. Tukhari, 1110.

GURU NANAK'S UNIVERSAL PRAYER
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਅਰਦਾਸ

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ

੭੮੬. ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ. ਸਿੱਖ-ਅਰਦਾਸ.

Through Nanak, may Your glorious Name, O God, be ever in the ascendent; and may all men prosper by Your grace! The Sikh Prayer.

GURU NANAK'S WAY TO EMANCIPATION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਮੁਕਤੀ-ਮਾਰਗ

ਜਪ, ਤਪ, ਸੰਜਮ, ਕਰਮ ਨ ਜਾਨਾ, ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ

੭੮੭. ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰੁ ਨਾਨਕ ਭੇਟਿਓ, ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਨਿਬੇਰਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੮.

I do not know the way of penitance and contemplation, rituals and self-mortification. I only dwell on Your Name, O God! And so, I have met with the Guru-God and stand emancipated through the True Word. Ramkali, 878.

GURU NANAK'S YEARNING
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਤਾਂਘ/ਲੋਚਾ

੭੮੮. ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਜਗਿ ਜੀਵਾਂ, ਐਸੀ ਪਿਆਸ ਤਿਸਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

Without Him I cannot live even for a moment in the world, such is the intensity of my yearning. Malar, 1273.

ਜੋਗੀ ਹੋਵੈ ਜੋਗਵੈ, ਭੋਗੀ ਹੋਵੈ ਖਾਇ
ਤਪੀਆ ਹੋਵੈ ਤਪੁ ਕਰੇ, ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਮਲਿ ਨਾਇ

੭੮੯. ਤੇਰਾ ਸਦੜਾ ਸੁਣੀਜੈ ਭਾਈ ! ਜੇ ਕੋ ਬਹੈ ਅਲਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

The renunciator practises renunciation, the reveller revels in temporal pleasures; the penitent practises penance and washes his body clean at the places of pilgrimage. I but seek to hear only Your call, O Lord, if some one sits and utters it to me. Suhi, 730.

GURU NANAK'S YOGA ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਯੋਗ

ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ, ਸਾਖੀ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ, ਬਾਜੈ ਲੋਕੁ ਸੁਣੇ
ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਮੰਗਣ ਕੈ ਤਾਈ, ਭੀਖਿਆ ਨਾਮੁ ਪੜੈ. ਰਾਮਕਲੀ. ੮੭੭.

੭੬੦.
Guru's instruction is my horn and I sing through it the Word enshrined in my consciouseness; and the people hear and enjoy this divine music. In the begging-bowl of my body's patched coat, I yearn to gather the alms of God's Name.
Ramkali, 877.

HAPPY WIFE ਸੋਹਾਗਣ

੭੬੧. ਆਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ, ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ····· ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.
She who is dear to her husband, is the happy wife. Tilang, 722.

੭੬੨. ਹਰਿ ਵਰੁ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ····· ਸਿਰੀ, ੫੬.
Happy is the wife, who has God as her husband. Siri, 56.

HAPPINESS ਖ਼ੁਸ਼ੀ

੭੬੩. ਮੁੰਧੇ ! ਗੁਣਹੀਣੀ ਸੁਖੁ ਕੇਹਿ ? ਸਿਰੀ, ੫੬.
What happiness can there be for one without virtue, O lady ?
Siri 56.

੭੬੪. ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ, ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੩.
Serve Him, the All-permeating Lord, and receive thereby comfort and happiness.
Asa, 433.

੭੬੫. ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ, ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.
One who recognises God's command, enjoys continuous happiness and peace-of-mind.
Gauri, 156.

HEART ਦਿਲ

੭੬੬. ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਸਚੁ ਨਾ ਪਾਇ, ਸੁ ਭੰਨਿ ਘੜਾਈਐ. ਮਾਝ, ੧੪੬.
The heart that does not cherish Truth, should be broken and remoulded.
Majh, 146.

HEART-WASHING ਦਿਲ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ

ਬਾਹਰਿ ਦੇਵ ਪਖਾਲੀਅਹਿ, ਜੇ ਮਨੁ ਧੋਵੈ ਕੋਇ
ਜੂਠਿ ਲਹੈ, ਜੀਉ ਮਾਂਜੀਐ, ਮੋਖ ਪਇਆਣਾ ਹੋਇ. ੭੬੭. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

If instead of washing the idols from without, man washes his own heart from within, the filth of his innerself shall disappear, his soul shall become clean and he shall depart to deliverance. Gujri, 489.

HEAVEN ਸਵਰਗ

ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਭਿਸ੍ਤਿ ਨ ਪਾਇ. ੭੬੮. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

Heaven is not attained without good deeds. Ramkali, 952.

ਗਲੀ ਭਿਸਤਿ ਨ ਜਾਈਐ
ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ੭੬੯. ਮਾਝ, ੧੪੧.

None reaches Heaven through mere talk; salvation comes through living the Truth. Majh, 141.

HELL ਨਰਕ

.....ਨਾਇ ਲਇਐ, ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ. ੮੦੦. ਆਸਾ, ੪੬੫.

By dwelling on God's Name, man does not go to Hell. Asa, 465.

HELL AND HEAVEN ਨਰਕ-ਸਵਰਗ

ਆਮਲੁ ਕਰਿ ਧਰਤੀ, ਬੀਜੁ ਸਬਦੋ ਕਰਿ, ਸਚ ਕੀ ਆਬ ਨਿਤ ਦੇਹਿ ਪਾਣੀ;
ਹੋਇ ਕਿਰਸਾਣੁ ਈਮਾਨੁ ਜੰਮਾਇ ਲੈ, ਭਿਸਤੁ ਦੋਜਕੁ ਮੂੜੈ ਏਵ ਜਾਣੀ.
ਸਿਰੀ, ੨੪. ੮੦੧.

Let good deeds be your soil and the Guru's Word the seed. Irrigate it daily with the water of truth. Turn yourself into a farmer and let the crop of faith germinate, enabling you thereby to learn about the state of Heaven and Hell. Siri, 24.

HEREAFTER ਅਗੇ, ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ

ਸਚੈ ਸਰਮੈ-ਬਾਹਰੇ, ਅਗੈ ਲਹਹਿ ਨ ਦਾਦਿ. ੮੦੨. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

They who do not cherish truth and endeavour here, are not claimed hereafter. Sarang, 1245.

੮੦੩. ਸੇ ਦੁਖ ਆਗੈ, ਜਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੬.

One who indulges in sensuous pleasures here, suffers miseries hereafter. Malar, 1276.

੮੦੪. ਆਗੈ ਪੂਛ ਨ ਹੋਵਈ, ਜਿਸੁ ਬੇਲੀ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

He whose protector is the Creater Himself, is not questioned hereafter. Siri, 62.

੮੦੫. ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਊਤਮ ਸੇਈ, ਜਿ ਪਾਪਾਂ ਪੰਦਿ ਨ ਦੇਹੀ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

They alone are held in high esteem hereafter, who do not teach sinful ways. Siri, 91.

੮੦੬. ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ, ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

Hereafter, man's words and deeds are scrutinised and he is brought to account for them. Asa, 464.

੮੦੭. ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ, ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

We get hereafter only what we give here out of our honest earnings. Asa, 472.

HIGH AND LOW ਉੱਚ-ਨੀਚ

੮੦੮. ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨਾ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੭.

Of himself, no one can be high or low. *OR*
There is no high or low degree before the Almighty. Jap, 7.

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ

੮੦੯. ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ. ਆਸਾ, ੧੦.

They who forget the Lord are low-caste creatures; for, without His Name mortals are mere outcaste wretches. Asa, 10.

ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ, ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ

੮੧੦. ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ, ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

Nanak seeks the company of the lowliest of the lowly, the lowest of the low-born; for, emulation of the high-born is in vain. Siri, 15.

੮੧੧. ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ, ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

God's benediction descends only there where the lowly are looked after. Siri, 15.

HIGHEST THOUGHT ਉੱਚਤਮ ਵਿਚਾਰ

ਉਤਮੁ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ : ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ
੮੧੨. ਜਗ-ਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

The highest thought is this that whosoever attunes himself to the True One, attains Him and finds in Him the giver of universal life. Asa, 466.

HINDUS ਹਿੰਦੂ

ਹਿੰਦੂ ਮੂਲੇ ਭੂਲੈ, ਅਖੁਟੀ ਜਾਂਹੀ
ਨਾਰਦਿ ਕਹਿਆ ਸਿ ਪੂਜ ਕਰਾਂਹੀ...
ਪਾਥਰੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ
੮੧੩. ਓਹਿ ਜਾਂ ਆਪਿ ਡੁਬੇ, ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਤਰਣਹਾਰੁ ? ਬਿਹਾਗੜਾ, ੫੫੬.

The Hindus having strayed from the Primal Lord, are going the wrong way. They worship idols, as instructed by Narad..... They, the ignorant fools, worship stones, not realising that stones which themselves sink cannot ferry others across. Bihagre, 556.

ਚਉਕਾ ਦੇ ਕੈ ਸੁਚਾ ਹੋਇ
੮੧੪. ਐਸਾ ਹਿੰਦੂ ਵੇਖਹੁ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

They plaster their cooking-squares to become pure ; but rare is the Hindu who is what he ought to be. Ramkali, 951.

HINDUS AND MUSLIMS ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਣ

ਹਿੰਦੂ ਕੈ ਘਰਿ, ਹਿੰਦੂ ਆਵੈ,
ਸੂਤੁ ਜਨੇਊ, ਪੜਿ ਗਲਿ ਪਾਵੈ ;
ਸੂਤੁ ਪਾਇ, ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ,
੮੧੫. ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ, ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

A Hindu goes to the house of another Hindu and chanting verses, puts on the 'sacred thread' round his neck. But inspite of wearing the 'sacred thread', he commits sins and is, therefore, not approved by God. Thus all his ceremonies and ablutions go to waste. Ramkali, 951

ਮੁਸਲਮਾਨੁ ਕਰੇ ਵਡਿਆਈ
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਪੀਰੈ, ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ;
ਰਾਹੁ ਦਸਾਇ, ਓਥੈ ਕੋ ਜਾਇ
੮੧੬. ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਭਿਸਤਿ ਨ ਪਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

The Muslim praises his own faith and is self-satisfied with his beliefs. But he too is not approved by God if he does not act upon the teachings of his True Master. Even if the way is shown to him, rare is the one who reaches there ; for, without good deeds no one is admitted into Heaven. Ramkali, 952.

ਏਥੇ ਜਾਣੈ ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਞਾਣੈ
ਹੋਰੁ ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ ;
ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਤਰੈ ਨਾ ਕੋਇ ;
ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੈ ਕੋਇ
੮੧੭. ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਪੁਛ ਨ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

They who know God here, recognize Him hereafter, too ; the rest, whether Hindus or Muslims, is all a vain boast. Everyone is answerable to God and no one is saved but for his good deeds. But they who utter the Name of the Truest of the True, are not brought to account hereafter. Ramkali, 952.

ਪੁਛਣਿ ਫੋਲਿ ਕਿਤਾਬ ਨੋ, "ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ ?"
ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜੀਆਂ, "ਸ਼ੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝਹੁੰ ਦੋਵੇਂ ਰੋਈ
੮੧੮. ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਇ, ਦਰਗਹ ਅੰਦਰਿ ਲਹਿਨ ਨਾ ਢੋਈ".
ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੩੩.

Opening the book, they (the priests at Mecca) asked Guru Nanak) "who is superior-Islam or Hinduism ?" The Guru replied, "Divorced from good deeds, both will not find a place in God's court." Varan Bhai Gurdas, 1/33.

HOLY COMPANY/SOCIETY ਸਤਿਸੰਗ

ਦ੧੯. ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ, ਸਰਬੇ ਪਰਮਲੁ ਕਰਣਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੧.

Such is the nature of the true devotees that they, like the scented *Chandan*, impart their fragrance to all around them.

Tilang, 721.

ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਜੇ ਕਰੀ, ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਿਲਾਪੁ

ਦ੨੦. ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਨ ਧ੍ਰਾਪੀਆ, ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪੁ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

Even if one were to possess immense wisdom and were to live in loving association with myriads of men, without the society of the holy there would be no satisfaction ; without the Name there would be pain and misery.

Siri, 20.

HOLY CONGREGATION ਸਤਿਸੰਗਤ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ

ਦ੨੧. ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ.... ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.

The Lord's Essence is obtained in the congregation of the holy.

Sorath, 598.

ਦ੨੨. ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ? ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

The holy congregation is a meeting where nothing but the Name of One alone is recited.

Siri, 72.

HONEST SHOPKEEPING ਸੁੱਚੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ

ਸੁਰਤਿ ਸੋਚ ਕਰਿ ਭਾਂਡਸਾਲ, ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਤਿਸ ਨੋ ਰਖੁ

ਦ੨੩. ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜੁ ਕਹਿ, ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨ ਹਸੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

Let transient life be your shop and the true Divine Name your merchandise. Let alertness and purity be the warehouse and treasure in it the Name of God. Deal only with the Lord's dealers; take a fair profit and be happy.

Sorath, 595.

HONEST WORK ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ

ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ

ਦ੨੪. ਨਾਨਕ ਗਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

He alone has found the right way who eats what he earns through toil and shares his earnings with others.

Sarang, 1245.

HOPE AND DESIRE ਆਸਾ-ਮਨਸਾ

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਨੀ ..... ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

੮੨੫. Sorath, 635.

Hope and desire are the chains of the mind.

HOPES ਆਸਾਂ

ਜਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਤਿਸ ਹੀ ਸਉਪਿ ਕੈ
ਏਹੁ ਰਹਿਆ ਨਿਰਬਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

੮੨੬.

Peace and Detachment accrue from resting our hopes on Him who creates them in us.

Prabhati, 1329.

HOUSE OF EQUANIMITY ਸਹਿਜ-ਘਰ

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ, ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ
ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ, ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵਹੁ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੨.

੮੨੭.

Do, O men, the task the Guru has enjoined upon you ; and reflecting on the Word, get into the House of Equanimity.

Bilawal, 832.

HOUSEHOLD ਗ੍ਰਹਸਥ, ਘਰ-ਬਾਰ

ਸਚਿ ਸਿਮਰਿਐ, ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ
ਤਾ ਤੇ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਰਹੈ ਉਦਾਸੁ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ
ਪੁਤ੍ ਕਲਤ੍ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

੮੨੮.

Contemplation of the True Lord brings illumination which enables one to live detached in the midst of evil. Such is the distinctive greatness of the True Guru (Preceptor) that through his grace and guidance one can attain salvation even while surrounded by one's wife and children.

Dhanasri, 661.

ਘਰ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ, ਭਾਈ ! ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

੮੨੯.

Domestic involvement is a whirl-pool, O brother ! Maru, 990.

HOUSEHOLDER ਗ੍ਰਹਸਥੀ/ਘਰ-ਬਾਰੀ

ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਜੋ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰੈ
੮੩੦. ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਭੀਖਿਆ ਕਰੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.
He alone is the householder who disciplines his passions and begs from God the alms of meditation, hard work and self-control. Ramkali, 952.

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੇ ਸਰੀਰ;
੮੩੧. ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਗੰਗਾ ਕਾ ਨੀਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.
The householder who gives in charity all he can afford, is as pure as the water of the Ganges. Ramkali, 952.

HOUSEHOLDER AND RECLUSE ਗਿਰਹੀ-ਉਦਾਸੀ

ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ
੮੩੨. ਨਾਨਕ ਗਿਰਹੀ, ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.
He alone is approved as a householder or a recluse who accepts and adores Him who has created him. Prabhati, 1329.

HUMAN BODY ਸਰੀਰ

ਕਾਇਆ ਮਹਲੁ, ਮੰਦਰੁ, ਘਰੁ ਹਰਿ ਕਾ
੮੩੩. ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਰਾਖੀ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.
The body is the palace, the temple, the house of God; wherein He has put His infinite light. Malar, 1256.

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਬੰਧੀ ਦੇਹੁਰੀ,
੮੩੪. ਜੋ ਆਇਆ ਜਗਿ ਸੋ ਖੇਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.
The body is bound down by the Three Dispositions. Whoever is born, lives within their limits. Siri, 21.

੮੩੫. ਕਾਇਆ ਸੋਚ ਨ ਪਾਈਐ, ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰ. ਸਿਰੀ, ੫੯.
The body is not cleaned without the loving-adoration of God. Siri, 59.

*TRIGUN : The three vital qualities, or constituents of nature and every existing thing, which by their varying proportion determine the nature of all that exists.

ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ,
੮੩੬. ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

Within the body abides the Name of God, who Himself is the Creator and is Immortal. Maru, 1026.

ਨਾਨਕ ਇਹ ਤਨੁ ਜਾਲਿ
੮੩੭. ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.

Burnt be the body which has forsaken the Name of God. Suhi, 789.

HUMAN LIFE ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ

੮੩੮. ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ, ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ, ਇਤੁ ਬਿਧਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

The pride of riches and the glamour of beauty ruin the human life. Siri, 24.

ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇ ਕੈ, ਦਿਵਸੁ ਗਵਾਇਆ ਖਾਇ
੮੩੯. ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮੁ ਹੈ, ਕਉਡੀ ਬਦਲੇ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

Man loses his nights in sleep and days in eating and drinking. This precious human life is thus sold away for a mere courie shell. Gauri, 156.

ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਚਿਤੁ ਜਿਨ ਕਾ ਲਾਗਾ
੮੪੦. ਆਇਆ ਤਿਨ ਕਾ ਸਫਲੁ ਭਇਆ. ਆਸਾ, ੪੩੨.

It is only they who love and serve God, that fulfil the object of their coming into being. Asa, 432.

੮੪੧. ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ, ਪਹੁਚਿ ਨ ਚਲਿਆ ਕੋਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

None lives long enough to fulfil or exhaust his wishes and accomplish his tasks. Slok, 1412.

HUMILITY ਨਿਮਰਤਾ

੮੪੨. ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ, ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

Sweetness and humility are the essence of all virtues. Asa, 470.

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ,
੮੪੩. ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

Salvation is attained by cherishing the love of God and meditating on Him, and by living humbly. Asa, 470.

HUNGER ਭੁੱਖ

੮੪੪. ... ਭੂਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.
Hunger and taste are correlated. Malar, 1288.

੮੪੫. ਭੁਖਿਆ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਜਾ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੩.
The hungry man renews his bond with the world when he gets something to eat. Majh, 143.

੮੪੬. ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ, ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ. ਜਪੁ, ੧.
The hunger of man is never appeased, even if all the wealth in the world is piled up for him. Jap, 1.

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ,
੮੪੭. ਤਿਤੁ ਭੂਖੇ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ. ਆਸਾ, ੩੪੯.
All pains of a man who hungers for the true Name, and partakes of it, are consumed in that hunger. Asa, 349.

੮੪੮. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ, ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.
The hunger of the devotees is the praise of God and His true Name is their sustenance. Asa, 466.

ਦੂਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ, ਜਾਇ ਤਾ ਲਗਹਿ ਦੁਖ
੮੪੯. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.
Wealth is gathered through pain; and when it departs, it leaves pain. No one is ever satiated without drinking deep the nectar of the divine true Name. Malar, 1287.

HYPOCRISY ਪਾਖੰਡ

ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਬਕੈ ਖੜੇ ਭਾਈ ! ਕਰਮ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰੀ
੮੫੦. ਪਾਖੰਡਿ ਮੈਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਭਾਈ ! ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਵਿਕਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.
You stand up and recite the *Shastras* and *Vedas*, but you act and behave like a man-of-the-world. You are dirty within with the filth of sin which cannot be cleaned through hypocrisy, O brother ! Sorath, 635.

IDEAL DISCIPLINE ਆਦਰਸ਼ਕ ਜ਼ਬਤ

ਭਉ ਭੂਇ, ਪਵਿਤੁ ਪਾਣੀ, ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਬਲੇਦ

ਹਲੁ ਹਲੇਮੀ, ਹਾਲੀ ਚਿਤੁ ਚੇਤਾ, ਵਤੁ ਵਖਤ ਸੰਜੋਗੁ;
ਨਾਉ ਬੀਜੁ, ਬਖਸੀਸ ਬੋਹਲ, ਦੁਨੀਆ ਸਗਲ ਦਰੋਗ
੮੫੧. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੁ ਹੋਇ, ਜਾਵਹਿ ਸਗਲ ਵਿਜੋਗ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੫.

Let love be the soil, piety the water, and truth and contentment the bullocks. Let humility be the plough, consciousness the ploughman, remembrance (of God's Name) the watering and union (with God) the seed-time. Let God's Name be the seed and His grace the crop. (All these virtues constitute the true discipline) and the whole world seems false (before it). If one acquires such self-discipline by His grace, all separation ends in union. Ramkali, 955.

IDEAL FARMING ਆਦਰਸ਼ਕ ਕਿਰਸਾਣੀ

੮੫੨. ਧਰਮੁ ਭੂਮਿ, ਸਤੁ ਬੀਜੁ ਕਰਿ, ਐਸੀ ਕਿਰਸ ਕਮਾਵਹੁ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

Farm so that faith is your soil and truth your seed. Asa, 418.

ਇਹ ਤਨੁ ਧਰਤੀ, ਬੀਜੁ ਕਰਮਾ ਕਰੋ,
੮੫੩. ਸਲਿਲ ਆਪਾਉ, ਸਾਰਿੰਗ ਪਾਣੀ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

Consider this body the soil, your actions the seed; and irrigate it with the water of the Name of God who holds the whole earth. Siri, 23.

ਮਨੁ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ, ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ ਤਨੁ ਖੇਤੁ
ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ, ਸੰਤੋਖ ਸੁਹਾਗਾ, ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ
੮੫੪. ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ, ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

Let the mind be the ploughman, good deeds the ploughing, honest strivings the water and your body the field. Let God's Name be the seed, contentment the leveller and humility the fence. Let your actions be those of love and amity. The seed will then sprout and you will see your home blooming in prosperity. Sorath, 595.

IDEAL GARDENING ਆਦਰਸ਼ਕ ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ

ਅਖਰ ਬਿਰਖ ਬਾਗ ਭੁਇ ਚੋਖੀ, ਸਿੰਚਿਤ ਭਾਉ ਕਰੇਹੀ
੮੫੫. ਸਭਨਾ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਨਾਮੁ ਏਕੋ, ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਕੈਸੇ ਲੇਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

Let the Guru's Word grow as you would trees in the garden of your heart, and water it with Divine Love. All the trees shall bear the fruit of God's Name, but no one can have it without His grace and service. Asa, 354.

IDEAL LIFE ਆਦਰਸ਼ਕ ਜੀਵਨ

ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ, ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ; ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ, ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰ
ਭਉ ਖਲਾ, ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ; ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ
ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ; ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ. ਜਪੁ, ੮.
ੲ੫੮.

Let continence be the forge, patience the goldsmith, understanding the anvil and knowledge the hammer. Let God's fear be the bellows, austerity the fire and the Lord's love the crucible to melt therein the metal of life's nectar.

The gold of life is thus shaped, the Divine Word is thus fashioned in such a mint of Truth. However, only those who are blessed with God's gracious glance, work at their lives in this way ; and thereby the gracious Lord fills them with everlasting bliss. Jap, 8.

IDEAL WRITING ਆਦਰਸ਼ਕ ਲਿਖਤ

ਜਾਲਿ ਮੋਹੁ ਘਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ, ਮਤਿ ਕਾਗਦੁ ਕਰਿ ਸਾਰੁ
ਭਾਉ ਕਲਮ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲੇਖਾਰੀ, ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਲਿਖੁ-ਬੀਚਾਰੁ
ਲਿਖੁ ਨਾਮੁ, ਸਾਲਾਹ ਲਿਖੁ, ਲਿਖੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੧੬.
ੲ੫੭.

Burn your avarice and pound it into ink. Turn your intelligence into fine paper. Make love your pen and mind the writer; and write as the Guru instructs.

Write about God's Name and praise Him. Write also that there is no limit to His praise, no end to His greatness. Siri, 16.

IDOLATORY ਬੁਤ-ਪੂਜਾ

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ, ਕੀਤਾ ਨਾ ਹੋਇ. ਜਪੁ, ੨.
ੲ੫ੲ.

God can neither be installed (like an idol) nor can He be shaped. Jap, 2.

ਪਾਥਰੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ

੮੫੯. ਓਹਿ ਜਾ ਆਪਿ ਡੁਬੇ, ਤੁਮ ਕਹਾ ਤਰਣਹਾਰੁ ? ਬਿਹਾਗੜਾ, ੫੫੬.

The ignorant fools worship stones, not realizing that stones which themselves sink cannot ferry others across. Bihagra, 556.

੮੬੦. ਭੁਖਿਆ ਦੇਇ ਨ ਮਰਦਿਆ ਰਖੈ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੧.

The idol neither feeds the hungry nor rescues the dying. Sarang, 1241.

IGNORANT ਅਗਿਆਨੀ

ਮਨੁ ਅੰਧੁਲਾ, ਅੰਧਲੀ ਮਤਿ ਲਾਗੈ

੮੬੧. ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਬਿਨੁ, ਭਰਮੁ ਨ ਭਾਗੈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

An ignorant mind leads to ignorant action. Unless he follows the Guru's path, man cannot rid himself of this ignorance.

Basant, 1190.

੮੬੨. ਬਾਬਾ ! ਹੋਰ ਮਤਿ ਹੋਰ ਹੋਰ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

All knowledge, unrelated to God, is vain (so far as the ultimate good of man is concerned), O brother ! Siri, 17.

IGNORANCE ਅਗਿਆਨਤਾ

੮੬੩. ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣੀ, ਖਾਇ ਗਇਆ ਜਮਕਾਲੁ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

The world is beguiled by ignorance and falls a pray to death. Asa, 465.

੮੬੪. ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣਾ, ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

Without proper understanding, man involves himself in verbose duels.

Asa, 466.

ILLUSION ਮੋਹ-ਮਾਇਆ

੮੬੫. ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਜਗੁ ਛਾਇਆ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

The canopy of illusion is spread over the whole world. Prabhati, 1342.

IMMORTALITY ਅਵਿਨਾਸ਼ਤਾ, ਸਦੀਵਤਾ

੮੬੬. ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨਾ ਸੰਚਰੈ, ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

Death does not enter there where light is merged in light. Siri, 55.

੮੬੭. ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨਾ ਸਕੈ ਕਾਲੁ. ਜਪੁ, ੨.

They who hearken the Name of God, are beyond the reach of death. Jap, 2.

੮੬੮. ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨ ਅਪੜੈ, ਜਿਥੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫,

Death does not reach that place where the infinite Word of the Guru resides. Siri, 55.

੮੬੯. ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ, ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

He who has identified himself with God, never dies. Gauri, 152.

IMPURITY ਭਿੱਟ, ਜੂਠ

੮੭੦. ਮਨਿ ਜੂਠੈ, ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ, ਜਿਹਵਾ ਜੂਠੀ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

If the mind is impure, the body and the tongue also become impure. Siri, 55.

ਜੇਕਰਿ ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ, ਸਭਤੈ ਸੂਤਕੁ ਹੋਇ

੮੭੧. ਗੋਹੇ ਅਤੈ ਲਕੜੀ ਅੰਦਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

If the idea of impurity (by birth or death) be entertained, impurity will be found in everything. There is the life of worms in dung and wood, as well. Asa, 472.

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ, ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ
ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ, ਪਰ ਤ੍ਰਿਆ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪ;
ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ, ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ
੮੭੨. ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆਦਮੀ, ਬਧੇ ਜਮਪੁਰਿ ਜਾਹਿ. ਆਸਾ ੪੭੨.

The impurity of the mind is avarice and that of the tongue is falsehood. The impurity of the eyes is coveting another's woman, wealth and beauty.

The impurity of the ears is devouring calumny of others. These impurities lead the souls of men bound to the city of the Regent of Death. Asa, 472.

ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਭਖੈ, ਜਗੁ ਖਾਇ
੮੭੩. ਸੂਤਕੁ ਜਲਿ ਥਲਿ, ਸਭ ਹੀ ਥਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੩.

Real impurity lies in the consuming fire of desires which engulfs the whole world. It is spread all around — in oceans, on earth and at all places. Asa, 413.

੮੭੪. ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਲਗੈ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

All impurity contracted from touch, is but superstition. Asa, 472.

INCARNATIONS, DETIES AND DEMONS
ਅਵਤਾਰ, ਦੈਂਤ ਤੇ ਦੇਵਤੇ

ਹੁਕਮਿ ਉਪਾਏ ਦਸ ਅਵਤਾਰਾ

ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਅਗਣਤ ਅਪਾਰਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੭.

God has himself created, by His will, ten incarnations, innumerable deties and countless demons. Maru, 1037.

INDECISION ਦੋਚਿੱਤੀ

ਦੁਬਿਧਾ, ਦੁਰਮਤਿ, ਅੰਧੁਲੀ ਕਾਰ

ਮਨਮੁਖਿ ਭਰਮੈ, ਮਝਿ ਗੁਬਾਰ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੦.

Indecision and an evil mind lead men to act blindly. The waywards grope about in darkness thereby. Basant, 1190.

INDULGENCE ਰੰਗ-ਰਲੀਆਂ, ਰਸ-ਭੋਗ

ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਧਰਾਏ ਵਡਾ, ਸਾਦ ਕਰੇ ਮਨਿ-ਭਾਣੇ

ਖਸਮੈ ਨਦਰੀ ਕੀੜਾ ਆਵੈ, ਜੇਤੇ ਚੁਗੈ ਦਾਣੇ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

None assuming himself great and indulging in all that pleases him, can escape the attention of God who notices even a tiny insect that goes about picking grain. Asa, 360.

ਭੋਗੀ ਕਉ, ਦੁਖੁ ਰੋਗ ਵਿਆਪੈ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੮੯.

He who indulges himself excessively, reaps pain and misery. Basant, 1189.

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ

ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

He who forgets God and indulges in sensuous pleasures, suffers from pain from within. Malar, 1256.

INEQUALITY ਨਾਬਰਾਬਰੀ

ਇਕਿ ਨਿਹਾਲੀ ਪੈ ਸਵਨਿ, ਇਕਿ ਉਪਰਿ ਰਹਨਿ ਖੜੇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

Some lie down to sleep on cushions, others stand guard over them. Asa, 475.

INEVITABILITY OF DEATH ਮੌਤ ਦੀ ਅਟੱਲਤਾ

ttq. ....kwlu n tlY isrwhu. ਸਿਰੀ, ੫੫.
Death's onslaught cannot be averted. Siri, 55.

ttr. kO rhY n BrIAY pweIAY. ਆਸਾ, ੪੬੫.
None remains here when the measure is full. Asa, 465.

tts. jy bhuqyrw pVIAw hovih, kO rhY n BrIAY pweI. ਸਿਰੀ, ੨੩.
However learned a person may bc, none remains here when his measure is full. Siri, 23.

INGRATITUDE ਅਕ੍ਰਿਤਘਣਤਾ

ttu mnmuK lUx-hrwm, kIAw n jwxIAw. ਮਾਝ, ੧੪੩.
The self-willed is not true to his salt and does not feel indebted for the good done to him. Majh, 143.

INTELLECT ਬੁਧੀ

ttv. kubuiD Dumxy.... ਸਿਰੀ, ੯੧.
Perversity of the intellect is like a woman of low caste..... Siri, 91.

INTERCESSION ਸ਼ਫ਼ਾਇਤ, ਵਿਚੋਲਾਪਣ

ttw. mMdw cMgw Awpxw, Awpy hI kIqw pwvxw. ਆਸਾ, ੪੭੧.
Man himself reaps the fruit of the good and the bad he does. Asa, 471.

ttx. kIqw Awpo Awpxw, Awpy hI lyKw mMgIAY. ਆਸਾ, ੪੭੩.
Every one is himself responsible for his actions, and shall have to settle his account himself. Asa, 473.

tty. gurU pIru hmw qw BrY, jw murdwru n Kwie. ਮਾਝ, ੧੪੧.
The Master or the Preceptor shall intercede only if one lives not on carrion (i.e. another's due). Majh, 141.

INTOXICANTS ਨਸ਼ੇ

ttT. AMimRq kw vwpwrI hovY, kiAw mdi CUCY Bwau DrY ! ਆਸਾ, ੩੬੦.
He who deals in the Nectar of Truth, does not cherish insipid worldly wines. Asa, 360.

੮੯੦. ਇਤੁ ਮਦਿ ਪੀਤੈ ਨਾਨਕਾ, ਬਹੁਤੇ ਖਟੀਅਹਿ ਬਿਕਾਰ. ਬਿਹਾਗੜਾ, ਮਰਦਾਨਾ, ੫੫੩.
By drinking such a wine, the mortal comes to much vice and sin.
Bihagara, Mardana, 553.

INVISIBLE BECAME VISIBLE ਅਦਿੱਖ ਦੇ ਦੀਦਾਰ

ਜਿ ਪੁਰਖੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ
ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰਿ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ?
ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ
੮੯੧. ਜਿਨਿ ਹਿਰਦੇ ਦਿਤਾ ਦਿਖਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.
God, whom no one can see, what can one say of Him ? I am all sacrifice upto my Master who has enabled me to see Him within my own heart.
Ramkali, 937.

IRON AND FURNACE ਲੋਹਾ ਤੇ ਭੱਠੀ

ਕਾਇਆ ਆਰਣੁ, ਮਨ ਵਿਚਿ ਲੋਹਾ, ਪੰਖ ਅਗਨਿ ਤਿਤੁ ਲਾਗ ਰਹੀ
ਕੋਇਲੇ ਪਾਪ ਪੜੇ ਤਿਸੁ ਊਪਰਿ, ਮਨੁ ਜਲਿਆ, ਸੰਨੀ ਚਿੰਤ ਭਈ।
ਭਇਆ ਮਨੂਰੁ ਕੰਚਨੁ ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ, ਜੇ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਨੇਹਾ;
੮੯੨. ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਓਹੁ ਦੇਵੈ, ਤਉ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਸਟਸਿ ਦੇਹਾ. ਮਾਰੂ, ੯੯੦.
The body is the furnace in which the iron of the mind is cast. The five fires of passions are beating it. The coals are of the sins stacked thereon with the tongs of anxiety. The mind thus burns therein. The mind turned into dross is again transmuted into gold if it meets the philosopher's stone-like-Guru; for, he blesses one with the Nectar-Name of God which keeps the body in content.
Ramkali, 990.

JAIN ASCETIC ਜੈਨੀ ਸਾਧੂ

ਦਇਆ ਦਿਗੰਬਰੁ, ਦੇਹ ਬੀਚਾਰੀ
੮੯੩. ਆਪਿ ਮ,ਰੈ ਅਵਰਾ ਨਹ ਮਾਰੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.
The true Digambar‡ is he who cherishes compassion and probes his innerself. As he slays his own self, he does not slay others.
Asa, 356.

‡ DIGAMBAR : i.e. the 'Sky-clothed', a naked ascetic, a member of an order of the ascetics of the Jain religion who go naked, a Jain mendicant.

JOY AND SORROW ਹਰਖ-ਸੋਗ

੮੬੪. ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ..... ਆਸਾ, ੪੧੮.
All joy and sorrow come from God. Asa, 418.

੮੬੫. ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਦੁਖੁ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.
Everyone craves happiness, no one asks for misery. Siri, 57.

੮੬੬. ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ, ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.
Sorrows of men are as many as the pleasures of the flesh. Malar, 1287.

KALI-AGE ਕਲਿ, ਕਲਿਜੁਗ

੮੬੭. ਕਲਜੁਗਿ ਰਥੁ ਅਗਨਿ ਕਾ, ਕੂੜੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.
In the Kali-age, flaming passion is the chariot, driven along by falsehood as its charioteer. Asa. 470.

ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ, ਖਰੇ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ

੮੬੮. ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ, ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਡਾਣੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੬.
Wonderful is the Age of Kali, wherein a blind man goes by the name of an assayer, the imposter is called genuine and the worth of the genuine is not even recognised. Gauri, 229.

ਕਲਿ ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ, ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ

੮੬੯. ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ, ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਦੀਸੈ ਨਾਹਿ ਕਹ ਚੜਿਆ ! ਮਾਝ, ੧੪੫.
This age is like a drawn knife, the kings are butchers and righteousness has taken wing. In this darkest night of utter falsehood, the moon of truth is not visible. Majh, 145.

ਕਲਿ ਹੋਈ ਕੁਤੇ-ਮੁਹੀ, ਖਾਜੁ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰੁ

੮੭੦. ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਭਉਕਣਾ, ਚੂਕਾ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੨.
What evil times have come ! Men have faces like the dogs that eat carrion and bark falsehood. They have forsaken righteousness altogether. Sarang, 1242.

੮੭੧. ਹੋਵੇ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ, ਕਲਿ ਲਖਣਿ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੦੨.

* KALI or KALJUG: is the name of the last and the worst of the four YUGAS or ages, according to the Hindu thought ; the present or the iron age of vice, ignorance and spiritual darkness supposed to have begun in 3102 B.C.

The distinguishing feature of the Kali-age is that whoever plays the tyrant, is approved. Ramkali, 902.

੯੦੨. ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

In the age of Kali, the most sublime thing is the Name of the Lord. Dhanasri, 662.

ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣੁ

੯੦੩. ਆਪੇ ਆਖਣੁ, ਆਪੇ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

The distinctive feature of the Kali-age is: Each one says that he himself knows everything. Ramkali, 951.

KINGS AND KINGDOMS ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ

੯੦੪. ਨਾਵ ਜਿਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ, ਹੋਦੇ ਡਿਠੇ ਖੇਹ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

Even they who called themselves kings and lords, have been seen reduced to dust. Siri, 16.

੯੦੫. ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ, ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾ. ਆਸਾ ੪੭੨.

A displeasing glance of God reduces even monarchs to straw. Asa, 472.

KNOWLEDGE ਗਿਆਨ

੯੦੬. ਗਿਆਨੁ ਨ ਗਲੀਈ ਢੂਢੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

Knowledge cannot be sought through mere talk Asa, 465.

੯੦੭. ਕੁੰਭੇ ਬਧਾ ਜਲੁ ਰਹੈ, ਜਲ ਬਿਨੁ ਕੁੰਭੁ ਨ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

The pitcher holds water but it itself cannot be shaped without the use of water; so is the mind, illumined by the Guru. Asa, 469.

ਉਗਵੈ ਸੂਰੁ ਨ, ਜਾਪੈ ਚੰਦੁ

੯੦੮. ਜਹ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਅਗਿਆਨੁ ਮਿਟੰਤੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

As with the appearance of the sun, the moon disappears, so with the attainment of knowledge, ignorance is dispelled. Suhi, 791.

KNOWLEDGE AND CONTEMPLATION ਗਿਆਨ-ਧਿਆਨ

੯੦੯ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਭੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

All divine knowledge and contemplation is obtained through the Guru. Bilawal, 831.

KSHATRIYA ਖੱਤਰੀ

ਖਤ੍ਰੀ ਸੋ ਜੁ ਕਰਮਾ ਕਾ ਸੂਰੁ
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੈ ਸਰੀਰੁ ;
੯੧੦. ਖੇਤੁ ਪਛਾਣੈ ਬੀਜੈ ਦਾਨੁ..... ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

He alone is a true *Kshatriya* who is valorous in his deeds and who dedicates his body to loving kindness. Slok, 1411.

LAMP OF LIFE ਜੀਵਨ-ਦੀਵਾ

ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ, ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਐ
ਸਚੁ ਬੂਝਣੁ ਆਣਿ ਜਲਾਈਐ ।
ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ
੯੧੧. ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ, ਸਾਹਿਬੁ ਤਉ ਮਿਲੈ. ਸਿਰੀ, ੨੬.

The Lamp of Life is lit by putting the oil of wisdom (gathered from sacred books) and the wick of the fear of God into our body ; and by lighting it, then, with the fire of true knowledge. It leads one thereby to the Lord. Siri, 26.

੯੧੨. ਦੀਪਕੁ ਸਹਜਿ ਬਲੈ, ਤਤਿ ਜਲਾਇਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯

The Lamp of wisdom burns steadily if it is fed by the oil of the essence of knowledge. Tukhari, 1109.

ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ,
੯੧੩. ਬੇਦ ਪਾਠ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

As by lighting the lamp, the darkness is dispelled ; so by reading religious books, the mind is purified of sins. Suhi, 791.

LAW OF KARMA ਕਰਮ-ਸਿਧਾਤ

੯੧੪. ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ, ਜੋ ਖਟੈ ਸੋ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

One reaps what one sows, one eats what one earns. Suhi, 730.

ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਸੁ ਤੈਸਾ ਪਾਵੈ
੯੧੫. ਆਪਿ ਬੀਜਿ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

One receives in accordanee with what one does. As one sows so one eats. Dhanasri, 662.

ਤੂ ਸੁਣਿ ! ਕਿਰਤ ਕਰੰਮਾ, ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ

੯੧੬. ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਸੁਖ ਸਹੰਮਾ, ਦੇਹਿ ਸੁ ਤੂ ਭਲਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

Hear me, Lord ! Man's life proceeds as his accumulated actions determine it, He receives joy or sorrow in accordance with what his past deeds have earned him But all is good that comes from You. Tukhari, 1107.

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਲਿਖੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ

੯੧੭. ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ, ਹੋਵਗਿ ਸਾਰ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੯.

All are yoked to God's will, and will be adjudged according to their deeds. Basant, 1169.

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ, ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ

੯੧੮. ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ, ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ. ਜਪੁ, ੮.

The record of our good and bad deeds is scrutinised in the presence of the Supreme Judge ; and we are allowed to dwell near Him or thrown far away in accordance with our actions. Jap, 8.

LAW OF NATURE ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ

ਭੀਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਨਾਸਪਤਿ ਮਉਲੀ
ਸਾਗਰੁ ਪੰਡੈ ਪਾਇਆ ;
ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਘਰ ਹੀ ਭੀਤਰਿ
੯੧੯. ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਇਆ ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

The vegetation remains in bloom even if it contains the element of fire within it ; The earth does not get swamped even if it is surrounded by the seas ! The sun and the moon, both, reside in the same sky, even if one is extremely hot and the other is quite cool ! How could such phenomena be possible ? Man is unable to understand the Law of the Lord working behind it. Basant, 1171.

LAWFUL AND UNLAWFUL ਹਲਾਲ ਤੇ ਹਰਾਮ

੯੨੦. ਮਾਰਣ ਪਾਹਿ ਹਰਾਮ ਮਹਿ, ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਨ ਜਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧·

The ill-gotten food does not become lawful by seasoning it with condiments. Majh, 141.

LEARNED/EDUCATED ਵਿਦਵਾਨ, ਪੰਡਿਤ

੬੧੯. ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.
He alone is really learned who does good to others. Asa, 356.

੬੨੦. ਪਾਧਾ ਪੜਿਆ ਆਖੀਐ, ਬਿਦਿਆ ਬਿਚਰੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.
The *Pandit* is said to be well-read only if he reflects on knowledge with calm disposition. Ramkali, 937.

ਏਹੁ ਗਿਆਨੁ ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਈ
੬੨੧. ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਸੋਈ. ਆਸਾ, ੪੩੨.
He who understands divine knowledge, is indeed wise and learned. Asa, 432.

੬੨੨. ਸੋ ਪੜਿਆ, ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ, ਬੀਨਾ, ਜਿਨੀ ਕਮਾਣਾ ਨਾਉ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.
He alone is educated, learned and wise who practises the Name of God. Malar, 1288.

LIBERATION FROM BONDAGE ਬੰਦਿ-ਖਲਾਸੀ

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ, ਭਾਣੈ ਹੋਇ
੬੨੩. ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੫.
Liberation from bondage is affected by the will of God. None else has any say in it. Jap, 5.

LIE ਝੂਠ

੬੨੪. ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲਿ, ਪਾਡੇ ! ਸਚੁ ਕਹੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.
Lie not and speak the truth, O Pandit ! Ramkali, 904.

LIFE ਜਿੰਦ-ਜਾਨ

੬੨੫. ਪਉਣੈ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ ਜੀਉ. ਮਲਾਰ. ੧੨੮੯.
Life is composed of air, water and fire. Malar, 1289.

੬੨੬. ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ, ਜੀਆ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਈ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

No grain of corn is without life. Asa, 472.

੯੨੭. ਤੂ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਸਭਨਾ ਕਾ, ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੀਉ ਤੁਹੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੪.

You alone are the Giver for all beings, You alone are the Life in all life. Malar, 1254.

LIFF, ACCURSED ਫਿਟਕਾਰਯੋਗ ਜੀਵਨ

੯੨੮. ਫਿਟੁ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਤੁ ਖਾਇ ਵਧਾਇਆ ਪੇਟੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

Accursed is the life which is lived only to fatten one's belly. Suhi, 790.

LIFE, CONTEMPLATIVE ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਜੀਵਨ

ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ, ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ
੯੨੯. ਨਾਨਕ ਲੇਖੇ ਇਕ ਗਲ; ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

One may read throughout one's life– read even with every breath; yet of all things, it is only the contemplative life that really matters. All else is egoistical pursuit for nothing. Asa, 467.

LIFE, DEDICATED ਰੱਬ-ਰੰਗ-ਰੱਤਾ ਜੀਵਨ

ਸੋ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ
੯੩੦. ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

He alone lives in whom God abides. No one else is truly alive. Majh, 142.

LIFE, FINISHED ਮਰ-ਮੁਕਿਆ ਜੀਵਨ

੯੩੧. ਵਿਣੁ ਨਾਂਵੈ, ਜੀਉ ਰਹੈ ਨਾਹੀ... ਆਸਾ, ੩੫੪.

Without God's Name, life ceases to exist Asa, 354.

LIFE, WASTED ਵਿਅਰਥ ਜੀਵਨ

੯੩੨. ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ, ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ, ਇਤੁ ਬਿਧੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

Man wastes his life in the pride of wealth and the glamour of beauty. Siri, 24.

ੴ੩੩. ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ, ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ. ਸਿਰੀ. ੧੪.

By forgetting God, life goes to waste. Siri, 14.

ਖਾਣਾ, ਪੀਣਾ, ਹਸਣਾ, ਸਉਣਾ; ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਹੈ ਮਰਣਾ
ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਖੁਆਰੀ ਕੀਨੀ, ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣੁ, ਨਹੀ ਰਹਣਾ !
ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ

ੴ੩੪. ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੪.

Engrossed in eating, drinking, laughing and sleeping, man forgets that ultimately he has to die and depart. Forgetting also the Master, he only wastes his life. Accursed is such a life ; and the worst of it is that it is not going to last.

Dwell, therefore, on the Name of the True One, O man so that you could go back to your real home with due grace and dignity. Malar, 1254.

LIGHT ਚਾਨਣ

ੴ੩੫. ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

God's Light is contained in all orders of beings and all orders are contained in God's Light. Asa, 469.

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ
ਅ੩੬ ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ, ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

There is Light among all ; and that Light is God's ownself which pervades and enlightens everyone. Dhanasri, 663.

ੴ੩੭. ਮਨ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਮਨੂਆ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

The Divine Light dwells in the human mind and the human mind is the emanation of that Light. Ramkali, 879.

LIKING ਮਨ-ਪਸੰਦ

ਅਮਲੀ ਅਮਲੁ ਨ ਅੰਬੜੈ, ਮਛੀ ਨੀਰੁ ਨ ਹੋਇ
ੴ੩੮. ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ, ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

For the addict, nothing equals an intoxicant ; for the fish, nothing substitutes water. But they who are engrossed with their Lord, like everything. Wadhans, 557.

LITERACY AND ILLITERACY ਪੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ

੯੩੯. ਪੜਿਆ ਹੋਵੈ ਗੁਨਹਗਾਰੁ, ਤਾ ਓਮੀ ਸਾਧੁ ਨ ਮਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

A literate man who sins will not be spared, nor will a good man be punished only because he is illiterate. Asa, 469.

੯੪੦. ਪੜਿਆ ਅਤੈ ਓਮੀਆ, ਵੀਚਾਰੁ ਅਗੈ ਵੀਚਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

The literate and the illiterate will be judged, hereafter, by their deeds. Asa, 469.

LIVING BEINGS, CLASSIFICATION OF ਜੀਅ-ਜੰਤ ਦੀ ਸ਼ਰੇਣੀ-ਵੰਡ

ਇਕਿ ਮਾਸਹਾਰੀ, ਇਕਿ ਤ੍ਰਿਣੁ ਖਾਹਿ
ਇਕਨਾ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਹਿ ;
ਇਕਿ ਮਿਟੀਆ ਮਹਿ ਮਿਟੀਆ ਖਾਹਿ
ਇਕਿ ਪਉਣ ਸੁਮਾਰੀ, ਪਉਣ ਸੁਮਾਰਿ
ਇਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਾਮ ਆਧਾਰਿ ;
ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ, ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ. .

੯੪੧. ਮਾਝ, ੧੪੪.

Some live on meats, some on grass and some are provided with delicacies of all kinds. Some live in the earth and live on the dust. Some live only to breathe and count their breaths. There are also some who live by the Name of the Formless Lord.

May the Giver of all live for ever so that no one may die for want of sustenance ! Majh, 144.

LIVING WITHOUT GOD ਜੀਉਣਾ ਰੱਬ ਬਿਨਾਂ

੯੪੨. ਆਖਾ ਜੀਵਾ, ਵਿਸਰੈ, ਮਰਿ ਜਾਉ. ਆਸਾ, ੯.

By remembering God, I live ; by forgetting Him, I die. Asa, 9.

ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ, ਹਉ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਏ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

None belongs to me nor do I belong to anyone, except God without whom I cannot possibly live. Tukhari, 1107.

LIVING WITHOUT NAME ਜੀਉਣਾ, ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ

੯੪੩. ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਜੀਵਨਾ, ਫਿਟੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਚਤੁਰਾਈ ! ਆਸਾ, ੪੨੨.

Of what use is the life without dwelling on God's Name ?
Accursed and detestable is the cleverness that we practise. Asa, 422.

LORD OF ALL ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ

੯੪੪. ਆਪੇ ਮਿਹਰ-ਦਇਅ-ਪਤਿ ਦਾਤਾ, ਨਾ ਕਿਸੈ ਕੋ ਬੈਰਾਈ ਹੈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੨.
God Himself is the Compassionate Lord of all and the Giver of grace and honour. He is the enemy of none. Maru, 1022.

੯੪੫. ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨,
The True Lord is beneficient to all. Dhanasri, 662.

੯੪੬. ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ. ਜਪੁ, ੨.
There is but One Benefactor of all creatures. Jap, 2.

LORD'S ESSENCE ਹਰਿ-ਰਸ

ਹਰਿ ਰਸ ਊਪਰਿ ਅਵਰੁ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ?
ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਗਾ
ਮਾਇਆ-ਮੋਹਿਤ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਸੁ ਖੋਇਆ

੯੪੭. ਜਾ ਸਾਕਤ ਦੁਰਮਤਿ ਲਾਗਾ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.
What else can be ranked above the Lord's Essence ? He who cherishes it, is satisfied for ever. But he who fascinated by mammon, forsakes it, he, the worshipper of *maya*, remains ever yoked to evil. Sorath, 598.

LORD'S LOVE ਹਰਿ-ਪ੍ਰੇਮ, ਪਿਰ ਦਾ ਪਿਆਰ

੯੪੮. ਸਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਪਲੈ, ਸਚੁ ਬੋਲੈ ਪਿਰ ਭਾਏ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.
I always cherish chastity, truth and contentment ; and my Lord loves me also for my truthful speech. Suhi, 763.

LOVE ਪ੍ਰੇਮ

੯੪੯. ਅੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੁ, ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਤਨੁ ਛਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.
Man without love is an empty shell which crumbles down and is reduced to dust. Siri, 62.

੯੫੦. ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ, ਮਿਠੇ ਬੋਲ. ਮਾਝ, ੧੪੩.
Tender speech fosters the bond of love. Majh, 143.

ਜਿਨੀ ਨ ਪਾਇਓ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ, ਕੰਤ ਨ ਪਾਇਓ ਸਾਉ
ਸੰਞੇ ਘਰ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ, ਜਿਉ ਆਇਆ ਤਿਉ ਜਾਉ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦. ੬੫੧.

They who do not love, do not know the taste of the Beloved. They are like a guest visiting a deserted house and returning empty and disappointed. Suhi, 790.

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ
ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੨੨. ੬੫੨.

If you are fond of playing the game of love, enter my path with head in hand (i. e. with complete surrender and fervour . Once you set your foot upon it, lay down your head without any fear or hesitation. Slok, 1422.

ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤ ਕਉ, ਲਿਵ ਲਿਵੈ ਕਉ ਧਾਵੈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੫ ੬੫੩.

Metal melts into metal, love runs to love. Tilang, 725.

LOVE FOR GOD ਰੱਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ-ਰਸੀ, ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬. ੬੫੪.

All sins are eliminated with the Supreme nectar of God's love. Suhi, 786

ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰੁ ? ਸਿਰੀ, ੬੦. ੬੫੫.

O man ! you will not be delivered without cherishing love for God. Siri, 60.

ਰੇ ਮਨ ! ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ, ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ
ਜਿਉ ਅਧਿਕਉ ਤਿਉ ਸੁਖੁ ਘਣੋ, ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ
ਬਿਨੁ ਜਲਿ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਈ, ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ. ਸਿਰੀ, ੬੦. ੬੫੬.

O man ! let your love for God be like that of the fish for the water. The more the water, the more she revels and feels peace of mind and body. But without the water, she cannot live even for a moment. Siri, 60.

ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ, ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭. ੬੫੭.

They who love God, love everybody. Wadhnas. 557,

ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ, ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ?
ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ, ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ?
੬੫੮. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ, ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

What should we offer to gain God's recognition ? What should we utter to attain His love ? In the ambrosial hours of the morning, meditate on His true Name and ponder on His greatness. Jap, 2.

੬੫੮. ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ, ਜਿਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

Blessed is the love which maintains our honour with our Lord. Wadhans, 590.

੬੫੯. ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ, ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

Cursed be the practice that makes us forget our Beloved. Wahhans 590.

੬੬੦. ਮਨ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ, ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ... ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

Only they who love God, conquer love of self. Tukhari, 1109.

੬੬੧. ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ, ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉਹੁਲਾ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

Enjoy God's love, dear one, while youth is fresh and buoyant. Siri, 23.

੬੬੨. ...ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੈ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

.....God is the only love. Asa, 360.

LOVING DEVOTION ਭਾਉ-ਭਗਤੀ

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ
੬੬੩. ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

He who cherishes loving devotion to God and dwells in humility, attains deliverance. Asa, 470.

ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਆਰਾਧਿਤੰ, ਸਚੁ ਪਿਆਸ ਪਰਮ ਹਿਤੰ
੬੬੪. ਬਿਲਲਾਪ ਬਿਲਲ ਬਿਨੰਤੀਆ, ਸੁਖ ਭਾਇ ਚਿਤ ਹਿਤੰ. ਗੂਜਰੀ, ੫੦੫.

They who worship God with loving devotion, thirst for the supreme love and cry out in prayer to Him, find peace; as they are thoroughly imbued with His love. Gujri, 505.

ਤੀਰਥੁ, ਤਪੁ, ਦਇਆ, ਦਤੁ, ਦਾਨੁ
ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ;
ਸੁਣਿਆ, ਮੰਨਿਆ, ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ
੬੬੫. ਅੰਤਰਿਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ. ਜਪੁ, ੪.

Whatever one gains from visiting places of pilgrimage and from performing austerities, acts of compassion and charity, is as negligible as a sesame seed. But he who hears, believes and nurtures love for God's Name in his heart, cleans himself by bathing at the sacred fount. Jap, 4.

LUST AND WRATH ਕਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ
ਜਿਉ ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.
੯੬੬.

As borax melts gold, so do lust and wrath consume body. Ramkali, 932.

LUSTS OF FLESH ਸਰੀਰ ਦੇ ਰਸ

ਰਸੁ ਸੁਇਨਾ, ਰਸੁ ਰੁਪਾ, ਕਾਮਣਿ ਰਸੁ, ਪਰਮਲ ਕੀ ਵਾਸੁ
ਰਸੁ ਘੋੜੇ, ਰਸੁ ਸੇਜਾ ਮੰਦਰ, ਰਸ ਮੀਠਾ, ਰਸੁ ਮਾਸੁ
ਏਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ, ਕੈ ਘਟਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ? ਸਿਰੀ, ੧੫.
੯੬੭.

We are possessed of the love of gold and silver, women and scents, horses and dwellings, sweets and meats. We are so much given over to such lusts of flesh that there is hardly any room left in our hearts for the Name of God ! Siri, 15.

MAKING OF THE MIND ਮਨ ਦੀ ਬਣਤ

ਜੈਸੀ ਮਨਸਾ, ਤੈਸੀ ਦਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.
੯੬੮.

The state of one's mind becomes the same as are one's desires. Prabhati, 1342.

ਜਿਉ ਮਨੁ ਦੇਖਹਿ, ਪਰ ਮਨੁ ਤੈਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.
੯੬੯.

As is one's own mind, so one finds that of another. Prabhati, 1342.

MAMMON ਮਾਇਆ

ਛਾਇਆ ਛੂਛੀ, ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਨਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.
੯੭੦.

Paltry mammon has led the world astray. Ramkali, 933.

ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ, ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.
੯੭੧.

Mammon has captivated the world, but few indeed know this to be so. Sorath, 595.

੬੭੨. ਸਭੁ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ, ਮਾਇਆ ਛਾਇਆ ਆਸਾ, ੩੫੪.
I have found the whole world enveloped by mammon. Asa, 354.

MAMMON-RIDDEN ਮਾਇਆ-ਰੱਤਾ

ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਪਉਣ ਕੀ ਬਾਣੀ
੬੭੩. ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਮਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.
All advice and preaching addressed to a mind clinging to illusion and sunk in sensuality, is so much wasted labour. Siri, 24.

MAN ਮਨੁੱਖ

੬੭੪. ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ-ਦਮੀ, ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.
We are men of but one breath, and do not know the span of our life and the time of our death. Dhanasri, 660.

੬੭੫. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ, ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ. ਜਨਮਸਾਖੀ,
There is neither a Hindu, nor a Muslim ; but only Man. Janamsakhi.

ਮਾਣੂ ਘਲੈ, ਉਠੀ ਚਲੈ
੬੭੬. ਸਾਦੁ ਨਾਹੀ, ਇਵੇਹੀ ਗਲੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.
There is no joy in mere coming and going if one comes in the world and passes out without doing any good and beneficial work. Slok, 1412.

1.

MAN, MAKING OF ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਣਤ

੬੭੭. ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤੈਸਾ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.
As God blesses, so is one blessed. Dhanasri, 661.

ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਕਰਹਿ, ਤੈਸਾ ਕੋ ਹੋਇ
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ, ਨਾਹੀ ਕੋਇ ;
ਜੇਹੀ ਤੂੰ ਮਤਿ ਦੇਹਿ, ਤੇਹੀ ਕੋ ਪਾਵੈ
੬੭੮. ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ, ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ. ਆਸਾ, ੩੫੧.
As God makes one, so one becomes ; since except Him, none can do this. Man is thus instructed according to the understanding that God gives him. He is directed as it pleases God, Asa, 351.

ੴ. ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ, ਸੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.
He who remains in fear of God, becomes fearless. Gauri, 224.

BY MASTER'S INFLUENCE ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਸਰ ਦੁਆਰਾ :

ੴ. ਜੈਸਾ ਸੇਵੈ, ਤੈਸੋ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.
Man becomes like the one he serves. Gauri, 224.
ੴ. ਜੈ ਸਿਉ ਰਾਤਾ, ਤੈਸੋ ਹੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੧੧.
One becomes the like of one with whom one is imbued. Asa, 411.

BY HIS OWN DEEDS ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦੁਆਰਾ :

ੴ. ਤੈਸੋ ਜੈਸਾ ਕਾਢੀਐ, ਜੈਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.
One is known by one's deeds. Suhi, 730.
ੴ. ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਤੈਸੀ ਲਿਵ ਲਾਵੈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.
Man's deeds determine his thoughts. Prabhati, 1342.
ੴ. ਜੇਹਾ ਘਾਲੇ ਘਾਲਣਾ, ਤੇ ਵੇਹੋ ਨਾਉ ਪਚਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.
A man is known by his actions and deeds. Asa, 469.

BY HIS OWN SPEECH ਆਪਣੀ ਕਥਨੀ ਦੁਆਰਾ :

ਨਾਨਕ-ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ, ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ,
ੴ. ਫਿਕੋ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ, ਫਿਕੈ ਫਿਕੀ ਸੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੩.
Man's mind and body lose all their grace by speaking rude and rough. He is called, thereby, a boor and bears a boorish reputation, Asa, 473

2.

MAN AND CATTLE ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਪਸ਼ੂ

ਪਸੂ ਮਿਲਹਿ ਚੰਗਿਆਈਆ, ਖੜੁ ਖਾਵਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੇਹਿ;
ੴ. ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੬.
Blessed are the cattle who give milk though they eat grass.
Cursed is the man who does all deeds but does not cherish the Name of God. Gujri, 489.

ਮਨਮੁਖ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੂੜਿਆਰ, ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲਿਆ

੬੮੭. ਪਸੂ ਮਾਣਸ-ਚੰਮਿ-ਪਲੇਟੇ, ਅੰਦਰਹੁ ਕਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

The self-willed, devoid of God's Name, are false and run wild like goblins. They, though wrapped in human skin, behave like animals and are black from within.

Malar, 1284.

MAN AND MASTER ਸੇਵਕ ਤੇ ਸਾਹਿਬ

੬੮੮. ਸਰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ, ਹੰਸ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੫.

The disciple is contained in the Master and the Master in the disciple.

Dhanasri, 685.

ਘਘੈ ਘਾਲ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਘਾਲੈ, ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਕੈ ਲਾਗਿ ਰਹੈ

੬੮੯. ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ, ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿਬੁ ਰਮਤੁ ਰਹੈ. ਆਸਾ, ੪੩੨.

The servant who serves the Master and remains attuned to His Word, and considers good and bad alike, enjoys the love and pleasure of the Master.

Asa, 432.

3.
MAN OF GOD ਗੁਰਮੁਖ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ, ਦਾਨੁ, ਇਸਨਾਨੁ

੬੬੦. ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ, ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੬੪੨.

The *Gurmukh* are blessed with the Name, compassion and purity. They are naturally attuned to God.

Ramkali, 942.

੬੬੧. ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ, ਸੁ ਰਾਚੈ ਨਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

He who is *Gurmukh*, is imbued with the holy Name.

Prabhati, 1330.

MAN OF WISDOM ਗਿਆਨੀ

੬੬੨. ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ, ਬੂਝੈ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

He who recognizes his ownself and understands God too, is indeed, a man of wisdom.

Siri, 25.

ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ

੬੬੩. ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

GURMUKH : i.e. Turned to God (cf. Manmukh, i.e, turned to self), man of God, man of religion, saint, enlightened seer.

He who, with the Guru's grace, meditates on God, is truly a man of wisdom and is accepted as such in His court. Siri, 725.

MAN WITHOUT NAME ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ

੯੯੪. ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

Accursed are the lives and deeds of the men who do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

੯੯੫. ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿ, ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

Burnt be the body which has frosaken the Name of God. Suhi, 789.

4.

MAN'S CRAVING ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਾਂਘ

੯੯੬. ਕਉੜਾ ਕੋਇ ਨ ਮਾਗੈ, ਮੀਠਾ ਸਭ ਮਾਗੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

No body asks for bitter things, everyone craves sweet ones. Wadhans, 566.

੯੯੭. ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਦੁਖ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ, ਸ਼ਿਰੀ, ੫੭.

Everyone craves happiness, no one asks for misery. Siri, 57.

MAN'S DEGRADATION ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ, ਮਾਨ-ਭੰਗ

੯੯੮. ਹਉ ਵਿਚਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੫੯.

Man degrades himself from the human order because of his ego. Asa, 459.

MAN'S DUTY ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕਰਤੱਵ

੯੯੯. ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ, ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

We have to do only that work which has been assigned to us by God from the very beginning. Asa, 475.

MAN'S FATE ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਸਮਤ

੧੦੦੦. ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ, ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

The writ of a man's fate, written before he is born and scribed under God's own will, cannot be obliterated except by God himself. Siri, 59.

੧੦੦੧. ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ.... ਆਸਾ, ੪੧੮.
Man's life happens as it is written in his lot. Asa, 418.

MAN'S HELPLESSNESS ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੇਵੱਸੀ

੧੦੦੨. ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ, ਇਨਾ ਜੰਤਾ ਵਸਿ ਕਿਛ ਨਾਹਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.
Whatever God wills, that comes to pass; for nothing is in the hands of man. Siri, 55.

ਸੀਚਾਨੇ ਜਿਉ ਪੰਖੀਆ, ਜਾਲੀ ਬਧਿਕ ਹਾਥਿ

੧੦੦੩. ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ, ਹੋਰਿ ਫਾਥੇ ਚੋਗੈ ਸਾਥਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.
As the birds are helpless against the swooping hawk from above and the hunter's net from below, so are we the mortals, against the onslaught of death. Only they whom the Guru protects, are saved ; the rest are caught by the bait. Siri, 55.

੧੦੦੪. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ, ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ! ਆਸਾ, ੪੧੭.
That alone happens that pleases God ; for nothing is in the hands of man who of himself, is completely helpless. Asa, 417.

MAN'S INCAPACITY ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਸਮਰਥਾ

ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ, ਨ ਡੁਬੈ, ਤਰੈ

੧੦੦੫. ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ, ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.
Man neither dies nor lives, neither swims nor drowns of himself ; for He who has created the universe controls all Himself. Gauri, 151,

੧੦੦੬. ਤੂੰ ਕਰਤਾ, ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ, ਜਾ ਹਉ ਕਰੀ ਨ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੪੬੬.
You are the Doer, O God, I can do nothing. Even if I try to do something, I fail to do it. Asa, 469.

MAN'S INGRATITUDE ਅਕ੍ਰਿਤਘਣਤਾ

ਪਾਣੀ, ਪ੍ਰਾਣ, ਪਵਣਿ ਬੰਧਿ ਰਾਖੇ: ਚੰਦੁ, ਸੂਰਜੁ ਮੁਖਿ ਦੀਏ

੧੦੦੭. ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਉ ਧਰਤੀ ਦੀਨੀ, ਏਤੇ ਗੁਣ ਵਿਸਰੇ ! ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.
God has bound us to life through water and air, and has given us mighty lamps of the moon and the sun. He has also blessed

us with the earth to live and die upon ; and yet we have forgotten all His gifts and favours. Ramkali, 877.

MAN'S INVOLVEMENT ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਲਝਣ

ਆਸਾ ਆਵੈ, ਮਨਸਾ ਜਾਇ

੧੦੦੮. ਉਰਝੀ ਤਾਣੀ, ਕਿਛੁ ਨ ਬਸਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

Man comes here full of hopes and quits the scene with many of them unfulfilled ; for, the threads of his life are so much involved that he remains utterly helpless throughout. Prabhati, 1330.

ਜਾਗਤੁ ਬਿਗਸੈ, ਮੂਠੋ ਅੰਧਾ

੧੦੦੯. ਗਲਿ ਫਾਹੀ, ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਧੰਧਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

Man is awake, and yet he is being robbed ; the worst of it is that he is enjoying this. He is wearing the noose round his neck, and yet he is involving himself more and more with it. Prabhati, 1330.

MAN'S ORIGIN AND END ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਦਿ ਤੇ ਅੰਤ

ਚਰਪਟ ਪੁਛਿਆ :

ਕਹਾ ਤੇ ਆਵੈ, ਕਹਾ ਇਹੁ ਜਾਵੈ ?

ਕਹਾ ਇਹੁ ਰਹੈ ਸਮਾਈ..... ?

Asked Charpath Nath :

"Wherefrom has the man come ; whither does he go and wherein does he merge ?"

ਬਾਬੇ ਦਸਿਆ:

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ, ਹੁਕਮੇ ਜਾਵੈ

੧੦੧੦. ਹੁਕਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਈ..... ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੦.

Answered Guru Nahak :

Man emerges from God's will, quits as He wills and merges too as is His will. Ramkali, 940.

MANS REARING ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ

੧੦੧੧. ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ, ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ਜਪੁ. ੮.

The life-giving air is the preceptor, water the father and earth the great mother. The day and the night are the two nurses in whose lap the whole world plays. Jap, 8,

MAN'S REFUGE ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਸਰਾ

੧੦੧੨. ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ, ਕਿਸ ਨੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ? ਆਸਾ, ੪੧੮.

God Himself is the Doer and the Cause. To whom else should man go to complain ? All pains and pleasures come from Him, to whom else should men go to wail ? Asa, 418.

੧੦੧੩. ਨਾਨਕ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ, ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

There is no other place to go to except God ; and he is but One. Siri, 60.

MAN'S RELIGION ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਧਰਮ

੧੦੧੪. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ. ਜਨਮ ਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੧੯.

There is neither a Hindu, nor a Muslim; but only Man. Janam-sakhi, Puratan, 19.

MAN'S RESPONSIBILITY ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ

੧੦੧੫. ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ, ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

Man has himself to bear the consequences of his good and bad actions. Asa, 471.

੧੦੧੬. ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ, ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

The Master or Preceptor shall intercede only if one lives not on carrion, i. e., another's due. Majh, 141.

MAN'S STAY HERE ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਾਸਾ

੧੦੧੭. ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ, ਪਹੁਚਿ ਨ ਚਲਿਆ ਕੋਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

No man lives long enough to exhaust his wishes and accomplish his task. Slok, 1412.

ਜੈਸੇ ਗੋਇਲਿ ਗੋਇਲੀ, ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰਾ

੧੦੧੮. ਕੂੜ ਕਮਾਵਹਿ ਆਦਮੀ, ਬਾਂਧਹਿ ਘਰ ਬਾਰਾ ! ਆਸਾ, ੪੧੮.

Man's stay in the world is as short as that of a herdsman in the pasture. Yet, he practises falsehood to establish his permanent hearth-and-home here ! Asa, 418.

MAN'S TRANSIENCE ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਲਾਏਮਾਨਤਾ

੧੦੧੯. ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ, ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.
Whoever has come must pass away, for the turn shall come round to one and all. Asa, 474.

੧੫੨੦. ਐਥੈ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ, ਕੂੜਿ ਕਰਹੁ ਅਹੰਕਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯,
All who have come here must depart; so all vanity is vain. Wadhans, 579.

੧੦੨੧. ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕੀਚੈ ਦੋਸਤੀ, ਸਭੁ ਜਗੁ ਚਲਣਹਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.
To whom should I attach myself when the whole world is to pass away? Asa, 468.

੧੦੨੨. ਘਰ ਛਡਣੇ, ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.
Everyone has to quit his home, none can stay here for ever. Maru, 989.

MAN'S UTILITY ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਲਾਭ

ਚੰਦਨ ਕਾ ਫਲੁ, ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ

੧੦੨੩. ਮਾਣਸ ਕਾ ਫਲੁ, ਘਟ ਮਹਿ ਸਾਸੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.
Sandle-wood is useful so long as there is fragrance in it. Man is, similarly, of consequence as long as he has breath within him. Malar, 1256.

MARRIED LIFE ਦੰਪਤੀ ਜੀਵਨ

ਗੋਰੀ ਸੇਤੀ ਤੁਟੈ ਭਤਾਰ

੧੦੨੪. ਪੁਤੀਂ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਸੰਸਾਰੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.
If the wife and husband break off, the birth of a child reunites them. Majh, 143.

ਜਿਨਿ ਧੰਨ ਪਿਰ ਕਾ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ

੧੦੨੫. ਸਾ ਬਿਲਖ ਬਦਨ ਕੁਮਲਾਨੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੫.
The wife who does not enjoy the love of her husband, wails and withers incessantly. Malar, 1255

ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ, ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ

੧੦੨੬. ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

Let your association with the saints be your wedding-day and detachment from the world your marriage. Let truth be your off-spring. What a relationship would it be ! Gauri, 152.

MATERIALIST ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ

੧੦੨੭. ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਅਪਨਾ, ਇਕੁ ਰਾਮੁ ਪਰਾਇਆ ! ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

Man claims to own everything but does not own the all-pervading God (who alone has given him everything). Prabhati, 1342.

MATURITY, GRADUAL ਸਹਿਜ-ਪੱਕਿਆਈ

੧੦੨੮. ਸਹਜਿ ਪਕੈ, ਸੋ ਮੀਠਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

That which ripens gradually, ripens best. Tukhari, 1109.

MEAT/FLESH ਮਾਸ

ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ, ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ
੧੦੨੯. ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

We, conceived in flesh and born of flesh, are the vessels of flesh. Malar, 1290.

ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀ, ਮਾਸੁ ਕਤੇਬੀ, ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮਾਸੁ ਕਮਾਣਾ
ਜਜਿ ਕਾਜਿ ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ, ਓਥੈ ਮਾਸੁ ਸਮਾਣਾ ।
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ, ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾ
ਜੇ ਓਇ ਦਿਸਹਿ ਨਰਕਿ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨ ਲੈਣਾ ।
ਦੇਂਦਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਲੈਦੇ, ਦੇਖਹੁ ਏਹੁ ਧਿਙਾਣਾ !
੧੦੩੦. ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ, ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ! ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

Meat is mentioned in the *Puranas* as well as in the *Kitebas*. Men have been dealing with it through all the four ages. It has been in use in the *Yognas*, marriages and on festive occasions.

All men and women, including kings and chiefs, are born of flesh. If all of them go to Hell, O Pandit, then why do you accept their gifts in charity ? How strange it is that he who gives in charity goes to Hell and he who receives such gifts goes to Heaven ! The Pandit does not know the truth himself but considers himself wise and also justified to instruct others. O, how wise is this man of wisdom ! Malar, 1290

MEAT-HATER/VEGETARIAN ਮਾਸ-ਵਿਰੋਧੀ, ਵੈਸ਼ਨੂੰ

੧੦੩੧. ਮਾਸੁ ਛੋਡਿ ਬੈਸਿ ਨਕੁ ਪਕੜਹਿ, ਰਾਤੀ ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.
They who have given up meat and cannot stand even its flavour, devour men in the darkness of night. Malar, 1289.

੧੦੩੨. ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤੁ ਨਿਪੰਨੇ, ਮਛੀ ਮਾਸੁ ਨ ਖਾਂਹੀ ! ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.
(Strange it is that) one born of the mother's and the father's blood, does not eat fish and meat ! Malar, 1289.

੧੦੩੩. ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ, ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.
From one flesh grows another flesh. All our relationships are with the things of flesh. Malar, 1289.

'ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ' ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ ਝਗੜੈ, ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀ ਜਾਣੈ
੧੦੩੪. ਕਉਣੁ ਮਾਸੁ, ਕਉਣੁ ਸਾਗੁ ਕਹਾਵੈ, ਕਿਸੁ ਮਹਿ ਪਾਪ ਸਮਾਣੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.
Men, out of ignorance, quarrel over this matter, not bothering to know what is flesh and what is non-flesh, which food is sinful and which not ! Malar, 1289.

MEDITATION ਜਾਪ, ਸਿਮਰਨ

੧੦੩੫. ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ, ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.
The breath that goes out without remembering God, goes in vain. Suhi, 730.

੧੦੩੬. ਜਪ ਤਪੁ ਸਭੁ, ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.
The Word is the essence of all meditation and austerity. Dhanasri, 661.

MEDITATION, INDIVIDUAL AND CORPORATE
ਸਿਮਰਨ : ਜ਼ਾਤੀ ਤੇ ਜਮਾਤੀ

੧੦੩੭. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ, ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੨.
Meditate on the grace and greatness of the True Name in the ambrosial hours of the dawn. Jap, 2.

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ,
ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਜਮ ਭਉ ਭਾਗਾ ।
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ,
੧੦੩੮. ਹਰਿ ਪਾਏ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਾ. ਸੋਰਠਿ, ੫੬੮.

Lord's Essence is obtained in the company of the holy. The fear of death disappears on meeting the Guru. Man's destiny lies in meditating on God's Name, through the Guru's Word and finding Him thereby within his ownself.

Sorath, 598.

MENDICANT ਦਰਵੇਸ਼

੧੦੩੯. ਦਿਲ ਦਰਵਾਨੀ ਜੋ ਕਰੇ, ਦਰਵੇਸੀ ਦਿਲੁ ਰਾਸਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੦.

He alone is a mendicant who guards his heart and keeps it on the right path.

Maru, 1090.

MERGER IN TRUTH ਸੱਚ ਵਿਚ ਸਮਾਈ

ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਸਮੋਇ, ਸਬਦੁ ਵਰਤਾਇਆ

੧੦੪੦. ਸਚੇ ਹੀ ਪਤੀਆਇ, ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

God is merged in Guru and dispenses His Word through him. By pleasing the True One (through the grace of the Guru), one merges in Truth.

Malar, 1279.

MERITLESS ਨਿਰਗੁਣ

੧੦੪੧. ਨਾਨਕ ਤੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ, ਜਿ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੰਤਿ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

They who are proud without merit, are the real donkeys.

Slok, 1411.

MIND ਚਿਤ

੧੦੪੨. ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤੇ ਜਨਮਾ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

The mind is born of five elements.

Asa, 415.

੧੦੪੩. ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ. ਜਪੁ, ੬.

He who conquers his mind, conquers the world.

Jap, 6.

੧੦੪੫. ਪਾਣੀ ਚਿਤੁ ਨ ਧੋਪਈ, ਮੁਖਿ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ. ਸਾਰਗ, ੧੨੪੦.

Water, of course, quenches one's thirst, but it cannot clean one's mind.

Sarang, 1240.

੧੦੪੬. ਜਿਉ ਮਨੁ ਦੇਖਹਿ, ਪਰ ਮਨੁ ਤੈਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

As is one's own mind, so one finds that of another.

Prabhati, 1342.

੧੦੪੭. ਜੈਸੀ ਮਨਸਾ, ਤੈਸੀ ਦਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

The state of one's mind becomes the same as are one's desires.

Prabhati, 1342.

ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਜਾਣੀਐ, ਜੇ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਨਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

੧੦੪੭. By keeping our mind at peace in its own place, we come to know the mystery of both the visible and the invisible. Siri, 57.

MIND, AFFLICTION OF ਮਨ ਦਾ ਰੋਗ

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ, ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਮਨ ਮਾਹਿ. ਸਿਰੀ, ੨੧

੧੦੪੮. Forgetting God even for an instant, is a great affliction of the mind. Siri. 21.

MIND, CHAINS OF ਮਨ ਦੇ ਬੰਧਨ

...ਕਰਮ ਧਰਮ ਬੰਧਕਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

੧੦੪੯. Rituals and ceremonies are the chains of the mind. Sorath, 635.

MIND, ILLUMINATION OF ਮਨ ਦਾ ਚਾਨਣ

ਸਬਦੁ ਭਾਖਤ ਸਸਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ
ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਵਸੈ, ਮਿਟੈ ਅੰਧਿਆਰਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

੧੦੫੦. By uttering the Word, the mind is as infinitely illumined as is the moon when the sun enters its sphere and dispells all its darkness. Ramkali, 943.

MIND, WAWARDNESS OF ਮਨ ਦੀ ਚੰਚਲਤਾ

ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ, ਮਤਾਗਲੁ ਮਤਾ. ਆਸਾ, ੩੫੧,

੧੦੫੧. The mind is wayward as a drunken elephant. Asa, 351.

ਠਾਕਹੁ ਮਨੂਆ, ਰਾਖਹੁ ਠਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

੧੦੫੨. Restrain the unsteady mind and keep it in its place. Ramkali, 933.

ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ, ਕਾਇਆ ਉਦਿਆਨੈ
ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ, ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨੈ
ਰਾਜ-ਦੁਆਰੈ, ਸੋਭ ਸੁਮਾਨੇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੧.

੧੦੫੩. The mind is elephant in the body's forest and the Guru is its goat and it bears the mark of the True Name. Hence it is honoured at the Gate of the King's Palace. Gauri, 221.

2.
MIND AND BODY ਮਨ ਤੇ ਤਨ

ਪਉਣੈ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ ਕਾ ਮੇਲੁ
ਚੰਚਲ, ਚਪਲ ਬੁਧਿ ਕਾ ਖੇਲੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

੧੦੫੪. Air, water and fire combine to produce the body which plays to the tune of the fickle and unsteady mind. Gauri, 152.

ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ ਅੰਧੁ ਮਨੁ, ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਤਨੁ ਅੰਧੁ
ਚਿਕੜਿ ਲਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ, ਜਾਂ ਤੁਟੇ ਪਥਰ ਬੰਧੁ ? ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

੧੦੫੫ Dark deeds blind the mind and the blind mind in turn blinds the body. When a dam splits apart, repairing it with mud is of no use. Malar, 1287.

ਮਨਿ ਜੂਠੈ, ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ, ਜਿਹਵਾ ਜੂਠੀ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

੧੦੫੬. If the mind is impure, the body and the tongue also become impure. Siri, 55.

ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ, ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮ ਕਲੀ, ੯੪੪.

੧੦੫੭. One's body, mind and speech become pure by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

3.
MIND'S COMFORT ਮਨ ਦੀ ਤਰਿਪਤੀ

ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀਐ, ਸਿਫਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੮੭.

੧੦੫੮. By singing the praise of God, through His True Name, our mind feels comfort and is satisfied. Maru, 1087.

MIRACLES ਕਰਾਮਾਤ

ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ, ''ਨਾਥ ਜੀ ! ਅਸਾਂ ਤੇ ਵੇਖਣ ਜੋਗੀ ਵਸਤੁ ਨ ਕਾਈ.
ਗੁਰ-ਸੰਗਤ, ਬਾਣੀ ਬਿਨਾਂ, ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀ ਹੈ ਰਾਈ ''.
ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੨.

੧੦੫੯. The Divine Master said,"O dear Yogi ! I have nothing to exhibit; no supernatural powers to display ; for I depend on nothing beyond the holy congregation and the Word of the Lord''. Varan Bhai Gurdas, 1/42.

ਬਾਬਾ ਬੋਲੈ, ''ਨਾਥ ਜੀ ! ਸਬਦੁ ਸੁਨਹੁ ਸਚੁ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ
ਬਾਝੁ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੇ, ਹੋਰੁ ਕਰਾਮਤਿ ਅਸਾਂ ਤੇ ਨਾਹੀ''.
ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੩.

੧੦੬੦.

The Divine Master said,"Listen dear Nath, listen to my word. I am telling you the truth. I have no miracle to exhibit except the miracle of the True Name." Varan Bhai Gurdas, 1/43.

MIRACULOUS TALE ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ

ਧੁਨਿ ਮਹਿ ਧਿਆਨੁ, ਧਿਆਨ ਮਹਿ ਜਾਨਿਆ

੧੦੬੧. ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ! ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

Such is the miraculous tale of the Guru's Word that its melody leads to concentration and concentration leads to knowledge. Ramkali, 879.

MISAPPROPRIATION ਖ਼ਿਆਨਤ

੧੦੬੨. ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਮਾਨੈ, ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਘਾਲੇ. ਮਾਝ, ੧੩੯.

He who clings, in his ego, to what is not, suffers miseries. Majh, 139,

੧੦੬੩. ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ, ਉਸੁ ਸੂਅਰੁ ਉਸੁ ਗਾਇ. ਮਾਝ ੧੪੧.

Depriving others of their due, is eating pork for a Muslim and beef for a Hindu. Majh, 141.

MODERATION ਸੰਜਮ

੧੦੬੪. ਖੰਡਿਤ ਨਿਦ੍ਰਾ, ਅਲਪ ਅਹਾਰੰ, ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੋ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

We should eat but little, sleep but little, and reflect on the reality of life. Ramkali, 939.

MORTAL SINS ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਕਾਰ

੧੦੬੫. ਪੰਚ ਚੋਰ ਚੰਚਲ ਚਿਤੁ ਚਾਲਹਿ. ਮਾਰੂ. ੧੦੨੧.

The five thieves make the fickle mind waver. Maru, 1021.

੧੦੬੬. ਪੰਚ ਮਾਰਿ, ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ..... ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

Man attains peace by subduing the five desires. Prabhati, 1330.

MORTALITY/DEATH ਮੌਤ/ਚਲਾਣਾ

੧੦੬੭. ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧੋ ਕਾਲ ਕੋ ... ਸਿਰੀ, ੫੫.

The whole world is under the sway of death. Siri, 55.

੧੦੬੮. ਸਭਨਾ ਮਰਣਾ ਆਇਆ, ਵੇਛੋੜਾ ਸਭਨਾਹ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

All are subjett to death; all must suffer the separation. Sorath, 595.

੧੦੬੮. ਮਰਣਿ ਨਾ ਮੂਰਤੁ ਪੁਛਿਆ, ਪੁਛੀ ਥਿਤਿ ਨਾ ਵਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੪.

Death comes without asking any date or fixing any time. Sarang, 1244.

੧੦੬੯. ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ ! ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

No one knows where one's end would come to pass, O Mula. Sloka, 1412.

੧੦੭੦. ਜਿਉ ਮਛੀ ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ, ਪਵੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

Men, like the fish, are caught in the net of death, unawares. Siri, 55.

੧੦੭੧. ਚੀਰੀ ਆਈ, ਢਿਲ ਨ ਕਾਊ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

When the warrant of death comes, none can delay its service. Ramkali, 952.

੧੦੭੨. ਜਿਨ੍ਹ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ, ਤਿਨਾ ਮਰਣਾ ਭਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

They who have lost their claim in the court of God, must die. Asa, 418.

੧੦੭੩. ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ. ਜਪੁ, ੨.

They who hearken to the Name of God, are beyond the reach of death. Jap, 2.

੧੦੭੪. ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ
ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

Death is the privilege of the brave, if they die for a noble cause. Wadhans, 579.

MUSIC, BEST STRAIN ਸੰਗੀਤ-ਉੱਚਤਮ ਰਾਗ

੧੦੭੫. ਰਾਗਾ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਹੈ, ਜੇ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

Siri Rag is the best musical strain if by singing through it one comes to love the True Lord. Siri, 83.

MUSIC OF THE AGE ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਾਗ

ਤਾਲ ਮਦੀਰੇ ਘਟ ਕੇ ਘਾਟ
ਦੋਲਕ ਦੂਨੀਆਂ ਵਾਜਹਿ ਵਾਜ;

PANCH-CHOR: i.e. Five thieves, viz. KAM (lust), KRODH (wrath), LOBH (coveteousness), MOH (avarice) and AHANKAR (pride).

ਨਾਰਦੁ ਨਾਚੈ ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਕਹ ਰਾਖਹਿ ਪਾਉ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

੧੦੭੬.

The impulses of the mind are clamouring like the cymbals and ankle-bells ; and the drum of the world is thumping continuously. The mercurial mind is dancing to their tune, setting thus the general tone of the Age. Under such circumstances, where can men of continence and truth plant their feet ? Asa, 349.

MUSLIMS ਮੁਸਲਮਾਣ

ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸੋਈ, ਮਲੁ ਖੋਵੈ ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

੧੦੭੭.

He alone is a Muslim who scrubs himself clean. Dhanasri, 662.

ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ, ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ, ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ
ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ, ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ, ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ. ਮਾਝ, ੧੪੦.

੧੦੭੮.

Let compassion be your mosque, faith your prayer-mat and righteousness your *goran*. Let modesty be your circumcision and uprightness be your fasting. Thus you will become a true Muslim. Majh, 140

...ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ, ਕਰਤਾ ਮੰਨੇ ਆਪ ਗਵਾਵੈ
ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਿਹਰੰਮਤਿ ਹੋਇ, ਤ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ. ਮਾਝ, ੧੪੧

੧੦੭੯.

.....If he willingly submits to the will of God and believing the Creator to be Supreme, loses himself ; if he is also merciful to all creatures, he will be worthy of being acclaimed a true Muslim. Majh, 14

ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਜਾ, ਵਖਤ ਪੰਜਿ, ਪੰਜਾ ਪੰਜੇ ਨਾਉ :
ਪਹਿਲਾ ਸਚੁ, ਹਲਾਲ ਦੂਇ, ਤੀਜਾ ਖੈਰ ਖੁਦਾਇ
ਚਉਥੀ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਮਨੁ, ਪੰਜਵੀ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ
ਕਰਣੀ ਕਲਮਾ ਆਖਿ ਕੈ, ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸਦਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧

੧੦੮੦.

There are five prayers, five times and five names assigned to them. Let truthfulness be the *first*, honest living the *second* and charity-in-God's-Name the *third*. Let your *fourth* prayer be the purity of mind and good intentions ; and the *fifth* the praise and adoration of God. Let good deeds be your article of faith ; and be called thus a true Mnslim. Majh, 1

MYSTERY ਭੇਤ

੧੦੮੦. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ, ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

The Mystery is revealed not through reading, but through understanding. Majh, 148.

NATURE ਕੁਦਰਤ, ਪਰਕਿਰਤੀ

੧੦੮੧. ਕੇਤੀਆ ਤੇਰੀਆ ਕੁਦਰਤੀ, ਕੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ! ਸਿਰੀ, ੧੮.

How wonderful is Your Nature, how great is Your benefaction, O God ! Siri, 18.

ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ

੧੦੮੨ ਜਾ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਤ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

Nature is omni-present and is beyond value. Even if one were to know its value, one would become mute while trying to describe it Siri, 84.

੧੦੮੩. ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ, ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ! ਆਸਾ, ੪੬੩.

True is Your Nature and its laws, O True King ! Asa, 463.

NATURE AND ITS CREATOR ਕਾਦਰ ਤੇ ਕੁਦਰਤ

੧੦੮੪. ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ, ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ..... ਆਸਾ, ੪੬੪.

Your Nature works everywhere ; You are the Master of Nature, its Creator-Lord. Asa, 464.

੧੦੮੫. ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜਿ ਕੈ, ਆਪੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ, ਮਾਝ, ੧੪੩.

God Himself created Nature and Himself thinks and cares for it. Majh, 143.

NATURE, GOD IN ਪਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ

ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ, ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ

੧੦੮੬. ਦੂਜੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ, ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

God of Himself created His ownself; and He Himself assumed the Name. Second besides Himself, He created Nature. wherein He lives and beholds it with delight. Asa, 463

੧੦੮੭. ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕੈ ਵਸਿਆ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

God created Nature and pervades it. Siri, 84.

੧੦੮੮. ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

I am all sacrifice to You, O God, who live in Nature. Asa, 469.

NATURE TO GOD ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਕਾਦਰ

੧੦੮੯. ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ, ਸਿਨਾਖਤੁ ਕੁਦਰਤੀ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

The beneficient God alone is True ; and he is revealed and recognised through Nature. Majh, 141.

੧੦੯੦. ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਸਰਜਿ ਸਮਾਇਆ, ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੋਵਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੮੧.

The Lord who has created the world and pervades it, is known through Nature. Wadhans, 581.

੧੦੯੧. ਆਪਿ ਅਲੇਖੁ, ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਦੇਖਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God Himself is invisible, but He is ever visible through His Nature. Maru, 1042.

NECTAR ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਆਬੇਹਯਾਤ

ਗੁੜੁ ਕਰਿ ਗਿਆਨੁ, ਧਿਆਨੁ ਕਰਿ ਧਾਵੈ, ਕਰਿ ਕਰਣੀ ਕਸੁ ਪਾਈਐ

੧੦੯੨. ਭਾਠੀ ਭਵਨੁ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪੋਚਾ, ਇਤੁ ਰਸ ਅੰਮਿਉ ਚੁਆਈਐ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

Let wisdom be your molasses and concentration be the flowers of *dhawa*. Put in them good deeds as your fermenting bark. Let faith be your furnace and love its plaster, distilling therefrom the sweet nectar. Asa, 360.

ਭੀਤਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ, ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਰਤਨੁ ਆਚਾਰ.

੧੦੯੩. ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋਊ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨੈ, ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

He alone finds the inner nectar who is imbued with the Guru's Word ; and looks alike upon pain and pleasure and the good and bad of the world Malar, 1256.

NEITHER OF THE TWO ਨਾ ਇਹ ਨ ਉਹ

ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ, ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ,

੧੦੯੪. ਨਾ ਅਉਧੂਤੀ, ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

He who nourishes desires, values wordly attachments and cherishes the love of women, is neither a hermit nor a man of the world. Ramkali, 903.

O BRAHMAN ! ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੀ !

ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਬਿਬਿਪ ਪੂਜਿ ਮਨਾਵਹੁ, ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਬੇੜਾ ਬਾਂਧਹੁ, "ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲਾ" !
ਕਾਹੇ ਕਲਰਾ ਸਿੰਚਹੁ, ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਹੁ ?
੧੦੬੫. ਕਾਚੀ ਢਹਿਗ ਦਿਵਾਲ, ਕਾਹੇ ਗਚੁ ਲਾਵਹੁ ? ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

O Pandit ! let Merciful God be your idol and right-conduct your rosary of basil. Make a boat by repeating the Name of the All-pervading Lord and pray, "O Merciful God, be merciful to me" ! Why are you wasting your life by watering the saline land ? Why are you plastering the wall of mud when it is sure to fall ? Basant, 1171.

O BRIDE ! ਵਹੁਟੀ ਜੀ !

ਉਤੰਗੀ ਪੈਓਹਰੀ, ਗਹਿਰੀ ਗੰਭੀਰੀ !
ਸਸੁੜਿ ਸੁਹੀਆ ਕਿਵ ਕਰੀ, ਨਿਵਣੁ ਨ ਜਾਇ ਥਣੀ ?
ਗਚੁ ਜਿ ਲਗਾ ਗਿੜਵੜੀ, ਸਖੀਏ ਥਉਲ ਹਰੀ
੧੦੬੬. ਸੇ ਭੀ ਢਹਦੇ ਡਿਠੁ ਮੈ, ਮੁੰਧ ! ਨ ਗਰਬੁ ਥਣੀ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

O swollen-headed bride of pretty breasts, be sober and placid ! In the pride of your youth and beauty, you say : "I am unable to bow to my Father-in-Law on account of the fleshiness of my breasts."

Beware, O young lady, I have seen even mountain-high mansions, plastered with lime, reduced to the dust. Pray do not be proud, therefore, of your lushy youth and beauty. Slok, 1410.

੧੦੬੭. ਸਹੁ ਨੇੜੈ ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ ! ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ? ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

O foolish bride, the Groom is near at hand. He is within you. Why do you seek Him without ? Tilang, 722.

ਲਬ, ਲੋਭ, ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਤੀ, ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ
੧੦੬੮. ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ, ਭਈ ਕਾਮਣਿ ਇਆਣੀ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

She who is intoxicated with greed and covetousness, is immersed in *Maya*. The spouse is not attained by such means, O ignorant bride! Tilang, 722.

O BROTHER ! ਵੀਰ ਜੀ !

ਮਨ ਕਾਹੇ ਭੂਲੇ, ਮੂੜ ਮਨਾ !
੧੦੬੯. ਜਬ ਲੇਖਾ ਦੇਵਹਿ ਬੀਰਾ ! ਤਉ ਪੜਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੨

O ignorant mind, why do you forget God ? O brother, you will be considered educated only when you will be able to render your account well in His court. Asa, 432.

ਘਰ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ, ਭਾਈ ! ਮਾਰੂ. ੯੯੦.

Domestic involvements are a whirl-pool, O brother ! Maru, 990.

O CREATOR ! ਕਰਤਾ ਜੀ !

ਕਰਤਾ ! ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰੈ ਜੋਰਿ
੧੧੦੦. ਏਕੁ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀਐ, ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਕਿਆ ਹੋਰਿ ? ਸਿਰੀ, ੧੭.

O Creator ! all that is, is in Your power. The only word worth-pondering for me is that when You are with me, I need not seek anything or require anyone else. Siri, 17.

O DAMSEL ! ਬੀਬੀ ਜੀ !

ਸੁਣਿ ਮੁੰਧੇ ਹਰਣਾਖੀਏ ! ਗੂੜਾ ਵੈਣੁ ਅਪਾਰੁ
'ਪਹਿਲਾ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਿ ਕੈ, ਤਾਂ ਕੀਚੈ ਵਾਪਾਰੁ ;
ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰਜਨਾ, ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੂੰ ਜੈਕਾਰੁ
੧੧੦੧ ਜਿਤੁ ਦੋਹੀ ਸਜਣ ਮਿਲਨਿ, ਲਹੁ ਮੁੰਧੇ ਵੀਚਾਰੁ, ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

Listen, O damsel with deer-like eyes, listen these words of infinite wisdom : 'Trade only after examining the commodity and knowing its worth. Declare that you will never side with the evil-doors. Proclaim that you will ever wish victory of the good ones. Give your thought to the proclamation that leads you to your Friend.' Slok, 1410.

O GOD ! ਰੱਬ ਜੀ !

ਤੁਧੁ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ, ਕਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਆ ?
੧੧੦੨ ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੁ, ਹੋਰ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

There is none other like You, O God ! So how can one describe You ? You alone are eternal, others only come and go. Malar, 1279.

O LADY ! ਮੁੰਧ ਜੀ !

੧੧੦੩ ਮੁੰਧੇ ! ਗੁਣ-ਹੀਣੀ ਸੁਖੁ ਕੇਹਿ ?. ਸਿਰੀ, ੯੦.

What happiness can there be for one without virtue, O lady. Siri, 56.

O MAN ! ਮਨੁੱਖ ਜੀ !

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਰੇ ਮਨਾ ! ਸੁਣੀਐ ਸਿਖ ਸਹੀ :
'ਲੇਖਾ ਰਬੁ ਮੰਗੇਸੀਆ, ਬੈਠਾ ਕਢਿ ਵਹੀ
ਤਲਬਾ ਪਉਸਨਿ ਆਕੀਆ, ਬਾਕੀ ਜਿਨਾ ਰਹੀ
੧੧੦੪ ਅਜਰਾਈਲੁ ਫੇਰਸਤਾ, ਹੋਸੀ ਆਇ ਤਈ'. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

Listen, O man ! the true instruction : 'God, seated in judgement and having the ledger of deeds before Him, shall call you to account The rebels, having not yet aquared their accounts. shall be called out and the Angel of Death shall hover on them.

Ramkali, 953.

O MATES ! ਸਹੇਲੀਓ !

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਹੇਲੀਹੋ ! ਸਹੁ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ
੧੧੦੫ ਹਮ ਸਹ ਕੇਰੀਆ ਦਾਸੀਆ, ਸਾਚਾ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

O my mates, the Lord is extremely lovable. We all are His maid-servants and He, our Master, is eternally true. Suhi, 729.

O MIND ! ਮਨ ਜੀ !

ਮੂਰਖ ਮਨ ! ਕਾਹੇ ਕਰਸਹਿ ਮਾਣਾ ?
੧੧੦੬ ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਖਸਮੈ ਭਾਣਾ. ਮਾਰੂ, ੯੮੬.

O foolish mind ! why do you pride when you have to quit the scene soon in God's will, Maru, 789.

O MORTAL ! ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀ !

ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ
੧੧੦੭ ਲਗਾ ਕਿਤੁ ਕੁਫਕੜੇ, ਸਭ ਮੁਕਦੀ ਚਲੀ ਰੈਣਿ ? ਸਿਰੀ, ੪੩.

O mortal ! you came in the world to earn merit ; but you are engrossed in useless tasks, while the night of life is heading to its end. Siri,43,

O MULLAH ! ਮੁੱਲਾਂ ਜੀ !

ਮਰਣਾ ਮੁਲਾ ! ਮਰਣਾ
ਭੀ ਕਰਤਾਰਹੁ ਡਰਣਾ
ਤਾ ਤੂ ਮੁਲਾ, ਤਾ ਤੂ ਕਾਜੀ, ਜਾਣਹਿ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਈ
੧੧੦੮ ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਪੜਿਆ ਹੋਵਹਿ, ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

All are subject to death, O *Mullah* ! Why not abide then in the fear of God ? You are a *Mullah*, You are a *Qazi* only if you comprehend the Name of God and contemplate on it. Beware, howsoever learned a person may be, none remains here when his measure is full. Siri, 24.

O PANDIT ! ਪੰਡਤ ਜੀ !

ਸੁਣਿ ਪੰਡਿਤ ਕਰਮਾਕਾਰੀ !
ਜਿਤੁ ਕਰਮਿ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ, ਭਾਈ ! ਸੁ ਆਤਮ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ
ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਬਕੈ ਖੜੋ ਭਾਈ ! ਕਰਮ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰੀ
ਪਾਖੰਡਿ ਮੈਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਭਾਈ ! ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਵਿਕਾਰੀ
੧੧੦੯. ਇਨ ਬਿਧਿ ਡੂਬੀ ਮਾਕੁਰੀ ਭਾਈ ! ਉਂਡੀ ਸਿਰ ਕੈ ਭਾਰੀ. ਸੋਰਠ, ੬੩੫.

Hear me, O *Pandit*, the ritualist ! The one rite which brings peace and bliss, is meditation upon spiritual reality.

You stand up and recite the *Shastras* and *Vedas*, but you act and behave like men-of-the-world. You are dirty within with the filth of sin which cannot be cleaned through hypocrisy, O brother !

You are caught like a spider and tossed upside down (in the web you yourself have spun). Sorath, 635.

O SHAIKH ! ਸ਼ੇਖ ਜੀ !

ਸਚੁ ਕੀ ਕਾਤੀ, ਸਚੁ ਸਭੁ ਸਾਰੁ, ਘਾੜਤ ਤਿਸ ਕੀ, ਅਪਰ ਅਪਾਰ ।
ਸਬਦੇ ਸਾਣ, ਰਖਾਈ ਲਾਇ, ਗੁਣ ਕੀ ਥੇਕੈ, ਵਿਚਿ ਸਮਾਇ ।
ਤਿਸ ਕਾ ਕੁਠਾ ਹੋਵੈ ਸੇਖੁ ; ਲੋਹੂ ਲਬੁ ਨਿਕਥਾ ਵੇਖੁ ।
੧੧੧੦ ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਲਗੈ ਹਕਿ ਜਾਇ ; ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਦੀਦਾਰਿ ਸਮਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ ੯੫੬.

If truth be the knife and truth its steel, it will work wonderfully well. If it be sharpened on the whetstone of the Word and kept protected in the scabbard of virtue (it will become much more effective). If one surrenders his head to such a knife, O Shaikh, all his blood of greed flows out ; he becomes acceptable, gets yoked to the True One and is merged thereby in His vision. Ramkali, 956.

O YOGI ! ਜੋਗੀ ਜੀ !

ਸਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ ਤੂ ਅਉਧੂ ! ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ, ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ।.....
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਅਉਧੂ ! ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਹੋਈ
੧੧੧੧. ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਨਾਨਕ, ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

Listen O Yogi ! the quintessence of the Divine Word. Yoga cannot be practised without contemplating the Name of God. They who are imbued with the Name, remain absorbed in God night and day and thereby attain peace and bliss. The Name is obtained through the True Guru, O Yogi, and one comes to know thereby the way of Yoga. Reflect therefore on this and rest assured that without the Name, no one is ever freed. Ramkali, 946.

O MY MASTER ! ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ !

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ! ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ
ਜਲਿ, ਥਲਿ, ਮਹੀਅਲਿ, ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ, ਆਪੇ ਸਰਬ-ਸਮਾਣਾ।
ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ, ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਕਿਨੇਹਾ !
੧੧੧੨. ਇਕਤੁ ਰੂਪਿ ਫਿਰਹਿ ਪਰਛੰਨਾ, ਕੋਇ ਨ ਕਿਸਹੀ ਜੇਹਾ ! ਸੋਰਠ. ੫੯੬.

O my Master ! wonderous are Your ways. You pervade the waters, the land and the inter space. You dwell in all and wherever I look I see only Your light.

Of what kind is Your own form ? You move concealed in all creation in a single form ; and yet inspite of Your presence in all, no one resembles the other ! Sorath, 596.

O MY MIND ! ਓ ਮੇਰੇ ਮਨਾ !

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ! ਤੂ ਥਿਰੁ ਰਹੁ, ਚੋਟ ਨ ਖਾਵਹੀ ਰਾਮ
੧੧੧੩. ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ! ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ, ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹੀ ਰਾਮ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੩.

Be still, my mind, and you shall not be hurt. Sing God's praises, my mind, and you shall merge in supreme tranquility. Tukhari, 1113.

OCCUPATION ਕੰਮ ਕਿੱਤਾ

੧੧੧੪. .....ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ, ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

.....All this dance is to the tune of bread. Asa, 465.

੧੧੧੫. ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ, ਮੰਨਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਕੰਮੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

Let devotion to God be your service and faith in the Name your occupation. Sorath, 596.

OCEAN OF EXISTENCE, HOW TO CROSS, THE
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ : ਕਿਵੇਂ ਤਰਿਆ ਜਾਏ ?

ਜਬ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ, ਤਬ ਹੀ ਕਿਉਕਰਿ ਏਕ-ਕਹੈ ?
ਆਸਾ ਭੀਤਰਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ, ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਮਿਲੈ

੧੧੧੬. ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ, ਜੀਵਤਿਆ ਇਉ ਮਰੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

When mind is engressed in hopes and fears, one cannot speak of the one God : It is only when one lives withont hope in the midst of hopes that one meets the one Lord. This is how the Ocean of Existence is crossed. This is how one dies to self while still alive Ramkali, 877.

ਚਰਪਟ ਜੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ—

੧੧੧੭. ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ, ਕਿਉਕਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਰੋ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

Charpat Asked—

"The Ocean of Existence is said to be impassable. How then can we cross it and safely reach the other shore—Asked Charpat. Ramkali, 938.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ—

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ, ਮੁਰਗਾਈ ਨੈਸਾਣੇ
੧੧੧੮. ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ, ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

Guru Nanak Answered :—

"As the lotus thrusts upwards and does not drown in water, as the duck swims and does not become wet while swimming, so can we cross, safely and un-affectedly, the Ocean of Existence by attuning our minds to the Word of the Guru and repeating the holy Name of God", answered Nanak. Ramkali, 938.

OFFERING TO GOD'S MESSENGER ਰੱਬੀ ਕਾਸਦ ਦੀ ਭੇਟਾ

ਤੈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬਾਤ ਜਿ ਆਖੈ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ! ਕਿਆ ਦੀਜੈ ?

੧੧੧੯. ਸੀਸੁ ਵਢੇ ਕਰਿ ਬੈਸਣੁ ਦੀਜੈ, ਵਿਣੁ ਸਿਰ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

What shall I offer him who comes to convey me Your message, O Lord ? Chopping off my head and making a seat thereof, I shall give it to him to sit on and serve him thereafter without it. Wadhans, 558.

OIL OF LOVE ਪਿਆਰ ਦਾ ਤੇਲ

ਦੀਪਕ ਰਸ ਤੇਲੋ, ਧਨ ਪਿਰ ਮੇਲੋ

੧੧੨੦. ਧਨ ਓਮਾਹੈ ਸਰਸੀ, ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

If the oil that feeds the lamp be of the essence of love, the bride will meet the groom and shall be blessed. Tukhari, 1109.

OLD AGE ਬੁੱਢੇਪਾ

ਉਜਲ ਮੋਤੀ ਸੋਹਣੇ, ਰਤਨਾ ਨਾਲਿ ਜੁੜੰਨਿ

੧੧੨੧. ਤਿਨ ਜਰੁ ਵੈਰੀ ਨਾਨਕਾ, ਜਿ ਬਢੇ ਥੀਇ ਮਰੰਨਿ. ਸੂਹੀ, ੭੮੮.

Old age is the enemy of beautiful pearl-like teeth and the jewel-like sparkling eyes. They die, when age wears them out. Suhi, 788.

ONE IN ALL ਏਕ ਤੇ ਅਨੇਕ

ਆਪੇ ਮਾਛੀ ਮਛੁਲੀ, ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ

੧੧੨੨. ਆਪੇ ਜਾਲ ਮਣਕੜਾ, ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

God Himself is the fish and the fisherman ; Himself the water and the net. He Himself is the float of the net and Himself the bait within it. Siri, 23.

ਆਪੇ ਭਵਰਾ, ਫੂਲ, ਬੇਲਿ.....

੧੧੨੩. ਆਪੇ ਬਛਰੂ, ਗਊ, ਖੀਰੁ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

God Himself is the creeper, the flower and the black-bee... He Himself is the cow, the calf and the milk. Basant, 1190.

੧੧੨੪. ਆਪੇ ਕਰਣੀ, ਕਰਣਹਾਰੁ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੦.

God Himself is the doer and Himself the Deed. Basant, 1190.

ONLY PLEA, THE ਇੱਕੋ ਤਰਲਾ

ਕੀ ਵਿਸਰਹਿ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤਾ ਲਾਗੈ

੧੧੨੫. ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ, ਤੂੰ ਵਿਸਰੁ ਨਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

How can we forget Him without whom we suffer profound pain ? Pray do not forsake me, Lord ! for without You I am afflicted by pain and sorrow. Asa, 354.

ONLY PROFIT, THE ਇੱਕ ਲਾਭ

੧੧੨੬. ਜਗੁ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ, ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

The only profit to be earned in this world is the Name of God which can be earned only by dwelling on the Guru's Word. Siri, 55.

ONLY REFUGE, THE ਇੱਕੋ ਓਟ

੧੧੨੭. ਨਾਨਕੁ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ, ਅਵਰ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

There is no other place to go to except God ; and he is but One. Siri, 60

ONLY WAY, THE ਇੱਕੋ ਰਾਹ

ਹੇਕੋ ਪਾਧਰ, ਹੇਕੁ ਦਰੁ, ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਨਿਜ ਥਾਨੁ

੧੧੨੮. ਰੂੜਓ ਠਾਕਰੁ ਨਾਨਕਾ, ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

There is but one way leading to the one door. The Guru is the ladder by which the self is reached and the beautiful Lord ame alone is the embodiment of all bliss, is seen. Malar, 1279.

OPPORTUNITY FRITTERED ਅਵਸਰ-ਖੁਥਾ

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਬਿਕਲੁ ਭਇਆ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ

੧੧੨੯. ਧਨ ਸਿਉ ਰਤਾ, ਜੋਬਨਿ ਮਤਾ, ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੭੫.

The soul, forgetting God's Name, gets caught in the snare of *Maya*. It fritters away its opportunity through absorbing itself in wealth and getting intoxicated by bodily beauty. Siri, 75.

OUR DOINGS ਸਾਡੇ ਕਰਮ

੧੧੩੦. ਰਸ-ਕਸ, ਆਪੁ-ਸਲਾਹਣਾ, ਏ ਕਰਮ ਮੇਰੇ ਕਰਤਾਰ ! ਸਿਰੀ, ੧੫.

We are engrossed in sins, savours and self-esteem. These are our doings, O God ! Siri, 15.

PAIN ਦੁੱਖ

੧੧੩੧. ਦੁਖ ਮਹੁਰਾ, ਮਾਰਣ ਹਰਿ ਨਾਮੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

Pain is the poison, God's Name is its antidote. Malar, 1257.

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ

੧੧੩੨. ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

He who forgets God and indulges in sensuous pleasures, suffers from pains from within. Malar, 1256.

੧੧੩੩. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

The whole world is unhappy (in one way or another). Ramkali, 954.

PAIN AND PLEASURE ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ

੧੧੩੪. ਦੁਖ ਦਾਰੂ, ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ, ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

Pain is the remedy and pleasure the malady ; where all is pleasure, there is no yearning for God. Asa, 469.

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਪੁਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕੀਏ

੧੧੩੫. ਸੋ ਜਾਣੈ ਜਿਨਿ ਦਾਤੈ ਦੀਏ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.

Pain and pleasure are the fruits of our past deeds. The beneficient Lord, who blesses us with these, alone knows their mystery. Maru, 1030.

੧੧੩੬. ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ. ਜਪੁ, ੧.

Pain and pleasure are bestowed through God's own will Jap, 1.

੧੧੩੭. ਦੂਖ ਸੂਖ ਸਭੁ ਤਿਸੁ ਰਜਾਇ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੮੮.

Our pains and pleasures are in accordance with God's will. Basant, 1188.

੧੧੩੮. ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਦੁਖੁ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

Everyone craves happiness, no one asks for misery. Siri, 57.

੧੧੩੯. ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੀਅਹਿ, ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

Poise is attained by piercing the heart through with the love of the Word and by regarding pain and pleasure alike. Siri, 57.

PANGS OF SEPARATION ਬਿਰ੍ਹੁੰ-ਪੀੜਾਂ

੧੧੪੦. ਜੋ ਸਹ ਕੰਠਿ ਨ ਲਗੀਆ, ਜਲਨੁ ਸਿ ਬਾਹੜੀਆਹਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

Arms that do not surround the neck of the spouse, burn in anguish. Wadhans, 558.

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ, ਪਿਰ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ
ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਆਵੈ, ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ, ਦਾਮਨਿ ਚਮਕਿ ਡਰਾਏ
ਸੇਜ ਇਕੇਲੀ, ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ, ਮਰਣੁ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਮਾਏ !

੧੧੪੧. ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨੀਦ, ਭੂਖ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ? ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਖਾਵਏ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

I love my Lo'd body and soul, but He has left for foreign lands. He is not coming home and I am pining. The lightning flashes and terrifies me. My bed is lonely and I feel great misery, so much so that I feel I am dying of it, Mother ! Without Him, I feel neither sleepy, nor hungry. I cannot suffer even my clothes upon me. Tukhari, 1108.

PARADISE ਬੈਕੁੰਠ

੧੧੪੨. ਦਰ ਦਰਸਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੋਵੈ, ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਕਰੈ ਕਿਆ ! ਆਸਾ, ੩੬੦.

He who loves to see God, does not care for salvation or paradise. Asa, 360.

PAST DEEDS ਕਿਰਤ

੧੧੪੩. .....ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ..... ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

.....The accumulated effect of past deeds cannot be removed (except through God's grace). Basant, 1171.

੧੧੪੪. ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ, ਕਰਤੈ ਕਰਿ ਪਾਇਆ, ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ.. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

None can erase the record of our past deeds, written by God Himself (except through His own grace). Suhi, 762.

PATIENCE ਸਬਰ

੧੧੪੫. .....ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾ, ਸਿਰੀ. ੮੩.

Patience is the sustenance of angelic beings. Siri, 83.

PEACE ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ

੧੧੪੬. ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹਹਿ, ਮਨਿ ਵਸਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ ੧੮.

Peace accrues by cherishing Him who has given us life and soul. Siri, 18.

ਗਾਵੀਐ, ਸੁਣੀਐ, ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ

੧੧੪੭. ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ, ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ. ਜਪੁ, ੨.

Let us sing and hear the praises of God, and let His love grow within. Our sorrows will thus depart and we will enjoy, thereby, abiding peace. Jap, 2.

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ, ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ

੧੧੪੮. ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

He who meets the true Guru and enshrines God's Name in his heart, finds peace. Asa, 468.

੧੧੪੯. ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ, ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

One who recognises God's command, enjoys continuous happiness and peace of mind. Gauri, 156.

PEACE AND EQUANIMITY ਸੁੱਖ-ਸਹਿਜ

੧੧੫੦. ਤਜਿ ਸਾਦੁ, ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਹੋਈ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

Abandon your craving for worldly pleasures so that you may enjoy peace and equanimity. Maru, 989.

PEACE AND VISION ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਦਰਿਸ਼ਟੀ

ਓਟ ਗਹੀ, ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੇ, ਭਏ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰਾ

੧੧੫੧. ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਦੀਰਘ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ, ਗੁਰਸਬਦੀ ਮਨੁ ਧੀਰਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

By seeking God's refuge and abiding at His feet, my body becomes pure, my mind is restored and I am blessed with peace and deep vision. Tukhari, 1107.

PERFECT IDENTITY ਸੰਪੂਰਨ ਅਭੇਦਤਾ

ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
੧੧੫੨. ਆਸਾ, ੪੧੫.

Perceiving the self, he has become one with the Formless One.
Asa, 415.

ਰਾਜਨ ਰਾਮ ਰਵੈ ਹਿਤਕਾਰਿ, ਰਣ ਮਹਿ ਲੂਝੈ ਮਨੂਆ ਮਾਰਿ
ਰਾਤਿ ਦਿਨੰਤਿ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ, ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾ;
ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ, ਅਤਿ ਨਿਰਮਾਇਲੁ, ਸੀਝਸਿ ਦੇਹਾ
੧੧੫੩. ਰਹਸੀ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਇਕ ਭਾਇ, ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਸਾਚਿ ਲਿਵ ਲਾਇ.
ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

He who lovingly adores God, the King, wins the battle of life and conquers his mind. He remains immersed in God's love day and night, and comes to know Him who pervades the three worlds and the four ages. He then becomes like Him whom he knows. He is rendered very pure and his body is sanctified. God dwells in his heart as his only love. He cherishes the Word within himself and remains attuned to the Truth.
Ramkali, 931.

PERFECT KINGS ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹ

ਸਬਾਹੀ ਸਾਲਾਹ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ
ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹ, ਵਖਤੈ ਉਪਰਿ ਲੜਿ ਮੁਏ.
੧੧੫੪. ਮਾਝ, ੧੪੫.

They alone who praise God early in the morning, meditate on Him wholeheartedly and grapple with their selves at the right time, are the perfect kings.
Majh, 145.

PERFECT MASTER ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ, ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਦੇਖਾਲਿਆ.
੧੧੫੫ ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

God's Name is the treasure of bliss which is seen through the grace of the perfect Guru.
Malar, 1284.

PERFECTION ਸੰਪੂਰਨਤਾ

ਸਬਦਿ ਮਰੈ, ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ
੧੧੫੬. ਬਿਨੁ ਮੂਏ ਕਿਉ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ? ਗਉੜੀ, ੧੫੩.

He who dies in the Word, does not die again. Without dying such a death, none can attain perfection. Gauri, 153.

PILGRIMAGE ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰਾ

੧੧੫੭. ਤੀਰਥੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ, ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

The true pilgrimage consists in the contemplation of the Name and in the realization of inner knowledge. Dhanasri, 687.

੧੧੫੮. ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ, ਤੀਰਥੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੬.

God has entered my being, I make a pilgrimage within and am purified. Tukhari, 1109.

PILGRIMAGE, PLACE OF ਤੀਰਥ-ਅਸਥਾਨ

੧੧੫੬. ...ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

God's Name is the real place of pilgrimage (i. e. the source of purification). Dhanasri, 687.

ਗੁਰ ਸਮਾਨਿ ਤੀਰਥੁ ਨਹੀ ਕੋਇ

੧੧੬੦. ਸਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਤਾਸ ਗੁਰੁ ਹੋਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੮.

There is no place of pilgrimage like the Guru for he alone is the pool of compassion and contentment. Prabhati, 1328.

੧੧੬੧. ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮਾਰੀ, ਨਾਵੈ ਆਤਮ ਰਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

The singing of God's praise in which my soul bathes constantly, is for me a pilgrimage to Benares and washing in the Ganges. For true bathing consists in the constant cherishing of one's love for God. Asa, 358.

PILGRIMAGE, PLACE OF : BATHING AT ਤੀਰਥ-ਇਸ਼ਨਾਨ

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਣ ਜਾਉ. ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ

੧੧੬੨ ਤੀਰਥੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ, ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

Should I go and bathe at a so-called place of pilgrimage ? God's Name is the real place of pilgrimage which consists in the contemplation of the Word and cultivation of inner knowledge. Dhanasri, 687.

ਨਾਵਣ ਚਲੇ ਤੀਰਥੀ, ਮਨਿ ਖੋਟੈ ਤਨਿ ਚੋਰ
ਇਕੁ ਭਾਉ ਲਥੀ ਨਾਤਿਆ, ਦੁਇ ਭਾ ਚੜੀਅਸੁ ਹੋਰ
ਬਾਹਰਿ ਧੋਤੀ ਤੂੰਮੜੀ, ਅੰਦਰਿ ਵਿਸੁ ਨਿਕੋਰ
੧੧੬੩. ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣਨਾਤਿਆ, ਚੋਰ ਸਿ ਚੋਰਾ ਚੋਰ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

If a man goes to bathe at a place of pilgrimage with the mind of a crook and the body of a thief, his exterior will of course be washed by bathing but his interior will become sullied twice over. He will be cleaned from without like a gourd, but he will be cherishing pure poison within. The saints are good even without such ablution. The thief remains a thief even if he bathes thus at places of pilgrimage. Suhi, 789.

PLEASURE ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ, ਰਸ-ਭੋਗ

੧੧੬੪. ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਸਜਣਾ, ਐਸਾ ਹਸਣੁ ਸਾਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

That pleasure alone is excellent which encourages one to surrender one's body and mind to the True Friend. Slok, 1410.

੧੧੬੫. ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ, ਥੋੜੜਿਆ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੫੧.

The pleasures of the world are false and transitory like the colour of the saf-flower which fades within few days. Suhi, 751.

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ
੧੧੬੬. ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

He who forgets God and indulges in sensuous pleasures, suffers from pains from within. Malar, 1256.

POISON AND ANTIDOTE ਜ਼ਹਿਰ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰ-ਮਾਰ

ਦੂਖ ਮਹੁਰਾ, ਮਾਰਣ ਹਰਿ ਨਾਮੁ
ਸਿਲਾ ਸੰਤੋਖ, ਪੀਸਣੁ ਹਥਿ ਦਾਨੁ
ਨਿਤ ਨਿਤ ਲੇਹੁ, ਨ ਛੀਜੈ ਦੇਹ
ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਜਮੁ ਮਾਰੈ ਠੇਹ।
ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਖਾਹਿ ਗਵਾਰ!
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤੇਰੇ ਜਾਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

Pain is the poison, God's Name is its antidote. pound on the stone of patient contentment with the hand of charity. Take it daily so that your body is not torn away and even the Regent of Death is struck down at the end. O, ignorant man, take such a medicine so that you could be purged of all evils. Malar, 1257.

POSSESSIONS ਮਾਲ-ਧਨ

੧੧੬੮ ਪੂਜੀ ਮਾਰ ਪਵੈ ਨਿਤ ਮੁਦਗਰ, ਪਾਪੁ ਕਰੇ ਕੋਟਵਾਰੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੧.

Our possessions beat us down everyday, and sin acts as our guardian-angel. Basant, 1191.

POSTPONEMENT ਅਗਾਹਾਂ ਪਾਉਣਾ, ਵਿਲੰਭਣ

੧੧੬੯. ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ, ਮਤੁ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ. ਸੋਰਠਿ. ੫੯੫.

Carry good deeds for travelling-expenses and leave not to-day's task till tomorrow. Sorath, 595.

POWER AND PROTEST ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਰੋਸ

ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕਉ ਮਾਰੇ, ਤਾ ਮਨਿ ਰੋਸੁ ਨ ਹੋਈ

੧੧੭੦. ਸਕਤਾ ਸੀਹੁ ਮਾਰੈ ਪੈ ਵਗੈ, ਖਸਮੈ ਸਾ ਪੁਰਸਾਈ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

If the strong smites the strong, we may not feel grieved over it. But when a fierce lion falls upon the helpless cattle, the master of the herd must answer for it. Asa, 360.

POWER AND WEALH, LOVE FOR ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦਾ ਮੋਹ

ਰਾਜਿ ਰੰਗੁ, ਮਾਲਿ ਰੰਗੁ

੧੧੭੧. ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਨਚੈ ਨੰਗੁ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

He who is imbued with the love of power and wealth, dances shamelessly to their tune. Majh, 142.

PRACTICAL LIFE ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ

੧੧੭੨. ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ, ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ. ੮੩੧.

The *Manmukh** preaches piety, but does not himself practise it. Bilawal, 831.

*MANMUKH, i.e. turned to self (cf. GURMUKH i. e. turned to God or Guru), self-willed, egocentric ; irreligious ; unspiritual ; astrayed from the divine path.

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਪਿ ਸਾਰੁ
ਲਬੁ, ਲੋਭੁ ਬੁਰਾ ਅਹੰਕਾਰੁ
ਲਾੜੀ, ਚਾੜੀ, ਲਾਇਤਬਾਰ
੧੧੭੩. ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ, ਮੁਗਧੁ ਗਵਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

Reap the profit of the contemplation of God's Name which indeed is the essence of all excellence. Avarice, covetousness and egotism are evil. Neither slander, nor incite, nor provoke anyone. The *Manmukh* who goes this way is blind, foolish and ignorant.
Ramkali, 931.

੧੧੭੪. ਸਾਚੀ ਰਹਤ, ਸਾਚਾ ਮਨ ਸੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

Man's conduct can be true only if he cherishes the True One within his heart. Bilawal, 831.

ਜਹ ਕਰਣੀ ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤਿ
੧੧੭੫. ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਘਟੇ ਘਟਿ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

Where conduct is good, understanding is perfect; without good conduct, it is less and less. Siri, 25.

PRAYER ਅਰਦਾਸ

੧੧੭੬. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲਈ, ਨਾਲਿ ਖਸਮ ਚਲੈ ਅਰਦਾਸਿ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

It is prayer, not command, that succeeds with the Master. Asa, 474.

੧੧੭੭. ਜੇ ਦਰਿ ਮਾਂਗਤੁ ਕੂਕ ਕਰੇ, ਮਹਲੀ ਖਸਮੁ ਸੁਣੇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

Whosoever cries out and begs at the Lord's door, is duly heard and blessed. Asa, 349.

PRICELESS PEARL ਅਮੁੱਲ ਮਾਣਕ

੧੧੭੮. ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ, ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

The mind is a priceless pearl, but it attains honour only by dwelling on the Name of God. Siri, 22.

PRIDE ਮਾਣ, ਗਰਬ, ਹੰਕਾਰ

ਕੀਤਾ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਮਾਨੁ ?
੧੧੭੯. ਦੇਵਣਹਾਰੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਨੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

Why should the created be proud of his gifts, when the Creator alone has the power to give ? Siri, 25.

ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਾਹੇ ਕਰਸਹਿ ਮਾਣਾ ?

੧੧੮੦. ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਖਸਮੈ ਭਾਣਾ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

O foolish mind ! why are you proud when you are bound to quit the world as and when God so pleases ? Maru, 989.

੧੧੮੧. ਨਾਨਕ ਤੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ, ਜਿ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੰਤਿ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

They who are proud without merit, are the real donkeys. Slok, 1411.

ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਬੁਰਾ ਸੰਸਾਰੈ

੧੧੮੨. ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਤਿਸੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

The evil of pride has gripped the whole world ; but he who meets the Guru gets rid of it. Gauri, 224.

੧੧੮੩. ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ, ਗਗਨ ਪੁਰੁ ਪਾਏ. ਗਉੜੀ, ੧੫੩.

By overpowering pride, man ascends to celestial heights. Gauri, 153.

ਕਮਰਿ ਕਟਾਰਾ ਬੰਕੁੜਾ, ਬੰਕੇ ਕਾ ਅਸਵਾਰੁ

੧੧੮੪. ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੈ ਨਾਨਕਾ, ਮਤੁ ਸਿਰਿ ਆਵੈ ਭਾਰ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੬.

Riding a beautiful horse with a pretty dagger hanging by one's waist, should not make one proud lest one should fall headlong on the ground. Ramkali, 956.

PRIMORDIAL GIFT ਧੁਰੋਂ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾਤ

੧੧੮੫. . . ਧੁਰਿ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

None can erase the Primordial Gift. Siri, 62.

PROBLEM AND SOLUTION ਮਸਲਾ ਤੇ ਹਲ

ਮਸਲਾ:

ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਨ ਕੋ ਰਹੈ, ਰੰਗੁ ਨ ਤੁੰਗੁ ਫਕੀਰੁ
ਵਾਰੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ, ਕੋਇ ਨ ਬੰਧੈ ਧੀਰ ;
ਰਾਹੁ ਬੁਰਾ ਭੀਹਾਵਲਾ, ਸਰ ਡੂਗਰ ਅਸਗਾਹ
ਮੈ ਤਨਿ ਅਵਗਣ ਝੁਰਿ ਮੁਈ, ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕਿਉ ਘਰਿ ਜਾਹ ?

ਹਲ:

ਗੁਣੀਆ ਗੁਣ ਲੇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ, ਕਿਉ ਤਿਨ ਮਿਲਉ ਪਿਆਰਿ ?
ਤਿਨ ਹੀ ਜੈਸੀ ਥੀ ਰਹਾਂ, ਜਪਿ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ
ਅਵਗੁਣੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ, ਗੁਣ ਭੀ ਵਸਹਿ ਨਾਲਿ

੧੧੮੬. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਜਾਪਨੀ, ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੬

The problem :

No one, neither kings nor beggars, neither rich nor poor, remains here permanently. No one can stay when his turn comes round.

The path is difficult and dreadful and passes through impassable seas and mountains. I am dying of grief owing to my sins ; and how can I enter His house without any virtues ? The righteous meet the Almighty by means of their virtues ; but how am I to meet them in love ? Ramkali, 936.

Its Solution :

I shall become like them by meditating on God and cultivating virtues. I am full of demerits but redeeming qualities also abide with me.

But these are not perceived without the guidance of the True Guruu and medttaion on the Word. Ramkali, 936.

PROFIT AND LOSS ਲਾਭ-ਹਾਣ

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਤੋਟਾ ਸਭ ਥਾਇ

੧੧੮੭. ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ, ਜਾ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

Without the Name, man loses always and everywhere. He earns a profit only when God makes known to him the true bargain. Ramkali, 931.

PROTECTION ਰੱਖਿਆ

੧੧੮੮. ਹਰਿ ਬਾਝੁ ਰਾਖਾ ਕੋਇ ਨਾਹੀ..... ਆਸਾ, ੪੩੯.

There is no protection except in the Lord. Asa, 439.

੧੧੮੯. ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ, ਸਚਾ ਰਖਵਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

He who enjoys the protection of the True Lord, is beyond the reach of the Regent of Death. Malar, 1284.

PROTEST ਰੋਸ

੧੧੯੦. ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ, ਰਹਣੁ ਨਹੀ ਸੰਸਾਰੈ. ਰਾਮਕਲੀ ੯੩੧.

Do not be angry with the Lord but drink the nectar of His Name ; since we are not to live for ever in this world. Ramkali, 931.

PUNISHMENT ਸਜ਼ਾ

੧੧੯੧. ਦੁਸਟੀ ਸਭਾ ਵਿਗੁਚੀਐ, ਬਿਖੁ ਵਾਤੀ, ਜੀਵਣ ਬਾਦਿ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

He who associates himself with the evil-doers, is destroyed. Being fed on poison, his life goes to waste. Prabhati, 1343.

PURIFICATION ਸੱਚਮ, ਸ਼ੁੱਧੀ

੧੧੯੨. ਸਾਚ ਬਿਨਾ, ਸੂਚਾ ਕੋ ਨਾਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

No one is purified without inculcating Truth. Ramkali, 946.

ਕਿਆ ਭਵੀਐ ? ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ

੧੧੯੩. ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

What is the use of wandering about ? Inculcation of Truth alone can effect purification and contemplation of the True Word alone can earn emancipation. Ramkali, 938.

ਪੂਜਿ ਸਿਲਾ, ਤੀਰਥ, ਬਨਵਾਸਾ
ਭਰਮਤ ਡੋਲਤ ਭਏ ਉਦਾਸਾ ;
ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਸੂਚਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ।
੧੧੯੪. ਸਾਚਿ ਮਿਲੈ, ਪਾਵੈ ਪਤਿ ਸੋਇ । ਧਨਾਸਰੀ, ੫੮੬.

If the mind is unclean, it cannot be purified by worshipping stones, visiting holy places, living in forests and wandering about like ascetics. He alone acquires honour, who cherishes the True Lord. Dhanasri, 586.

PURITY ਸੁੱਚ, ਪਵਿੱਤਰਤਾ

੧੧੯੫. ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Truth is realised through purity of the heart. Asa, 472

ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ, ਬਹਨਿ ਜਿ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ
੧੧੯੬. ਸੂਚੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ, ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

They who bathe their bodies and sit at leisure, cannot be called pure. Pure are they who entertain the Lord in their hearts. Asa, 472

੧੧੯੭. ਸਾਚ ਬਿਨਾ, ਸੂਚਾ ਕੋ ਨਾਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.
No one is purified without inculcating Truth. Ramkali. 946.

੧੧੯੮. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ, ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.
Gne's body, mind and speech become pure by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

੧੧੯੯. ਸੁਚ ਵਿਣੁ, ਸੋਚ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.
There can be no purity without purifying one's innerself. Ramkali, 903.

PURITY AND IMPURITY ਸੁੱਚ-ਭਿੱਟ

ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ, ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ
ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ, ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ
ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤੁ ਹੈ. ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ
੧੨੦੦. ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ, ਤਿਨਾ ਸੂਤਕੁ ਨਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

All impurity contracted by touch is superstitious. Birth and death are by God's will, according to which we come and go. All food and drink is pure ; for God Himself has blessed us with them as sustenance. They who have realized this truth, through the Guru, do not believe in this sort of impurity. Asa, 472.

QUARRELLING ਝਗੜਾ

੧੨੦੧. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ, ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.
Do not pick up a quarrel by calling anyone bad. Wadhans, 566.

QUINTESSENCE OF THE WORD ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਰ

ਸਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ ਤੂ ਅਉਧੂ ! ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ, ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ।.....
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ, ਅਉਧੂ ! ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਹੋਈ
੧੨੦੨. ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਨਾਨਕ, ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

Listen O Yogi ! the quintessence of the Divine Word : Yoga cannot be practised without contemplating the Name of God. They who are imbued with the Name, remain obsessed with God night and

day and attain, thereby, peace and bliss. The Name is obtained through the True Guru, O Yogi, and one comes to know, thereby, the way of Yoga. Reflect therefore on this and beware that without the Name, no one is ever freed. Ramkali, 946.

RAINY SEASON ਬਰਸਾਤ

ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ, ਚਹੁ ਓਮਾਹਾ ਹੋਇ

੧੨੦੩. ਨਾਗਾਂ, ਮਿਰਗਾਂ, ਮਛੀਆਂ, ਰਸੀਆਂ ਘਰਿ ਧਨੁ ਹੋਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

When it rains in the rainy season, four things : the snakes, the deer, the fish and the well-provided indulgers are over-joyed. Malar, 1279.

ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ ਚਹੁ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ

੧੨੦੪. ਗਾਈ ਪੁਤਾ, ਨਿਰਧਨਾ, ਪੰਥੀ, ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

When it rains in the rainy season, four things : the calves, the poor, the way-farers and the servants suffer much discomfort. Malar, 1279.

RARE DEVOTEE ਵਿਰਲਾ ਭਗਤ

ਜੁਗਤਿ ਧੋਤੀ, ਸੁਰਤਿ ਚਉਕਾ, ਤਿਲਕੁ ਕਰਣੀ ਹੋਇ

੧੨੦੫. ਭਾਉ ਭੋਜਨੁ ਨਾਨਕਾ, ਵਿਰਲਾ ਤ ਕੋਈ ਕੋਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

Rare is the devotee who cherishes the way as his loin-cloth, consciousness as his kitchen-square*, good deeds as his frontal mark and God's love as his food. Sarang, 1245.

READING AND WRITING ਲਿਖਾਈ-ਪੜ੍ਹਾਈ

੧੨੦੬ ਅਕਲੀ ਪੜਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

Through wisdom we realize what we read. Sarang, 1245.

੧੨੦੭. ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪੜਿਆ, ਤੇਤਾ ਕੜਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

The more one reads and writes, the more one worries. Asa, 467.

ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ, ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ.....

੧੦੦੮. ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ, ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ, ਆਸਾ, ੪੬੭.

One may read throughout one's life, read even with every breath; yet of all things, it is only the contemplative life that really matters. All else is the fret and prattle of ego. Asa, 467.

CHAUKE : i.e. a square piece of ground on which some Hindus cook and eat their food. It is first plastered with mud and cow-dung.

੧੨੦੯. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ, ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.
The divine mystery is revealed not through reading, but through understanding. Majh, 148.

REALIZATION OF GOD ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ

੧੨੧੦. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਨਦਰਿ ਪਛਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.
God is realized through God's own grace. Prabhati, 1343.

੧੨੧੧. ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ, ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮਲੁ ਧੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.
God's exalted presence is realized even in our innerselves if the Master, by casting His gracious glance, washes away our dust (of fear and hope). Siri, 18.

੧੨੧੨. ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਹ ਚੀਨਿਆ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੧.
God cannot be understood or realized through cleverness. Gauri, 221.

REAL LIFE ਅਸਲ ਜੀਵਨ

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਮਰਣੁ, ਜੀਵਣੁ, ਹੋਰੁ ਕੈਸਾ ?

੧੨੧੩. ਜਾ ਜੀਵਾ, ਤਾਂ ਜੁਗਤਿ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ; ੩੫੪.
For the self to die through the Guru's instruction, that, in truth, is the real life. How can there be life otherwise ? If I live, in any other way, it is not the proper way. Asa, 354.

REAL MAN ਅਸਲ ਮਨੁੱਖ

ਨਾ ਕੋ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ, ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਮੰਦਾ

੧੨੧੪. ਬੰਦੀ ਅੰਦਰਿ ਸਿਫਤਿ ਕਰਾਏ, ਤਾਂ ਕਉ ਕਹੀਐ ਬੰਦਾ, ਆਸਾ, ੩੫੯.
By himself none is either literate or illiterate, wise or unwise, good or bad. He who lives as God's slave and dwells ever on His praise, can justly be called the real man. Asa, 359.

REAL MEETING ਅਸਲ ਮਿਲਣੀ

ਜੋ ਦਿਲਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ, ਮਿਲਿਆ ਕਹੀਐ ਰੇ ਸੋਈ

੧੨੧੫. ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ, ਬਾਤੀ ਮੇਲੁ ਨ ਹੋਈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੫.

He who meets the heart's way, keeps meeting again and again and that is to be called the real meeting. However much we may crave it, there will be no meeting through mere words. Tilang, 725.

੧੨੧੬ ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤੁ ਕਉ, ਲਿਵ ਲਿਵੈ ਕਉ ਧਾਵੈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੫.
Metal melts into metal, love runs to love. Tilang, 725.

REALITY ਤੱਥ, ਅਸਲੀਅਤ

ਬਾਹਰਿ ਢੂੰਢਿ ਵਿਗੁਚੀਐ, ਘਰ ਮਹਿ ਵਸਤੁ ਸੁਥਾਇ
੧੨੧੭. ਮਨਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਮੁਸੀ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਲੈ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੩.
By seeking outside, one is ruined ; for Reality is in the home itself. The self-willed, however, miss it through egoism ; but the righteous receive it in their arms. Siri, 63.

੧੨੧੮. ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ ਸੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.
He who understands and realizes his self, comes to know the Reality. Gauri, 224.

REALITY OF LIFE ਜੀਵਨ-ਤੱਤ

੧੨੧੯. ਅਉਗੁਣ ਛੋਡਹੁ, ਗੁਣ ਕਰਹੁ, ਐਸੇ ਤਤੁ ਪਰਾਵਹੁ. ਆਸਾ, ੪੧੮.
Abandon vices, practise virtues ; and thus realize the reality of life. Asa, 418.

REALM OF DHARMA ਧਰਮ ਖੰਡ

ਰਾਤੀ, ਰੁਤੀ, ਥਿਤੀ, ਵਾਰ
ਪਵਣ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ, ਪਾਤਾਲ
੧੨੨੦. ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ, ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ... ਜਪੁ, ੭.
In the midst of nights and days ; seasons and nether regions, wind, water and fire, God has made the earth as the seat of *Dharma*.* Jap, 7.

REALM OF KNOWLEDGE ਗਿਆਨ ਖੰਡ

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ, ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ
੧੨੨੧. ਤਿਥੈ ਨਾਦ, ਬਿਨੋਦ, ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ..... ਜਪੁ, ੭.

DHARMA : Religion ; duty ; moral law ; righteousness ; justice ; the spirit of truth ; code of conduct in life ; the one ultimate reality ; doctrine ; conventional morality.

In the Realm* of Divine Knowledge, Knowledge resplendents. In it there is untold bliss, endless music and immense joy. Jap, 7.

REALM OF ENDEAVOUR ਸਰਮ ਖੰਡ

ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ

੧੨੨੨. ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ... ਜਪੁ, ੭.

The keynote of the Realm of Spiritual Endeavour is beauty. The most exquisite forms are fashioned there... Jap, 7.

REALM OF GRACE ਕਰਮ ਖੰਡ

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ
ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ;
ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ

੧੨੨੩. ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ... ਜਪੁ, ੮.

In the Realm of Grace, spiritual power reigns supreme. There dwell none except the brave and mighty heroes, throbbing with the spirit of the All-pervading God... Jap, 8.

REALM OF TRUTH ਸੱਚ ਖੰਡ

ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ

੧੨੨੪. ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ, ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ... ਜਪੁ, ੮.

In the Realm of Truth, dwells the Formless One, God Himself who creates ceaselessly, and watches and blesses all with His gracious glance ..... Jap, 8

REBIRTH ਪੁਨਰ ਜਨਮ

੧੨੨੫. ਸਚੇ ਸੇਤ ਰਤਿਆ, ਜਨਮੁ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੫੧.

KHAND : One of the Five Realms (Domains, Planes or Regions) of spiritual ascent explained in JAPJI, the masterpiece of Guru Nanak.

He who is imbued with the love of the True One, is not born a second time. Suhi, 751.

੧੨੨੬. ਯਯੈ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਵੀ ਕਦ ਹੀ, ਜੇ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣੈ. ਆਸਾ, ੪੩੪.

If a man realizes the Truth, he is never born again. Asa, 434.

RECORD OF DEEDS ਕਰਮ-ਪਤਰੀ

੧੨੨੭. ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ, ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪.

We carry with us the record of our deeds. Jap, 4.

ਕਰਣੀ ਕਾਗਦੁ, ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ; ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਲੇਖ ਪਏ
ਜਿਉ ਜਿਉ ਕਿਰਤੁ ਚਲਾਏ ਤਿਉ ਚਲੀਐ
੧੨੨੮. ਤਉ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਅੰਤੁ ਹਰੇ ! ਮਾਰੂ, ੯੯੦

Our conduct is the paper, our mind the inkpot ; good and bad are the writs recorded therewith. We move according to the direction of our accumulated deeds. There is, however, no limit to Your excellences, O Lord ! Maru, 990.

REDEMPTION ਕਲਿਆਨ

੧੨੨੯. ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ, ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

None is redeemed without the grace of God. Dhanasri, 661.

RELATIONSHIP ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ

ਮਾਤਾ ਮਤਿ, ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖੁ
ਸਤੁ ਭਾਈ ਕਰਿ ਏਹੁ ਵਿਸੇਖੁ....
ਸਰਮ ਸੁਰਤਿ ਦੁਇ ਸਸੁਰ ਭਏ
ਕਰਣੀ ਕਾਮਣਿ ਕਰਿ ਮਨ ਲਏ।
ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ, ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ
੧੨੩੦. ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ ! ਗਉੜੀ ੧੫੧-੫੨.

Let wisdom be your mother, contentment your father and truth your only brother. Let modesty and intuition be your parents-in-law, and good deeds your wife. Let your association with the saints be your wedding-day and detachment from the world your marriage. Let truth be your off-spring. What a relationship it would be ! Gauri, 151-152.

RELIGION ਧਰਮ

ਏਕੋ ਧਰਮੁ, ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਚੁ ਕੋਈ
੧੨੩੧. ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰਾ, ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸੋਈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੮੮.

He who grasps the truth, realizes that there is but one religion of all mankind ; as God is one and has ever been the same. Basant, 1188.

ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ
੧੨੩੨. ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ, ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

Religion consists not in mere talk. He who looks on all alike and considers all as equals, is acclaimed as truly religious. Suhi, 730.

ਜੋਗੁ ਨ ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ. ਜੋਗੁ ਨ ਤਾੜੀ ਲਾਈਐ
ਜੋਗੁ ਨ ਦੇਸਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵਿਐ, ਜੋਗੁ ਨ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ
੧੨੩੩. ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ, ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

Religion consists not in abiding at the tombs or crematoriums, nor in going into a pseudo trance. It neither consists in roaming in the world, nor in bathing at the places of pilgrimage. The way to true religion is found by dwelling in God and remaining detached in the midst of wordly attachments. Suhi, 730.

RELIGIOUS BOOKS ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ
੧੨੩੪. ਬੇਦ ਪਾਠ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

As by lighting the lamp, the darkness is dispelled ; so by reading religious books, the mind is cleaned of sins. Suhi, 791.

RELIGIOUS OBSERVANCES ਧਾਰਮਕ ਰਹੁ-ਰੀਤ

ਪਤਿ ਵਿਣੁ ਪੂਜਾ, ਸਤੁ ਵਿਣੁ ਸੰਜਮੁ
ਜਤ ਵਿਣੁ ਕਾਹੇ ਜਨੇਊ ?
ਨਾਵਹੁ, ਧੋਵਹੁ, ਤਿਲਕੁ ਚੜਾਵਹੁ
੧੨੩੫. ਸੁਚ ਵਿਣੁ ਸੋਚ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

Worship without reverence, discipline without truth and the sacred-thread without continence are of no avail. One may bathe wash his body and be anointed with the sacrificial mark; but there can be no purity without leading a pure life. Ramkali, 903.

REPENTENCE ਪਛਤਾਵਾ

੧੨੩੬. ਕਰਿ ਅਉਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.
Man does wrong and repents thereafter. Asa, 471.

REPROACH ਓਲਾਮਾ

ਜੇ ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ
੧੨੩੭. ਫਿਰਿ ਓਲਾਮਾ ਮਿਲੈ ਤਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.
He who goes about begging for what he himself has at his home, gathers shame and reproach. Ramkali, 903.

RETRIBUTION ਬਦਲਾ

੧੨੩੮. ਆਪਿ ਬੀਜਿ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
As one sows, so one eats Dhanasri, 662.

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਜੇ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ
੧੨੩੯. ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਆਪੇ ਪਾਵੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.
He who indulges in greed, avarice and falsehood, reaps only what he sows. Slok, 1411.

੧੨੪੦. ਖੇਤੀ ਜਿਨ ਕੀ ਉਜੜੈ, ਖਲਵਾੜੈ ਕਿਆ ਥਾਉ ! ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.
They who have ruined their crop in the field, cannot expect to gather grain on the threshing-floor. Sarang, 1245.

REWARD ਫਲ

੧੨੪੧. ਜੈਸਾ ਕਰੇ, ਸੁ ਤੈਸਾ ਪਾਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
As one acts, so is one rewarded. Dhanasri, 662.

੧੨੪੨. ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ, ਜੋ ਖਟੈ ਸੁ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.
One reaps what one sows; one eats what one earns. Suhi, 730.

੧੨੪੩. ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਵਹਿ, ਤਾਂ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ.... ਵਡਹੰਸੁ ੫੮੦.
Dwell on the One and gather the fruit thereof. Wadhans, 580.

RICE-BALLS ਪਿੰਡ

ਇਕ ਲੋਕੀ ਹੋਰੁ ਛਮਿਛਰੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਵਟਿ ਪਿੰਡੁ ਖਾਇ
੧੨੪੪. ਨਾਨਕ ਪਿੰਡੁ ਬਖਸੀਸ ਕਾ, ਕਬਹੁੰ ਨਿਖੂਟਸਿ ਨਾਹਿ. ਆਸਾ, ੩੫੮.
Rice-balls are offered partly to the gods and partly to the ancestors. But actually it is the Brahmin who kneads and eats all of them ! Seek, therefore, the rice-balls of God's beneficence which is inexhaustible. Asa, 358.

RICHES, WEALTH ਮਾਲ, ਧਨ

੧੨੪੫. ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ.... ਆਸਾ, ੫੯੫.
This mammon has lured away the whole whole world. Asa, 595.
੧੨੪੬. ਬਾਬਾ ! ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨਾ ਹੋਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.
Wealth does not keep company after death, O friend ! Sorath, 595.

ਦੁਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ, ਜਾਇ ਤ ਲਗਹਿ ਦੁਖ
੧੨੪੭. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.
Wealth is gathered through pain ; and when it departs, it leaves pain. No one is ever satiated without drinking deep the nectar of God's True Name. Malar, 1287.

RIGHT WAY OF LIFE ਠੀਕ ਜੀਵਨ-ਮਾਰਗ

ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ
੧੨੪੮. ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ, ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.
They alone have found the right way, who earn through toil and share their earnings with others. Sarang, 1245.

RIGHTEOUS DEEDS ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ

ਕਲਰੁ ਕੀਆਂ ਵਣਜਾਰੀਆ, ਝੂਗੈ ਮੁਸਕ ਮੰਗੇਨ
੧੨੪੯. ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੂੰ ਨਾਨਕਾ ! ਕਿਉਕਰਿ ਖਸਮ ਮਿਲੇਨ ?
ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੪੦.

They who deal in sand expect musk as a by-product. How can they who have no righteous deeds to their credit, meet the Bridegroom ?

Janam-sakhi, Puratan, 40.

RITES AND BELIEFS ਰੀਤਾਂ ਤੇ ਨਿਸਚੇ

ਜੇ ਜਾਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ

੧੨੫੦. ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚਉ ਕਰਮੰ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

If they happen to know the nature of God, they will realize that all rites and beliefs are futile.

Asa, 470.

RITUALS AND CEREMONIES ਕਰਮ-ਧਰਮ

੧੨੫੧. ....ਕਰਮ ਧਰਮ ਬੰਧਕਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

Rituals and ceremonies are the chains of the mind. Sorath, 635.

੧੨੫੨. ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ, ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

Cursed be the ritual that makes us forget the Loved One.

Wadhans, 590.

RULERS ਹਾਕਮ

੧੨੫੩. ਹੁਕਮੁ ਕਰਹਿ, ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੯.

They who seek to rule over others, are stupid and boorish.

Basant, 1169.

RUNAWAY ਭਗੌੜੇ, ਤਿਆਗੀ

ਮਨਮੁਖੁ ਲਹਰਿ ਘਰੁ ਤਜਿ ਵਿਗੂਚੈ, ਅਵਰਾ ਕੇ ਘਰ ਹੇਰੈ
ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮੁ ਗਵਾਏ, ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਭੇਟੈ, ਦੁਰਮਤਿ ਘੂਮਨ ਘੇਰੈ
ਦਿਸੰਤਰੁ ਭਵੈ, ਪਾਠ ਪੜਿ ਥਾਕਾ. ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਇ ਵਧੇਰੈ
ਕਾਚੀ ਪਿੰਡੀ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ, ਉਦਰੁ ਭਰੈ ਜੈਸੇ ਢੋਰੈ
ਬਾਬਾ ! ਐਸੀ ਰਵਤ ਰਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ

੧੨੫੪. ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀ... ਮਾਰੂ, ੧੦੧੨.

The self-willed person ruins himself by abandoning his home, in a fit of excitement, and going around begging at the doors of others. He betrays his duty towards his household and having not sought

the guidance of the True Guru, involves himself in the whirlpool of evil understanding. He exhausts himself by wandering from land-to-land and reading sacred books, but his craving keeps on increasing. He of the perishable body does not reflect on the Word and stuffs his belly like a beast.

O brother, the true *Sanyasi* (renouncer) leads his life thus : He attunes himself to the One God through the Word of the Guru and imbued with the Lord's Name, remains satiated therewith in his very home. Maru, 1012.

SACRED THREAD ਜਨੇਊ

ਦਇਆ ਕਪਾਹ, ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤ, ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ
ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ, ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤੁ ।
ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ, ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ, ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ, ਨ ਜਾਇ;
ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ, ਜੋ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

The sacred-thread of the soul consists of compassion as its cotton contentment as its thread, continence as its knot and truth as its twist. If you have one like this, put it on me, O Pandit ! For, it neither breaks nor gets soiled ; neither burns nor is ever lost. Blessed are they who go wearing such a thread on their necks. Asa, 471.

SACRIFICIAL SERVICE ਭੇਟਾ

ਹੋਮ, ਜਗ ਅਰੁ ਪਾਠ-ਪੁਰਾਣ
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ, ਸੋ ਪਰਵਾਣ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

Of all sacrifIcial services, like the *Yagnas* and the reading of the *Puranas*, only that is approved which is pleasing to God. Malar, 1257.

ਜਗਨ, ਹੋਮ, ਪੁੰਨ, ਤਪ, ਪੂਜਾ, ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਨਿਤ ਦੂਖ ਸਹੈ
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨਾ ਪਾਵਸਿ, ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ.
ਭੈਰਉ, ੧੧੨੭.

The *Yagnas*, the sacrificial fire, the pious conduct, the austere living and routine worship keep one's body pained and strained ; since none can attain to salvation without cherishig the redeeming Name of God which is obtained through the Guru. Bhairo, 1127.

SALVATION ਮੁਕਤੀ

੧੨੫੮. ਆਪਿ ਛੁਟੇ, ਨਹ ਛੂਟੀਐ.... ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

Of oneself, one is not released. Malar, 1289.

੧੨੫੯. ...ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

Salvation comes by living the Truth. Majh, 141.

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ

੧੨੬੦. ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

Salvation is attained by cherishing loving devotion for God and by dwelling in humility. Asa, 470.

੧੨੬੧ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ.. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

There can be no salvation without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 663.

ਜਗਨ, ਹੋਮ, ਪੁੰਨ, ਤਪ, ਪੂਜਾ, ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਨਿਤੁ ਦੂਖ ਸਹੈ
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ, ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ.

੧੨੬੨. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੭.

The *Yagnas*, the sacrificial fire, the pious conduct, austere living and routine worship keep one's body pained and strained ; for none can attain to salvation without cherishing the redeeming Name of God which is obtained through the Guru. Bhairo, 1127.

੧੨੬੩. ..ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

Without cherishing the Name of God, one cannot be emancipated. Ramkali, 946.

ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ, ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ

੧੨੬੪. ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਹੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.

Lay aside your greed and love the Infinite Lord so that you may find the door of salvation. Maru, 1030.

SALVATION : THROUGH GRACE ਮੁਕਤੀ, ਮਿਹਰ ਰਾਹੀਂ

੧੨੬੫ ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ, ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

Good actions may procure a better frame of life, but salvation comes only through His grace. Jap, 2.

SALVATION : THROUGH LIVING TRUTH ਮੁਕਤੀ ਸਚਾਈ ਰਾਹੀਂ

੧੨੬੬. ...ਛੂਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.
Salvation comes by living the truth. Majh, 141.

SALVATION : THROUGH NAME ਮੁਕਤੀ, ਨਾਮ ਰਾਹੀਂ

੧੨੬੭. ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ. ਜਪੁ, ੩.
Those who believe in the Name, reach the door of salvation. Jap, 3.

੧੨੬੮. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ.. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.
There can be no salvation without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 663.

੧੨੬੯. ਨਾਇ ਲਇਐ, ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ. ਆਸਾ ੪੬੫.
By dwelling on God's Name, man does not go to Hell. Asa, 465.

੧੨੭੦. ਸਭਿ ਸੁਖ ਮੁਕਤਿ, ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੨.
All comforts of salvation are in the hearing of God's Name in reciting His Word and enshrining it in the heart. Maru, 1013.

ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ !

੧੨੭੧. ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.
Leave aside hypocrisy ; for it is only by cherishing God's Name that you will be able to swim across the Ocean of Existence. Asa, 471.

SALVATION : THROUGH SAT-GURU ਮੁਕਤੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ

੧੨੭੨. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ, ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.
None is emancipated without the grace of the True Guru. Prabhati, 1343

੧੨੭੩. ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਤਰੀਐ, ਸੁਖੁ ਹੋਇ ? ਸਿਰੀ, ੨੦.
Without the Guru, how can one swim through life and attain peace? Siri, 20.

SALVATION : THROUGH THE WORD ਮੁਕਤੀ, ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ
੧੨੭੪. ਤਾਕੋ ਪਾਵੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

He who loves God's true Word, reaches the gate of salvation. Dhanasri,

SALVATION : WHILE ALIVE ਮੁਕਤੀ, ਜੀਉਂਦਿਆਂ; ਜੀਵਨ-ਮੁਕਤੀ

੧੨੭੫. ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

He who enshrines God's Name in His mind, is emancipated even when alive. Asa, 412.

SATGURU : THE TRUE MASTER/PRECEPTOR ਸਤਿਗੁਰੂ

੧੨੭੬. ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ, ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣ ਹਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੦੯.

The True Guru is the boat and the Word is the beoatman to ferry men across the Ocean of Existence. Maru, 1009.

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਏ

੧੨੭੭. ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

He who enshrines the image of the True Guru in his heart, attains his heart's desires. Dhanasri, 661.

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ

੧੨੭੮. ਪੁਤ੍, ਕਲਤ੍ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

Such, is the distinctive greatness of the True Guru that through his grace and guidance, man can attain salvation even surrounded by wife and children. Dhanasri, 661.

੧੨੭੯. ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮.

There can be no deliverance without the leading of the True Guru. Maru, 1028.

੧੨੮੦. ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ, ਸਾਜਨੁ ਉਤਹੀ ਨਾਇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੮੭.

If the True Guru abides in one's mind, the True Lord is also found in the same place. Maru, 1087.

SATGURU : GOD THROUGH ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

੧੨੮੧. ....ਹਰਿ ਪਾਈਐ, ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

.....God is attained by loving the True Guru. Sorath, 597.

੧੨੮੨. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ, ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

None has attained God without the grace and guidance of the True Guru. Asa, 466.

SATGURU : IN MERCY ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀਐ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਨ ਕਬਹੂੰ ਝੂਰੀਐ।
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਦੁਖੁ ਨ ਜਾਣੀਐ
੧੨੮੩. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੯.

When the True Guru is merciful, man's desires are fulfilled and he has never to grieve thenceforth. He knows no pain and enjoys the love of God. Majh, 149.

੧੨੮੪. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਜਮ ਕਾ ਡਰੁ ਕੇਹਾ ? ਮਾਝ, ੧੪੯.

When the True Guru has mercy, man loses all fear of death. Majh, 149.

੧੨੮੫. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ. ਮਾਝ, ੧੪੯.

When the True Guru has mercy, man merges in the True Lord. Majh, 149.

SATGURU : THE LAST RESORT ਸਤਿਗੁਰੂ : ਅੰਤਮ ਆਸਰਾ

ਝੜ, ਝਖੜ, ਓਹਾੜ, ਲਹਰੀ, ਵਹਨਿ ਲਖੇਸਰੀ
੧੨੮੬. ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਉ ਅਲਾਇ, ਬੇੜੇ ਡੁਬਣਿ ਨਾਹਿ ਭਉ. ਸਲੋਕ. ੧੪੧੦.

When the sky is overcast, the tempest is at its height and the sea is lashed into innumerable waves ; cry out then to the True Guru and do not be afraid that your boat will sink. Slok, 1410.

SATGURU : MEETING THE ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਮੇਲ

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ
੧੨੮੭. ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਮਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

By meeting the True Guru, man's darkness is dispelled, his ego is stilled and he merges thereby in the Lord. Ramkali, 877.

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੀਐ
੧੨੮੮. ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

Meeting with the True Guru is considered true only if the Name of God is recited therein. Siri, 72.

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ
੧੨੮੯. ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ, ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

He alone knows the Way who meets the Guru and blessed with His Word, realizes the will of God. Ramkali, 904.

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ, ਪਾਈਐ ਰਤਨੁ ਬੀਚਾਰੁ
ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਗੁਰੁ ਆਪਣੇ, ਪਾਈਐ ਸਰਬ-ਪਿਆਰੁ
੧੨੯੦. ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ, ਅਵਗਣ ਮੇਟਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

If we meet the true and perfect Guru, we are blessed with the jewels of discrimination and meditation. By yielding our minds to him, we receive the love of the All-pervading God. We get, thereby, the boon of salvation and our sins are thus obliterated. Siri, 59.

2.

SATGURU'S SERVICE ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ

੧੨੯੧. ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਿ, ਸਚੁ ਸਮਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

By serving the True Guru, one cherishes the True Lord. Malar, 1284.

੧੨੯੨. ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ, ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

The service of the True Guru is the best avocation. Asa, 412.

SATGURU'S TEACHING ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

੧੨੯੩. ਹੋਰੁ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨਾ ਹੋਵਈ, ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼. ਸਿਰੀ, ੨੨.

There is no other way towards the devotion of God except the one shown by the teaching of the True Guru. Siri, 22.

SATGURU'S WORD ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬਚਨ

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ਏਕੋ ਜਾਤਾ
੧੨੯੫. ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ. ਆਸਾ ੪੧੫.

I have recognised the One Lord through the Word of the True Guru andmy mind is thereby imbued with His divine Name. Asa, 415.

3.

SATGURU, SOURCE OF LOVE ਸਤਿਗੁਰੂ : ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਸੋਮਾ

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ
੧੨੬੪ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

Without the True Guru, the love of God does not spring (in our hearts)and the dirt of ego is not washed away. Siri, 60.

SATGURU, WAY THROUGH ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹ

੧੨੬੬. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

One cannot find the right way without the grace and guidance of the True Guru. Asa, 470.

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ, ਸਚਾ ਮਾਰਗੁ ਦਸਿਆ
੧੨੬੭. ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ, ਕਾਲੁ ਵਿਧਉਸਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੬.

They who serve the True Guru, are shown the true way ; and by meditating on the True Word, they overcome the fear of death. Majh, 149.

SATIETY ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ

ਮਾਰੂ ਮੀਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਅਗੀ ਲਹੈ ਨ ਭੁਖ
ਰਾਜਾ ਰਾਜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਸਾਇਰ ਭਰੇ ਕਿ ਸੁਕ
੧੨੬੮. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ, ਕੇਤੀ ਪੁਛਾ ਪੁਛ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

The desert is not satiated with pain, the fire with wood and the king with his existing dominions. The thirst of the seas for more water, similarly, remains unquenched. So is the hunger for the True Name which, likewise, is never appeased. Majh, 148.

ਦੁਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ, ਜਾਇ ਤ ਲਗਹਿ ਦੁਖ
੧੨੬੯. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

Wealth is gathered through pain ; and when it departs, it leaves pain. No one is ever satiated without drinking deep at the nectar of God's True Name. Malar, 1287.

SCRIBE ਲਿਖਾਰੀ

੧੩੦੦. ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਪਿਆਰੇ, ਸਾਚੁ ਲਿਖੇ ਉਰਿਧਾਰਿ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੬.

Blessed is the scribe who writes enshrining truth in his heart. Sorath, 636.

SECOND, THE ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ਾਨੀ

ਦੂਜਾ ਕਉਨੁ ਕਹਾ ? ਨਹੀ ਕੋਈ,
੧੩੦੧. ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ, ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

Whom should I call the second, when there is none other than God ? He, the Immaculate One, He alone, pervades all. Gauri, 223.

ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ
੧੩੦੩. ਏਕਸ ਤੇ ਸਭ ਉਪਤਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

The will of the One alone pervades all the worlds ; as all creation is born of Him, of Him alone. Gauri, 223.

ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ, ਤੇਤਾ ਹਉ ਖਾਉ
੧੩੦੪. ਬਿਆ ਦਰੁ ਨਾਹੀ, ਕੈਦਰਿ ਜਾਉ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

I eat whatever You give me, there is no door other than Yours to go to. Siri, 25.

ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਦੇਖਹੁ,
੧੩੦੫. ਅਵਰਿ ਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

He who is within, see Him without as well. There is no other besides Him. Sorath, 599.

SEEKER ਖੋਜੀ

੧੩੦੬. ਖੋਜੀ ਉਪਜੈ, ਬਾਦੀ ਬਿਨਸੈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੫.

Knowledge grows in those who seek ; its light fades in those who merely argue. Malar, 1255.

੧੩੦੭. ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਪਾਇਆ, ਡਰੁ ਕਰਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

I have found the Lord by seeking and searching, and I stand united with Him through fear of Him. Siri, 57.

SEAKER'S PATH ਜਗਿਆਸੂ ਦਾ ਰਾਹ

ਦੁਖੁ ਦਰਵਾਜਾ, ਰੋਹੁ ਰਖਵਾਲਾ
ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਦੁਇ ਪਟ ਜੜੇ
ਮਾਇਆ ਜਲੁ ਖਾਈ, ਪਾਣੀ ਘਰੁ ਬਾਧਿਆ
੧੩੦੮. ਸਤ ਕੈ ਆਸਣਿ ਪੁਰਖੁ ਰਹੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

Pain is the deer, hope and fear are its two planks; and wrath is the guardsman. *Maya* is the water in the ditch within which man builds his home On crossing this ditch, he sees the Supreme Being sitting on His seat of Truth. Ramkali, 877

SELECTION, FINAL ਅੰਤਮ ਚੋਣ

ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ, ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ
੧੩੦੯. ਉਥੈ ਸਚੋ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਬੜੈ, ਚੁਚਿ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲਿਆ ਆਸਾ, ੪੬੩.

Having created mortals, God has installed to record their accounts the seat of *Dharma* Before this the true are adjudged true and the false are picked and singled out. Asa, 463.

੧੩੧੦. ਕਚ ਪਕਾਈ, ਓਥੈ ਪਾਇ. ਜਪੁਜੀ, ੭.

The true and the false are determined in God's court. Jap, 7.

SELF, EGO ਆਪਾ, ਹਉ, ਹਉਮੈ

੧੩੧੧. ਹਉਮੈ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤੂ ਨਾਹੀ, ਤੂ ਹੋਵਹਿ ਹਉ ਨਾਹਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੬੨.

No God where self exists ; no self where God exists Maru, 1092.

੧੩੧੨. ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

By realizing self, one stands attuned to the Formless One. Asa, 415.

ਹਉਮੈ ਬੂਝੈ, ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ
੧੩੧੩. ਗਿਆਨੁ-ਵਿਹੂਣਾ ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

Man can see the gate of God if he understands himself Without this proper understanding, he involves himself in verbose duels. Asa, 466.

ਪਰਹਰਿ ਪਾਪ, ਪਛਾਣੈ ਆਪੁ
੧੩੧੪. ਨਾ ਤਿਸੁ ਸੋਗ, ਵਿਜੋਗੁ, ਸੰਤਾਪੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

He who sheds evil and recognises himself, is afflicted neither with grief nor with suffering and separation. Ramkali, 93

2.

SELF, RECOGNITION OF ਆਪੇ ਦੀ ਪਛਾਣ

੧੩੦੭. ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ, ਬੂਝੈ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੨੫.
He alone knows, who knows himself. Siri, 25.

੧੩੦੮. ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਘਰਿ ਵਸੈ, ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.
By recognising himself and by abiding therein, man rids himself of selfishness and desire. Siri, 57.

SELF-EFFACEMENT ਸਵੈ-ਨਾਸ

੧੩੦੯. ਸੇ ਸੁਖੀਏ, ਸਦਾ ਸੋਹਣੇ, ਜਿਨ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੧.
They who rid themselves of their selfishness, are ever in bliss and are ever-beauteous. Malar, 1281.

੧੩੧੦. ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ, ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ. ਆਸਾ, ੩੬੦.
He alo newho lives by mortifying the self and repeating the Name of God, is blessed. Asa, 360.

੧੩੧੧. ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਤਾਂ ਸਹੁ ਪਾਈਐ, ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ? ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.
We can attain our Lord only by effacing our selves ; He can never be attained by any clever device. Tilang, 722.

3.

SELF-ESTEEM ਸਵੈ-ਗੁਮਾਨ

੧੩੧੨. ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਕਿਆ ਕਰੇ, ਮਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਗੁਮਾਨੁ ? ਸਿਰੀ, ੬੧.
What is the use of bathing in holy waters if the dirt of self-esteem remains unwashed in the mind ? Siri, 61.

SELF-HELP ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ

੧੩੧੩. ਆਪਣੇ ਹਥੀਂ ਆਪਣਾ, ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

We should ourselves arrange our own affairs with our own hands. Asa, 474.

SELF-INDULGENCE ਸਵੈ-ਭੋਗ

੧੩੧੪. ..ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ. ਜਪੁ, ੫.

Many waste God's gifts in idle pleasure and wreck themselves with self-induglence. Jap, 5.

੧੩੧੫. ਕੂੜੁ ਮੀਆ, ਕੂੜੁ ਬੀਬੀ, ਖਪਿ ਹੋਏ ਖਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

False are the wife and husband who wreck themselves with self-indulgence. Asa, 468.

SELF-PRAISE ਸਵੈ-ਸ਼ਲਾਘਾ

ਜੇ ਵਡਿਆਈਆ ਆਪੇ ਖਾਇ
੧੩੧੬. ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ ਤੇਹੈ ਰਾਹਿ ਜਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

If a false man praises himself (he does not become praiseworthy) as one follows the way according to the state of one's consciousness. Dhanasri, 662.

ਆਪਹੁ ਜੇ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹਾਏ
੧੩੧੭. ਨਾਨਕ ਤਾਪਰੁ ਜਾਪੈ, ਜਾ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਪਾਏ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

He who calls himself good shall be deemed as good only when his record is produced and approved by the Lord Siri, 83.

SELF-REALIZATION ਸਵੈ-ਸੋਝੀ

੧੩੧੮. ਜਿਨੀ ਆਤਮੁ ਚੀਨਿਆ, ਪਰਮਾਤਮੁ ਸੋਈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

He who realizes his self, identifies himself with the Supreme Self. Asa, 421.

੧੩੧੯. ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

By realizing the self, one stands attuned to the Formless One. Asa, 415.

੧੩੨੦. ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ, ਸੋ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

He who realizes his self, comes to know the Reality. Gauri, 224.

SELF-RESPECT ਸਵੈ-ਸਤਿਕਾਰ

ਜੇ ਜੀਵੈ ਪਤਿ ਲਥੀ ਜਾਇ
੧੩੨੧. ਸਭੁ ਹਰਾਮੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

If one lives without self-respect, all that one eats goes to waste. Majh, 142.

SELF-SACRIFICE ਸਵੈ-ਤਿਆਗ, ਸੀਸ-ਭੇਟ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਬਲੀਦਾਨ

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ;
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ
੧੩੨੨. ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

If you are fond of playing the game of love, enter my path with head in hand (i.e. with complete surrender and fervour). Once you set your foot upon it, lay down your head without any fear or hesitation. Slok, 1412.

SLLF-SURRENDER ਸਵੈ-ਸਮਰਪਨ, ਆਤਮ-ਸਮਰਪਨ

੧੩੨੩. ਨਾਨਕ ਸਿਰੁ ਦੇ ਛੂਟੀਐ, ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

By giving his head to God, man escapes (from worldliness) and receives honour in His court. Asa, 421.

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ
੧੩੨੪. ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਚੁਕਾਈਐ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Whatever He does, accept as good ; put no trust in your own cleverness and never think of forcing your own will on Him. Tilang, 722.

SELF-VICTORY ਸਵੈ-ਜਿੱਤ

੧੩੨੫. ਮਨਿ ਜੀਤੈ, ਜਗੁ ਜੀਤੁ. ਜਪੁ, ੬.

Victory over self is victory over the world. Jap, 6.

4.

SELF-WILLED/CENTRED, EGO-CENTRIC ਮਨਮੁਖ

੧੩੨੬. ਵਿਜੋਗੀ ਦੁਖਿ ਵਿਛੁੜੇ, ਮਨਮੁਖਿ ਲਹਹਿ ਨ ਮੇਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.
The self-willed, separated from God, remain in anguish and are not united with Him. Siri, 21.

੧੩੨੭. ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ, ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲ, ੮੩੧.
The self-willed preaches piety but does not himself practise it. Bilawal, 831.

ਚੇਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ, ਠਾਕੁਰੁ ਨਹੀ ਦੀਸੈ
੧੩੨੮. ਪੋਖਰੁ ਨੀਰੁ ਵਿਰੋਲੀਐ, ਮਾਖਨੁ ਨਹੀ ਰੀਸੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੯.
(The self-willed) serves the maid and ignores the Master, not realizing that pond-water, if churned, does not yield any butter. Gauri, 229.

੧੩੨੯. ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ-ਹਰਾਮ, ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੩.
The self-willed is untrue to his salt and does not feel indebted for the good done to him. Majh, 143.

੧੩੩੦. ਮਨਮੁਖਿ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੀ, ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.
The self-willed calculates the future, not knowing that it is only what the Creator does that comes to pass. Siri, 60.

SEPARATION AND UNION ਵਿਛੋੜਾ ਤੇ ਵਸਲ

ਘਰ ਹੀ ਮੁੰਧਿ, ਵਿਦੇਸਿ ਪਿਰੁ, ਨਿਤ ਝੂਰੇ ਸੰਮ੍ਹਾਲੇ
੧੩੩੧. ਮਿਲਦਿਆ ਢਿਲ ਨ ਹੋਵਈ, ਜੇ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਕਰੇ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੪.
The bride is at home, her spouse is abroad ; she misses him much and pines for him. But she can meet him immediately if she integrates her mind and cherishes him with good intention. Wadhans, 594.

੧੩੩੨. ਨਦੀਆ ਵਾਹ ਵਿਛੁੰਨਿਆ, ਮੇਲਾ ਸੰਜੋਗੀ ਰਾਮ. ਆਸਾ, ੪੩੬.
The streams, divided from the river, seldom unite with it again. Asa, 439.

੧੩੩੩. ਵਿਛੁੜਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਵੀਛੁੜੇ, ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲੁ ! ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

What terrible separation it is to be separated from God ! What blissful union it is to be united with Him. Maru, 989.

SERVICE ਸੇਵਾ

੧੩੩੪. ਮਤਿ ਥੋੜੀ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

We lose the merit of service through the smallness of our minds. Asa, 468.

੧੩੩੫. ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ, ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਫਲੁ ਕਿਸੈ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

All living beings are your own creatures, but none can obtain any reward without rendering service. Asa, 354.

SERVICE AND REWARD ਸੇਵਾ ਤੇ ਫਲ

੧੩੩੬. ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ, ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

We shall be rewarded according to the service we give. Asa, 468.

SERVICE OF THE PEOPLE ਲੋਕ-ਸੇਵਾ

ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ,
੧੩੩੭. ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ. ਸਿਰੀ. ੨੬.

If we want to get a seat in the court of God, we should dedicate ourselves to the service of the people in this world. Siri, 26.

SHADE AND SUNSHINE ਧੁੱਪ-ਛਾਂ

ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ
੧੩੩੮. ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਘਰਿ ਆਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.

He who regards shade and sunshine alike, shatters his shackles and attains emancipation. Ramkali, 932.

SHADOWS ਪਰਛਾਵੇਂ

੧੩੩੯. ਰਾਜੁ, ਮਾਲੁ, ਜੋਬਨੁ, ਸਭ ਛਾਂਵ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

SIN AND SINNER ਪਾਪ ਤੇ ਪਾਪੀ

੧੩੪੪. ਪਾਪੁ ਬੁਰਾ, ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆਰਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.
Sin is evil but the sinner loves it. Ramkali, 935.

SIN AND SORROW ਦੁੱਖ ਤੇ ਪਾਪ

੧੩੪੫. ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ, ਜਪੁ, ੩.
By hearing the Name of God, sorrow and sin are wiped away. Jap, 3.

SINNER ਅਪਰਾਧੀ

੧੩੪੬. ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ, ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਿਰਗਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੦.
The sinner, like man stalking deer, bows twice as much. Asa, 470.

SKY ਆਸਮਾਨ

੧੩੪੭. ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ, ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ. ਜਪੁ, ੫.
There are countless worlds beyond the worlds and innumerable skies over the skies. Jap, 5.

SLANDER ਪਰ-ਨਿੰਦਾ

੧੩੪੮. ਪਰ-ਨਿੰਦਾ ਪਰਮਲੁ ਮੁਖਿ ਸੁਧੀ. . . . . ਸਿਰੀ, ੧੫.
Slandering others amounts to putting their filth into one's own mouth. Siri, 15.

੧੩੪੯. ਪਰ-ਨਿੰਦਾ, ਘਟ ਚੂਹੜੀ. . ਸਿਰੀ, ੯੧.
Slander is like a scavenger. Siri, 91.

SLEEP ਨੀਂਦ

੧੩੫੦. ...ਊਂਘੈ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.
Sleep falls even on a tiny bed which may then be taken for a fine couch. Malar, 1288.

Dominions, possessions and beauty are all shadows. Malar, 1257.

SHAM ਢੋਂਗ

ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਾ ਗਾਵੈ ਗੀਤ; ਭੁਖੇ ਮੁਲਾ ਘਰੇ ਮਸੀਤਿ.
ਮਖਟੂ ਹੋਇ ਕੈ ਕੰਨ ਪੜਾਏ; ਫਕਰੁ ਕਰੇ ਹੋਰੁ ਜਾਤਿ ਗਵਾਏ.
ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ, ਮੰਗਣ ਜਾਇ; ਤਾ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ.
ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ; ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

੧੩੪੦.

He who sings songs about God without understanding them ; who converts his house into a mosque to satisfy his hunger ; who, being unemployed, gets his ears pierced (to pass for a Yogi) ; who becomes a mendicant and loses caste with the world ; who proclaims himself *guru* or *pir*, but goes around begging—never kneel, at all, to such a person.

He alone has found the right way who eats what he earns, through toil, and shares his earnings with others. Sarang, 1245.

SHOUT ਕੂਕ

ਉਚਾ ਨਹੀ ਕਹਣਾ, ਮਨ ਮਹਿ ਰਹਣਾ
ਆਪੇ ਜਾਣੈ, ਆਪਿ ਕਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

੧੩੪੧.

You need not shout, live within ; God Himself knows and does everything. Ramkali, 877.

SILENCE ਚੁੱਪ

ਜਿਥੈ ਬੋਲਣਿ ਹਾਰੀਐ, ਤਿਥੈ ਚੰਗੀ ਚੁਪ. ਸਾਝ, ੧੪੯.

੧੩੪੨.

Silence is best where one will lose by speaking. Majh, 149.

SIN ਪਾਪ

ਪਾਪ ਪਥਰ, ਤਰਣੁ ਨ ਜਾਈ. ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

੧੩੪੩.

Sins are stones while carrying which we cannot swim across the Ocean of Existence. Maru, 990

ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਸਉਣਾ ਖ਼ੁਸੀ ਖੁਆਰੁ

੧੩੫੧. ਜਿਤੁ ਸੁਤੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ, ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

Enjoying sleep which causes pain to the body and breeds evil in the mind, in baneful, brother ! Siri, 17.

੧੩੫੨. ਆਉ ਸੁਭਾਗੀ ਨੀਦੜੀਏ ! ਮਤੁ ਸਹੁ ਦੇਖਾ ਸੋਇ ! ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

Come, O blessed sleep, that I may see my spouse perhaps in a dream ! Wadhans, 558.

SOLICITING GOD ਰੱਬ-ਜਾਚਦਿਆਂ

੧੩੫੩. ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਚੇ, ਭਗਤਿ ਨਾ ਨਾਮੁ. ਗਉੜੀ, ੨੨੬.

Devotion and Name cannot be had without soliciting God. Gauri, 226.

SONG OF PRAISE ਸੋਹਿਲਾ, ਉਸਤਤ

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹੇਲਾ,

੧੩੫੪. ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਾਉ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ, ਸਦਾ ਸੁਖ਼ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

Sing the song of God's praises. Let us be a sacrifice to that song which brings us eternal solace. Gauri, 157.

SORROW AND SEPARATION ਸੋਗ, ਵਿਜੋਗ

੧੩੫੫. ਤਿਨ੍ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨਹੀ, ਜੋ ਹਰਿ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੧.

They who are merged in the Being of God, do not experience sorrow and separation. Malar, 1281.

ਸਭ ਮਹਿ ਜੀਉ, ਜੀਉ ਹੈ ਸੋਈ

੧੩੫੬. ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

Everyone is blessed with a soul and the soul is God Himself who pervades everything and everywhere. Malar, 1273.

੧੩੫੭. ਆਤਮ ਮਹਿ ਰਾਮੁ, ਰਾਮ ਮਹਿ ਆਤਮੁ. ਭੈਰਉ, ੧੧੫੩.

God abides in the soul and the soul in God. Bhairo, 1153.

ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ, ਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਈ. ੩੫੮. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

The soul neither dies nor can it be destroyed. Maru, 1026.

SOUL AND SUPREME SOUL ਆਤਮਾ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ

ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ
ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ, ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ.
ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਏਕੋ ਕਰੈ
ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਤਰਿ ਮਰੈ. ੧੩੫੬. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

If God shows mercy one meditates on Him and one's soul is dissolved and is absorbed in Him. It becomes one with the Supreme Soul and the inner duality dies within. Dhanasri, 661.

SOURCES OF LIFE ਜਿੰਦ-ਸੋਮੇ

ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ, ਉਤਭੁਜ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ. ੧੩੬੦. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੬.

God's light permeats every source of life : the egg, the womb, the sweat and the seed. Tukhari, 1109.

SPAN OF LIFE ਉਮਰ, ਉਮਰ ਦੀ ਮਿਆਦ

ਸੂਰਜੁ ਚੜੈ ਵਿਜੋਗਿ, ਸਭਸੈ ਘਟੈ ਆਰਜਾ. ੧੩੬੧. ਸਾਰਗ, ੧੨੪੪.

From sunrise to sunset, everyone keeps on losing a day from the span of his life. Sarang, 1244.

ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ-ਦਮੀ
ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ. ੧੩੬੨. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.

We are men of but one breath, and do not know the span of our life and the time of our death. Dhanasri, 660.

ਜੇ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਜੀਵਣ ਖਾਣੁ
ਖਸਮ ਪਛਾਣੈ, ਸੋ ਦਿਨੁ ਪਰਵਾਣੁ. ੧੩੬੩. ਆਸਾ, ੩੫੦.

If one were to live and eat for a hundred years, that day alone would be considered well-spent which was passed in merembering God. Asa, 350.

SPEECH ਬੋਲ

੧੩੬੪. ਜਿਤੁ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ, ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ. ਸਿਰੀ, ੧੫.
The speech which brings honour, is alone acceptable. Siri, 15.

੧੩੬੫. ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ, ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੩.
By rough and rude speech, mind and body become weak and insipid. Asa, 473.

੧੩੬੬. ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ... ਸਿਰੀ, ੧੫.
By speaking rudely, one comes to grief. Siri, 15.

੧੩੬੭. ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣੁ, ਝਖਣੁ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.
Too much talking is in vain. Dhanasri, 661.

੧੩੬੮. ਟੂਟਿ ਪਰੀਤਿ ਗਈ, ਬੁਰ ਬੋਲਿ, ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.
Love is broken where speech is sour. Ramkali, 933.

੧੩੬੯. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ, ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.
One's body, mind and speech become pure by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

SPIRITUAL AUTHORITY ਪੀਰੀ-ਮੁਰੀਦੀ

ਕੁਲਹਾਂ ਦੇਂਦੇ ਬਾਵਲੇ, ਲੈਂਦੇ ਵਡੇ ਨਿਲਜ
੧੩੭੦. ਚੂਹਾ ਖਡ ਨ ਮਾਵਈ, ਤਿਕਲਿ ਬੰਨੈ ਛਜ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬

They who confer spiritual authority on the undeserving are mad ; they who accept it are shameless. They are like a mouse who with a winnowing-basket tied to his waist, cannot enter his hole. Malar, 1286.

SPONTANEOUS CONCENTRATION ਸਹਿਜ-ਜੋਗ

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨੈ ਮਹਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ, ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਹਢਾਵਉ
੧੩੭੧. ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨਹੁ, ਸਹਜ ਜੋਗ ਨਿਧਿ ਪਾਵਉ, ਆਸਾ, ੩੫੯.

Let the Guru's Word be the ear-rings of your mind and wear the patched-coat of compassion. Whatever God does, consider it as good and accept it lovingly. You will thus be able to attain the treasure of the *Sehj Yoga* (i. e. the spontaneous concentration of mind). Asa, 359.

STATE OF BLISS ਅਨੰਦ, ਆਤਮਿਕ ਸੁੱਖ

੧੩੭੨. ਰਾਮ ਨਾਮ, ਊਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.
Man reaches the sublime state of bliss through the Name of God. Prabhati, 1342.

੧੩੭੩. ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.
The Name of the True Lord is the source of all bliss. Malar, 1279.

੧੩੭੪. ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ, ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ. ਸਿਰੀ, ੬੨.
Bliss springs from contemplating the Word. Siri, 62.

STRANGE ਅਚਰਜ

੧੩੭੫. ਮਨਿ ਅੰਧਾ, ਨਾਉ ਸੁਜਾਣੁ ! ਆਸਾ, ੪੭੧.
He whose mind is blind is named 'wise' and called a seer ! Siri, 471.

STREAMS OF FIRE ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ

ਹੰਸੁ, ਹੇਤੁ, ਲੋਭੁ, ਕੋਪੁ, ਚਾਰੇ ਨਦੀਆ ਅਗਿ
੧੩੭੬. ਪਵਹਿ, ਦਝਹਿ ਨਾਨਕਾ, ਤਰੀਐ ਕਰਮੀ ਲਗਿ. ਮਾਝ, ੧੪੧੭.
Violence, attachment (to wordly things), avarice and wrath are the four streams of fire. They who fall in them are consumed ; but he who seeks His grace swims across. Majh, 1417.

SUFFERING HUMANITY ਦੁੱਖੀ ਮਨੁੱਖਤਾ

੧੩੭੭. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.
The whole world is unhapyy (in one way or another). Ramkali, 954.

੧੩੭੮. ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ, ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.
The Name of God is the only remedy for the suffering humanity. Dhanasri, 687.

SUMMONS ਬੁਲਾਵਾ

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ, ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ
੧੩੭੯. ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ, ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

This summons is served on every house and the Courier calls every day. Meditate, therefore, on the Summoner, for the day so fixed for you is approaching near. Gauri, 157.

SUN AND MOON ਚੰਨ ਤੇ ਸੂਰਜ

੧੩੮੦. ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਸਿਰਜਿਆਨੁ, ਅਹਿਨਿਸਿ ਚਲਤੁ ਵੀਚਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੮੦.

Having created the sun and the moon, God directs their paths day and night. Wadhanas, 580.

SUPERB TASK ਸਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ

... ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ
੧੩੮੧. ਕਰਣੀ ਕੀਰਿਤ ਹੋਈ.. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

most superb task, the truest deed, to be done in this world is the praise of God. Sorath, 599.

SUPERNATURAL POWERS ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

੧੩੮੨. ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ, ਅਵਰਾ ਸਾਦ. ਜਪੁ, ੬,

The craving for supernatural powers is an irrelevant taste. Jap, 6.

SUPREME DEED ਉੱਤਮ ਕਰਣੀ

ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ, ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ,
੧੩੮੩. ਹੋਰੁ ਸਭੁ ਪਾਖੰਡ, ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

Cherishing Truth within one's heart is the most sublime deed. All other pretentions and worship are vain and humiliating. Prabhati, 1343.

੧੩੮੪. ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ, ਏਦੂ ਉਪਰਿ ਕਰਮੁ ਨਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

Seek ever the glory of God's Name as there is no deed superior to it. Ramkali, 902.

SUSTENANCE ਰਿਜ਼ਕ

੧੩੮੫. ਜੀਅ ਉਪਾਇ, ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God creates all beings and Himself sustains all of them. Maru, 1042.

ਨ ਰਿਜਕੁ ਦਸਤ ਆਂ ਕਸੇ,
੧੩੮੬. ਹਮਾਰਾ ਏਕੁ ਆਸ ਵਸੇ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

God alone is the sustainer of all. None else has sustenance in his hands. Majh, 144.

SWEETNESS ਮਿੱਠਤ

੧੩੮੭. ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ, ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ ਆਸਾ, ੪੭੦.

Sweetness and humility are the essence of all virtues and good qualities. Asa, 470.

੧੩੮੮. ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ, ਮਿਠੇ ਬੋਲੁ ਮਾਝ, ੧੪੩,

Sweet speech sustains the bond of love. Majh, 143.

SYMBOLS ਚਿੰਨ

੧੩੮੯. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਕਿਆ ਟਿਕਾ ਕਿਆ ਤਗੁ ? ਆਸਾ, ੪੬੭.

Without the True Name, what is the frontal mark worth, of what use in the sacred thread ? Asa, 467.

TALISMAN ਰੱਛਿਆ, ਤਵੀਤ

੧੩੯੦. ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਜੀਵਿਆ, ਜਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਵੇਚਹਿ ਨਾਉ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

Accrused is the life of those who trade in the Name of God. Sarang, 1245.

TALK ਗੱਲ

੧੩੯੧. ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ, ਕੂੜੋ ਪਲੈ ਪਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

From false talk, one gathers only falsehood. Majh, 141.

੧੩੯੨. ਮਤੁ ਜਾਣ ਸਹਿ ਗਲੀ ਪਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

Don't think that the Lord is attained by mere talk. Siri, 24.

TALKING KNOWLEDGE ਗਿਆਨ-ਗੋਸ਼ਟ

ਗਿਆਨੁ ਗਿਆਨੁ ਕਥੈ ਸਭੁ ਕੋਈ
ਕਥਿ ਕਥਿ ਬਾਦੁ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ;
ਕਥਿ ਕਹਣੈ ਤੇ ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ
੧੩੯੩. ਬਿਨੁ ਰਸ ਰਾਤੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੧੩੧.

Everyone talks of Divine knowledge and this vain talk leads to painful controversies. Even then no one can help arguing and talking about it But without being imbued with its essence (the Lord's Name) one can never be emancipated. Bilawal, 831.

TASK ਕੰਮ-ਕਾਜ

੧੩੯੫. ਵਡਹੁ ਵਡਾ, ਵਡ ਮੇਦਨੀ, ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.
God is the greatest of the great and great is His world in which He himself assigns everyone his respective task. Asa, 472.

੧੩੯੬. ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ, ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.
We have to do only that work that has been assigned to us by God from the very beginning. Asa, 475.

TASTE ਸੁਆਦ

੧੩੯੭. ਮਿਠਾ ਖਾਧਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ, ਕਉੜਤਣੁ ਧਾਇ ਜਾਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੩.
Sweetness is soon forgotten but bitterness tastes bitter for ever. Sarang, 1243.

੧੩੯੮. ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ, ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.
Sorrows of men are as many as the joys of the flesh. Malar, 1287.

੧੩੯੯. ਜਿਨੀ ਨ ਪਾਇਓ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ, ਕੰਤ ਨ ਪਾਇਓ ਸਾਉ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.
They who do not love do not know the taste of the Beloved. Suhi, 790.

TEACHER ਉਸਤਾਦ

੧੪੦੦. ਪਾਧਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀਐ, ਚਾਟੜਿਆ ਮਤਿ ਦੇਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.
He alone is a saintly teacher who imparts true instruction to his pupils. Ramkali, 938.

TEST OF MERIT ਪਰਖ-ਕਸੌਟੀ

ਸਭੁ ਕੋ ਪੂਰਾ ਆਪੇ ਹੋਵੈ, ਘਟਿ ਨ ਕੋਈ ਆਖੈ
੧੪੦੧. ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ਪਿਛੈ ਪਾਈਐ, ਤਾ ਨਾਨਕ ਤੋਲਿਆ ਜਾਪੈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

Everyone considers himself perfect ; no one deems himself wanting.
But when one is weighed with the weights of honour, then alone
one knows what one truly is. Asa, 469.

THIEF ਚੋਰ

੧੪੦੨. ਚੋਰੁ ਕੀ ਹਾਮਾ, ਭਰੇ ਨ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨,
No one stands surety for a thief. Dhanasri, 662.

ਚੋਰੁ ਸੁਆਲਿਉ, ਚੋਰੁ ਸਿਆਣਾ
੧੪੦੩. ਖੋਟੇ ਕਾ ਮੁਲੁ ਏਕੁ ਦੁਗਾਣਾ. ਧਨਾਸ਼ਰੀ, ੬੬੨.
Even if a thief is handsome and clever, he ever remains false and
worthless, like a counterfiet rupee worth only a
double piece. Dhanasri, 662.

ਚੋਰੁ ਸਲਾਹੇ, ਚੀਤੁ ਨ ਭੀਜੈ
੧੪੦੪. ਜੇ ਬਦੀ ਕਰੇ, ਤਾ ਤਸੂ ਨ ਛੀਜੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
If a thief praises someone, his commendation impresses no one.
If he slanders someone, that person's honour is in no
way diminished. Dhanasri, 662.

THRONE ਤਖ਼ਤ

੧੪੦੫. ਤਖਤਿ ਬਹੈ, ਤਖਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੯:
He alone should sit on the throne who is worthy of it. Maru, 1039.

੧੪੦੬. ਰਾਜਾ ਤਖਤਿ ਟਿਕੈ ਗੁਣੀ, ਮਾਰੂ, ੯੯੨.
A king remains installed on the throne by virtue of his
good qualities. Maru, 992.

੧੪੦੭. ਮੈ ਗੁਣ ਗਲਾ ਕੇ ਸਿਰਿ ਭਾਰ, ਗਲੀ ਗਲਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ. ਆਸਾ, ੩੫੧.
My merit is that I carry, on my head, the load of talking.
But the most excellent of all is the talk that tells us about
the Creator. Asa, 351.

TIMES ਸਮਾਂ

ਕਲਿ ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ, ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ
੧੪੦੮. ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ, ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ! ਮਾਝ, ੧੪੫.

This age is like a drawn knife, the kings are butchers and righteousness has taken wings. In this dark night of utter falsehood the moon of truth is not visible. Majh, 145.

ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ, ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ, ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ

੧੪੦੬. ਥਾਨਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ, ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

Times are gone when people knew the way of true Union and Truth. Now even places of worship stand polluted, leading to the all-round degradation of the mankind. Dhanasri, 662.

ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ

ਨਾਨਕ ਕੂੜ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ.

੧੪੦੭. ਆਸਾ, ੪੭੧.

They are lost to all sense of duty and decency ; and false hood prevails everywhere. Asa, 471.

ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ

੧੪੧੦. ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ, ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

Shed your desire to remain alive in these turbulent times, as the distinguishing feature of the Kali-age is to approve of those who tyrranise life. Ramkali, 902.

ਜੇ ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੇ ਸੋ ਛੀਜੈ
ਤਪ ਘਰਿ ਤਪੁ ਨ ਹੋਈ ;
ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਲਏ ਬਦਨਾਵੀ
ਕਲਿ ਕੇ ਲਖਣ ਏਈ.

੧੪੧੧. ਰਾਮਕਲੀ. ੯੦੨.

Whosoever practises truth in this age loses ; whosoever labours hard faces frustration ; whosoever utters God's Name is maligned. These are some of the characteristics of the present age. Ramkali, 902.

TOLERENCE ਸਹਿਣ-ਸ਼ੀਲਤਾ

੧੪੧੨. ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕੁ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

He to whom the two ways (of Hindus and Muslims) are revealed as one (leading to one and the same Lord) shall be blessed. Majh, 142.

TRADE ਵਪਾਰ

੧੪੧੩. ਫਣਜੁ ਕਰਹੁ ਮਖਸੂਦ ਲੈਹੁ, ਮਤ ਪਛੋਤਾਵਹੁ ! ਆਸਾ, ੪੧੮.

Carry on your trade for a profit, lest you should repent afterwards. Asa, 418.

੧੪੧੫. ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ', ਮਤੁ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

Carry good deeds for travelling-expenses and leave not today's task till tomorrow. Sorath, 595.

੧੪੧੬. ਪਹਿਲਾਂ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਿ ਕੈ, ਤਾਂ ਕੀਚੈ ਵਾਪਾਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

Trade only after examining the commodity and knowing its worth. Slok, 1410.

੧੪੧੭. ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ, ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

They who deal in truth, receive the blessing of the Master. Siri, 18.

TRANSIENCE ਚਲਣਹਾਰਤਾ

੧੪੧੮. ਤਿਸ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਜਈ, ਜੋ ਦੀਸੈ ਚਲਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

Do not develop your love with anything that is but a fleeting show. Siri, 21,

TRANSMIGRATION ਆਵਾਗੌਣ

੧੪੧੯. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ, ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪,

Men come and go as God ordains. Jap, 4.

੧੪੨੦. ਜੋ ਦੀਸੈ, ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੧.

All that one sees is bound to come and go. Maru, 1021.

੧੪੨੧. ਆਵਾਗਉਣੁ ਰਚਾਇ, ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ, ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

God having created the process of transmigration, made then the universe. Malar, 1283.

੧੪੨੨. ਜਨਮਿ ਮਰੈ, ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਹਿਤਕਾਰੁ ਗਉੜੀ, ੧੫੪.

He who loves the three attributes of mammon, continues to come and go. Gauri, 154.

TRUE AND FALSE ਸੱਚੇ ਤੇ ਝੂਠੇ

ਨਾਨਕ ਸਚੁ, ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ

੧੪੨੩. ਜੋ ਮਰਿ ਜੰਮੇ, ਸੁ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

They alone are True who dwell on the True Lord They who are born to die, are the falsest of the false. Asa, 463.

TRUE ASCETIC ਸੱਚਾ ਸੰਨਿਆਸੀ

੧੪੨੪. ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ, ਤਉ ਸੰਨਿਆਸੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

The true *Sanyasi*‡ (ascetic) is he who sheds all his hopes. Asa, 356.

ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੈ, ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ...

੧੪੨੫. ਬਕੈ ਨ ਬੋਲੈ, ਖਿਮਾ ਧਨੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ, ਤਾਮਸੁ ਨਾਮਿ ਜਲਾਏ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

He alone is a *Sanyasi* (ascetic) who serves the True Guru and rids himself of his conceit...He neither chatters nor talks in vain. He treasures forbearance and subdues his wrath through God's Name. Maru, 1013.

TRUE BRAHMAN ਸੱਚਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ

ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ

੧੪੨੬. ਆਪਿ ਤਰੈ, ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨

The true *Brahman* is he who meditates on God and so saves himself and all his kin. Dhanasri, 662.

TRUE MASTER/PRECEPTOR ਸਤਿਗੁਰੂ

ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾਰੇ

੧੪੨੭. ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਅਸੰਖ ਉਧਾਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੪.

The Creator has manifested Himself through the Guru by whose grace countless men are delivered. Maru, 1024.

੧੪੨੮. ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ, ਤਾ ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

True Guru is obtained when the merciful God looks with grace. Asa, 465.

੧੪੨੯. ...ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਆਸਾ, ੪੬੬.

None has attained God without the grace of the True Guru. Asa, 466.

੧੪੩੦. ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ, ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੦੯.

The True Guru is the boat and the Word is the boatman to ferry mortals to the further shore. Maru, 1009.

‡SANYASI : One who has abandoned all worldy possessions and affections ; an ascetic ; one belonging to the fourth stage of the Hindu four-fold way of life.

੧੪੩੧. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ, ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.
None is emancipated without the grace of the Guru. Prabhati, 1343.

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ
੧੪੩੨. ਜੋ ਸਭਸੈ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ,ਜੀਉ. ਸਿਰੀ, ੭੨.
He alone is the True Guru who unites one with all. Siri, 72.

੧੪੩੩. ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ, ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੧.
All are apt to err' the Guru—God alone is infallible. Siri, 61.

੧੪੩੪. ਸਤਿਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ, ਸਭਿ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋਕ ਸਬਾਇਆ ! ਆਸਾ, ੪੬੫.
Hear you all, O people ! there is no benefactor so great as the True Guru. Asa, 465.

੧੪੩੫. ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ, ਕਰਤ ਨਾ ਲਾਗੀ ਵਾਰ. ਆਸਾ, ੪੬੨.
The true Guru has turned mortals into god-like saints, and that too in no time. Asa, 462.

TRUE QAZI (JUDGE) ਸੱਚਾ ਕਾਜ਼ੀ

ਕਾਜੀ ਸੋ ਜੋ ਉਲਟੀ ਕਰੈ
੧੪੩੬. ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
The true *Qazi* is he who turns his mind away from worldliness and by the Guru's grace, dies to his self even while alive. Dhanasri, 662.

TRUE RECLUSE ਉਦਾਸੀ

ਸੋ ਉਦਾਸੀ ਜਿ ਪਾਲੇ ਉਦਾਸੁ
੧੪੩੭. ਅਰਧ ਉਰਧ ਕਰੇ ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਸੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.
He alone is the true *Udasi** (recluse) who cultivates renunciation and realizes the presence of the Immaculate Lord below and above. Ramkali, 952.

TRUE YOGI ਸੱਚਾ ਯੋਗੀ

ਸੋ ਜੋਗੀ ਜੋ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ
੧੪੩੮. ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
The true *Yogi* is he who recognises the Way and knows the One God alone by the Guru's grace. Dhanasri, 662.

*UDASI : the recluse, a class of religious mendicants.

TRUE RELIGION ਸੱਚਾ ਧਰਮ

ਜੋਗੁ ਨ ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ, ਜੋਗੁ ਨ ਤਾੜੀ ਲਾਈਐ
ਜੋਗੁ ਨ ਦੇਸਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵਿਐ, ਜੋਗੁ ਨ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ
੧੪੩੯. ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ, ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

True religion consists neither in abiding at the tombs or the crematoriums, nor in going into a pseud-trance. It neither consists in roaming in the world, nor in bathing at the places of pilgrimage.

The way to true religion is found by dwelling in God and remaining detached in the midst of worldly attachments. Suhi, 730.

ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਬਿਪ ਪੂਜਿ ਮਨਾਵਹੁ, ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ-ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ
੧੪੪੦. ਰਾਮਨਾਮੁ ਜਪਿ ਬੇੜਾ ਬਾਂਧਹੁ, "ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲਾ" ! ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

Let merciful God be your object of worship and right-conduct your rosary of basil. Make a boat by repeating the Name of God and pray: "O merciful God ! be merciful to me." Basant, 1171.

ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ, ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ, ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ
ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ, ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ, ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ।
ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ, ਸਚੁ ਪੀਰੁ, ਕਲਮਾ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ
੧੪੪੧. ਤਸਬੀ ਸਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ, ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ । ਮਾਝ, ੧੪੦.

Let compassion be your mosque, faith your prayer-mat and righteousness your *Quran*. Let modesty be your circumcision and uprightness your fasting, Thus you will become a true Muslim

Let right-conduct be your *Kabah*, truth your *Pir* and mercy your creed and prayer. Let submission to God's will be your rosary and He will surely uoheld your honour. Majh, 140.

TRUEST DEED ਕਰਮ-ਸੁਕਰਮਾ

੧੪੪੨. ...ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਕਰਮ ਸੁਕਰਮਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

To keep God ever in mind, is the truest deed. Tukhari, 1107.

TRULY ALIVE ਅਸਲ ਜੀਉਂਦਾ

ਸੋ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ
ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

੧੪੪੩.

He alone lives in whom God resides. No one else is truly alive. Majh, 142.

TRULY BLIND ਅਸਲੀ ਅੰਨ੍ਹਾ

ਅੰਧਾ ਸੋਇ ਜਿ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ
ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਸਿ ਲੋਚਨ ਨਾਹੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

੧੪੪੪.

He who acts blindly is truly blind. His heart does neither see nor realize the folly of what he does. Malar, 1289.

TRULY CONTENTED ਅਸਲੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ

ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਈ, ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ
ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ, ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ
ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ, ਅਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

੧੪੪੫.

The contented who dwell upon none but the Truest of the True serve Him truly. They do not tread the path of evil. They do good and practise righteousness. They loosen worldly bonds and eat and drink in moderation. Asa, 467.

TRULY HONOURED ਅਸਲੀ ਪਤਵੰਤਾ

ਲੋਕਿ ਪਤੀਣੈ, ਨਾ ਪਤਿ ਹੋਇ
ਤਾ ਪਤਿ ਰਹੈ, ਰਾਖੈ ਜਾ ਸੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

੧੪੪੬.

Honour is attained not by appeasing others. It is gained and preserved only if God so blesses. Dhanasri, 661.

TRUTH ਸੱਚ

ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

੧੪੪੭.

Truth is the highest of all virtues, but higher still is the truthful living. Siri, 62.

੧੪੪੮. ਮਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ... ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੫.
Truth never gets old. Ramkali, 955.

੧੪੪੯. ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ, ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ. ਆਸਾ, ੪੬੮.
Truth cures everything, it washes away our sins. Asa, 468.

ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ

੧੪੫੦. ਹੋਰੁ ਸਭੁ ਪਾਖੰਡੁ ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.
Cherishing Truth within one's heart is the most sublime deed. All other pretentions and worship are vain and humiliating. Prabhati, 1343.

੧੪੫੧. ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ, ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੭੨.
Truth is realized through purity of the heart. Asa, 472.

੧੪੫੨. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਪਾਈਐ... ਸਿਰੀ, ੬੨.
Truth is revealed through God's grace. Siri, 62.

ਸਚੁ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਊਪਜੈ

੧੩੫੩. ਸਚ ਮਹਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.
Truth is revealed when one meets the True One and becoming truthful one merges oneself therein. Siri, 18.

੧੪੫੪. ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ, ਜਾ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.
We know the Truth, when we love the Truth. Asa, 468,

੧੪੫੫. ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ, ਜਾ ਰਿਦੈ ਸਚਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੬੮.
Truth is realized when the True One dwells in the heart. Asa, 468.

੧੪੫੬. ਸਚੁ ਬੋਲੈ, ਬੋਲਾਵੈ ਪਿਆਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੪.
The Man of God speaks Truth as he is inspired by the love of all. Prabhati, 1344.

੧੪੫੭. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩
Falsehood exhausts itself ; Truth alone prevails ultimately. Ramkali, 953.

੧੪੫੮. ...ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਚੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੬.
Truth proceeds from the True One. Siri, 56.

TRUTH, ESSENCE OF ਸੱਚ ਦਾ ਤੱਤ

੧੪੫੯. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ, ਅਲਖੁ ਵਸੈ ਸਭ ਮਾਹਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੩.

Without the Guru, we cannot know the essence of Truth : the unfathomable God lives in one and all. Maru, 1093.

TRUTH, REALIZATION OF ਸੱਚ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ, ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਜੁਗ ਚਾਰਿ
੧੪੬੦. ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ਕੈ, ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

They who realize truth, remain in comfort throughout the four ages; for they have stilled their ego and desire, and have enshrined truth in their hearts. Siri, 55.

TRUTH AND FALSEHOOD ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ

੧੪੬੧. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ, ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

Falsehood exhausts itself; Truth alone prevails ultimately. Ramkali, 953.

੧੪੬੨. ਅਵਗਣ ਬਾਧਿ ਚਲੀ, ਦੁਖੁ ਆਗੈ, ਸੁਖੁ ਤਿਸੁ, ਸਾਚੁ ਸਮਾਲੇ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

One who takes along the burden of falsehood, must grieve hereafter ; but one who gathers truth here, is blessed here and hereafter. Tukhari, 1108.

੧੪੬੩. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ, ਸਚੁ ਕਰੇ ਸੁ ਸੋਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

Falsehood fails ; what the truth ordains, comes to pass. Malar, 1283.

TRUTH AND PURITY ਸੱਚ ਤੇ ਸੁੱਚ

੧੪੬੪. ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Truth is realized through purity of the heart. Asa, 472.

੧੪੬੫. ਸਾਚ ਬਿਨਾ, ਸੂਚਾ ਕੋ ਨਾਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

No one is purified without inculcating Truth. Ramkali, 946.

TRUTHFUL LIVING ਸੱਚੀ ਰਹਿਣੀ

੧੪੬੬. ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ, ਜਾ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣੈ ਜੀਉ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

That is being true, when one knows how to live truthfully. Asa, 468.

੧੪੬੭. ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ, ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ. ਸਿਰੀ ੬੨.

Truth is the highest of all virtues, but higher still is the truthful living. Siri. 62.

੧੪੬੮. ...ਛੂਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.
Salvation comes by living truthfully. Majh, 141.

TRUTHFULNESS ਸੱਚਾਈ

ਸਚੁ, ਬ੍ਰਤੁ, ਨੇਮੁ, ਨ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਵੈ

੧੪੬੯. ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰੋਧੁ ਜਲਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੧੧.
He who makes truthfulness his fast and religious vow, and burns his wrath through the True Guru's Word, is not agonised by death. Asa, 411.

TWO WAYS ਦੋ ਰਾਹ

ਏਕੁ ਸਾਹਿਬੁ ਦੁਇ ਰਾਹ...

੧੪੭੦. ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ, ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ. . ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੮.
God is the only Master, but there are two ways (one of Devotion and the other of Maya)...In His will, he makes all walk in these two ways. Dhanasri, 688.

੧੪੭੧. ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕੁ ਜਾਣੈ, ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ. ਮਾਝ, ੧੪੨.
He to whom the two ways (of Hindus and of Muslims) are revealed as one (leading to one and the same Lord), shall be blessed. Majh, 142.

TYPES OF MEN ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਉਸਤਤਿ, ਨਿੰਦਾ, ਸਬਦ-ਵੀਚਾਰੁ

੧੪੭੨. ਜੋ ਦੇਵੈ, ਤਿਸ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੧.
Some see goodness in others and appreciate it, some see only fault and use it for slandering them. There are still others who dwell entirely on the Word. All these are God's own gifts. Hence all glory and victory goes to Him. Prabhati, 1331.

UNDERSTANDING ਮਤ ਸੋਝੀ

ਜੇਹੀ ਤੂ ਮਤਿ ਦੇਹਿ, ਤੇਹੀ ਕੋ ਪਾਵੈ

੧੪੭੩. ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ, ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ. ਆਸਾ, ੩੫੧.
Man is instructed according to the understanding that God gives him ; he is directed as it pleases God. Asa, 351.

੧੪੭੪. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ, ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

The Mystery is revealed not through reading but through understanding. Majh, 148.

UNGRATEFUL ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ

੧੪੭੫. ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ-ਹਰਾਮ, ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

The self-willed is not true to his salt and is not grateful for the good done to him. Majh, 143.

UNION AND SEPARATION ਵਸਲ ਤੇ ਵਿਛੋੜਾ

੧੪੭੬. ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ, ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ. ਜਪੁ, ੬.

The principle of union and separation regulates the business of the world. Jap, 6.

੧੪੭੭. ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ... ਆਸਾ, ੩੬੦.

God Himself unites, He Himself separates. Asa, 360.

੧੪੭੮. ਨਦੀਆ ਵਾਹ ਵਿਛੁੰਨਿਆਸ, ਮੇਲਾ ਸੰਜੋਗੀ ਰਾਮ ਆਸਾ, ੪੩੬.

The streams, divided from the river, seldom unite with it again. Asa, 439.

UNITY IN DIVERSITY ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ

੧੪੭੯. ਇਕਤੁ ਰੂਪਿ ਫਿਰਹਿ ਪਰਛੰਨਾ, ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

God moves concealed in all creation in a single form ; and yet inspite of His presence in all no one resumbles the other. Sorath, 596.

ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ, ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ

੧੪੮੦. ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ. ਆਸਾ, ੩੫੭.

One single sun runs through all seasons and their various parts and aspects. God is likewise One and permeates through all in however various forms and aspects He manifests Himself. Asa, 357.

UNIVERSAL DISTRESS ਜਗਤੀ ਦੁੱਖ

...ਰੋਵਹਿ ਕਿਰਪਨ, ਸੰਚਹਿ ਧਨੁ ਜਾਇ
ਪੰਡਿਤ ਰੋਵਹਿ, ਗਿਆਨੁ ਗਵਾਇ।
ਬਾਲੀ ਰੋਵੈ, ਨਾਹਿ ਭਤਾਰੁ
੧੪੮੧. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ, ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

.....The miser weeps when he loses his wealth. The learned cries when his knowledge fails him. The young woman mourns her lost husband. The whole world, in short, is unhappy in one way or another. Ramkali, 954.

UNIVERSAL LEVELLER : DEATH
ਮੌਤ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ

੧੪੮੨. ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧੋ ਕਾਲ ਕੋ... ਸਿਰੀ, ੫੫.
The whole world is under the sway of death. Siri, 55.

੧੪੮੩. ਸਭਨਾ ਮਰਣਾ ਆਇਆ, ਵੇਛੋੜਾ ਸਭਨਾਹ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.
All are subject to death ; all must suffer the separation. Sorath, 595.

UNIVERSAL LORD ਸਰਬ-ਸਾਂਝਾ ਮਾਲਕ

ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਇ ਕੋਈ, ਕੋਇ ਕੋਇ
੧੪੮੪. ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ, ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.
Some people have others to lean upon ; but all are Yours, O Lord and You belong to all. Gauri, 151.

UNIVERSAL LOVE ਵਿਸ਼ਵ-ਪਿਆਰ

੧੪੮੫. ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ, ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.
They who love God, love everybody. Wadhans, 557.

UNIVERSAL PRAYER ਵਿਸ਼ਵ-ਅਰਦਾਸ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਨਿੱਤ-ਅਰਦਾਸ ਇਉਂ ਅੰਤਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ
੧੪੮੬. ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ. ਅਰਦਾਸ.

Guru Nanak's Sikhs conclude their daily service with the plea :
Through Nanak, may Your glorious Name, O God, be ever in ascendancy ; and may all men prosper by Your grace. Sikh Prayer.

UNIVERSE ਬ੍ਰਹਮੰਡ, ਵਿਸ਼ਵ

੧੪੮੭. ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੬.
When He so willed, He brought the universe into being. Maru, 1036.

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ, ਏਕੋ ਕਵਾਉ

੧੪੮੮. ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ. ਜਪੁ, ੩.
The whole universe sprang into existence from His single command and gushed forth like a multitude of rivers. Jap, 3.

੧੪੮੯. ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ, ਤੇਤਾ ਨਾਉ. ਜਪੁ, ੪.
The entire universe is the manifestation of His Name. Jap, 4.

੧੪੯੦. ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ, ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ. ਜਪੁ, ੪.
None but the Creator himself who created the universe, knows when He did so. Jap, 4.

UNPREDICTABILITY OF DEATH
ਮੌਤ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤਤਾ

੧੪੯੧. ਮਰਣਿ ਨ ਮੂਰਤੁ ਪੁਛਿਆ, ਪੁਛੀ ਥਿਤਿ ਨ ਵਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ ੧੨੪੪.
Death comes without asking any date or fixing any time. Sarang, 1244.

੧੪੯੨. ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ, ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.
No one knows where one's end would come to pass, O Mula! Slok, 1412.

੧੪੯੩. ਜਿਉ ਮਛੀ ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ, ਪਵੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.
Men, like the fish, are caught in the net of death unawares. Siri, 55.

UNSTRUCK MUSIC ਅਨਹਦਿ ਸ਼ਬਦ

੪੯੪. ਸਬਦਿ ਅਨਾਹਦਿ, ਸੋ ਸਹੁ ਰਾਤਾ. ਆਸਾ, ੩੫੧.
God is immersed in the celestial symphony of the Word. Asa, 3 51

UNTOUCHABILITY ਛੂਤ-ਛਾਤ

੧੪੯੫. ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ, ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

All impurity contracted by touch is but a superstition. Asa, 472.

UNTRUTH ਝੂਠ

੧੪੯੬. ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ, ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ, ਕਿਉਕਰਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ ? ਸਿਰੀ, ੫੬.
How can he be pure who speaks untruths with a false mouth ? Siri, 56.

੧੪੯੭. ਝੂਠ, ਵਿਕਾਰ, ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਦੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.
Vice and untruth cause much pain to the body. Asa, 352.

੧੪੯੮. ...ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ, ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.
.....Without You, O God, all is untrue. Asa, 468.

USURPATION ਹੱਕ-ਮਾਰੀ

ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ, ਉਸੁ ਸੂਅਰੁ ਉਸੁ ਗਾਇ

੧੪੯੯. ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ, ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.
Depriving others of their due is like eating pork for a Muslim and beef for a Hindu. The spiritual guide shall intercede only if one lives not on carrion (i. e. another's due). Majh, 141.

ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਜਾਨੈ

੧੫੦੦. ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਘਾਲੇ. ਮਾਝ, ੧੩੯.
He who, in his ego, clings to what is not his suffers miseries. Majh, 139.

UTTERANCE OF NAME ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ

ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਜੋ ਜਪੈ ਹਿਆਇ

੧੫੦੧. ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਕੈਸਾ ਨਾਉ ! ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.
He alone who utters God's Name with his heart and not with his tongue, enjoys its bliss. None else can realize its pleasure and significance. Malar, 1256.

VALIANTS' DEATH ਸੂਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ

੧੫੦੨. ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੬.

Death is the privilege of the brave if they die for a noble cause. Wadhans, 579.

VANITY ਅਸਾਰਤਾ, ਫੋਕਾ ਅਭਿਮਾਨ

੧੫੦੩. ਕੂੜਿ ਕੂੜੈ ਨੇਹੁ ਲਗਾ, ਵਿਸਰਿਆ ਕਰਤਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

The vain man, attached to vanity, forgets even his Creator. Asa, 468.

੧੫੦੪. ਐਥੇ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ, ਕੂੜਿ ਕਰਹੁ ਅਹੰਕਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

All who come to this world, must pass away. So all vanity is fruitless. Wadhans, 579.

੧੫੦੫. ਮਾਣਸ ਕੂੜਾ ਗਰਬੁ, ਸਚੀ ਤੁਧੁ ਮਣੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

Man's vanity is false, the true glory is only God's. Malar, 1283.

VICE ਔਗੁਣ, ਵਿਕਾਰ

੧੫੦੬. ਨਾਨਕ ਅਉਗੁਣ ਜੇਤੜੇ, ਤੇਤੇ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰ. ਸੋਰਠ, ੫੯੫.

As many as are one's vices, so many are the chains around one's neck. Sorath, 595.

੧੫੦੭. ਝੂਠ, ਵਿਕਾਰ, ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਦੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.

Vice and untruth cause much pain to the body. Asa, 352.

੧੫੦੮. ਕਰਿ ਅਉਗੁਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

Man repents after falling prey to vices. Asa, 471.

VIRTUE ਗੁਣ

ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨਿ ਸਾਜਨਾ, ਮਿਲਿ ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ

੧੫੦੯. ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ ਗੁਣਹ ਕੇਰੀ, ਛੋਡਿ ਅਵਗਣ ਚਲੀਐ ਸੂਹੀ, ੭੬੬.

If our friends are blessed with virtues, let us share the same with them and abandon thereby our own vices. Suhi, 766.

੧੫੧੦. ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਖੁਆਏ ਕਰਤਾ, ਖੁਸਿ ਲਏ ਚੰਗਿਆਈ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

When God wishes to destroy someone, He deprives him of his virtues first. Asa, 417.

੧੫੧੧. ਅਉਗੁਣ ਵੀਸਰਿਆ, ਗੁਣੀ ਘਰੁ ਕੀਆ ਰਾਮ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੧.

As soon as one sheds one's vice, virtue comes to replace it. Tukhari, 1111.

VIRTUOUS AND VICIOUS ਪੁੰਨੀ-ਪਾਪੀ

ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ, ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ. ੧੫੧੨. ਜਪੁ, ੪,

Men do not become virtuous and vicious merely by saying they are. Jap, 4.

VIRTUOUS DEEDS ਸੁਚੀ ਕਰਣੀ

ਕਰਣੀ ਕਾਮਣ ਜੇ ਥੀਐ, ਜੇ ਮਨੁ ਧਾਗਾ ਹੋਇ
ਮਾਣਕੁ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਈਐ, ਲੀਜੈ ਚਿਤਿ ਪਰੋਇ. ੧੫੧੩. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

If the bride strings her virtuous deeds on the thread of mind, she gathers priceless jewels within her own heart. Wadhans, 557.

VISION OF TRUTH ਸੱਚ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ
ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਾਚਾ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇਆ. ੧੫੧੪. ਬਸੰਤੁ ੧੧੮੯.

I have burnt my ego through the Word and the True Guru has, thereafter, revealed to me the vision of truth. Basant, 1189.

WAILING ਰੋਣਾ-ਪਿੱਟਣਾ, ਵਿਰਲਾਪ

ਨਾਨਕ ਰੁੰਨਾ ਬਾਬਾ ਜਾਣੀਐ, ਜੇ ਰੋਵੈ ਲਾਇ ਪਿਆਰੋ. ੧੫੧੫. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

One wails truly, brother, if one wails in love. Wadhans, 579.

ਵਾਲੇਵੇ ਕਾਰਣਿ ਬਾਬਾ ਰੋਈਐ, ਰੋਵਣੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ. ੧੫੧੬, ਵਡਹੰਸ, ੫੭੯.

If one wails for wordly objects, brother, all one's wailing is in vain. Wadhans, 579.

ਰੋਵਣੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ, ਗਾਫਲੁ ਸੰਸਾਰੋ
ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਰੋਵੈ;
ਚੰਗਾ ਮੰਦਾ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ,
ਇਹੁ ਤਨੁ ਏਵੈ ਖੋਵੈ. ੧੫੧੭. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

All one's wailing is in vain if forgetting the Lord, one wails for *Maya* (unreality) and does not differentiate between good and evil, and thus wastes his life away. Wadhans, 579.

WAILING FOR THE DEAD ਮੋਏ ਲਈ ਰੋਣਾ-ਕੁਰਲਾਣਾ

'ਓਹੀ ਓਹੀ' ਕਿਆ ਕਰਹੁ ? ਹੈ, ਹੋਸੀ ਸੋਈ
ਤੁਮ ਰੋਵਹੁਗੇ ਓਸ ਨੋ, ਤੁਮ ਕਉ ਕਉਣ ਰੋਈ ?
ਧੰਧਾ ਪਿਟਿਹੁ ਭਾਈਹੋ ! ਤੁਮ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹੁ
੧੫੧੮. ਓਹ ਨ ਸੁਣਈ ਕਤਹੀ, ਤੁਮ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵਹੁ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

Why do you cry and wail for the dead when all are bound to die and God alone is immortal and shall remain for ever ? While you wail for him, who will wail for you ? You are engrossed in worldly affairs and are committing falsehood, for the dead does not hear your wailing and you are only proclaiming it to the living world. Asa, 418.

WANDER-LUST ਭਰਮਣ

ਕਿਆ ਭਵੀਐ ? ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ
੧੫੧੯. ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

What is the use of wandering about ? Inculcation of Truth alone can effect purification, and contemplation of the True Word alone can earn emancipation. Ramkali, 938.

ਭਰਮੈ ਭਾਹਿ ਨ ਵਿਝਵੈ, ਜੇ ਭਵੈ ਦਿਸੰਤਰ ਦੇਸੁ
੧੫੨੦. ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵੇਸ ! ਸਿਰੀ, ੨੨.

The fire of doubt and desire is not extinguished and the dirt within is not washed away by merely wandering about the World (as ascetics do). Cursed, therefore, be such a way and also the garb associated with such a life. Siri, 22.

WANDERING IN THE WILDERNESS ਉਝੜ-ਭਰਮਣ

ਸਭਿ ਜਪ, ਸਭਿ ਤਪ, ਸਭ ਚਤੁਰਾਈ
ਉਝੜਿ ਭਰਮੈ, ਰਾਹਿ ਨ ਪਾਈ,
ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ
੧੫੨੧. ਨਾਮ-ਬਿਹੂਣੈ ਮਾਥੇ ਛਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੨,

All contemplation, penance and cleverness is like wandering in the wilderness without finding the way. None is approved without knowing the Truth and contemplating the Name, without which one gets only dust on one's head. Asa, 412.

WARRANT OF DEATH ਮੌਤ ਦਾ ਪਰਵਾਨਾ

੧੫੨੨. ਚੀਰੀ ਆਈ, ਢਿਲ ਨ ਕਾਊ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

When the warrant of death comes, none can delay its service. Ramkali, 952.

੧੫੨੩. ਜਿਨ੍ਹ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ, ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਰਣਾ ਭਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

They who have lost their claim in the court of God must die. Asa, 418.

WASH ਇਸ਼ਨਾਨ

੧੫੨੪. ਦਾਨਹੁ ਤੇ ਇਸਨਾਨਹੁ ਵੰਜੇ, ਭਸੁ ਪਈ ਸਿਰਿ-ਖੁਥੈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

Let ashes be thrown on the plucked-heads‡ of those who go without a wash and without charity to others. Majh, 150.

ਨਾਇ ਨਿਵਾਜਾ, ਨਾਤੈ ਪੂਜਾ, ਨਾਵਨਿ ਸਦਾ ਸੁਜਾਣੀ

੧੫੨੫. ਮੁਇਆ ਜੀਵਦਿਆ ਗਤਿ ਨੋਵੈ, ਜਾ ਸਿਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਣੀ. ਮਾਝ, ੧੫੦,

Muslims offer prayers and Hindus perform worship after a wash and the wise clean themselves always with a bath. Men are washed at death, as at birth, with water in order to purify them and also to provide them peace. Majh, 150.

ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰੁ-ਖੁਥੈ ਨਾਵਨਿ ਨਾਹੀ

੧੫੨੬. ਤਾ ਸਤ ਚਟੇ ਸਿਰਿ ਛਾਈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

Let seven handfuls of dust be thrown on the plucked-heads‡ who do not bathe. Majh, 150.

WASTAGE ਨਿਰਾਰਥਕਤਾ

ਤਨੁ ਨ ਤਪਾਇ ਤਨੂਰ ਜਿਉ, ਬਾਲਣੁ ਹਡ ਨ ਬਾਲਿ

੧੫੨੭. ਸਿਰਿ ਪੈਰੀ ਕਿਆ ਫੇੜਿਆ ? ਅੰਦਰਿ ਪਿਰੀ ਸਮਾਲਿ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧

‡Refers to the SAREVARAS, a sect of the Jains who in their passion for non-violence would pluck their hair with their hands for fear of injuring microbes and would even avoid water for bathing purposes and thus remain unclean.

Do not burn your body like a furnace and feed its fire with your bones. Your head and feet have also done you no wrong (so, why do you waste them through such penances ?). See and cherish God within. Slok, 1411-12.

WATER ਪਾਣੀ

੧੫੨੮. ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ, ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

Water is the primary element of life with which everything is made fresh and green. Asa, 472.

੧੫੨੯. ਵੁਠੈ ਹੋਇਐ ਹੋਇ ਬਿਲਾਵਲੁ, ਜੀਆ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

When it rains, there is joy everywhere ; for the key to all life lies in water. Majh, 150.

WAY OF DEVOTION ਭਗਤੀ-ਮਾਰਗ

੧੫੩੦. ਹੋਰੁ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ, ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

There is no other way towards the devotion of God except the one shown by the teaching of the True Guru. Siri, 22.

WAY OF LIFE ਜੀਵਨ-ਮਾਰਗ

ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ
੧੫੩੧. ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ, ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

He alone has found the right way who eats what he earns through toil and shares his earnings with others. Sarang, 1245.

੧੫੩੨. ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ, ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

As is the nature of one's consciousness, so is the way of one's living. Siri, 24.

WAY OF RELIGION ਧਰਮ-ਮਾਰਗ

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ
੧੫੩੩. ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

He alone finds the way of religion who abiding amid the impurities of the world, remains detached and spotless. Suhi, 730.

WAY THROUGH GURU ਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹ

ੴ. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨਾ ਪਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

One cannot find the right way without the grace and guidance of the True Guru. Asa, 470.

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ

ੴ. ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ, ਤ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

He alone knows the Way who by meeting the Guru and having been blessed with his Word, realizes the Will of God. Asa, 904.

ੴ. ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਵਈ, ਅੰਧੀ ਆਵੈ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

None except the Guru shows the right way. Men, like the blind, continue coming and going in vain. Siri, 60.

AY TO GLORY ਵੱਡਿਆਈ ਦਾ ਰਾਹ

ਤੀਰਥ, ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ, ਪੁੰਨ, ਦਾਨ, ਕਿਛੁ ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਦਿਹਾੜੀ

ੴ. ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ, ਮੇਕਾ ਘੜੀ ਸਮਾਲੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧.

The gain and glory that one expects to earn through pilgrimages, alms-giving and reading of the *Smritis*, can be gathered confidently by dwelling on God's Name even for a moment. Basant, 1191.

WAY TO THE LORD ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ :

"ਵਾਹੈ ਕਿਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ"?

"ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ

ੴ. ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਚੁਕਾਈਐ". ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

Go and ask the blessed wives how they have won their husbands. They say, "Whatever He does, accept as good. Neither argue with Him nor force your will on Him". Tilang, 722.

ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ, ਤਾ ਸਹੁ ਪਾਈਐ

ੴ. ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

We can attain to the Lord only by effacing ourselves ; for He can never be attained by any other clever device, Tilang, 722.

ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ! ਅਉਧੂ ਨੀਸਾਣੀ :
'ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ
੧੫੪੦. ਨਿਹਚਉ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਪਾਏ.' ਰਾਮਕਲੀ. ੮੭੭.

Listen, O Machhindra ! the definition of a true *Odhu* (ascetic).* : 'He who disciplines his desires while living amidst them, attains to the Lord without any doubt.' Ramkali, 877.

ਕਿਆ ਭਵੀਐ ? ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ
੧੫੪੧. ਸਾਤ ਸਬਦ ਬਿਨੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

What is the use of wandering about ? Inculcation of Truth alone can effect purification, and contemplation of the True Word alone can earn emancipation. Ramkali, 938.

WAYS AND WORKS ਕਰਮ-ਧਰਮ

ਕਰਮ ਧਰਮ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਰੈ ਕੀਏ
੧੫੪੨. ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਾਂ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੫.

All ways and works have been shaped by God who has placed contemplation of Name over and above all. Prabhati, 1345.

WAYWARD ਆਪ-ਹੁਦਰਾ

੧੫੪੩. ਮੁਹਿ ਚਲੈ, ਸੁ ਅਗੈ ਮਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

It is the wayward who wlll suffer agonising blows hereafter. Asa, 470.

ਮਨਮੁਖ ਵਿਣ ਨਾਵੈ, ਕੂੜਿਆਰ ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲਿਆ
੧੫੪੪. ਪਸੂ ਮਾਣਸ-ਚੰਮਿ ਪਲੇਟੇ, ਅੰਦਰਹੁ ਕਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

The wayward, bereft of God's Name, are false and run wild like goblins. They, though wrapped in human skin, behave like the animals and are black within. Malar, 1284.

WEALTH, PLACE OF ਧਨ ਦਾ ਸ਼ਾਥ

ਜੇ ਚਲਦਾ ਲੈ ਚਲਿਆ, ਕਿਛੁ ਸੰਪੈ ਨਾਲੈ
੧੫੪੫. ਤਾਂ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਦੇਖਿ ਕੈ, ਬੂਝਹੁ ਬੀਚਾਰੇ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

If the outgoing man has carried some wealth along, you may also amass the same. Accumulate it only after seeing, understanding and realizing this fact. Asa, 418.

*ODHU : an ascetic who renounces all worldly attachments.

ਇਸੁ ਜਰ ਕਾਰਣਿ ਘਣੀ ਵਿਗੁਤੀ, ਇਨਿ ਜਰ ਘਣੀ ਖੁਆਈ

੧੫੪੬. ਪਾਪਾਂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ, ਮੁਇਆਂ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

Many have been consumed and humiliated because of wealth which is not amassed without sin and which can never accompany the dead. Asa, 417.

੧੫੪੭. ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਹੋਇ. ਸੋਰਠਾ, ੫੯੫,

Wealth does not accompany the man after his death O friend ! Sorath, 595.

WEIGHING THE UNWEIGHABLE ਅਤੁਲ ਦਾ ਤੋਲਣਾ

ਜਿਹਵਾ ਡੰਡੀ, ਇਹੁ ਘਟੁ ਛਾਬਾ
ਤੋਲਉ ਨਾਮੁ ਅਜਾਚੀ
ਏਕੋ ਹਾਟੁ, ਸਾਹੁ ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ
੧੫੪੮. ਵਣਜਾਰੇ ਇਕ ਭਾਤੀ. ਮਾਰੂ, ੯੯੨.

My tongue is the beam, the heart is the scale and I weigh with it the unweighable Name. There is but one shop and the One Merchant-King and all His dealers deal in the same thing (viz His Name). Maru, 992.

WHAT A WORLD ! ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ !

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ ?
ਸਾਲਕੁ ਮਿਤੁ ਨ ਰਹਿਓ ਕੋਈ ।
ਭਾਈ ਬੰਧੀ ਹੇਤੁ ਚੁਕਾਇਆ
੧੫੪੯. ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

O, what a world is this ! No true friend, no guide is left in it. Even the brothers and other relatives have lost all element of affection. O, it is for this world that people lose even their faith ! Slok, 1410.

WHEN IN TROUBLE ਓੜਕ-ਸਮ

ਝੜ, ਝਖੜ, ਓਹਾੜ, ਲਹਰੀ ਵਹਨਿ ਲਖੇਸਰੀ
੧੫੫੦. ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਅਲਾਇ, ਬੇੜੇ ਡੁਬਣਿ ਨਹਿ ਭਉ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

When the sky is overcast, the tempest is at its height and the sea is lashed into innumerable waves, cry out then to the True Guru and do not be afraid that your boat will sink Sloka, 1410.

ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਉ, ਨ ਜਾਣਾ ਜਾਲੀ
੧੫੫੧. ਜਾ ਦੁਖੁ ਲਗੈ, ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਲੀ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

I know neither the net nor the fisherman ; but when pain comes I call upon You and seek Your refuge. Siri, 25.

WHILE LIVING IN WORLD ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ

ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ
ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ, ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ
ਭਾਲਿ ਰਹੇ ਹਮ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਇਆ
੧੫੫੨. ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

So long as we live in the world, we should hear and say somethihg of the Lord. As we are not to stay here for ever, we should subdue the self while yet alive Dhanasri, 661.

WHILE YET ALIVE ਜੀਉਂਦੇ-ਜੀਅ

੧੫੫੩. ਮੁਇਆ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਈਐ, ਤਿਤੁ ਜੀਵਦਿਆ ਮਰੁ ਮਾਰਿ. ਸਿਰਿ, ੨੧.

While yet alive, subdue your ego and prepare yourself for the home where you must go when you die. Siri, 21.

WHITE WITHOUT, BLACK WITHIN
ਬਾਹਰੋਂ ਚਿੱਟਾ, ਅੰਦਰੋਂ ਕਾਲਾ

ਬਗਾ, ਬਗੇ ਕਪੜੇ. ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਵਸੰਨਿ
੧੫੫੪. ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆ ਖਾਵਣੇ, ਬਗੇ ਨ ਕਹੀਅਨਿ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

The herons are clad in white feathers and they live at places of pilgrimage. But they wait for their victims steallhily and like the black devils. Their outward whiteness, therefore, cannot signify their inner purity. Suhi, 729.

WISDOM ਅਕਲ, ਸਿਆਣਪ

੧੫੫੫. ਅਕਲੀ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ, ਅਕਲੀ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

God is served through wisdom and through wisdom alone one attains honour. Sarang, 1245.

੧੫੫੬. ਅਕਲੀ ਪੜਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

One realizes what one reads only through wisdom. Sarang, 1245.

੧੫੫੭. ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ, ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

None of the countless devices of worldly wisdom, prevails in the end. Jap, 1.

WISDOM OF THE GURU ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਖੀ

੧੫੫੮. ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ, ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

One illumines one's self by lighting the lamp of the Guru's wisdom. Malar, 1284.

WISDOM OF THE WISE ਸਿਆਣੇ ਦੀ ਸਿਆਣਪ

ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀਂ, ਮਾਸੁ ਕਤੇਬੀਂ, ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮਾਸੁ ਕਮਾਣਾ
ਜਜਿ ਕਾਜਿ ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ, ਓਥੈ ਮਾਸੁ ਸਮਾਣਾ.
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ, ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ
ਜੇ ਓਇ ਦਿਸਹਿ ਨਰਕਿ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨ ਲੈਣਾ.
ਦੇਦਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਲੈਂਦੇ, ਦੇਖਹੁ ਏਹੁ ਧਿਙਾਣਾ !
ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ, ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ !! ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

੧੫੫੯.

Meat is mentioned in the *Puranas* as well as in the *Kitebas*.‡ Men have been dealing witb it through all the four ages. It has been in use in the *Jagnas*, marriages and on festive occasions.

All men and women, including kings and chiefs, are born of flesh. If all of them go to Hell, O Pandit, then why do you accept their gifts in charity ? How strange it is that he who gives in charity goes to Hell and he who receives such gifts goes to Heavens !

The Pandit does not know truth himself but considers himself wise and justified to instruct others. O, how wise is this man of wisdom !! 1290.

‡KITEBAS: Semetic Holy Books.

WISE ਸਿਆਣਾ

੧੫੬੦. ਦਾਨਸਬੰਦੁ ਸੋਈ, ਦਿਲਿ ਧੋਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
He alone is wise who purges his heart and soul of evil. Dhanasri, 662.

੧੫੬੧. ਨਾਨਕ ਸੋ ਪੜਿਆ, ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ, ਜਿਸੁ ਰਾਮੁ ਨਾਮ ਗਲਿ ਹਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.
He alone is educated, learned and wise who wears the necklace of the Lord's Name. Ramkali, 938.

੧੫੬੨. ਅਕਲਿ ਏਹ ਨ ਆਖੀਐ, ਅਕਲਿ ਗਵਾਈਐ ਬਾਦਿ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.
He who wastes his wisdom in strife, is not to be called wise. Sarang, 1245.

੧੫੬੩. ਆਪੁ ਬੀਚਾਰੇ, ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.
He who reflects upon himself, is truly wise. Gauri, 152.

WITHIN AND WITHOUT ਅੰਦਰੋਂ-ਬਾਹਰੋਂ

ਗੰਲੀਂ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ, ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ
੧੫੬੪. ਮਨਹੁ ਕੁਸੁਧਾ ਕਾਲੀਆ, ਬਾਹਰੀ ਚਿਟਵੀਆਹ. ਸਿਰੀ, ੮੫.
We are good at talk but bad in deeds; black and dirty within but white and clean without. Siri, 85.

WITHOUT THE GURU ਗੁਰੂ-ਬਿਨਾਂ

੧੫੬੫. ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ, ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.
Witoout the Guru all is darkness ; without the Word we do not realize it. Siri, 55.

੧੫੬੬. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ, ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦,
Without the Guru, the love of God does not spring (in our hearts) and the dirt of ego is not washed away. Siri, 60.

੧੫੬੭. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੭੦.
One cannot find the right way without the grace and guidance of the True Guru. Asa, 470.

੧੫੬੮. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ, ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.
None has attained God without the grace and guidance of the True Guru. Asa, 466.

੧੫੬੯. ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮.
There can be no deliverance without the True Guru. Maru, 1028.

WITHOUT THE NAME ਨਾਮ-ਬਿਨਾਂ

੧੫੭੦. ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਜੀਉ ਰਹੈ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.
Without God's Name, life ceases to exist. Asa, 354.

ਦੁਧ ਬਿਨੁ ਧੇਨੁ, ਪੰਖ ਬਿਨੁ ਪੰਖੀ, ਜਲ ਬਿਨ ਉਤਭੁਜ ਕਾਮਿ ਨਾਹੀ
੧੫੭੧. ਕਿਆ ਸੁਲਤਾਨੁ ਸਲਾਮ-ਵਿਹੂਣਾ ? ਅੰਧੀ ਕੋਠੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.
As a cow without milk, a bird without wings, vegetation without water and a king without subjects are of no use, so the heart without the Name is dark and useless. Asa, 354.

੧੫੭੨. ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨੁ ਟੇਕ ਨ ਟਿਕਈ, ਨਾਨਕ ਭੂਖ ਨ ਜਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.
We cannot attain inner peace or satisfy our inner hunger without cherishing the Name of God. Ramkali, 939.

੧੫੭੩. ਨਾਮ ਬਿਨਾ, ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ! ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.
Without God's Name, our deeds are of no avail Prabhati, 1330.

੧੫੭੪. ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਕਮਾਵਣਾ. ਫਿਕਾ ਆਵੈ ਸਾਦੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ. ੧੩੪੩.
Whatever one does, except for glorifying the Name is worthless. Prabhati, 1343.

੧੫੭੫. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ..... ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
There can be no salvation without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 662.

WOES AND WEALS ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ

੧੫੭੬. ਦੂਖ ਤਿਸੈ ਪਹਿ ਆਖੀਅਹਿ, ਸੂਖ ਜਿਸੈ ਹੀ ਪਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੧੬.
We should tell our woes only to Him with whom alone all the weals rest. Siri, 16.

੧੫੭੭. ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ..... ਆਸਾ, ੩੫੪.
Woe and weal are all in God's will. Asa. 354.

WOMAN ਇਸਤਰੀ

੧੫੭੮. ਨਾਰੀ ਅੰਦਰਿ ਸੋਹਣੀ, ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੪੪.

That woman alone is beautiful who adorns her forehead with the jewel of love. Siri, 51.

WOMAN, INFATUATION WITH ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਮੋਹ

ਜਗੁ ਤ੍ਰਿਆ ਜਿਤੁ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਪੁਤ੍ ਕਲਤ੍ ਲਗਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ
੧੫੮੭. ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ, ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

The world is enraptured with woman and loves her passionately. He who forgets God's Name in his attachment for his wife and sons, wastes away his life and fails in the contest. Asa, 412.

WOMAN, STATUS OF ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਸਥਾਨ

੧੫੮੮. ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਨਾਰਿ, ਨਾਰਿ ਮਹਿ ਪੁਰਖਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

Man is born of woman and woman of man. Ramkali, 879.

ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ, ਭੰਡਿ ਨਿਮੀਐ, ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ
ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ, ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ.
ਭਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ, ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ
੧੫੮੯. ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ, ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨੁ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

It is from woman, the condemned one, that we are conceived and it is from her that we are born. It is to woman that we are engaged and married. It is the woman who is our life-long friend and it is she who keeps our race going It is woman again who is sought when one loses one's previous wife. It is woman through whom we establish our social ties.

Then why denounce her from whom even kings and greatmen are born ? Asa, 473.

੧੫੯੦. ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ, ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

There is none, save the True One, who is not born of woman. Asa, 473.

WONDERSTRUCK ਵਿਸਮਾਦਿਤ

ਨਾਨਕ ਸਾਚ ਰਤੇ ਬਿਸਮਾਦੀ
੧੫੯੧. ਬਿਸਮ ਭਏ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੬.

Immersed in the True One, we are intoxicated with wonder,
and struck with this wonder we sing His praises. Maru, 1036.

WORD : SHABAD ਸ਼ਬਦ

੧੫੯੨. ਸਬਦਿ ਅਨਾਹਦਿ ਸੋ ਸਹੁ ਰਾਤਾ. ਆਸਾ, ੩੫੧.
God is immersed in the celestial music of the Word. Asa, 351.

੧੫੯੩. ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ, ਨਾ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੬.
One united with God by means of the Word, is never
separated again. Sri, 56.

੧੫੯੪. ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨:
The best practice in this world is that of the Word. Prabhati, 1342.

੧੫੯੫. ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ, ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.
The Word is the essence of all meditation and austerity. Dhanasri, 661.

੧੫੯੬. ਸਬਦੇ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.
One enshrines God's Name in one's heart by means of
the Word. Prabhati, 1342.

੧੫੯੭. ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ, ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ.. ਸਿਰੀ, ੬੨.
Bliss springs from contemplating the Word. Siri, 62.

੧੫੯੮. ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ, ਜਿਸੁ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ ੬੫੨.
He alone is blessed with glory in whose heart the
Word pervades. Ramkali, 952.

੧੫੯੯. ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ, ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੬੪੩.
The Word is the Guru and the mind which attunes to it is
the disciple. Ramkali, 943

੧੬੦੦. ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੬੪੩.
The Word alone can ferry us across the Ocean
of Existence. Ramkali, 943.

੧੬੦੧. ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ, ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੮.
The Lord, the True Creator, is known by means of
the Word. Dhanasri, 688.

WORLD ਜਗ, ਦੁਨੀਆ

ਜਗੁ ਤਿਸ ਕੀ ਛਾਇਆ, ਜਿਸੁ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਇਆ.....

੧੬੦੨. ਨ ਤਿਸੁ ਉਪਤਿ ਖਪਤਿ ਕੁਲ ਜਾਤੀ, ਓਹੁ ਅਜਰਾਵਰੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ.

ਮਾਰੂ, ੧੦੩੮.

The world is the reflection of Him who has neither father nor mother.....who is neither born nor ever dies, and who does not belong to any caste or class. Maru, 1038.

ਜਲੁ ਤਰੰਗ, ਅਗਨੀ ਪਵਨੈ ਫੁਨਿ, ਤੈ ਮਿਲਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ

੧੬੦੩. ਐਸਾ ਬਲੁ ਛਲੁ ਤਿਨ ਕਉ ਦੀਆ, ਹੁਕਮੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੫.

God created the world out of water, fire and air. He kept them under such a discipline that they act within the limits prescribed by Him. Prabhati, 1345.

੧੬੦੪. ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ, ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ. ਜਪੁ, ੪.

None but the Creator who created the Universe, knows when He did so. Jap, 4.

੧੬੦੫. ਝਿਲਿ ਮਿਲਿ ਬਿਸੀਆਰ, ਦੁਨੀਆ ਫਾਨੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੬੧.

The world, though dazzling in appearance, is transient like a flash of lightning. Malar, 1261.

੧੬੦੬. ..ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ, ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੪.

The world without the True One, is but a dream. Malar, 1274.

ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ, ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ

੧੬੦੭. ਭਾਲਿ ਰਹੈ ਹਮ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਇਆ, ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

So long as we live in the world, we should hear and say something of the Lord. As we are not to stay here for ever, we should mortify the self while yet alive. Dhanasri, 661.

੧੬੦੮. ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

All the world is subject to transitoriness. The merciful God alone remains permanently. Siri, 64.

੧੬੦੯. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

The whole world is unhappy (in one way or another). Ramkali, 954.

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ, ਪੁਰਖਾ !
੧੬੧੦. ਨਾਮਿ ਵਿਸਰਿਐ ਦੂਖੁ ਪਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

The world comes into being through a sense of eg oand forgetting the Name, suffers unhappiness. Ramkali, 946.

WORLD-OCEAN : WAY TO CROSS IT
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ : ਪਾਰ-ਉਤਾਰੇ ਦਾ ਰਾਹ

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ, ਮੁਰਗਾਈ ਨੈਸਾਣੇ
੧੬੧੧. ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ, ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

As the lotus thrusts upwards and does not drown in the water, as the duck swims and does not become wet while swimming ; so can we, safely and unaffectedly, cross the world-ocean by attuning our minds to the Word of the Guru and repeating the holy Name of God. Ramkali, 938.

ਨਾਨਕ ਬੇੜੀ ਸਚ ਕੀ, ਤਰੀਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ
ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਵਹੀ, ਪੂਰਿ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰਿ
੧੬੧੨. ਮਨਹਠਿ ਮਤੀ ਬੂਡੀਐ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੁ ਤਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

We are ferried across in the boat of truth through the wisdom of the True Master, otherwise life is mere coming and going for multitudes of men filled with pride.

The self-willed, out of them, are drawned through their mind's obstinacy ; while the righteous are saved through their truthful disposition. Siri, 20.

WORLD-SYSTEM ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ, ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ
੧੬੧੩. ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ. ਜਪੁ, ੩.

The mythical bull is actually *Dharma* (the Law), the off-spring of compassion, which in a spirit of harmony is holding the whole system of the world in order. Jap, 3.

ਆਖਣੁ, ਵੇਖਣੁ, ਬੋਲਣੁ, ਚਲਣੁ
ਜੀਵਣੁ, ਮਰਣਾ ਧਾਤੁ

ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ, ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ
ੴ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

Telling, seeing, speaking, moving, living and dying all are transitory. The True Lord, having established the divine Order, has Himself placed them all under it. Majh, 145.

WORLD AND GOD ਰੱਬ ਤੇ ਦੁਨੀਆ

੧੬੧੫. ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

All the world is subject to coming and going. The merciful God alone remains permanently. Siri, 64.

WORLD WITHOUT GOD ਰੱਬ ਬਿਨਾਂ ਜੱਗ

੧੬੧੬. ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ, ਜਗੁ ਧੰਧਾ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

The world without God's Name, is but chaos. Asa, 358.

WORLD'S TRANSIENCY ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਅਸਾਰਤਾ

੧੬੧੭. ..ਜਗੁ ਧੂਏ ਕਾ ਧਵਲਹਰੁ. ਮਾਝ ੧੩੮.

The world is but a castle of smoke. Majh, 138.

WORLDLY ALLUREMENTS ਦੁਨਿਆਵੀ ਮੋਹ

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜਗੁ ਬਾਧਾ ਜਮਕਾਲਿ
ਬਾਧਾ ਛੂਟੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ
ਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲਿ
੧੬੧੮. ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਨਿਬਹੀ ਤੁਧੁ ਨਾਲਿ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

The world is bound by the Regent of Death on account of its infatuation with wealth. It is released only by cherishing the Name of God.

The Guru is the bestower of peace; you, therefore, need not seek it from others. He will stand by you here and hereafter. Asa, 412.

ਜਗੁ ਮੋਹਿ ਬਾਧਾ, ਬਹੁਤੀ ਆਸਾ
ਗੁਰਮਤੀ ਇਕਿ ਭਏ ਉਦਾਸਾ
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ, ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਾ
੧੬੧੯. ਤਿਨ ਕਉ ਨਾਹੀ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸਾ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

The world is bound by infatuation and immense hope. Some become detached and desireless by virtue of the Guru's instruction.

Having imbibed God's Name, they bloom like the lotus. They are no longer afraid of the Regent of Death. Asa, 412.

WORSHIP ਪੂਜਾ

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ, ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ. ੧੬੨੦. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

What pleases God, is His true worship. Dhanasri, 663.

ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ, ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ. ੧੬੨੧. ਜਪੁ, ੪.

There can be no worship without performing good deeds. Jap, 4.

ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ, ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ

ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ. ੧੬੨੨. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੪.

I do not dabble in duality and worship none but God. I visit neither tombs nor crematoriums. Sorath, 634.

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਠਾਈ

ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕਿਸੁ ਪੂਜ ਚੜਾਈ ? ੧੬੨੩. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੫.

God, the One alone, pervades everywhere. As there is none other like Him, to whom else are we to make an offering in worship ? Prabhati, 1345.

ਪੂਜਾ ਕੀਚੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ, ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪੂਜ ਨ ਹੋਇ. ੧੬੨੪. ਗੁਜਰੀ, ੪੮੯.

True worship consists in the meditation of God's Name ; for without His Name, there is no worship. Gujri, 489

ਪੂਜਾ ਕੀਜੈ ਨਾਮ ਧਿਆਈਐ, ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪੂਜ ਨ ਹੋਇ
ਬਾਹਰਿ ਦੇਵ ਪਖਾਲੀਅਹਿ, ਜੇ ਮਨੁ ਧੋਵੈ ਕੋਇ

ਜੂਠਿ ਲ ਹੈ ਜੀਉ ਮਾਜੀਐ, ਮੋਖ ਪਇਆਣਾ ਹੋਇ. ੧੬੨੫. ਗੁਜਰੀ, ੪੮੯.

True worship consists in the contemplation of God's Name ; for without the Name there can be no true worship.

We bathe the stone-god from without ; but if instead we clean our minds from within, the filth of ego is washed off, soul is cleaned and we attain salvation. Gujri, 489.

WORSHIPPER OF MAMMON ਸਾਕਤ

ਚਉਰਾਸੀਹ ਨਰਕ ਸਾਕਤੁ ਭੋਗਾਈਐ

ਜੈਸਾ ਕੀਚੈ, ਤੈਸੋ ਪਾਈਐ. ੧੬੨੬. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮.

The worshipper of mammon (*maya*) is made to pass through eighty four stages of transmigration,* and he thus suffers for what he himself has done. Sorath, 1028.

WRIT ਹੁਕਮ

ਜੀਅ ਉਪਾਇ, ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ
੧੬੨੭. ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God Himself creates and sustains all creatures, and His writ runs over all. Maru, 1042.

੧੬੨੮. ਨਿਰਭਉ ਸੋ, ਸਿਰਿ ਨਾਹੀ ਲੇਖਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

God alone is fearless and is not subject to the writ of any one. Maru, 1042.

WRITER AND WRITING ਲੇਖਕ ਤੇ ਲਿਖਤ

ਕਾਇਆ ਕਾਗਦੁ ਜੇ ਥੀਐ, ਪਿਆਰੇ ! ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ ਧਾਰਿ
ਲਲਤਾ ਲੇਖਣਿ ਸਚ ਕੀ, ਪਿਆਰੇ ! ਹਰਿ ਗੁਣ ਲਿਖਹੁ ਵੀਚਾਰਿ.
੧੬੨੯. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੬.

If my body turns into paper, my mind into an inkpot and my tongue into a pen, I would write out, thoughtfully, about the excellence of the True Lord. Sorath, 636.

ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ, ਕਲਮ ਧੰਨੁ, ਧੰਨੁ ਭਾਂਡਾ. ਧਨ ਮਸੁ
੧੬੩੦. ਧੰਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ, ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਇਆ ਸਚੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੬੧.

Blessed are the paper, the pen, the ink and the inkpot; blessed also is the writer who writes the True Name of God with them. Malar, 1291.

WRONG MEANS ਗ਼ਲਤ ਸਾਧਨ

੧੬੩੧. ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੇ ਚੜੈ, ਭਰ ਨਾਲਿ ਬੁਡਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੨੦.

Whoever boards a boat of stone, must sink with it. Asa, 420.

YEARNING ਚਾਉ

੧੬੩੨. ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ, ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

Dewy is the night of those who yearn for the Lord in their hearts. Asa, 465.

*CHAURASI NARK : eighty-four varieties or different stages of transmigtion according to Hindu thought.

੧੬੩੩. ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ, ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ, ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.
Pain is the remedy and pleasure the malady ; since, when all is pleasure, there is no yearning for God. Asa, 469.

YOGA AND YOGI ਜੋਗ ਤੇ ਜੋਗੀ

ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ

੧੬੩੪. ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ, ਜੋਗਾ ਕਹੀਐ ਸੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.
Yoga consists not in mere talk. He who looks on all alike and considers them as equals, is acclaimed as a true Yogi. Suhi, 730.

੧੬੩੫. ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ, ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.
The way to true Yoga is found by dwelling in God and remaining detached in the midst of worldly attachments. Suhi, 730.

੧੬੩੬. ਨਾਨਕ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ, ਐਸਾ ਜੋਗੁ ਕਮਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.
Practise such Yoga that may enable you to mortify yourself while yet alive. Suhi. 730.

੧੬੩੭. ਜਾਂ ਜਤੁ ਜੋਗੀ, ਤਾਂ ਕਾਇਆ ਭੋਗੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.
One is a Yogi when one cherishes chastity and utilises his body fully. Asa, 356.

੧੬੩੮. ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ, ਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.
Yoga can never be practised without contemplating the Name of God. Ramkali, 946.

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ, ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ, ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ
ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ, ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ

੧੬੩੯. ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ, ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ. ਜਪੁ, ੬.
Let contentment be your ear-rings, modesty your begging-bowl and meditation your ashes to smear the body with. Let thought of death be your patched rags, chastity your way and faith-in-God your staff to lean on.

Let universal brotherhood be the highest aspiration of your religious order. And know that by subduing your mind, you wi llbe able to subdue the world around. Jap, 6.

GURU NANAK'S
UNIVERSAL PRAYER
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ
ਵਿਸ਼ਵ-ਅਰਦਾਸ

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ

Through Nanak, may Your glorious Name
O God !
Be ever in ascendancy; and
May all men prosper by Your grace !

GURU NANAK'S IMMORTAL MESSAGE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਅਮਰ ਸੰਦੇਸ਼

ITS BASIC COMMANDMENTS
ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼

LIVE TO

੧.	ਨਾਮ ਜਪੋ	:	Worship,
	ਕਿਰਤ ਕਰੋ	:	Work, and
	ਵੰਡ ਛੱਕੋ	:	Share.

CULTIVATE

੨.	ਨਾਮ	:	Devotion to Name
	ਦਾਨ	:	Charity to others
	ਇਸ਼ਨਾਨ	:	Purity of mind and body
	ਸੇਵਾ	:	Service of mankind, and
	ਸਿਮਰਨ	:	Contemplation of God.

LINE-INDEX

of the

First lines given in Gurmukhi

ਤੁਕ-ਤਤਕਰਾ

ਬਚਨਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਦਾ

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
੧ਓ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ..	੪੨,੬੨
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰ..	੨੪੦
ਊਗਵੈ ਸੂਰੁ ਨ ਜਾਪੈ ਚੰਦੁ..	੧੫੦
ਉਜਲ ਮੋਤੀ ਸੋਹਣੇ,..	੧੮੫
ਉਤਮ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ..	੧੩੫
ਉਤੰਗੀ ਪੈਓਹਰੀ...	੧੭੯
ਊਘੇ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘੁ..	੨੨੩
ਊਚਾ ਨਹੀਂ ਕਹਣਾ, ਮਨ..	੨੨੨
ਊਤਮੁ ਆਖਿ ਨ ਊਚਾ ਹੋਇ..	੨੯
ਊਤਮ ਸੇ ਦਰ ਊਤਮ ਕਹੀਅਹਿ..	੭੯
ਊਤਮੁ ਸੰਗਤਿ, ਊਤਮੁ ਹੋਵੈ..	੭੯
ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ, ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ..	੧੪੫
ਓਹੀ ਓਹੀ ਕਿਆ ਕਰਹੁ ? ..	੨੪੭
ਓਟ ਗਹੀ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੇ . .	੧੮੯
ਅਉਗੁਣ ਛੋਡਹੁ, ਗੁਣ ਕਰਹੁ..	੨੦੧
ਅਉਗੁਣ ਵੀਸਰਿਆ, ਗੁਣੀ ਘਰੁ..	੨੪੫
ਅਕਲੀ ਪੜਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ..	੧੯੯,੨੫੪
ਅਕੈ ਤ ਲੋੜੁ ਮਕਦਮੀ,.	੯੫
ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ..	੫੨, ੭੦
ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ..	੨੬
ਅਕਲਿ ਏਹ ਨ ਆਖੀਐ..	੧੧੪,੨੫੫
ਅਕਲੀ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵੀਐ..	੨੫੩
ਅਕਲੀ ਕੀਚੈ ਦਾਨੁ..	੧੫
ਅਖਰ ਬਿਰਖ ਬਾਗ ਭੁਇ ਚੋਖੀ..	੧੪੨
ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ...	੧੮
ਅਗਨਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲੁ..	੬
ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ..	੫,੧੩੪
ਅਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਜੋਰੁ ਹੈ .	੧੫
ਅਗੋ ਦੇ ਜੇ ਚੇਤੀਐ..	੩੭
ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਣਾ . .	੪੮
ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ..	੨੨੩
ਅਪਰੰਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ. ਪ੍ਰਮੇਸਰੁ...	੧੧੨
ਅਪੁਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਹਉ ਚੇਰੀ.	੮੬
ਅਬੇ ਤਬੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ..	੭੩
ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ..	੩੫,੧੨੪
ਅਮਲੀ ਅਮਲੁ ਨ ਅੰਬੜੈ..	੧੫੫
ਅਮਲੁ ਕਰਿ ਧਰਤੀ, ਬੀਜੁ ਸਬਦੋ	੧੩੩
ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ, ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ.	੭੧
ਅਵਗਣ ਬਾਧਿ ਚਲੀ, ਦੁਖੁ ਆਗੈ....	੨੩੯
ਅਵਰੁ ਨ ਅਉਖਧੁ, ਤੰਤ ਨ ਮੰਤਾ	੧੭
ਆਉ ਸੁਭਾਗੀ ਨੀਦੜੀਏ !	੨੨੪
ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ.	੧੩,੧੧੧
ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ, ਤਉ ਸੰਨਿਆਸੀ.	੨੩੪

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ..	੭੨
ਆਸਾ ਆਵੈ, ਮਨਸਾ ਜਾਇ..	੧੬੬
ਆਸਾ ਭੀਤਰਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ..	੪੫
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਨੀ .	੧੩੮
ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਪਉਣ ਕੀ ਬਾਣੀ..	੧੬੧
ਆਖੁ ਗੁਣਾ ਕਲਿ ਆਈਐ..	੧੨੬
ਆਖੁਣੁ, ਵੇਖਣੁ, ਬੋਲਣ, ਚਲਣੁ..	੫੭,੨੬੦
ਆਖਾ ਜੀਵਾ, ਵਿਸਰੈ..	੬੬,੧੧੦,੧੫੬
ਆਗੈ ਪੂਛ ਨ ਹੋਵਈ..	੧੩੪
ਆਚਾਰੀ ਨਹੀ ਜੀਤਿਆ ਜਾਇ..	੪੬
ਆਤਮ ਮਹਿ ਰਾਮੁ..	੨੨੪
ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ, ਸੋ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ..	੨੦੧,੨੧੮
ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ..	੧੬੦,੨੧੬,੨੧੮
ਆਦਿ ਸਚੁ, ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ..	੪੨,੫੪
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕਉ ਅਲਹੁ..	੩੩,੧੨੨
ਆਪ ਬੀਚਾਰੇ, ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਹੋਈ..	੨੫੫
ਆਪਹੁ ਜੇ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹਾਏ..	੨੧੮
ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ..	੨੨
ਆਪਣੇ ਹਥੀਂ ਆਪਣਾ..	੨੧੭
ਆਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ..	੧੩੨
ਆਪਿ ਅਲੇਖੁ..	੧੭੮
ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ,..	੪੩
ਆਪਿ ਛੁਟੇ, ਨਹ ਛੁਟੀਐ..	੨੦੬
ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ...	੨੦੫
ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ..	੫੧,੬੩,੧੭੭
ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ, ਤਾ ਸਹੁ..	੨੧੭,੨੫੦
ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਘਰਿ ਵਸੈ...	੨੧੭
ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸੋਇ..	੧੬੩,੨੧੭
ਆਪੇ ਸਾਜੇ, ਆਪੇ ਰੰਗੇ..	੪੭
ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ..	੪੬,੧੬੭
ਆਪੇ ਕਰਣੀ, ਕਰਣਹਾਰੁ..	੪੭,੧੮੫
ਆਪੇ ਕਰਤਾ, ਕਰਣ ਜੋਗੁ..	੪੭
ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜਿ ਕੇ..	੧੭੭
ਆਪੇ ਜਾਣੈ, ਆਪੇ ਦੇਇ..	੪੮
ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ..	੨੪੧
ਆਪੇ ਪਟੀ, ਕਲਮ ਆਪਿ,..	੪੬
ਆਪੇ ਬੀਜਿ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ..	੨੨
ਆਪੇ ਭਵਰਾ, ਫੂਲ, ਬੇਲਿ..	੧੮੫
ਆਪੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਅਨੁ..	੪੮
ਆਪੇ ਮਾਛੀ ਮਛੁਲੀ..	੪੬,੧੮੫
ਆਪੇ ਮਿਹਰ-ਦਇਆ-ਪਤਿ ਦਾਤਾ..	੧੫੭
ਆਪੇ ਰਸੀਆ, ਆਪਿ ਰਸੁ,..	੪੨,੫੩
ਆਪੈ ਸਚੁ, ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਸਚੁ..	੫੪
ਆਪੈ ਕਰੇ, ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ..	੧੬
ਆਵਤੁ ਕਿਨੈ ਨ ਰਾਖਿਆ..	੧੬੬
ਆਵਾਗਉਣੁ ਰਚਾਇ, ਉਪਾਈ..	੨੩੩
ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਬੁਰਾ ਸੰਸਾਰੈ..	੧੬੫
ਐਸੀ ਕਲਾ ਨ ਖੇਡੀਐ..	੩੬
ਐਸੇ ਝੂਠਿ, ਮੁਠੇ ਸੰਸਾਰਾ ..	੩੦
ਐ ਜੀ ਨਾ ਹਮ ਉਤਮ..	੩੮
ਐਥੈ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ..	੧੬੮,੨੪੫
ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ..	੨੪੬ ੨੬੪
ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ.	੨੨੫
ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ..	੬੨
ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ, ਦੇਣ ਨ..	੫੮,੬੧,੭੬

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ.	੬੨
ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ, ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ,..	੩੪,੧੨੩
ਅੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੁ, ਢਹਿ..	੧੫੭
ਅੰਦਰਹੁ ਝੂਠੇ ਪੈਜ ਮਾਹਰਿ ..	੭੯
ਅੰਧਾ ਸੋਇ ਜਿ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ..	੨੩੭
ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ ਅੰਧੁ ਮਨੁ..	੧੭੩
ਅੰਨ ਦੇਵਤਾ, ਪਾਣੀ ਦੇਵਤਾ..	੩੨
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ..	੧੪੭
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ..	੧੭੧
ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਕਰਣੀ..	੨੫੮
ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ..	੭੧,੨੨੮
ਇਸੁ ਜਰ ਕਾਰਣਿ ਘਣੀ ਵਿਗੁਤੀ..	੨੫੨
ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖੈ ਖਟਿਐ ਭਾਉ..	੧੨੮
ਇਹ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ..	੨੨
ਇਹ ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਬੀਜੁ ਕਰਮਾ ਕਰੋ..	੧੪੨
ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਿਜ..	੭੬
ਇਹ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤੇ ਜਨਮਾ..	੩੨,੧੭੧
ਇਕ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇ ਦੁਇ ਹੱਦੀ..	੯੬
ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ..	੧੧੭
ਇਕ ਲੋਕੀ ਹੋਰੁ ਛਮਿਛਰੀ..	੨੦੬
ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ..	੩੭,੧੭੨
ਇਕਿ ਨਿਹਾਲੀ ਪੈ ਸਵਨਿ, ਇਕਿ..	੧੪੬
ਇਕਿ ਮਾਸਹਾਰੀ, ਇਕਿ ਤ੍ਰਿਣੁ..	੧੫੬
ਇਕਤੁ ਰੂਪਿ ਫਿਰਹਿ ਪਰਛੰਨਾ..	੨੪੧
ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ..	੪੮
ਇਤੁ ਮਦਿ ਪੀਤੈ ਨਾਨਕਾ, ਬਹੁਤੇ..	੧੪੮
ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ..	੧੬੦,੨੦੬
ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ! ਤੂ ਥਿਰੁ ਰਹੁ...	੧੮੩
ਏਹਾ ਮਤਿ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ..	੧੮
ਏਕ ਮਹਿ ਸਰਬ, ਸਰਬ ਮਹਿ ਏਕਾ..	੧੩
ਏਕਾ ਸੁਰਤਿ ਜੇਤੇ ਹੈ ਜੀਅ .	੧੭
ਏਕੁ ਸਾਹਿਬੁ ਦੁਇ ਰਾਹ..	੨੪੦
ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ..	੧੯,੪੨,੨੧੫
ਏਕੋ ਧਰਮੁ, ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਚੁ ਕੋਈ.	੨੦੪
ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ..	੬੧,੭੦,੭੨,੨੬੨
ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ..	੩੬,੧੧੦,੧੧੧,੧੨੨
ਏਥੇ ਜਾਣੈ ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਵਾਣੈ.	੨੦,੧੩੬
ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ..	੬੦
ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ..	੨੫੪
ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ, ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ..	੫੩
ਸਹੁ ਨੇੜੈ ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ....	੬੮,੧੭੯
ਸਹਿਜ ਪਕੈ ਸੋ ਮੀਠਾ..	੧੬੯
ਸਗਲ ਰੂਪ ਵਰਨ, ਮਨ ਮਾਹੀ..	੬੯
ਸਗਲਿਆ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰ ਲੇਖੁ..	੫੯
ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ..	੮੭
ਸਚਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ..	੨੦੨
ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ..	੧੭,੨੩੭,੨੩੯
ਸਚਾ ਆਪਿ, ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ..	੫੭
ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ..	੨੧੩
ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ..	੨੧੪
ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ, ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ..	੨੫
ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾਂ ਥੀਐ ਜਾਂ..	੫
ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ..	੨੩੮

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਸਚੁ ਕੀ ਕਾਤੀ....	੧੮੨
ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ..	੨੮,੮੮
ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ..	੨੩੮
ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ..	੨੩੮,੨੩੯
ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ..	੨੩੮
ਸਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ..	੨੩੮
ਸਚੁ ਬ੍ਰਤੁ, ਨੇਮੁ..	੨੪੦
ਸਚੁ ਬੋਲੈ, ਬੋਲਾਵੈ ਪਿਆਰੁ.	੨੩੮
ਸਚੁ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਊਪਜੈ.	੨੩੮
ਸਚੁ ਵਖਰੁ, ਸਚੁ ਰਾਸਿ..	੧੪
ਸਚੁ ਵਰਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਤੀਰਥੁ .	੮੦
ਸਚੁ ਵਿਣੁ, ਸੋਚ ਨ ਹੋਈ..	੧੬੮
ਸਚਿ ਸਿਮ ਰਿਐ..	੪੪,੧੩੮
ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ..	੭੦,੧੭੭
ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ, ਜਨਮੁ ਨ..	੨੦੨
ਸਚੈ ਸਰਮੈ-ਬ ਹਰੇ..	੧੩੩
ਸਜਣ ਸਈ ਨਾਲਿ ਮੈ..	੩੯
ਸਤੁ, ਸੰਤੋਖ ਸਦਾ ਸਚੁ ਪਲੈ...	੧੫੭
ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ..	੧੩੭
ਸਤਿ, ਸੁਹਾਣੁ, ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ..	੪੨
ਸਤਿ ਕਰਤਾਰ.	੫੩
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ....	੨੧੧
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ, ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ..	੨੧੩
ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ..	੨੧੧,੨੩੪
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ,ਤਾ ਸਚਿ..	੨੧੨
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ..	੨੧੨
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ..	੨੧੨
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ. ੪੧	੨੧੧
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਹਿਰਦੈ..	੨੧੧
ਸਤਿਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ..	੨੩੫
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ..	੨੧੩
ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ਏਕੋ ਜਾਤਾ..	੨੧੩
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝ ਨ ਪਾਇਉ, ਸਭ..	੫੦
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ, ਮੁਕਤਿ..	੨੧੧,੨੫੬
ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ, ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਇ . .	੧੮੬
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੀਐ..	੨੧੨
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ..	੨੧੨
ਸਤੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਸਤੁ ਕਮਾਹਿ..	੧੨੮
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ, ਸੁਖੁ ਊਪਜੇ..	੨੨੭,੨੫੮
ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ, ਸੁਰਤਿ..	੮੨,੧੧੩,੨੫੮
ਸਬਦੁ ਭਾਖਤ ਸਸਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ..	੧੭੨
ਸਬਦਿ ਅਨਾਹਦਿ, ਸੋ ਸਹੁ..	੨੪੩,੨੫੮
ਸਬਦਿ ਮਰੈ, ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ..	੧੬੦
ਸਬਦੇ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ..	੨੫੮
ਸਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ..	੧੮੩,੧੬੮
ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾ..	੧੮੮
ਸਬਾਹੀ ਸਾਲਾਹ ਜਿਨੀ..	੧੬੦
ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ..	੧੭੭,੫੨
ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣੁ..	੫੨,੨੬੧,੨੫੬
ਸਭ ਮਹਿ ਜੀਉ, ਜੀਉ ਹੈ ਸੋਈ..	੧੩,੨੨੪
ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ..	੮੩,੧੫੫
ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਇ..	੪੬
ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ..	੬੬,੨੨੭

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਸਭਿ ਸੁਖ ਮੁਕਤਿ, ਨਾਮ ਧੁਨਿ..	੬੬,੨੧੦
ਸਭੁ ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ, ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ..	੪੩,੭੭
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਅਪਨਾ, ਇਕੁ..	੧੬੯
ਸਭੁ ਕੋ ਊਚਾ ਆਖੀਐ..	੨੭
ਸਭੁ ਕੋ ਪੂਰਾ ਆਪੇ ਹੋਵੈ..	੨੩੦
ਸਭੁ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ..	੧੬੧
ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧੋ ਕਾਲ ਕੋ..	੧੭੪,੨੪੨
ਸਭਿ ਜਪ, ਸਭਿ ਤਪ,.	੨੪੭
ਸਭਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ..	੮੩
ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ .	੨੪੩,੧੪੫,੧੬੮
ਸਭਨਾ ਕਾ, ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ..	੫
ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ..	੩੦,੭੦,੧੫੭
ਸਭਨਾ ਮਰਣਾ ਆਇਆ ..	੧੭੪ ੨੪੨
ਸਰਬ ਜੀਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਧੁਰਾਹੁ..	੭੬
ਸਰਬੰ ਸਾਚਾ ਏਕ ਹੈ..	੬੬
ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੁਪੁ..	੨੮੨
ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ..	੧੨੪,੨੩੨
ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ..	੩੬,੧੨੨
ਸਰੋਵਰ ਹੰਸਾ ਛੋਡਿ ਨਾ..	੨੮
ਸਰੰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ..	੫੮,੧੬੩
ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ..	੪੩,੧੬੪,੨੩੦
ਸਾਸੁ, ਮਾਸੁ, ਸਭੁ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰਾ..	੮੭
ਸ਼ਾਸਤ-ਬੇਦੁ ਨਾ ਮਾਨੈ ਕੋਇ,.	੧੨੮
ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਬਕੈ ਖੜੇ ਭਾਈ..	੧੪੧
ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ, ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ..	੧੬੮
ਸਾਹਾ ਗਣਹਿ ਨਾ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ..	੮

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ..	੩੬,੧੧੧,੧੨੧
ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ..	੧੦੫
ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਏਕੋ ਹੈ, ਏਕੋ ਹੈ,.	੧੧੩
ਸਾਹੁਰੜੀ ਵਥੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਝੀ..	੧੬
ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਬੂੰਦ, ਬੂੰਦ ਮਹਿ..	੪੪
ਸਾਚ ਬਿਨਾ, ਸੂਚਾ..	੧੬੨,੧੬੮,੨੩੬
ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਸਾਚੈ ਨਾਇ.	੫੪,੬੨
ਸਾਚਾ ਮੁਰਾਰੇ ਤਾਮਿ ਜਾਪਹਿ ..	੪੪
ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਉ..	੫੦
ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਚੁ ਹੋਇ .	੨੩੮
ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਇਆ..	੧੬
ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ..	੬੮,੧੪੧
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ..	੭੬,੨੧੦
ਸਾਚੀ ਰਹਤ, ਸਾਚਾ ਮਨ ਸੋਈ..	੧੭,੧੬੪
ਸਾਜਨ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ, ਗੁਣ..	੧੩੦
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ..	੧੩੭,੧੭੦
ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣਨਾਤਿਆ, ਚੋਰ..	੫
ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਬਿਪ ਪੂਜਿ.	੧੭੬,੨੩੬
ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ, ਏਤੀ..	੫੫
ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਸਾਦਿਕਾ, ਸਬਰੁ..	੨੬
ਸਿਦਕੁ ਕਰ ਸਿਜਦਾ, ਮਨੁ ਕਰਿ..	੬੬
ਸਿਧ ਪੁਛਣਿ, ਸੁਣਿ ਬਾਲਿਆ.,	੬੩
ਸਿਫਤੀ ਗੰਢ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ..	੫੦,੭੧
ਸੁਇਨਾ, ਰੁਪਾ ਸੰਚੀਐ, ਧਨੁ..	੪੧
ਸੁਖ ਕਉ ਮ ਗੈ ਸਭੁ..	੧੪੬,੧੬੩,੧੮੭
ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੀਅਹਿ..	੧੮੭
ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਪੁਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕੀਏ..	੧੮੭
ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ, ਤਾ..	੧੬੭,੨੩੮,੨੩੬
ਸੁਣਿ ਪੰਡਿਤ ਕੁਰਮਾਕਾਰੀ .	੧੮੨

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ! ਨਾਨਕ .	੧੧੨
ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ! ਅਉਧੂ ..	੨੫੧
ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ! ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ.	੮੬
ਸੁਣਿ ਮੁੰਧੇ ! ਹਰਣਾਖੀਏ.	੧੮੦
ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ, ਗਿਆਨੁ.	੬੭
ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ.	੬੫,੨੨੩
ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨਾ ਸਕੈ .	੨੨,੧੪੪,੧੭੫
ਸੁਧਿ, ਬੁਧਿ, ਸੁਰਤਿ ਨਾਮਿ ..	੬੮
ਸੁਪਨੇ ਆਇਆ ਭੀ ਗਇਆ..	੧੦੨
ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ, ਸਾਖੀ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ...	੧੩੨
ਸੁਰਤਿ ਸੋਚ ਕਰਿ ਭਾਂਡਸਾਲ,..	੧੩੭
ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ.	੧੬੭
ਸੂਚੈ ਭਾਂਡੇ, ਸਚੁ ਸਮਾਵੈ, ਵਿਰਲੈ..	੧੫
ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਭਖੈ, ਜਗ ਖਾਇ.	੧੪੫
ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ, ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ.	੨੪੧
ਸੂਰਜੁ ਚੜੈ ਵਿਜੋਗਿ, ਸਭਸੈ..	੨੨੫
ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਸਿਰਜਿਆਨੁ,..	੨੨੮
ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ.	੭੧,੫੦
ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ...	੧੩
ਸੀਹਾ, ਬਾਜਾ ਚਰਗਾ ਕੁਹੀਆ..	੬੮
ਸੀਚਾਨੇ ਜਿਉ, ਪੰਖੀਆ..	੧੬੫
ਸੇ ਸੁਖੀਏ, ਸਦਾ ਸੋਹਣੇ...	੨੧੭
ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖਈ..	੧੮,੭੩,੨੩੭
ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ, ਕਰਮਿ ਚੜਾਉ..	੭੩ ੮੦
ਸੇਵਕੁ ਦਾਸ, ਭਗਤ ਜਨ..	੫੮
ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਚਿਤੁ ਜਿਨ ਕਾ ਲਾਗਾ..	੧੪੦

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਸੇਵਾ ਕਰੇ, ਸੁ ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ..	੭੩
ਸੋ ਉਦਾਸੀ ਜਿ ਪਾਲੇ ਉਦਾਸੁ..	੨੩੫
ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ, ਜੋ ਧੂਪੈ ਆਪੁ..	੨੩
ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵੈ..	੨੩੪
ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ.	੭੫
ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ..	੩੭
ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਜੋ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰੈ.	੧੩੯
ਸੋ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਸੁ..	੧੫੪,੫੧,੨੩੭
ਸੋ ਜੋਗੀ ਜੋ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ..	੨੩੫
ਸੋ ਦੁਖ ਆਗੈ, ਜਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ..	੧੩੪
ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ, ਪ੍ਰਭ ਤੂੰ ਹੈ..	੬੧
ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ ਜਿ ਕਾਇਆ ਪਖਾਲੇ..	੨੪
ਸੋ ਪੜਿਆ, ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ..	੧੫੩
ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਜੋ ਬਿੰਦੈ..	੧੩
ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ..	੧੩,੨੩੪
ਸੰਸਾਰ ਰੋਗੀ, ਨਾਮ..	੬੩,੬੮,੨੨੭.
ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ, ਦੁਇ ਕਾਰ.,	੨੪੧
ਹਉ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸਰੋ..	੬੩
ਹਉ ਢਾਢੀ ਕਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ..	੮੫
ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ..	੮੪
ਹਉ ਨ ਮੂਆ..	੧੩
ਹਉ ਵਿਚਿ ਜੀਤੀ ਜਿਨਸੀ..	੨੬,੧੬੪
ਹਉਮੈ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤੂ ਨਾਹੀ,.	੨੧੬
ਹਉਮੈ ਜਾਈ ਤਾ ਕੰਤ ਸਮਾਈ..	੨੭
ਹਉਮੈ ਬੂਝੈ ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ..	੨੧੬
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ..	੨੬੦

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ..	੧੧੩,੧੭੪,੨੪੪
ਹਠੁ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰਿ ਕਾਇਆ ਛੀਜੈ..	੮
ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ..	੧੬੧,੨੨੫
ਹਮ ਨਹੀਂ ਚੰਗੇ ਬੁਰਾ ਨਹੀ .	੭੮
ਹਰਣੀ ਹੋਵਾ ਬਨਿ ਬਸਾ..	੧੧੦
ਹਰਿ ਸਾ ਮੀਤੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਕੋਈ..	੩੬
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਪ੍ਰਾਣੀ..	੧੮੬
ਹਰਿ ਕੀ ਨ ਰਿ ਸੁ ਸਰਬ..	੫੬
ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜਗੁ ਧੰਧਾ..	੨੬੧
ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ..	੧੭,੧੦੫
ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ..	੪੪,੨੧੧
ਹਰਿ ਬਾਝੁ ਰਾਖਾ ਕੋਇ ਨਾਹੀ..	੧੯੬
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ਜਲਿ..	੩੭,੧੫੫
ਹਰਿ ਰਸ ਊਪਰਿ ਅਵਰੁ ਕਿਆ..	੧੫੭
ਹਰਿ ਵਰੁ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ .	੧੩੨
ਹਲੁ ਹਲੇਮੀ, ਹਾਲੀ ਚਿਤੁ ਚੇਤਾ..	੧੪੨
ਹਾਹੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਦਾਤਾ..	੪੬
ਹਿੰਦੂ ਕੈ ਘਰਿ ਹਿੰਦੂ ਆਵੈ..	੧੩੫
ਹਿੰਦੂ ਮੂਲੇ ਭੂਲੈ ਅਖੁਟੀ ਜਾਹੀ..	੧੩੫
ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ ਏਹ ਕਰਣੀ..	੨੨੮,੨੩੮
ਹੁਕਮਿ ਉਪਾਏ ਦਸ ਅਵਤਾਰਾ	੧੪੬
ਹਕਮਿ ਚਲਾਏ ਆਪਣੈ ਕਰਮੀ..	੨੦
ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ..	੫੫
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਸਾਖਤੀ..	੫੫,੭੫
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ..	੬ ੫੭,੬੦
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੰ ਚਲੈ..	੫੫,੭੫
ਹਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ..	੧੮੭
ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ..	੭੬
ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ .	੫੭
ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ..	੧੬
ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ..	੫੬
ਹਕਮੁ ਸਾਜਿ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ .	੨੬੧
ਹੁਕਮੁ ਸਿਝਾਪੈ ਸਾਹ ਕਾ ਪਿਆਰੇ !..	੫੭
ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇ ਰਹਿਆ	੪੩,੬੬
ਹੁਕਮੁ ਕਰਹਿ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ..	੨੦੭
ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੈ ਸਿਰਦਾਰੁ..	੫੭,੫੮
ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਹੁਕਮੇ..	੧੬ ੭੫,੧੬੬
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਿਰ ਸਭੁ ਕੋ..	੫੬
ਹੇਕੋ ਪਾਧਰ ਹੇਕੁ ਦਰੁ..	੧੮੬
ਹੋਮੁ ਜਗ ਅਰੁ ਪਾਠ-ਪੁਰਾਣ...	੨੦੮
ਹੋਰੁ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨ...	੨੧੩,੨੪੬
ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ ਕਰਹਿ..	੧੧੬ ੧੪੬
ਹੰਸੁ ਹੇਤੁ ਲੋਭੁ ਕੋਪੁ ਚਾਰੇ .	੨੨੭
ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ .	੭
ਕਉੜਾ ਕੋਇ ਨ ਮਾਗੈ .	੧੬੪
ਕਹਾ ਤੇ ਆਵੈ, ਕਹਾ..	੧੬੬
ਕਹਿ ਨਾਨਕ, ਸੁਨ ਬਾਬਰ ਮੀਰ..	੬੨
ਕਚ ਪਕਾਈ, ਓਥੈ ਪਾਇ..	੫੭, ੨੧੬
ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ..	੧੬੨
ਕਟੇ ਪਾਪ ਅਸੰਖ, ਨਾਵੈ..	੬੫
ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ..	੭੪
ਕਮਰਿ ਕਟਾਰਾ ਬੰਕੜਾ . .	੧੬੫
ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ ਹੋਇ ਤਪਾਵਸੁ..	੬
ਕਰਣੀ ਕਾਗਦੁ, ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ..	੨ ੩

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਕਰਣੀ ਕਾਮਣ ਜੇ ਥੀਐ.,	੨੪੬
ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ .	੭੧,੭੬
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਭਿਸਤਿ .	੧੩੩
ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲ ਹੈ..	੧੬
ਕਰਤਾ ! ਸਭੁ ਕੋ ਤੈਰੈ ਜੋਰਿ .	੧੮੦
ਕਰਤਾ ਤੂ ! ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਨੁ..	੧੦੬,੧੧੫
ਕਰਤਾ ! ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਦਾ ਸੋਈ..	੩੧
ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ, ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ..	੫੮
ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ .	੨੦੨
ਕਰਮ ਧਰਮ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਰੇ ਕੀਏ..	੨੫੧
ਕਰਮ ਧਰਮ ਬੰਧਕਾਰੀ..	੧੭੨, ੨੦੭
ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਆਖਣੁ ਤੇਰਾ..	੬੦,੬੪
ਕਮਿ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਪਾਈਐ..	੫੬, ੨੩੮
ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ, ਨਦਰੀ..	੬੦ ੨੦੬
ਕਰਮੀ, ਕਰਮੀ, ਹੋਇ ਵੀਚਾਰ .	੬
ਕਰਿ ਅਉਗੁਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ..	੨੦੫,੨੪੫
ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚ ਉ..	੧੬, ੭੨
ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਵਹਿ ਤਾਂ ਫਲੁ..	੨੦੬
ਕਰਿ ਹਰਿਹਟ ਮਾਲ ਟਿੰਡ..	੪੦
ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ, ਲਿਖਿ ਲੈ..	੨੦੩
ਕਰੇ ਕਰਾਏ, ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ..	੮੭
ਕਲਜੁਗਿ ਰਥ ਅਗਨਿ ਕਾ . .	੧੧੬.੧੪੬
ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ..	੬੩,੧੨੬.੧੫੦
ਕਲਰੁ ਕੀਆਂ ਵਣਜਾਰੀਆਂ ..	੨੫੬
ਕਲਿ ਹੋਈ ਕੁਤੇ-ਮੁਹੀ ਖਾਜੁ .	੧੧੬.੧੪੬
ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ .	੩੪.੧੨੩
ਕਲਿ ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ .	੧੧੬ ੧੩੬ ੨੩੧

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ.,	੩੪,੧੨੩
ਕਲੁ ਆਈ ਕੁਤੇ-ਮੁੰਹੀ, ਖਾਜ..	੧੨੮
ਕਾਇਆ ਆਰਣੁ, ਮਨ ਵਿਚਿ..	੧੪੮
ਕਾਇਆ ਸੋਚ ਨ ਪਾਈਐ, ਬਿਨੁ..	੧੩੬
ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ..	੩੫,੧੧੧,੧੨੧
ਕਾਇਆ ਕਾਗਦੁ ਜੇ ਥੀਐ..	੨੬੩
ਕਾਇਆ ਕੂਮਲ, ਫੁਨ ਗੁਣ..	੪੦
ਕਾਇਆ ਕੂੜਿ ਵਿਗਾੜਿ ਕਾਹੇ..	੫
ਕਾਇਆ ਮਹਲੁ, ਮੰਦਰੁ ਘਰੁ..	੧੩੬
ਕਾਜੀ ਸੋ ਜੋ ਉਲਟੀ ਕਰੈ	੨੩੫
ਕਾਜੀ ਹੋਇ ਕੇ ਬਹੈ ਨਿਆਇ .	੧੨੭
ਕਾਦੀ ਕੁੜੁ ਬੋਲਿ ਮਲੁ ਖਾਇ ..	੧੨੫
ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ..	੧੬੦
ਕਾਲੁ ਨ ਟਲੈ ਸਿਰਾਹੁ..	੧੪੭
ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ, ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ .	੧੨੪,੨੩੨
ਕਿਉ ਨ ਮਰੀਜੈ, ਜੀਅੜਾ ਨ ਦੀਜੈ..	੭੨
ਕਿਉ ਮਾਗਉ, ਕਿਆ ਕਹਿ ਸੁਣੀ?	੧੦੮
ਕਿਆ ਭਵੀਐ ?..	੧੬੭,੨੪੭,੨੫੧
ਕਿਸ ਕਾਰਣਿ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿਓ..	੧੩੦
ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕੀਚੈ ਦੋਸਤੀ..	੧੬੮
ਕਿਛੁ ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ..	੧੭,੬੪
ਕਿਰਤ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ..	੧੮੮
ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ, ਕਰਤੈ ਕਰਿ..	੭੭,੧੮੮
ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ?..	੬੭੦
ਕੀ ਵਿਸਰਹਿ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤਾ .	੩੮.੧੮੬
ਕੀਤਾ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਮਾਨ .	੧੬੪
ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ .	੨੪੩
ਕੁਤੇ ਚੰਦਨ ਲਈਐ ਭੀ ਸੋ ਕੁਤੀ.	੭

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਕੁਦਇਆ ਕਸਾਇਣਿ..	੧੬
ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ..	੧੭੭
ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕੇ ਵਸਿਆ..	੫੨,੧੭੨
ਕੁਦਰਤਿ ਦੇਖਿ ਰਹੇ ਮਨ..	੧੧੨
ਕੁਫਰਗੋਅ ਕੁਫਰਾਣੈ, ਪਇਆ..	੧੧
ਕੁਬੁਧਿ ਡੂਮਣੀ..	੧੪੭
ਕੁਬੁਧਿ ਮਿਟੈ, ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ..	੭੮
ਕੁਲਹਾਂ ਦੇਂਦੇ ਬਾਵਲੇ ਲੈਂਦੇ..	੨੨੬
ਕੂੜਿ ਕੂੜੈ ਨੇਹੁ ਲਗਾ, ਵਿਸਰਿਆ..	੨੪੫
ਕੂਜਾ, ਬਾਂਗ, ਨਿਵਾਜ, ਮੁਸਲਾ..	੩੪,੧੨੩
ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ..	੩੦ ੨੩੮,੨੩੯
ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮੁਰਦਾਰੁ ਖਾਇ..,	੩੦
ਕੂੜੁ ਮਿਠਾ, ਕੂੜੁ ਮਾਖਿਉ, ਕੂੜੁ..	੩੦
ਕੂੜੁ ਮੀਆ, ਕੂੜੁ ਬੀਬੀ, ਖਪਿ..	੨੧੮
ਕੇਤੀਆ ਤੇਰੀਆ ਕੁਦਰਤੀ..	੧੭੭
ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ..	੨੧੮
ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ, ਡੀਠਾ ਹੋਇ..	੬੦
ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ..	੧੪੭
ਕੋਈ ਆਖੈ 'ਭੂਤਨਾ' ਕੋ ਕਹੇ..	੬੨
ਕੋਇਲ ਅੰਬਿ ਸੁਹਾਵੀ ਬੋਲੈ..	੧੧੦
ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਪਾਪਾ ਕੇਰੇ, ਏਕ..	੨੪
ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ..	੩੫,੧੨੦
ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ, ਲਾਇ..	੧੪
ਕਿੰਤੇ ਨਾਮਾ, ਅੰਤ ਨ ਜਾਣਿਆ..	੪੫
ਕੁੰਭੇ ਬਧਾ ਜਲੁ ਰਹੇ, ਜਲ ਬਿਨੁ..	੧੫੦

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਖਸਮ ਕੀ ਨਦਰਿ ਦਿਲਹਿ ਪਸਿੰਦੇ..	੫੮
ਖਸਮ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ .	੧੩੪
ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੀਏ..	੧੩੬,੧੮੭,੧੯੨
ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਉਹੋ ਚੰਗਾ, ਜਿ..	੫੮,੬੪
ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਸੂਦ, ਵੈਸ, ਸਭ..	੧੧੮
ਖਤ੍ਰੀ ਸੋ ਜੁ ਕਰਮਾ ਕਾ ਸੂਰੁ..	੧੫੧
ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ..	੩੩,੩੪,੧੨੨,੧੨੩
ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ..	੧੬੩,੨੩੩
ਖਲੜੀ, ਖਪਰੀ, ਲਕੜੀ, ਚਮੜੀ..	੪੦
ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ ਹੈ, ਦਿਤੋਨੁ..	੩੨
ਖਾਣਾ, ਪੀਣਾ, ਹਸਣਾ..	੩੭,੧੫੫
ਖਿਮਾ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਕਹੀਏ..	੧੧੬
ਖਿਮਾ ਗਹੀ, ਬ੍ਰਤੁ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖੰ..	੩੮
ਖਿਮਾ-ਵਿਹੂਣੇ ਖਪਿ ਗਏ, ਖੂਹਣਿ..	੩੩
ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ..	੩੫,੧੧੧,੧੨੧
ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ..	੩੬,੧੨੨
ਖੇਤੀ ਜਿਨ ਕੀ ਉਜੜੈ..	੨੦੫
ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ, ਖਰੇ..	੧੧੯,੧੪੯
ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਪਾਇਆ .	੨੧੫
ਖੋਜੀ ਉਪਜੈ, ਬਾਦੀ ਬਿਨਸੈ..	੨੧੫
ਖੰਡਿਤ ਨਿਦ੍ਰਾ ਅਲਪ ਅਹਾਰੰ..	੧੭੪
ਗਗਨ ਮਹਿ ਥਾਲੁ, ਰਵਿ ਚੰਦੁ..	੫੫
ਗਦਹੁ ਚੰਦਨਿ ਖਉਲੀਐ, ਭੀ..	੭
ਗਣਤ ਗਣੀਐ, ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਜੀਐ..	੭
ਗਣਿ ਗਣਿ ਜੋਤਕੁ, ਕਾਂਡੀ ਕੀਨੀ..	੭
ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰ, ਗਗਨ ਪੁਰੁ..	੧੯੫

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਗਲੀਂ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆਂ, ਅਚਾਰੀ..	੨੫੫
ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ..	੧੧੧,੨੦੪,੨੬੪
ਗਲੀ ਭਿਸਤਿ ਨ ਜਾਈਐ..	੧੩੩
ਗਾਵੀਐ, ਸੁਣੀਐ, ਮਨਿ..	੧੮੬
ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ, ਗਿਆਨੁ..	੨੦੧
ਗਿਆਨ ਨ ਗਲੀਈ ਢੂਢੀਐ..	੧੫੦
ਗਿਆਨੁ ਗਿਆਨੁ ਕਥੈ ਸਭੁ..	੨੨੬
ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਭੁ ਗੁਰ ਤੇ..	੧੫੦
ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਾ ਗਾਵੈ ਗੀਤ..	੨੨੨
ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣਾ, ਕਥਿ ਕਥਿ..	੧੪੪
ਗੁਣੀਆ ਗੁਣ ਲੇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ..	੧੬੫
ਗੁਣੁ ਏਹੋ, ਹੋਰ ਨਾਹੀਂ ਕੋਇ..	੭੦
ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਜਾਣੀਐ .	੧੭੨
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਹੁ ਪਾਇਆ..	੧੧੬
ਗੁਰ ਸਮਾਨਿ ਤੀਰਥੁ ਨਹੀ ਕੋਇ .	੧੬੧
ਗੁਰ ਕਉ ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਣਟੀ..	੨੦
ਗੁਰ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ..	੮੪
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨੈ ਮਹਿ..	੨੨੬
ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ, ਜਿਸੁ..	੮੪
ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤੀ ਜਗਾਇ..	੨੫੪
ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ, ਸਾ ਕਾਰ .	੧੩੮
ਗੁਰੁ ਪਉੜੀ, ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ .	੬੫,੮੩
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ.,	੮੨
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ .	੧੬੩
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਘਰ ਹੀ..	੨੮
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਿਦਿਆ..	੪੧
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਤਰੀਐ..	੨੧੦
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਵਈ..	੨੫੦
ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਸਮੋਇ..	੧੭੧
ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਰਖਿਆ..	੨੩੪
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ..	੨੮
ਗਰਮੁਖਿ ਹੋਇ, ਸੁ ਰਾਚੈ..	੫੫,੧੬੩
ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ..	੮੮,੧੩੦
ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਨਿਜ ਥਾਨੁ..	੮੩
ਗੁਰ ਦੇਵਾ, ਗੁਰੁ ਅਲਖ .	੮੨
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ, ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ.,	੫੪
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ, ਦਾਨੁ..	੫੬,੧੬੩
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਵਹਿ ਸੋਹ ਗਣੀ,	੭੪
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਗਵਾਵੈ..	੨੭
ਗੁਰ ਵਾਕੁ ਨਿਰਮਲੁ..	੮੪
ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਸਦਾ ਜਲੁ..	੮੩
ਗਰ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ, ਮੰਗਣ..	੧੦
ਗੁਰ ਪੀਰੁ ਹਮਾ ਤਾ ਭਰੇ..	੧੪੭,੧੬੭
ਗੁੜ ਕਰਿ ਗਿਆਨੁ..	੧ ੮
ਗੌਰੀ ਸੇਤੀ ਤੁਟੈ ਭਤਾਰ..	੧੬੮
ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮਾਰੀ..	੧੧੪
ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ, ਮਠੇ ਬੋਲ..	੧੫੮,੨੨੬
ਗੰਗਾ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ..	੧੬੧
ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ, ਮਿਠੇ ਬੋਲ..	੨੨੬
ਘਘੈ ਘਾਲ ਸੇਵਕੁ ਜੋ ਘਾਲੈ..	੧੬੩
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮ .	੫੧

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜੈ ਕਿੰਗੁਰੀ..	੨੫
ਘਰ ਹੀ ਮੁੰਧਿ, ਵਿਦੇਸਿ ਪਿਰੁ..	੨੨੦
ਘਰ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ, ਭਾਈ..	੧੩੮,੧੮੦
ਘਰ ਛਡਣੇ, ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ..	੧੬੮
ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ..	੨੨੭
ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੀਆ, ਸਭਨਾ..	੩੪,੧੨੩.
ਘਾਲਿ ਖਾਇ..	੨੬,੧੩੭,੨੦੬,੨੪੯
ਙੰਙੈ ਙਿਆਨੁ ਬੁਝੈ ਜੇ ਕੋਈ..	੧੫੩
ਚਉਕਾ ਦੇ ਕੈ ਸੁਚਾ ਹੋਈ..	੧੩੫
ਚਉਰਾਸਹਿ ਨਰਕ ਸਾਕਤੁ..	੨੬੨
ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਹ ਚੀਨਿਆ..	੪੬,੨੦੦
ਚਾਕਰੀਆ. ਚੰਗਿਆਈਆ..	੧੦੭
ਚਾਰੇ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ਮਰੁ..	੩੮
ਚੀਰੀ ਆਈ, ਢਿਲ ਨ..	੧੭੫ ੨੪੮
ਚੇਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ, ਠਾਕੁਰੁ..	੨੨੦
ਚੋਰ, ਜਾਰ, ਜੂਆਰ, ਪੀੜੇ..	੯
ਚੋਰਾ, ਜਾਰਾ, ਰੰਡੀਆ, ਕੁਟਣੀਆ..	੯
ਚੋਰੁ ਕੀ ਹਾਮਾ, ਭਰੇ ਨ ਕੋਇ..	੨੩੧
ਚੋਰੁ ਸਲਾਹੇ, ਚੀਤੁ ਨ ਭੀਜੈ..	੨੩੧
ਚੋਰੁ ਸੁਆਲਿਉ, ਚੋਰੁ ਸਿਆਣਾ..	੨੩੧
ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ..	੬,੧੫੨
ਚੰਦਨ ਕਾ ਫਲੁ, ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ..	੧੬੮
ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ..	੧੩੭
ਛਾਇਆ ਛੂਛੀ, ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਨਾ..	੧੬੦
ਛੂਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ..	੨੦੬,੨੧੦,੨੪੦
ਛੂਟੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ..	੧੮
ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ..	੧੧੪,੨੧੦
ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ..	੩੬,੧੫੮,੨੧੬
ਜਹ ਕਰਣੀ ਤਹ ਪੂਰੀ...	੮੦,੧੬੪
ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੈ..	੨੦
ਜਹਾਂ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਹ ਜਾਉ..	੧੦੬
ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ	੮੪
ਜਗਤੁ ਪਸੂ, ਅਹੰਕਾਲ ਕਸਾਈ..	੧੪
ਜਗਨ ਹੋਮ, ਪੁੰਨ, ਤਪ..	੨੦੮,੨੦੬
ਜਗੁ ਤਿਸ ਕੀ ਛਾਇਆ, ਜਿਸੁ..	੨੫੬
ਜਗੁ ਤ੍ਰਿਆ ਜਿਤੁ ਕਾਮਣਿ..	੨੫੭
ਜਗੁ ਧੂਏ ਕਾ ਧਵਲਹਰੁ..	੨੬੧
ਜਗੁ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ..	੬੪,੧੮੬
ਜਗੁ ਮੋਹਿ ਬਾਧਾ, ਬਹੁਤੀ ਆਸਾ..	੧੬੧
ਜਤੁ ਸਤੁ ਚਾਵਲ, ਦੈਆ ਕਣਕ..	੧੦੬
ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ, ਧੀਰਜੁ..	੧੪੩
ਜਨਮਿ ਮਰੈ, ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਹਿਤਕਾਰੁ	੨੩੩
ਜਪ, ਤਪ, ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਨ..	੧੩੧
ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਬੰਧੁ ਬੇੜੁਲਾ..	੬੫
ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ, ਅਵਰਿ..	੬੩,੮੦
ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ,..	੨੮,੧੬੦,੨੫੮
ਜਪੁ, ਤਪੁ, ਸੰਜਮੁ ਸਾਧੀਐ..	੩੬
ਜਬ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ..	੧੮੪
ਜਬ ਸਾਚ ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਸਾਚਾ..	੫੦
ਜਬੁ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ..	੨੫੩,੨੫੬
ਜਲੁ ਤਰੰਗ ਸਿਰਠੀ ਅਗਨੀ..	੨੫੬
ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਸਟੀ..	੧੬,੨੪੩,੨੫੬

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਜਾ ਤਿਸੁ ਭ ਣਾ ਤਾ ਜਗਤੁ..	੨੪੩
ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ..	੧੧
ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਵਾਹੈ...	੨੫੦
ਜਾਗਤੁ ਬਿਗਸੈ, ਮੂਠੇ ਅੰਧਾ..	੧੬੬
ਜ ਣਹੁ ਜੋਤਿ, ਨ ਪੂਛਹੁ ਜਾਤੀ..	੧੪
ਜਾਤਿ ਜਨਮੁ ਨਹ ਪੂਛੀਐ..	੧੫
ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ..	੫੧,੧੫੫
ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਿਆ ਹਥ ? ਸਚੁ .	੧੪
ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ .	੪੫,੧੫੬,੨੦੭
ਜਾ ਲਿ ਮੋਹੁ ਘਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ..	੧੪੩
ਜਾਂ ਜਤੁ ਜੋਗੀ, ਤਾਂ ਕਾਇਆ..	੨੬੪
ਜਿ ਪੁਰਖੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ..	੧੪੮
ਜਿਉ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲਿ .	੨੩
ਜਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਰਾਖੈ, ਤਿਉ ਰਹੈ..	੭੫
ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲ..	੨੩
ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ..	੧੧੬
ਜਿਉ ਮਛੀ ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ..	੧੭੫,੨੪੩
ਜਿਉ ਮਨੁ ਦੇਖਹਿ .	੧੬੦,੧੭੧
ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀਐ..	੧੦੬
ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਇ ਕੋਈ..	੨੪੨
ਜਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਤਿਸ ਹੀ .	੧੩੮
ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹਹਿ..	੧੮੬
ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਕਰੁ..	੧੩੬
ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ..	੮੦
ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਖੁਆਏ ਕਰਤਾ..	੨੪੫
ਜਿਸੁ ਸਿਕਦਾਰੀ ਤਿਸਹਿ..	੧੨੭
ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ੮੨	੨੧੩,੨੫੦
ਜਿਸੁ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ..	੭੧
ਜਿਸੁ ਬਿਸਰਿਐ .	੩੭
ਜਿਹਵਾ ਡੰਡੀ, ਇਹ ਘਟ ਛਾਬਾ..	੨੫੨
ਜਿਤੁ ਕੀਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਣਾ..	੨੮
ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਸਚੁ ਨਾ ਪਾਇ..	੧੩੨
ਜਿਤੁ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ .	੨੨੬
ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ .	੫੬
ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਬਹੀਐ, ਭਲਾ ਕਹੀਐ...	੨੦
ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ..	੧੩੫
ਜਿਥੈ ਬੋਲਣਿ ਹਾਰੀਐ..	੨੨੨
ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ..	੭੬
ਜਿਨ ਪਟੁ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ..	੭੬
ਜਿਨ੍ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ..	੧੭੫,੨੪੮
ਜਿਨਿ ਸਿਰਿ ਸਾਜੀ..	੧੬
ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਸਿਰਜਿ ਸਮਾਇਆ..	੧੧੨,੧੭੮
ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ..	੪੪,੫੦
ਜਿਨਿ ਧੰਨ ਪਿਰ ਕਾ ਸਾਦੁ..	੧੬੮
ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ..	੨੩੫
ਜਿਨੀ ਆਤਮੁ ਚੀਨਿਆ..	੨੧੮
ਜਿਨੀ ਸਚ ਪਛਾਣਿਆ..	੨੩੬
ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ..	੨੩੩
ਜਿਨੀ ਨ ਪਾਇਓ..	੧੫੮,੨੩੦
ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ..	੫
ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ..	੩੮

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮ..	੫੭
ਜੀਉ ਪਾਇ, ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ..	੧੨
ਜੀਆ ਉਪਾਇ ਰਿਜਕੁ..	੭੭,੨੨੮,੨੬੩
ਜੀਅ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ..	੪੨,੫੦
ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ..	੧੨੭,੨੩੨
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ..	੨੧੧
ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ, ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ..	੧੦੯
ਜੁਗਤਿ ਧੋਤੀ, ਸੁਰਤਿ ਚਉਕਾ..	੧੯੯
ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਸਾਚਾ ਹੈ...	੫੩
ਜੇ ਸਉ ਕੂੜੀਆ, ਕੂੜੁ ਕਬਾੜੁ...	੨੯
ਜੇ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਜੀਵਣ ਖਾਣੁ...	੨੨੫
ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕਉ ਮਾਰੇ...	੧੯੩
ਜੇਕਰਿ ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ ..	੧੪੫
ਜੇ ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੈ ਸੋ ਛੀਜੈ...	੧੨੭,੨੩੨
ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਧਰਾਏ ਵਡਾ...	੧੪੬
ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨਿ ਸਾਜਨਾ...	੧੧੩,੨੪੫
ਜੇ ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਮੰਗਣਿ...	੧੦,੨੦੫
ਜੇ ਚਲਦਾ ਲੈ ਚਲਿਆ ..	੨੫੧
ਜੇ ਜਾਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ...	੨੦੭
ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ...	੭੦
ਜੇ ਦਰਿ ਮਾਂਗਤੁ ਕੂਕ ਕਰੇ...	੧੬੪
ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਪੜਿਆ ਟੰਵਹਿ...	੧੪੭
ਜੇ ਮੁਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ...	੬
ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਜਾਣੈ ਆਪਿ ..	੪੨,੬੨
ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਤੇਵਡ ਤੇਰੀ...	੫੯
ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ, ਤੇ ਵਡੁ ਹੋਇ ..	੬੦
ਜੇਹਾ ਘਾਲੇ ਘਾਲਣਾ...	੧੬੨
ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ ਤੇਹਾ ..	੧੭,੨੪੯
ਜੇਹੀ ਤੂ ਮਤਿ ਦੇਹਿ...	੨੪੦
ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ, ਤੇਤਾ ਨਾਉ...	੬੩,੨੪੩
ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ ਤੇਤਾ ਹਉ...	੧੮,੨੫੦
ਜਤਾ ਮੋਹੁ ਪਰੀਤਿ ਸੁਆਦ...	੭
ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ...	੨੯
ਜੇਤੇ ਜੀਅ, ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ...	੩੧,੬੨੧
ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਲਿਖੀ...	੬,੧੫੨
ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ ..	੧੫੩
ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ...	੧੪੬
ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੈ...	੧੨
ਜੇ ਵਡਿਆਈਆ ਆਪੇ ਖਾਇ...	੨੧੮
ਜੈ ਜਿਉ ਰਾਤਾ, ਤੈਸੋ ਹੋਵੈ...	੧੬੨
ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੈ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ..	੧੧
ਜੈ ਤਨਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰਿ..	੩੮,੭੬
ਜੈਸਾ ਸੇਵੇ, ਤੈਸੋ ਹੋਇ...	੧੬੨
ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਤੈਸੀ ਲਿਵ ਲਾਵੈ...	੧੯੨
ਜੈਸਾ ਕਰੇ, ਸੋ ਤੈਸਾ ਪਾਵੈ ..	੧੫੧,੨੦੫
ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਕਰਹਿ...	੧੬੧
ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ..	੧੫੧,੨੦੫
ਜੈਸੀ ਆਸਾ ਤੈਸੀ ਮਨਸਾ...	੨੩
ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤੈਸਾ ਹੋਇ ..	੧੬੧
ਜੈਸੀ ਮਨਸਾ, ਤੈਸੀ ਦਸਾ ..	੧੬੦,੧੭੧
ਜਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ...	੭੬,੮੬

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਜੈਸੇ ਗੋਇਲ ਗੋਇਲੀ...	੧੬੭
ਜੈਸੇ ਜਲਿ ਮਹਿ...	੬੧,੧੧੮,੨੬੦
ਜੋ ਉਸਾਰੇ ਸੋ ਢਾਹਸੀ...	੪੭
ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ...	੧੬੮
ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ...	੬੧,੨੧੫
ਜੋ ਸਹਿ ਕੰਠਿ ਨ ਲਗੀਆ ...	੧੮੮
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ..	੨੧੬
ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ, ਸਭ ਤੇਰੀ...	੭੫
ਜੋ ਕੋ ਏਕ ਕਰੈ ਚੰਗਿਆਈ...	੮੦
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ	੪੬,੭੫
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ...	੫੬,੨੬੨
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ...	੭੫,੧੬੫
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ...	੭੪,੭੦
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ . .	੫੨
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੰਮ੍ਰਥ ਸੋ ਥੀਐ ..	੫੨
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਸਾਈ ਗਲ ..੭੦	
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ .. ੭੧	
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਾਰਹੁ ਰੰਸੁ.....੭੧	
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ...	੭੦,੭੮
ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ	੧੭੦
ਜੋ ਦਿਲਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁ...	੨੦੦
ਜੋ ਦੀਤੇ ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੁ...	੧੬੬,੨੩੩
ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੇ ..	੪੪,੧੫੮ ੧੪੨
ਜੋਗੀ ਹੋਵੈ ਜੋਗਵੈ...	੧੩੧
ਜੋਗੁ ਨ ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ...	੨੦੪,੨੩੬
ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ...	੧੧

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਝੜ ਝਖੜ, ਓਹਾੜ...	੨੧੨ ੨੫੨
ਝਿਲਿ ਮਿਲਿ ਬਿਸੀਆਰ...	੨੫੬
ਝੂਠ ਵਿਕਾਰ...	੨੪੪,੨੪੫
ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲਿ, ਪਾਂਡੇ !	੧੫੩
ਝੂਠੇ ਕਉ, ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਨਾਉ...	੨੬
ਟੂਟਿ ਪਰੀਤਿ ਗਈ, ਬੁਰ ਬੋਲਿ...	੨੨੬
ਠਹਕਿ ਮੁਈ, ਅਵਗੁਣਿ...	੪੧
ਠਾਕਰੁ ਏਕੁ, ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ...	੫੬ ੭੦
ਠਾਕਰੁ ਮਨੂਆ, ਰਾਖਹੁ ਠਾਇ...	੧੭੨
ਡਰੀਐ ਜੇ ਡਰੁ ਹੋਵੈ ਹੋਰੁ...	੩੨
ਤਉ ਛੂਟੈ ਜਾ ਖਸਮੁ ਛਡਾਇ...	੨੭
ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ...	੫੫ ੬੨
ਤਖਤਿ ਬਹੈ, ਤਖਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ...	੨੩੧
ਤਜਿ ਸਾਦੁ, ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ..	੧੮੬
ਤਨੁ ਸੂਚਾ ਸੋ ਆਖੀਐ ..	੬੭
ਤਨੁ ਨ ਤਪਾਇ ਤਨੂਰ ਜਿਉ...	੨੪੮
ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਸਜਣਾ...	੧੬੨
ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ...	੬੭ ੧੭੩,੨੨੬
ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗਈ...	੭੫
ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਅਵਰੁ ਨ...	੫੮
ਤਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਕਹਣੁ...	੮੬
ਤਿਸ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਜਈ...	੨੩੩
ਤਿਸ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ...	੨੬
ਤਿਸਹਿ ਸਰੀਕੁ ਨ ਕੋਈ...	੪੨

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਤਾਲ ਮਦੀਰੇ ਘਟ ਕੇ ਘਾਟ...	੧੨੦,੧੭੫
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨਹੀਂ...	੧੩੧
ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹ ਤਾ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ...	੧੩੨
ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨ ਅਪੜੈ...	੧੪੫
ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨਾ ਸੰਚਰੈ...	੧੪੪
ਤਿਨ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨਹੀ...	੨੨੪
ਤਿਨਾ ਸਵਾਰੈ ਨਾਨਕਾ...	੬੦
ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਬੰਧੀ ਦੇਹੁਰੀ...	੧੩੯
ਤੀਰਥੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ...	੧੯੧
ਤੀਰਥ, ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ, ਪੁੰਨ, ਦਾਨ...	੨੫੦
ਤੀਰਥੁ ਤਪ, ਦਇਆ, ਦਤੁ...	੧੫੬
ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਕਿਆ ਕਰੇ...	੨੧੭
ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ...	੬੩,੧੬੧
ਤੀਰਥ ਨਾਵਣ ਜਾਉ...	੧੬੧
ਤੂਧ ਗੁਣ, ਮੈ ਸਭਿ ਅਵਗਣਾ...	੧੧੫
ਤੁਧੁ ਸਰਿ ਅਵਰਿ ਨ ਕੋਇ...	੫੮੦
ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ, ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ...	੩੦,੨੪੪
ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ...	੨੨੪
ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਜੀਅ...	੩੧
ਤੂ ਸੁਣਿ ! ਕਿਰਤ ਕਰੰਮਾ...	੧੫੨
ਤੂ ਸੁਲਤਾਨੁ ਕਹਾ ਹਉ...	੧੦੧
ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ...	੫੮
ਤੂ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਸਭਨਾ ਕਾ...	੧੫੪
ਤੂ ਪੂਰਾ, ਹਮ ਊਰੇ ਹੋਛੇ ..	੫੦
ਤੂਈ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਰਤਾਰ	੧੦੭
ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਥਾਈ...	੬੫
ਤੂੰ ਕਰਤਾ, ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ...	੧੬੫
ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ...	੧੧੭
ਤੇਰਾ ਕਵਣੁ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂ..	੧੧੩
ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਅਵਿਗਤਿ ਨਹੀ...	੧੧੮
ਤੇਹੇ ਜੀਅ, ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ...	੩੧,੧੧੦
ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਵਿਟਹੁ...	੧੦੬
ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ...	੪੮
ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕਾ, ਰੂਪ ਅਨੰਤਾ...	੪੮
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ...	੧੦੬
ਤੈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬਾਤ ਜਿ ਆਖੈ ..	੧੮੫
ਤੈਸੋ ਜੈਸਾ ਕਾਢੀਐ...	੧੬੨
ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆਰ..	੨੬
ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨਾ..	੧੪੩
ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤ...	੨੦੮
ਦਇਆ ਦਿਗੰਬਰੁ ਦੇਹ..	੧੪੮
ਦਦੇ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ ਦੋਸੁ..	੧੧
ਦਰ ਦਰਸਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ..	੫੦,੧੮੮
ਦਰਸਨਿ ਦੇਖਿਐ ਦਇਆ ਨ..	੧੬
ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ..	੫੬,੬੪
ਦਾਨਸਬੰਦੁ ਸੋਈ ਦਿਲਿ ਧੋਵੈ...	੨੫੫
ਦਾਨਹੁ ਤੇ ਇਸਨਾਨਹੁ ਵੰਜੇ...	੨੬੮
ਦਿਨ ਮਹਿ ਰੈਣਿ ਰੈਣਿ ਮਹਿ...	੨੧
ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ ਨਿਸਿ ..	੫੩,੧੮

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਦਿਲ ਦਰਵਾਨੀ ਜੋ ਕਰੇ..	੧੭੧
ਦੀਪਕ ਰਸ ਤੇਲੋ ਧਨ ਪਿਰ..	੧੬੫
ਦੀਪਕੁ ਸਹਜਿ ਬਲੈ ਤਤਿ..	੧੫੧
ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ..	੧੫੧,੨੦੪
ਦਸਟੀ ਸਭਾ ਵਿਗੁਚੀਐ..	੧੯੭
ਦੁਹੀ ਬੇੜੀ ਲਤ ਧਰੁ ਦੁਹੀ..	੬੫
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ..	੧੪੬
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੇ...	੨੫੬
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ...	੭੬
ਦੁਖੁ ਦਰਵਾਜਾ ਰੋਹੁ ਰਖਵਾਲਾ..	੨੧੬
ਦੁਖ ਦਾਰੂ ਸੁਖੁ ਰੋਗ...	੧੮੭,੨੬੪
ਦੁਖ ਮਹੁਰਾ ਮਾਰਣ ਹਰਿ..	੧੮੭,੧੬੨
ਦੂਖੀ ਦੂਨੀ ਸਹੇੜੀਐ..	੧੪੧,੨੦੬ ੨੭੪
ਦੁਧ ਬਿਨੁ ਧੇਨੁ ਪੰਖ ਬਿਨੁ..	੨੫੬
ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ..	੬੧,੧੮੪
ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ...	੮੬
ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ ਕੁਵਾਟੜੀ..	੨੫
ਦਬਿਧਾ ਚੂਕੈ ਤਾ ਸਬਦੁ..	੨੫
ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਰਮਤਿ ਅੰਧੁਲੀ...	੧੪੬
ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ.....੮੭, ੧੦੪, ੨੬੨	
ਦੁਰਮਤਿ ਤਿਆਗਿ ਲਾਹਾ ਕਿਛੁ..	੧੦੭
ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ?	੮੭, ੨੧੫
ਦੂਖ ਸੂਖ ਸਭ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ	੧੮੭
ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ .	੨੪
ਦੂਖੁ ਤਿਸੈ ਪਹਿ ਆਖੀਅਹਿ ...	੨੫੬
ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਨਾ ਅੰਤਰਿ ਮਾਨਾ..	੮੫

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਦੇ ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੁਣਾ..	੧੫
ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ..	੩੭
ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ..	੬੩,੧੪੦
ਦੇਹੀ ਮਾਟੀ ਬੋਲੈ ਪਉਣੁ..	੧੨
ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ	੪੮
ਦੇਨਿ ਦੁਆਈ ਸੇ ਮਰਹਿ	੧੭
ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜੀਐ ਭਾਈ !..	੭੭
ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰਜਨਾ..	੧੧੪
ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਅਰੁ ਫੁਲੜਾ..	੮੧
ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ ਹੋਏ..	੩੬,੧੨੧
ਧਨੁ ਗਿਰਹੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋਗੀ	੧੨
ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਪਿਆਰੇ..	੨੧੫
ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ...	੨੬
ਧਰਮੁ ਭੂਮਿ ਸਤੁ ਬੀਜੁ ਕਰਿ..	੧੪੨
ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤੁ ਕਉ..	੧੫੮,੨੦੧
ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਜੀਵਿਆ..	੨੨੬
ਧੁਨਿ ਮਹਿ ਧਿਆਨੁ..	੧੭੪
ਧੁਰਿ ਬਖਸ਼ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ	੧੬੫
ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ	੨੨੧
ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ	੨੬੦
ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਧੰਨੁ..	੨੬੩
ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਉ..	੧੧੬, ੨੫੩
ਨ ਤਿਸੁ ਰੂਪ ਵਰਨੁ ਨਹੀ ਰੇਖਿਆ..	੪੬

ਤਕ	ਪੰਨਾ
ਨਚਣੁ ਕੁਦਣ ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ	੬
ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ..	੫੮, ੧੫੦
ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ..	੨੩੪
ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤਾ..	੧੮,੪੪,੨੨੫
ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ	੬੨
ਨਦੀਆ ਵਾਹ ਵਿਛੁੰਨਿਆ..	੨੨੦,੨੪੧
ਨਾਸਾਬੂਰੁ ਹੋਵੈ ਫਿਰਿ ਮੰਗੈ..	੨੪
ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ	੧੦੮
ਨਾ ਕੋ ਹਿਦੂ.. ੨੦, ੧੧੩, ੧੬੭, ੧੬੧	
ਨਾ ਕੋ ਪਾੜਆ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ	੨੦੦
ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਹਉ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ	੧੫੬
ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਡੂਬੈ ਤਰੈ ੧੬੫, ੨੨੫	
ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ	੫੩
ਨਾ ਰਿਜਕੁ ਦਸਤ ਆਂ ਕਸੇ	੨੨੬
ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ..	੬੩
ਨਾਉ ਨੀਰੁ ਚੰਗਿਆਈਆ..	੮੧
ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਤਰਣਾ ਨਾਇ ਪਤਿ ਪੂਜ	੬੬
ਨਾਇ ਨਿਵਾਜਾ ਨਾ ਤੈ ਪੂਜਾ..	੨੪੮
ਨਾਇ ਲਇਐ ਨਰਕਿ ਨਾ.. ੧੩੩,੨੧੦	
ਨਾਨਕ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਸਭ..	੮
ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨਾ ਕੋਇ	੧੩੪
ਨਾਨਕ ਅਉਗੁਣ ਜੇਤੜੇ..	੨੪੫
ਨਾਨਕ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਵੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ..	੧੩੧
ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਉਤਮ ਸੇਈ..	੧੩੪
ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ.. ੨੬, ੧੩੪	
ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਏਹ ਬੀਚਾਰ..	੧੦੧

ਤਕ	ਪਨਾ
ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਭੰਗਰਨਾਥ !..	੬੦
ਨਾਨਕ ਆਖੈ ਰੇ ਮਨਾ !	੧੫੧
ਨਾਨਕ ਇਹ ਤਨ.. ੩੮,੬੩,੧੪੦,੧੬੪	
ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ ਹੋਰ.. ੪੩, ੪੬	
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ	੬੫
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ ੧੧੨,੧੭੮	
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ	੨੩੩
ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ...	੨੫
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ	੭੬
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ..	੨੨੬
ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ	੧੫੭
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ	੨੩੫
ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ... ੪੬, ੨੫੮	
ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਕੰਤੀ...	੧੨
ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ ੪੫, ੧੫੮	
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ..	੨੫੮
ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਨਾਮਿ ਮਲੁ ਖੋਈ	੬੫
ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਬਿਸਮਾਦੀ	੨੫੭
ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ..	੧੬੬
ਨਾਨਕ ਸਿਰੁ ਦੇ ਛੂਟੀਐ...	੨੧੬
ਨਾਨਕ ਸੋ ਪੜਿਆ...	੨੫੫
ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ	੨੪੬
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ.. ੧੬,੨੩੩	
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲਈ..	੧੬੪
ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣੁ ੧੧੬,੧੫੦	
ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਹੇਲੀਹੋ !..	੧੮੧

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ..	੭੧,੮੯
ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ...	੩੦,੨੨੯
ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਜਾਣੁ ਸੁਜਾਣੁ	੬੯
ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਾਉ..	੩੧, ੫੯
ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ .	੨੧੬
ਨਾਨਕ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ..	੨੬੪
ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰੁ-ਖੁਥੈ..	੨੪੮
ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ..	੧੬੫
ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ..	੩੦
ਨਾਨਕ ਤਾਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ	੪੧,੨੫੮
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ	੧੦੭
ਨਾਨਕ ਤੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ..	੧੭੧,੧੯੫
ਨਾਨਕੁ ਤੇਰਾ ਬਾਣੀਆ,..	੮੬
ਨਾਨਕ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ..	੧੬੭,੧੮੬
ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੀਰਘ..	੩੭
ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ...	੧੮੭,੨੨੭, ੨੫੯
ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ	..੧੨੦, ੨੫੨
ਨਾਨਕੁ ਧੰਨ ਸੁਹਾਗਣੀ..	੧੧
ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ	੪੩
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ	੫੬, ੬੦
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ..	੪੩
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ	੬੦
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਪਛਾਣ	੪੬, ੨੦੦
ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ..	੧੬
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ	੧੩੧, ੨੪੨
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ	੨੩,੬੧
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ...	੧੬੦
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ...	੨੨੮
ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ..	੭੪
ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ	੧੦੮
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹ'-ਰਸੀ...	੪੫,੬੨,੧੫੮
ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ..	੧੬੨, ੨੨੬
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਕਦੇ...	੨੬੩
ਨਾਨਕ ਬੇੜੀ ਸਚ ਕੀ. .	੨੬੦
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ	੫੭
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ...	੫੭, ੬੫,੭੧,੧੪੧
ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ	੨੫੭
ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀਐ..	੧੭੩
ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨੁ ਵਿਹੂਣੀ..	੧੪੪
ਨਾਨਕ ਮੂਰਖ ਏਹਿ ਗੁਣ..	੩੩
ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗੁਰਿ ਅਪਣੈ..	੧੩੦
ਨਾਨਕ ਰੁੰਨਾ ਬਾਬਾ ਜਾਣੀਐ.	੨੪੬
ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ..	੭੭, ੧੬੫
ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ..	੬੦
ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ ਨਾਨਕਾ..	੨੬
ਨਾਮ ਤਤੁ ਸਭ ਹੀ ਸਿਰਿ ਜਾਪੈ	੬੩
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ !	੨੨,੬੪,੨੫੬
ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ..	੨੨, ੬੩, ੧੬੪
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ..	੬੫

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਨਾਰਦੁ ਨਾਚੈ ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ	੧੭੬
ਨਾਰੀ ਅੰਦਰਿ ਸੋਹਣੀ...	੧੦, ੨੫੬
ਨਾਲਿ ਕਿਰਾੜਾ ਦੋਸਤੀ..	੩੬
ਨਾਵ ਜਿਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ..	੧੫੦
ਨਾਵਣ ਚਲੇ ਤੀਰਥੀ..	੧੬੨
ਨਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਹਉ ਵਸਾ..	੬੪
ਨਿਹਚਲੁ ਚਤੁਰ ਸੁਜਾਣ ਬਿਧਾਤਾ	੫੧
ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ..	੪੬, ੨੦੦
ਨਿਰਭਉ ਸੋ ਸਿਰਿ..	੨੬੨
ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ	੧੦੮, ੧੩੪
ਨੀਲ ਵਸਤ੍ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ..	੩੫, ੧੨੪
ਨੇੜਾ ਹੈ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਿਅਹੁ..	੬੮
ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਜੀਉ	੧੫੩
ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਮੇਲ	੧੭੩
ਪਸੂ ਮਿਲਹਿ ਚੰਗਿਆਈਆ..	੧੬੨
ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ..	੨੪੬
ਪਹਿਲਾਂ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਿ ਕੈ..	੨੩੩
ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਰੈ ਫੁਲੜਾ..	੬੪
ਪਤਿ ਵਿਣੁ ਪੂਜਾ..	੨੦੪
ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੇ ਚੜੈ..	੨੬੩
ਪਪੈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਪਰਮੇਸਰੁ..	੧੬
ਪਰ ਹਰਿ ਪਾਪ ਪਛਾਣੈ ਆਪੁ	੨੧੬
ਪਰ-ਨਿੰਦਾ ਘਟ ਚੂਹੜੀ..	੨੨੩
ਪਰ-ਨਿੰਦਾ ਪਰਮਲੁ ਮੁਖਿ ਸੁਧੀ..	੨੨੩
ਪਰੰਦਏ ਨ ਗਿਰਾਹ ਜਰ	੭੨
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ .	੫੭, ੧੩੨, ੧੮੬
ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਕਰਮ ਸੁਕਰਮਾ	੨੩੬
ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਤਉ ਸੁਖ ਸਾਰ	੫੪
ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ	੦੦੩
ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ	੧੮੩
ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਣ ਅੰਕੇ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬੰਕੇ	੧੧੪
ਪੜਿਆ ਅਤੈ ਓਮੀਆ ਵੀਚਾਰੁ .	੧੫੬
ਪੜਿਆ ਹੋਵੈ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਤਾ..	੧੫੬
ਪੜਿਆ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ..	੮੬
ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ . ੬੨, ੧੭੭, ੨੦੦, ੨੪੧	
ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ..	੧੫੪, ੧੬੬
ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ..	੧੬੬
ਪਾਣੀ ਚਿਤੁ ਨਾ ਧੋਪਈ ਮੁਖਿ..	੧੭੧
ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣਿ ਬੰਧਿ ਰਾਖੇ..	੧੬੫
ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ..	੨੨੩
ਪਾਥਰੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ	੧੪੪
ਪਾਧਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀਐ ਪੜਿਆ..	੨੩੦
ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ..	੩੫, ੧੨੧
ਪਾਪ ਪਥਰ ਤਰਣ ਨ ਜਾਈ	੨੨੨
ਪਾਪੁ ਬੁਰਾ ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆ ਰਾ	੨੨੩
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੈ ..	੪੫, ੫੩, ੧੫੬
ਪੁਛਣਿ ਫੋਲਿ ਕਿਤਾਬ ਨੋ ਹਿੰਦੂ..	੧੩੬
ਪੁਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰਗਰ ਨਾਥੁ ਤੁਹਿ ਦੁਧ..	੬੦
ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਨਾਰਿ, ਨਾਰਿ ਮਹਿ ਪੁਰਖਾ	੨੫੭
ਪੂਜਾ ਕੀਜੈ ਨਾਮ ਧਿਆਈਐ ਬਿਨੁ..	੨੬੨
ਪੂਜਿ ਸਿਲਾ ਤੀਰਥ ਬਨਵਾਸਾ	੧੬੭
ਪੂਜੀ ਮਾਰ ਪਵੈ ਨਿਤ ਮੁਦਗਰ..	੧੬੩
ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ..	੭੭, ੧੬੪

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਪੂਰੇ ਤਾਲ ਜਾਣੈ ਸਾਲਾਹ	੨੧
ਪਿੰਡ ਪਵੇ ਜੀਉ ਚਲਸੀ...	੧੨
ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ ਸਚਾ..	੧੯੬
ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ	੧੫੧
ਪੰਚ ਚੋਰ ਚੰਚਲ ਚਿਤੁ ਚਾਲਹਿ	੧੭੪
ਪੰਚ ਤਤੁ ਸੁੰਨਹੁ ਪਰਗਾਸਾ	੩੨
ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਨਾਨਕ..	੮੪
ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਜਾ ਵਖਤ ਪੰਜਿ	੧੭੬
ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ..	੧੭੪
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੇ ਸਰੀਰ	੧੩੯
ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ	੨੪੬
ਫਕੜ ਜਾਤੀ ਫਕੜੁ ਨਾਉ	੧੫
ਫ਼ਰੀਦਾ ਚੂੜੇਲੀ ਸਿਉ..	੯੬
ਫ਼ਰੀਦਾ ਧੁਰਹੁ ਧੁਰਹੁ ਹੋਂਦਾ ਆਇਆ..	੯੬
ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ ਜੇਵੇਹੀ..	੨੨, ੨੨੧
ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ..	੨੨੬
ਫਿਟ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿਤੁ..	੫, ੧੫੪
ਫਿਰ ਪੁਛਣ ਸਿਧ ਨਾਨਕਾ !..	੯੩
ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ..	੪੪. ੧੫੯
ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨ ਜਾਇ	੫੬
ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣੁ ਝਖਣੁ ਹੋਇ	੨੨੬
ਬਗਾ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਤੀਰਥ	੧੫੩
ਬਤਰਕਿ ਖ਼ੁਦੀਏ ਖ਼ੁਦ...	੯੮
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ..	੭੮

ਤਕ	ਪੰਨਾ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਇਕ ਮੂਰਤਿ	੪੭
ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ .	੫੨,੧੧੨,੧੭੮
ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ..	੧੧੩
ਬਾਹਰਿ ਢੂਢਿ ਵਿਗੁਚੀਐ ਘਰ..	੨੦੧
ਬਾਹਰਿ ਦੇਵ ਪਖਾਲੀਅਹਿ ਜੇ..	੧੩੩
ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਬਿਨੁ .	੮੨, ੨੫੫
ਬਾਣੀ ਬਿਰਲਉ ਬੀਚਾਰਸੀ ਜੇ ਕੋ..	੭੬
ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਸਉਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰ	੨੨੪
ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ	੩੩
ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਪੈਨਣੁ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ਜਿਤੁ..	੨੫
ਬਾਬਾ ! ਹੋਰ ਮਤਿ ਹੋਰ ਹੋਰ	੧੪੪
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ! ਸਚ..	੯੩
ਬਾਬਾ ਬੋਲੈ ਨਾਥ ਜੀ ! ਅਸਾਂ..	੧੭੩
ਬਾਬਾ ਬੋਲੈ ਨਾਥ ਜੀ ! ਸਬਦੁ..	੧੭੩
ਬਾਬਾ ! ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ..	੨੦੬, ੨੫੨
ਬਿਨ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ..	੨੪
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਆਚਾਰੁ ਨ ਕਿਨਹੀ	੨੦
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ..	੫੦, ੨੧੨, ੨੩੪, ੨੫੫
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ..	੨੧੦, ੨੩੫
ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ	੫੧, ੨੫੬
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਚੇ ਭਗਤਿ ਨਾ ਨਾਮੁ	੨੨੪
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ..	੬੧, ੨੩੮
ਬਿਨੁ ਗਰ ਪ੍ਰੀਤਿ..	੮੩, ੨੧੪, ੨੫੦
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨਾ ਭਾਉ ਹੋਇ..	੮੨
ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਜੋ ਜਪੈ..	੧੦੦, ੨੩੪
ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ.	੬੪,੬੭,੨੦੬,੨੧੦,੨੫

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਜੀਵਨਾ..	੧੫੬
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨੁ ਟੇਕ ਨ ਟਿਕਈ..	੨੫੬
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ..	੨੦੬
ਬਿਨੁ ਬਾਦ ਬਿਰੋਧਹਿ ਕੋਈ ਨਾਹੀ..	੧੮
ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ..	੨੦
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਕੋ ਕਹੀਐ !...	੨੭
ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸੰਸਾਰ ਹਭਾਹੁੰ ਬਾਹਰਾ..	੧੦੮
ਬੇਦਸ ਮਾਹ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਭਲੇ	੧੨
ਬੇੜਾ ਬੰਧਿ ਨਾ ਸਕਿਓ ਬੰਧਨ..	੯੪
ਬੋਲਹੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰ..	੧੦੪
ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਹੁ..	੫੧, ੬੮
ਬੋਲਹਿ ਸਾਚ ਮਿਥਿਆ ਨਹੀ ਰਾਈ..	੫੪
ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ..	੭੫, ੧੫੩
ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ .	੭੩
ਬੰਧਨੁ ਸਉਦਾ ਅਣਵੀਚਾਰੀ..	੨੧
ਬੰਧਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਉ ਕੀਆ..	੨੬
ਬੰਨੁ ਬਦੀਆਂ ਕਰਿ ਧਾਫਣੀ ਤਾ ਕੋ...	੨੯
ਭਉ ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ...	੮੫
ਭਉ ਭੁਇ ਪਵਿਤੁ ਪਾਣੀ..	੧੪੧
ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ...	੮੪
ਭਗਤਾ ਤੈ ਸੈਸਾਰੀਆਂ .	੭੭
ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ..	੪੩
ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਆਰਾਧਿਤੰ...	੧੫੬
ਭਨਿ ਭਨਿ ਘੜੀਐ .	੪੭
ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ ਭਏ ਦਿਵਾਨੇ..'	੨੫
ਭਰਮੈ ਭਾਹਿ ਨ ਵਿਝਵੈ..	੨੪੭
ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗੁ..	੬੭
ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ..	੨੫੮
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ..	੧੪੦,੧੫੬,੨੦੬
ਭਾਣੈ ਤਖਤਿ ਵਡ ਈਆਂ..	੫੨
ਭਾਵੈ ਚੰਗਾ ਭਾਵੈ ਮੰਦਾ..	੭੬
ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਚਾਉ..	੨੬੩
ਭੀਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਨਾਸਪਤਿ..	੧੫੨
ਭੀਤਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ..	੧੭੮
ਭੁਖਿਆ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਜਾਂ ਖਾਇ..	੧੪੧
ਭੁਖਿਆ ਦੇਇ ਨ ਮਰਦਿਆ..	੧੪੪
ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ.	੧੪੨
ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ..	੨੩੫
ਭੂਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ..	੧੪੧
ਭੇਖ ਵਰਨ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ..	੧੫,੮੨
ਭੈ ਕੀਆ ਦੇਹਿ ਸਲਾਈਆ ਨੈਣੀ..	੩੧
ਭੈ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਿ..	੫੯
ਭੈ ਭਉ ਰਾਖਿਆ..	੩੧
ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ..	੩੧,੧੬੨
ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਰਭਉ ਪਾਇਆ..	੩੧
ਭੋਗੀ ਕਉ ਦੁਖੁ ਰੋਗ ਵਿਆਪੈ..	੧੪੬
ਭੋਲਾਵੜੈ ਭੁਲੀ..	੮੫
ਭੰਉਕੈ ਕੋਪੁ ਖਆਰੁ ਹੋਇ .	੭
ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿਮੀਐ .	੮੫੭

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਮਸਟਿ ਕਰਉ ਮੂਰਖੁ ਜਗਿ..	੯੨
ਮਹਲ ਮਹਿ ਬੈਠੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ..	੫੧
ਮਛੁਲੀ ਹੋਵਾ ਜਲਿ ਬਸਾ..	੧੦੨
ਮਛੁਲੀ ਜਾਲੁ ਨ ਜਾਣਿਆ..	੧੧੦
ਮਤਿ ਥੋੜੀ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ..	੨੨੧
ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਮਰਣੁ ਜੀਵਣੁ...	੨੦੦
ਮਤੁ ਜਾਣ ਸਹਿ ਗਲੀ ਪਾਇਆ..	੨੨੯
ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ...	੩੭,੧੦੩
ਮਥੈ ਟਿਕਾ ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ..	੧੪,੧੨੬
ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ..	੧੦
ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ..	੮,੧੪੫
ਮਨ ਕਾਹੇ ਭੂਲੇ..	੧੮੦
ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਮਤਾਗਲੁ ਮਤਾ..	੧੭੨
ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ..	੧੦੭
ਮਨ ਮਹਿ ਜੋਤਿ..	੧੫੫
ਮਨ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ..	੪੫,੧੫੯
ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ..	੪੫,੬੨,੧੦੨,੧੫੮
ਮਨਿ ਅੰਧਾ ਨਾਉ ਸੁਜਾਣੁ..	੨੨੭
ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ..	੨੧੯
ਮਨਿ ਜੂਠੇ ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ..	੧੪੫ ੧੭੩
ਮਨੁ ਅੰਧੁਲਾ ਅੰਧਲੀ ਮਤਿ ..	੧੪੪
ਮਨੁ ਸੰਪਟੁ ਜਿਤੁ .	੪੭
ਮਨੁ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ..	੧੪੨
ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ ਕਾਇਆ ਉਦਿਆਨੈ .	੧੭੨
ਮਨੁ ਤਾਰਾਜੀ ਚਿਤ ਤੁਲਾ..	੬

ਤਕ	ਪੰਨਾ
ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ..	੨੮
ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ .	੧੬੪
ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ ਤਨੁ ਵੇਸ..	੧੧੫
ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ..	੨੭,੧੬੩,੨ ੦
ਮਨਮੁਖ ਪਥਰੁ ਸੈਲੁ ਹੈ .	੨੭
ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ-ਹਰਾਮ..	੧੪੭,੨੨੦,੨੪੧
ਮਨਮੁਖ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ..	੧੬੩,੨੫੧
ਮਨਮੁਖਿ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੀ..	੨੨੦
ਮਨਮੁਖੁ ਲੋਹਰਿ ਘਰੁ ਤਜਿ..	੨੦੭
ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ..	੧੭੮
ਮਰਣਾ ਮੁਲਾ ਮਰਣਾ..	੧੮੨
ਮਰਣਿ ਨਾ ਮੂਰਤੁ..	੧੭੫,੨੪੩
ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ..	੧੭੫,੨੪੩
ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ..	੧੭੫,੨੪੪
ਮਰਣੈ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ..	੧੦੬
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ..	੨੧੭
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਜਗੁ..	੧੪੪
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜਗੁ ਬਾਧਾ..	੨੬੧
ਮਾਇਨੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨ..	੬੮
ਮਾਸੁ ਛੋਡਿ ਬੈਸਿ ਨਕੁ..	੧੭੦
ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀ ਮਾਸੁ..	੧੬੬,੨੫੪
ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ...	੩੨,੧੭੦
ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ ਮਾਸਹ ਜੰਮੇ..	੩੨ ੧੬੬
ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ..	੧੭੭
ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ..	੧੧੪,੧੬੧

ਤਕ	ਪੰਨਾ
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤੁ..	੧੭੦
ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖੁ...	੨੦੩
ਮਾਣਸ ਕੂੜਾ ਗਰਬੁ..	੨੪੫
ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ..	੧੪,੧੨੬
ਮਾਣਸ ਮੂਰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ..	੧੨੬
ਮਾਣੂ ਘਲੈ ਉਠੀ ਚਲੈ..	੧੬੧
ਮਾਰਣ ਪਾਹਿ ਹਰਾਮ ਮਹਿ...	੧੫੨
ਮਾਰੂ ਮੀਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ..	੬੪,੨੧੪
ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ ਰੂਪ ਕੀ..	੧੪੦,੧੫੪
ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ ਸਿਦਕੁ..	੧੭੬,੨੩੬
ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ..	੩੩,੧੪੦,੨੨੬
ਮਿਠਾ ਖਾਧਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ..	੨੩੦
ਮੁਇਆ ਗੰਢੁ ਨੇਕੀ ਸਤੁ ਹੋਇ..	੨੧
ਮੁਇਆ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਈਐ..	੨੫੩
ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸੋਈ ਮਲੁ ਖੋਵੈ..	੧੭੬
ਮੁਸਲਮਾਨੁ ਕਰੇ ਵਡਿਆਈ..	੧੩੬
ਮੁਹਿ ਚਲੈ ਸੁ ਅਗੈ ਮਾਰੀਐ..	੨੫੧
ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ..	੨੪੪
ਮੁਠਾ ਆਪਿ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ...	੧੦
ਮੁਠੀ ਕੂੰਧਿ ਚੰਡਾਲਿ...	੭
ਮੁਲ-ਖਰੀਦੀ ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ...	੮੬
ਮੂਰਖ ਗੰਢ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮਾਰ..	੩੩
ਮੂਰਖ ਭੂਖ ਨ ਜਾਈ...	੩੩
ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਾਹੇ ਕਰਥਹਿ .	੧੮੧
ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ..	੧੮,੧੮੩

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ! ਮੈ ਤੁਝ...	੧੧੦
ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਗੁਰੁ ਪੂਛਿ...	੧੦੩
ਮੈਂ ਗੁਣ ਗਲਾ ਕੇ ਸਿਰਿ ਭਾਰ...	੨੩੧
ਮੈ ਬਨਜਾਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ...	੮੬
ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ...	੧੮੮
ਮੈਂ ਰੋਵੰਦੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਰੁਨਾ...	੭੨,੧੧੨
ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੇਤੜੇ...	੪੮
ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ..	੨੬,੭੮,੧੧੪,੧੬੮
ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖੀਐ...	੭੮
ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ...	੧੪੭,੧੬੭
ਮੁਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਕੀਚਈ...	੨੮
ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ...	੨੬੪
ਮੁੰਧੇ ਗੁਣਹੀਣੀ ਸੁਖੁ...	੧੩੨,੧੮੧
ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ..	੧੦
ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੋਈ ਜਿਣਿ ਜਾਇ...	੬੪
ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ...	੨੧੦
ਯਯੈ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਵੀ ਕਦ ਹੀ..	੨੦੩
ਰਸੁ ਸੁਇਨਾ ਰਸੁ ਰੁਪਾ	੧੬੦
ਰਸ ਕਸ ਆਪੁ-ਸਲਾਹਣਾ	੧੮੭
ਰਹਿਨੁਮਾਏ ਤੋ ਕੀਸਤ ?	੬੮
ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ	੨੩
ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ...	੧੪੦,੧੬੭
ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨੇ	੧੭੬
ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕੁ ਜਾਣੈ	੨੩੨, ੨੪੦
ਰਾਗਾ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਹੈ	੧੭੫

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਰਾਜਨ ਰਾਮ ਰਵੈ ਹਿਤਕਾਰਿ	੧੯੦
ਰਾਜਾ ਤਖਤਿ ਟਿਕੈ ਗੁਣੀ..	੨੩੧
ਰਾਜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਹਥਿ ਧੋਇ	੧੨੮
ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਸਭੁ ਛਾਂਵ	੨੨੧
ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਰੂਪੁ ਜਾਤਿ ਜੋਬਨੁ..	੩੨
ਰਾਜਿ ਰੰਗੁ ਮਾਲਿ ਰੰਗ	੧੯੩
ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ	੧੨੫
ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਨ ਕੋ ਕਹੈ	੧੯੫
ਰਾਤੀ ਹੋਵਨਿ ਕਾਲੀਆ	੧੧
ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ	੨੦੧
ਰਾਮ ਨ ਕਬਹੂ ਚੇਤਿਓ	੩੬, ੧੨੨
ਰਾਮੁ ਨਾਮ ਉਤਮ..	੬੩, ੬੬, ੨੨੭
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ	੬੭
ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੋ ਜੇ..	੬੪
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ	੨੨੮
ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ	੧੦
ਰੂਪੇ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ...	੧੦
ਰੂੜੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ	੮੪
ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰ ਸਿਉ..	੪੫, ੧੫੮
ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇ ਕੈ	੧੪੦
ਰੋਸ ਨ ਕੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ	੧੦੩, ੧੯੬
ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ	੧੮੪
ਰੋਵਹਿ ਕਿਰਪਨ ਸੰਚਹਿ...	੨੪੨
ਰੋਵਣ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ ਗਾਫਲੁ..	੨੪੬
ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ..	੪੫, ੧੦੩, ੧੫੯
ਰਨਾ ਹਈਆ ਬੋਧੀਆ	੧੨੬

ਤੁਕ	ਪਨਾ
ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤ ਹੋਵੈ...	੮
ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਜੇ ਕਰੀ	੧੩੭
ਲਬੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ...	੮੧
ਲਬ ਕੁਤਾ ਕੂੜੁ ਚੂਹੜਾ..	੮
ਲਬੁ ਪਾਪੁ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ...	੧੨੫
ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਤੀ...	੧੭੬
ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਜੇ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ..	੨੦੫
ਲਬੈ ਮਾਲੈ ਘੁਲਿ ਮਿਲਿ ਮਿਚਲਿ ..	੮੧
ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ..	੭੪,੧੮੪
ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਪਿ..	੧੧੫,੧੬੪
ਲਾਹੋਰ ਸਹਰੁ ਜਹਰੁ ਕਹਰ..	੧੨੬
ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ ਰਚਹੁ...	੮੧,੧੧੪,੨੦੬
ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਹੁ ਅੰਧਿਹੋ...	੮੧,੧੧੪
ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪੜਿਆ ਤੇਤਾ...	੧੬੬
ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਹੇ ਸਖੀ...	੭੭
ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ..	੨੩
ਲੋਕਿ ਪਤੀਣੈ ਨ ਪਤਿ ਹੋਇ ..	੨੩੭
ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਅਪੁਨੀ...	੧੭੪,੨੪੪
ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ..	੭੩
ਵਡਹੁ ਵਡਾ ਵਡ ਮੇਦਨੀ...	੪੩,੨੩੦
ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ..	੭੪
ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ..	੬੦
ਵਡਿਆਈ ਵਡਾ ਪਾਇਆ...	੪੪
ਵਡੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ..	੪੨
ਵਣਜੁ ਕਰਹੁ ਮਖਸੂਦ ਲੈਹੁ	੨੩੨
ਵਰਨੁ ਭੇਖ ਅਰ ਰੂਪੁ ਨ ਜਾਪੀ..	੬੧

ਤੁਕ	ਪੰਨਾ
ਵਾਜਾ ਮੰਤ ਪਖਾਵਜ ਭਾਉ..	੨੧
ਵਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਭਿ..	੪੭
ਵਾਲੇਵੇ ਕਾਰਣਿ ਧਾਧਾ ਰੋਈਐ...	੨੪੬
ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ..	੨੨੧
ਵਿਛੁੜਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਵੀਛੜੈ..	੨੨੦
ਵਿਜੋਗੀ ਦੁਖਿ ਵਿਛੁੜੇ..	੨੨੦
ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਜਾਪਨੀ..	੧੯੫
ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ..	੨੧੪,੨੫੦,੨੫੫
ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ..	੮੦
ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ,.	੨੬੨
ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ ਨਾਨਕ ਨਹੀ..	੬੦,੨੦੩
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਜੀਉ ਰਹੈ,.	੧੫੪,੨੫੬
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਤੋਟਾ ਸਭ ਥਾਇ	੧੯੬
ਵਿਣੁ ਬੋਲੇ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਸੋਇ..	੬੯
ਵਿਚਿ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਥੈ ਪਵੈ ਛਾਰੁ..	੨੫
ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ..	੧੫੩
ਵੁਠੈ ਹੋਇਐ ਹੋਇ ਬਿਲਾਵਲੁ,.	੧੪੬
ਵੇਖਿ ਵਿਡਾਣੁ ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ..	੮੮
ਵੈਦੁ ਬੁਲਾਇਆ ਵੈਦਗੀ..	੧੮੬

ਭੁੱਲ ਚੁਕ ਮਾਫ਼ !

GLOSSARY

ਅਰਥਾਵਲੀ

Agyan, agian : ignorance, nescience; spiritual blindness.

Anand : bliss, bliss of the spirit; spiritual delight.

Anhad sabad : unstruck music said to be heard at the climax of the *hatha-yoga* (yoga of force) process ; divine music heard within the soul by the mystics; music of the spheres; celestial symphony.

Ardas : prayer, supplication.

Arti : a form of worship with lamps, worship of God through an image with blowing of conches, ringing of bells, waving of lights (earthen lamps placed in a salver), burning ef incense, offering of flowers, and public adorations.

Athsath : sixty-eight holy places of pilgrimage of the Hindus, situated mostly on the banks of Indian rivers.

Avagavan, avan-jan : transmigration.

Avdhut : a kind of Hindu religious mendicant who has separated himself from worldly feelings and obligations; ascetic; hermit; yogi of the Gorakh School.

Bairagi : a class of Hindu faqirs who give up all desires and separated from passion or worldly attachments, roam the country and practise certain austerities.

Bani : the Word ; utterances of the Gurus ; compositions recorded in *Guru Granth Sahib* ; voice of the Master.

Bhagti : devotion ; belief in and adoration of a personal God; worship of God through loving adoration.

Brahma, Vishnu & Siva : the Hindu Triad or Trinity, representing the creative, sustaining and destructive principles or aspects respectively.

Brahman : a member of the first of the four castes of the Hindu social order; of the Hindu priestly class.

Chauka : cooking-enclosure, a square piece of ground on which some Hindus cook and eat their food It is first plastered with mud and cow-dung

Chaurasi Nark : eighty-four varieties or different stages of transmigration according to Hindu thought.

Chhe Ghar : six systems of Hindu philosophy (Nyaya, Vaishishika, Sankhya, Yoga, Purva Mimamsa, Vedanta).

Darbar : Court of the Lord; the presence of God.

Dargah ; Abode of the Lord; the presence of God.

Darshan : view ; sight ; vision ; audience with a person of higher status ; visit to a holy place ; view of a holy object.

Dharma : religion ; duty ; moral law ; righteousness ; justice; the spirit of truth ; code of conduct in life ; the one ultimate reality ; doctrine ; conventional morality.

Digambar : i.e. the 'sky-clothed', a naked ascetic, a member of an order of the ascetics of the Jain religion who go naked, a Jain mendicant.

Dui : duality, dualism, sense of otherness.

Gian, gyan : knowledge; wisdom; spiritual awareness; gnosis.

Gun : attributes ; modes, three modes of psychic status ; three vital qualities ; constituent elements ; constituents of cosmic substance.

Gurmukh : i.e. turned to God or Guru (cf. *Manmukh*, i. e. turned to self) ; inspired with the Guru-given light ; a follower of the Guru, disciple; Mân of God ; man of religion ; God-conscious; saintly person; enlightened seer.

Guru : the divine preceptor, the master ; spiritual teacher or guide, enlightener; the divine inner voice; God's voice.

Guru Granth Sahib, Adi Granth : Holy Book of the Sikhs, compiled in 1604 by Guru Arjan Dev ; finally completed in 1705 and crowned as Guru in 1708 by Guru Gobind Singh. It contains 5,894 hymns including all those of Guru Nanak and his five successors as well as of a large number of Hindu and Muslim saints of India. It is regarded as the living embodiment of the spirit of the Ten Gurus.

Haumai : self, ego; pride; I-amness ; self-centredness.

Hukam : command ; order ; divine order ; the will of God Almighty.

Janam-sakhi : a traditional biography of Guru Nanak available in various versions.

Jog, Yoga : joining, union ; spiritual culture that leads to God; occult practices.

Kal, Kali, or Kaliyug : the name of the last and the worst of the four Yugs or cosmic ages, according to the Hindu thought ; the present or iron age of vice, ignorance and spiritual darkness, the age of degeneracy supposed to have begun in 3102 B. C.

Karma : Grace ; destiny, fate, lot ; action; the law of cause and effect.

Kashatria : a member of the second (military or regal) of the four castes of the Hindus social order.

Katebas : Semitic Holy Books of revelation.

Keertan : the singing of Guru's hymns in praise of God, generally to the accompaniment of music.

Khand : one of the Five Realms (Domains, Planes or Regions) of spiritual ascent explained in *Japji*, Guru Nanak's masterpiece.

Lekh : the eternal writ.

Lekha : account (of deeds), reckoning.

Lok : a sphere ; three worlds (heaven, earth, under-world).

Man : mind ; heart ; psyche.

Manmukh : i.e. turned to self (cf *Gurmukh* i. e turned to God or Guru), self-willed, egocentric, one who follows his own self-centred impulses ; irreligious ; unspiritual ; astrayed from the divine path.

Maya : material wealth ; world-stuff ; the corruptible and corrupting world ; delusion ; phenomena ; cosmic illusion.

Mukti, Mokh : salvation ; deliverance, release ; liberation, emancipation.

Mullah : a teacher of the law and doctrine of Islam.

Nad : sound; subtle and sublime music said to be heard by the in their trance.

Nadar : sight, glance ; glance of God's grace ; the divine Yogis grace.

Nam : Name, the Divine Name ; the Name of God, Neumenon ; the Word ; God's spirit embodied in the Word ; *logos*.

Nath : master ; a yoga sect of considerable influence during the time of Guru Nanak.

Odhu : an ascetic who renounces all worldly attachments.

Pakhandi : a Hindu sect whose followers deliberately observe dubious code of conduct in order to evade the notice of others.

Panch chor : i e Five thieves, viz. *Kam* (lust), *Krodh* (wrath), *Lobh* (covetousness), *Moh* (attachment and *Ahankar* (pride).

Pandit : an educated, learned, erudite or wise person ; teacher, master ; philosopher ; a title of respect or mode of address used for those Hindus who are learned in the Brahmanical theology.

Puranas : eighteen acknowledged sacred works, comprising the whole body of Hindu theology and mythology.

Qazi : a muslim judge, administrator of Islamic Law.

Rag : musical mode, motif or fundamental air. The hymns of *Guru Granth Sahib*, including those of Guru Nanak, have been classified according to 31 *ragas*.

Sabad : Word, the all-pervading eternal Word ; the divine self-communication ; a hymn of *Guru Granth Sahib*.

Sach : Truth.

Sahaj : equanimity; equipoise (mental and spiritual), serenity and tranquility attained through spiritual perfection ; the ultimate state of mystical union ; the condition of inexpressible beautitude.

Sangat : holy gathering, communion with holymen, congregation.

Sanyasi : one who has abandoned all worldly affections ; an ascetic ; one belonging to the fourth stage of the Hindu four-fold way of life.

Satguru : the true Master or Enlightener ; the perfect eternal Guru, i. e. God.

Satsang : the fellowship of the faithful, holy congregation.

Siddh : hermit; 84 exalted personages said to have attained immortality and miraculous powers through yogic practices.

Sir-khuthe : refers to the *Sarevaras*, a sect of the Jains who in their passion for non-violence would pluck their hair with their hands for fear of injuring microbes and would even avoid water for bathing purposes and thus remain unclean.

Tagg : sacrificial or sacred thread worn by the Brahmanical order among the Hindus.

Tikka : the frontal mark, a small round mark on the forehead intended for secterial distinction. It is also made at certain ceremonies or when one is setting out on a pilgrimage, etc.

Tirath : a sacred place, a place of pilgrimage.

Tri-bhavan : the three worlds (heaven, earth and the lower regions), the universe.

Tri-gun : the three vital qualities, or constituents of nature and every existing thing which by their varying proportion determine the nature of all that exists.

Udasi : the recluse, a class of religious mendicants.

Vedas : four well-known sacred scriptures of Hindus, believed to have been revealed by *Brahma*; holy books of highest order.

Yam : the god of the dead ; the regent of death.

Yamdut : the messenger of the god of death.

Yogi : one who performs Yoga ; a contemplative saint ; an ascetic, a hermit ; one supposed to have obtained supernatural powers.

Yug, Jug : cosmic era, cycles or ages said to be four : Satya, Treta, Dvapar and Kali.

CORRIGENDUM ਸ਼ੁੱਧੀ-ਪੱਤਰ

Read	*For*	*Page*
nonentity	nonenty	xviii
ecstacies	ecastacies	xx
tranquillity	tranquility	xxi
course	cousre	1
righteousness	rightousness	3
Creator	Creatar	3
ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ		9
poise	praise	11
worldly	wordly	15
with	withe	24
should	should	28
foreigners	foreigers	33
God	GGd	46
fruit	fruiti	49
Omniscient	Omnicient	51
reduces	redues	58
pervades	dervades	63
Answers	Raswers	93
ken	kcn	109
ਕੁਰਬਾਣੋ	ਕੁਬਾਬਾਣੋ	109
ever	never	114
forsaken	foresaken	115
Wherever	Whereever	116
according	accerding	119
ਤ ਧਰਮੁ	ਧਰਮੁ	123
one	he	129
penitence	penitance	131
ascendant	ascendent	131
consciousness	consciouseness	132
which	who	136
ਰਾਹੁ	ਗਹੁ	137
Deities	Deties	146
ਕੋਇ	ਕੋਈ	153
beneficent	beneficlent	157
forsaken	frosaken	164
Man's	Mans	166
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ	missed	
ਕਿਸਥੈ ਜਾਇ ਰੂਆਈਐ ?	entry	167
squared	aquared	181
Pound	und	193
One's	Gne's	198
rain	pain	214
ਸਵੈ-ਨਾਸ਼	ਸਵੈ-ਨਾਮ	217
soul ਜੀਵਾਤਮਾ	missed	223
pseudo	pseud	236
over	in	236
ਹੋਈ	ਮੋਈ	239
resembles	resumbles	241
steallhily	stealihily	253
ਬਾਹਿਰ	ਬਾਹਰੀ	255
Without	witoout	255
54	44	256
one's	his	264

BIBLIOGRAPHY

ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀ

1. Arjan Dev, Siri Guru, *Sri Guru Granth Sahib*, Amritsar—1604, S.G.P.C. impression, Amritsar.
2. Badan Singh, Giani and Sumer Singh, Baba, *Sri Guru Granth Sahib Stik*, 4 Vols., Faridkot—1906, 2nd. ed.—1924.
3. Bala, Bhai, *Janamsakhi Siri Guru Nanak Dev Ji*, Lahore—1922.
4. Bishan Singh. Giani, *Tika Guru Granth Sahib*, various volmes, Amritsar—1929-36.
5. Gopal Singh, Dr., *Sri Guru Granth Sahib*, 4 Vols., Delhi—1960-62.
6. Gurdas, Bhai, *Varan* (ed. by Giani Hazara Singh), & Bhai Vir Singh, Amritsar - 1911, 6th ed.—1951.
7. Hazara Singh, Giani, *Sri Guru Granth Kosh*, 3 Vols., Kh. Tr. Sy., Amritsar—1899; reprint—1950.
8. Kahan Singh, Bhai S. B., *Gur Shabad Ratnakar Mahan Kosh*, 4 Vols., Patiala—1931; 2nd. edition, Patiala—1960.
9. Kaur Singh, Akali, Nihang, *Sri Guru Gian Ratan Parkash*, Peshawar—1923; 2nd ed , Patiala -1963.
10. Kirpal Singh, Giani (Mahant), *Sampardai Tika Sri Amir Bhandar*, i.e. *Sri Guru Granth Sahib ji Stik*, Amritsar-1961.
11. Macauliffe, M.A., *The Sikh Religion*, 6 Vols., Oxford - 1909.
12. Manmohan Singh, Advocate, *Sri Guru Granth Sahib*, 8 Vols., Amritsar—1962-69.
13. Mayya Singh, Bhai, *The Panjabi Dictionary*, Lahore—1895, 2nd. edition, Patiala - 1961.
14. Meharban, Sodhi, *Janam Sakhi Sri Guru Nanak Dev Ji* (ed. by Dr. Kirpal Singh & Shamsher Singh Ashok), Amritsar—1962.
15. Monier-Williams, Sir, *A Sanskrit-English Dictionary*, new edition, Oxford - 1899.

16. Narotam, Pandit Tara Singh, *Granth Guru Girarath Kosh*, Patiala—1895.

17. Platts, J. T., *A Dictionary of Urdu, Classical Hindi and English*, Oxford--1889; reprint—1960.

18. *Puratan Janamsakhi*, ed. by Dr. Bhai Vir Singh, Amritsar—1926; 3rd. edition—1948.

19. Roget, P. M., *Thesaurus* (of English words and phrases), Aylesbury—1852, impression 1953.

20. Sahib Singh, Prof., *Sri Guru Granth Sahib Darpan*, 10 Vols., Jullundur - 1962-64.

21. S. G. P. C., Amritsar, *Varan Bhai Gurdas*, Amritsar—1952.

22. Steingass, F., *A comprehensive Persian-English Dictionary*, London—1892.

23. Teja Singh, Prin. and his Colleagues, *Shabdarath Sri Guru Granth Sahib*, 4 Vols., Amritsar · 1936-41, 4th edition—1964.

24. Teja Singh, Prin.. *Anglo-Panjabi Dictionay*, Ludhiana—1955.

25. Trilochan Singh, Dr. and his Colleagues, Selections from the *Sacred Writings of the Sikhs*, London—1960.

26. Trumpp, Dr. E., *The Adi Granth*, London—1877.

27. Turner, Sir R. L., *A Comparative Dictionary of the Indo-Aryan Languages*, London—1966.

28. Vir Singh, Dr. Bhai and Balbir Singh, Dr., *Santhia Sri Guru Granth Sahib*, 7 Vols., Amritsar - 1958-62.